

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2010

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2011

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2010

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2010

Έκδοση:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Επιμέλεια έκδοσης -
Επεξεργασία ύλης:

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Μελέτη εντύπου -
φωτοστοιχειοθεσία:

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Εκτύπωση - βιβλιοδεσία:

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Αριθμός εργασίας: **85/2011**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Έκθεση πεπραγμένων 2010

Θέμα	Σελίδα
1. Εισαγωγή	9
1.1 Σύντομη παρουσίαση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	9
1.1.1 Σκοπός του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	10
1.1.2 Αρμοδιότητες του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	10
1.1.3 Πεδίο ελεγκτικής δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	10
1.1.4 Ελεγκτική διαδικασία	11
1.1.5 Οργάνωση	12
2. Το έργο του 2010	15
2.1 Γενικά στοιχεία	16
2.2 Το προανακριτικό έργο	16
2.3. Οι έλεγχοι περιουσιακής κατάστασης Υπαλλήλων	17
2.4 Το ελεγκτικό έργο	19
2.5 Οι προτάσεις από τις εκθέσεις του έτους 2010	21
2.6 Αναζήτηση ευθυνών από τις εκθέσεις του έτους 2010	23
3. Ιστορικά στοιχεία για το έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	27
4. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις επιθεωρήσεων-ελέγχων	31
4.1 Δόμηση-Χωροταξία	31
4.2 Φυσικό Περιβάλλον, Δάση	35
4.3 Δημόσια Περιουσία	43
4.4 Παιδεία, Κατάρτιση	50
4.5 Υγεία, Πρόνοια, Ασφάλιση	56
4.6 Άδειες Επιχειρήσεων, Άσκησης Επαγγελματιών-Δραστηριοτήτων	63
4.7 Οργάνωση, Λειτουργία Υπηρεσιών	72
4.8 Έλεγχοι σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού	90
4.9 Αναπτυξιακά Προγράμματα	103
4.10 Μεταφορές	104
4.11 Έργα, Μελέτες	106
5. Παράρτημα	111
Το ανθρώπινο δυναμικό του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	112

Η συγγραφή της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.) προβλέπεται από τον κανονισμό λειτουργίας του. Υποβάλλεται στον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και αποτελεί εκδήλωση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας, από τις οποίες διέπεται η λειτουργία του Σώματος. Έχει ως σκοπό να ενημερώσει τον Υπουργό αλλά και κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη για τη δράση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. που στοχεύει στον εντοπισμό και την καταπολέμηση φαινομένων διαφθοράς, κακοδιοίκησης και αναποτελεσματικότητας στη Δημόσια Διοίκηση.

Η παρούσα έκθεση πεπραγμένων παρουσιάζει συνοπτικά το ελεγκτικό έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. για το έτος 2010 και ειδικότερα τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν στη λειτουργία των φορέων που ελέγχθηκαν, τις προτάσεις που έγιναν για την διόρθωση δυσλειτουργιών και την ανταπόκριση των υπηρεσιών στην υλοποίησή τους.

Ειδικότερα, στο πρώτο μέρος της έκθεσης παρουσιάζονται στοιχεία για την οργάνωση και λειτουργία του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. καθώς και στατιστικά στοιχεία για το έργο του έτους 2010 με βάση τη θεματολογία των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν, τις ελεγχθείσες υπηρεσίες και τη γεωγραφική κατανομή τους στην ελληνική επικράτεια. Στο δεύτερο μέρος της έκθεσης, παρουσιάζονται περιληπτικά, σε ενότητες, οι σημαντικότερες επιθεωρήσεις του Σώματος που ολοκληρώθηκαν το 2010, και καταγράφεται η ανταπόκριση των υπηρεσιών στις διαπιστώσεις και τις προτάσεις που διατυπώθηκαν.

1.1 ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, το οποίο συστάθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 2477/1997 και άρχισε να λειτουργεί από το 1998, αποτελεί έναν από τους παλαιότερους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης και τον μοναδικό, ο οποίος έχει γενική αρμοδιότητα ελέγχου του συνόλου σχεδόν των δημοσίων υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαδέχθηκε το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Δ.Δ.) το οποίο ιδρύθηκε με το άρθρο 17 παρ. 6 του Ν. 1735/1987, ενεργοποιήθηκε με το άρθρο 84 του Ν. 1892/1990 και λειτούργησε από τις αρχές του 1991 έως τα μέσα του 1997.

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. λειτουργεί πλέον σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 2 έως 7 του Ν. 3074/2002 (ΦΕΚ 296 Α'4-12-2002), με τις οποίες αναβαθμίστηκε ο ρόλος του, μέσω της επέκτασης της ελεγκτικής του δικαιοδοσίας και στα κρατικά νομικά ιδιωτικού δικαίου, στις δημόσιες επιχειρήσεις και στις επιχειρήσεις τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Επίσης, με τον ίδιο νόμο ανατέθηκε στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ο έλεγχος της περιου-

σιακής κατάστασης των υπαλλήλων των φορέων που ελέγχονται από αυτό και προβλέφθηκε η άσκηση από αυτό ειδικών ανακριτικών αρμοδιοτήτων για συγκεκριμένα αδικήματα στα οποία εμπλέκονται υπάλληλοι των ως άνω φορέων.

1.1.1 Σκοπός του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Σκοπός της λειτουργίας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είναι η διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης.

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. μεριμνά για την επισήμανση φαινομένων:

- Διαφθοράς
- Κακοδιοίκησης
- Αδιαφανών διαδικασιών
- Αναποτελεσματικότητας
- Χαμηλής παραγωγικότητας
- Χαμηλής ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών

1.1.2 Αρμοδιότητες του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

1. Η διενέργεια επιθεωρήσεων – ελέγχων και ερευνών.
2. Η διενέργεια προανακρίσεων και προκαταρκτικών εξετάσεων μετά από παραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα.
3. Η συγκέντρωση του απαιτούμενου αποδεικτικού υλικού προκειμένου να διαβιβαστεί στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή η σχετική αναφορά για ορισμένα ποινικά αδικήματα που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά δημόσιοι υπάλληλοι.
4. Η διενέργεια ένορκων διοικητικών εξετάσεων (Ε.Δ.Ε.) κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας των επιθεωρήσεων-ελέγχων για τη διαπίστωση διάπραξης πειθαρχικών αδικημάτων.
5. Ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των φορέων που ελέγχονται από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

1.1.3 Πεδίο Ελεγκτικής Δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Στην αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ανήκει ο έλεγχος των υπηρεσιών:

- του Δημοσίου,
- των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των επιχειρήσεων τους,
- των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και
- των κρατικών Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. δεν επιλαμβάνεται θεμάτων σχετικών με:

- τη λειτουργία των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών
- την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων.

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. δεν εξετάζει υποθέσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα:

- της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας.
- του Γραφείου Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας.
- της Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών.
- των Συντονιστών-Δημοσιονομικών Ελεγκτών του Υπουργείου Οικονομικών.

1.1.4 Ελεγκτική Διαδικασία

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διενεργεί επιθεωρήσεις, ελέγχους και έρευνες κατ' αρχήν σύμφωνα με το πρόγραμμα ελεγκτικής δράσης του Σώματος. Επίσης, μπορεί να διενεργεί και έκτακτους ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες οποτεδήποτε αυτό κριθεί επιβεβλημένο.

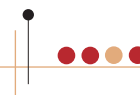
Ο Ειδικός Γραμματέας εκδίδει τις εντολές για επιθεώρηση, έλεγχο:

- Αυτεπαγγέλτως
- Μετά από εντολή του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Μετά από εντολή του οικείου Υπουργού ή Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τις υπηρεσίες τους ή τα εποπτευόμενα από αυτούς Ν.Π.Δ.Δ.
- Μετά από εντολή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή αίτημα του Συνηγόρου του Πολίτη ή του επικεφαλής Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής.

Οι Επιθεωρητές – Ελεγκτές και οι Βοηθοί Επιθεωρητές – Ελεγκτές, για την εκπλήρωση του έργου τους, μπορούν να επισκέπτονται την ελεγχόμενη ή οποιαδήποτε εμπλεκόμενη υπηρεσία που υπάγεται στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., προκειμένου να διενεργήσουν τον έλεγχο και να διερευνήσουν επιτόπου την προς εξέταση υπόθεση. Οι υπηρεσίες που υπάγονται στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. οφείλουν να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και να παρέχουν όλα τα απαραίτητα έγγραφα, πληροφορίες ή κάθε άλλο υποβοηθητικό για τον έλεγχο στοιχείο.

Από το 2008, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ 4 του Ν. 3613/2007, με σκοπό τη διασφάλιση της πληρότητας της τεκμηρίωσης των εκθέσεων επιθεώρησης-ελέγχου, που συντάσσουν οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές και οι Βοηθοί Επιθεωρητές-Ελεγκτές του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., οι εκθέσεις εγκρίνονται από Τριμελή Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Ειδικό Γραμματέα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., ως πρόεδρο, και μέλη τον Προϊστάμενο Επιθεωρητή που τον αναπληρώνει και τον Προϊστάμενο Επιθεωρητή που είχε συντονίσει το συγκεκριμένο έλεγχο.

Οι Υπηρεσίες οφείλουν, εντός διμήνου από τη γνωστοποίηση της σχετικής έκθεσης επιθεώρησης-ελέγχου, να ενημερώσουν το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ως προς τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν για την υλοποίηση των προτάσεων της έκθεσης.

Σημειώνεται ότι η διαπίστωση, ύστερα από διενέργεια επιθεώρησης ή ελέγχου, παραβάσεων που συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα, δεσμεύει τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης.

1.1.5 Οργάνωση

Στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προΐσταται Ειδικός Γραμματέας, ο οποίος ορίζεται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΠ. Δ.Μ.Η.Δ.).

Ο Ειδικός Γραμματέας διοικεί το Σώμα, προΐσταται των Προϊσταμένων Επιθεωρητών, των Επιθεωρητών-Ελεγκτών και των Βοηθών Επιθεωρητών-Ελεγκτών και του προσωπικού της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης, είναι πειθαρχικός προϊστάμενός τους και μπορεί να επιβάλλει ποινή επίπληξης ή προστίμου μέχρι των αποδοχών ενός μηνός.

Ο Ειδικός Γραμματέας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. επικουρείται από δεκαοκτώ Προϊσταμένους Επιθεωρητές, οι οποίοι προΐστανται των Περιφερειακών Γραφείων και στην Κεντρική Υπηρεσία και έχουν αρμοδιότητα συντονισμού τομέων δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Για τη συγκρότηση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προβλέπονται εκατόν δώδεκα (112) θέσεις Επιθεωρητών-Ελεγκτών και σαράντα (40) Βοηθών Επιθεωρητών-Ελεγκτών.

Το ανθρώπινο δυναμικό του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προέρχεται από μονίμους υπαλλήλους διαφόρων υπηρεσιών με ποικίλες εξειδικεύσεις και διοικητικές εμπειρίες, όπως ακριβώς απαιτεί το εύρος του πεδίου δράσης και η πολυπλοκότητα του αντικειμένου του Σώματος. Ειδικότερα, οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές είναι μόνιμοι υπάλληλοι του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού, κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α' ή απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης με τετραετή τουλάχιστον υπηρεσία, ενώ οι Βοηθοί Επιθεωρητές-Ελεγκτές είναι υπάλληλοι των ως άνω φορέων, κατηγορίας ΠΕ, με βαθμό Α' ή Β' ή απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης με διετή τουλάχιστον υπηρεσία, και θα πρέπει να έχουν διακριθεί για την επαγγελματική τους κατάρτιση, την υπηρεσιακή επίδοση και το ήθος τους.

Οι ανωτέρω αποσπώνται στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για θητεία τριών ετών, ύστερα από δημόσια πρόσκληση για υποβολή υποψηφιοτήτων, με την οποία μπορεί να καθορίζονται, για ορισμένο αριθμό θέσεων Επιθεωρητών Ελεγκτών και Βοηθών Επιθεωρητών-Ελεγκτών, συγκεκριμένοι κλάδοι και ειδικότητες.

Η επιλογή γίνεται από ειδική επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία αξιολογεί τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων και διαμορφώνει γνώμη για την προσωπικότητα και την ικανότητα άσκησης των καθηκόντων του Επιθεωρητή-Ελεγκτή ή του Βοηθού Επιθεωρητή-Ελεγκτή.

Η απόσπαση είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία προέλευσης του υπαλλήλου και μπορεί να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για μία ή περισσότερες φορές.

Ανάκληση της απόσπασης μπορεί να γίνει μόνο για σπουδαίο λόγο, ύστερα από αίτηση του αποσπασμένου και αποδοχή της από τον Υπουργό Δ.Μ.Η.Δ. ή για λόγους ακαταλληλότητας ή

αδυναμίας εκπλήρωσης των καθηκόντων του, ύστερα από εισήγηση του Ειδικού Γραμματέα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Σημειώνεται ότι το 47% των Επιθεωρητών και Βοηθών Επιθεωρητών διαθέτει τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών, το 23% είναι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και το 94% γνωρίζει τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα.

Για τη θωράκιση του Ειδικού Γραμματέα, των Επιθεωρητών- Ελεγκτών και των Βοηθών Επιθεωρητών- Ελεγκτών, ώστε να ασκούν απρόσκοπτα τα καθήκοντά τους, προβλέπεται ότι οι ανωτέρω δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εξαιρείται, βεβαίως, η περίπτωση δόλου, η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και η παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας, στο οποίο υποχρεούνται οι υπηρετούντες στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και μετά την αποχώρησή τους από αυτό. Επιπλέον, εφόσον οι ανωτέρω διώκονται ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων για πράξεις ή παραλείψεις στις οποίες προέβησαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή ενάγονται ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, για την ίδια αιτία, μπορούν να παρίστανται και να εκπροσωπούνται ενώπιον των ποινικών ή πολιτικών δικαστηρίων από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ύστερα από προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Εκτός από την Κεντρική Υπηρεσία του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., που εδρεύει στην Αθήνα, έχουν συσταθεί και λειτουργούν Περιφερειακά Γραφεία στις πόλεις: Θεσσαλονίκη, Σέρρες, Λάρισα, Τρίπολη, Πάτρα και Ρέθυμνο. Επίσης έχει συσταθεί Περιφερειακό Γραφείο στα Ιωάννινα.

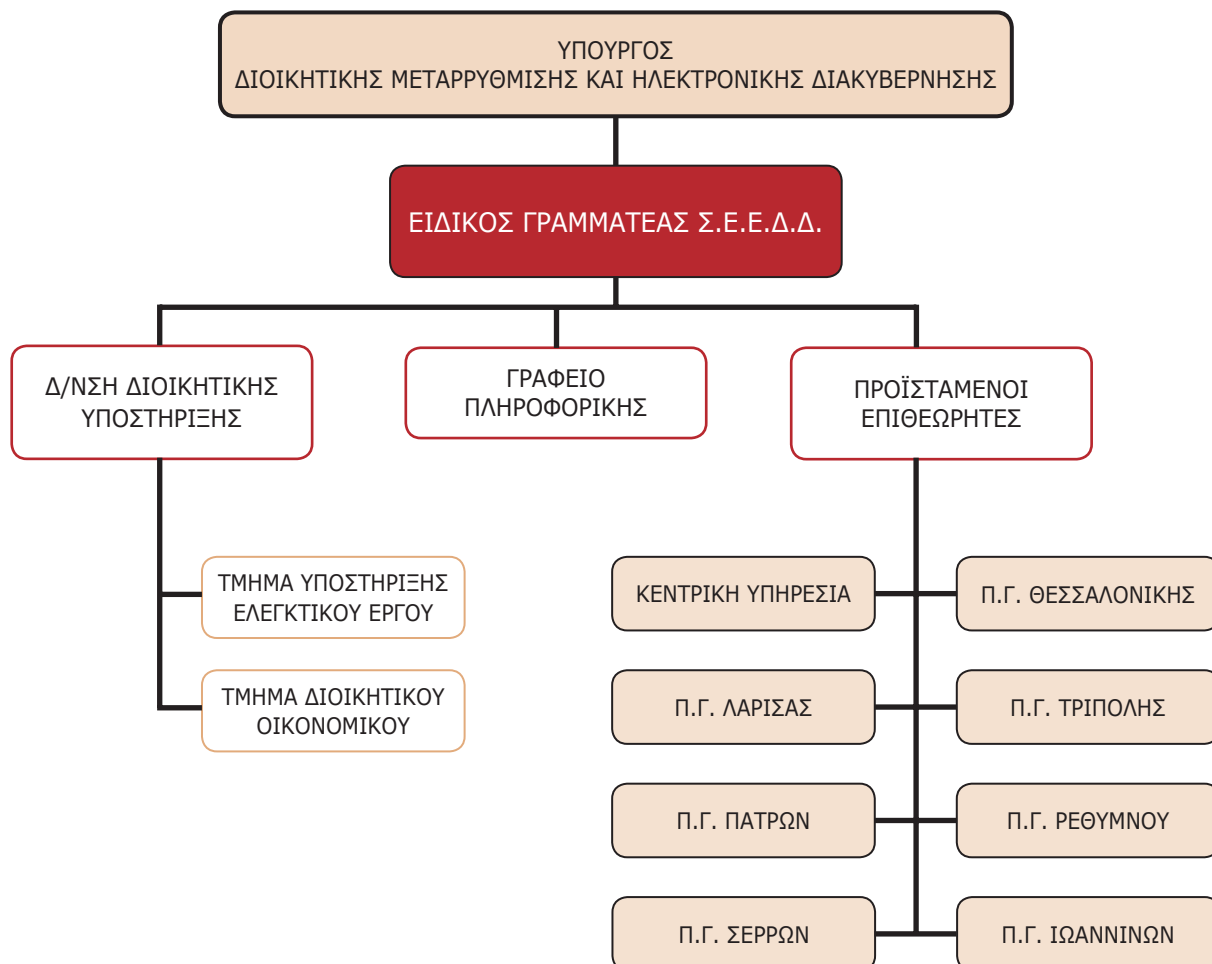
Στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. λειτουργεί Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης για την υποστήριξη του έργου της επιθεώρησης και του ελέγχου, της οποίας προϊστάται μόνιμος υπάλληλος του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Διευθυντή. Η ανωτέρω Διεύθυνση απαρτίζεται από το Τμήμα Υποστήριξης Ελεγκτικού Έργου και το Τμήμα Διοικητικού-Οικονομικού. Το Γραφείο Ανάπτυξης και Υποστήριξης Εφαρμογών Πληροφορικής υπάγεται απευθείας στον Ειδικό Γραμματέα.

Η στελέχωση της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. γίνεται με μετακίνηση υπαλλήλων του ΥΠ.Δ.Μ.Η.Δ. ή με απόσπαση υπαλλήλων των υπηρεσιών και φορέων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Σώματος, η οποία διενεργείται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, με κοινή απόφαση του Υπουργού Δ.Μ.Η.Δ. και του οικείου Υπουργού, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού ή άλλου συμβουλίου. Η ως άνω απόσπαση είναι τριετής, μπορεί να ανανεώνεται χωρίς περιορισμό και είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία προέλευσης.

Στο οργανόγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η διάρθρωση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.:

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

2. Το έργο του 2010

Κύριο χαρακτηριστικό της δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. κατά το έτος 2010, αποτελεί η αύξηση του αριθμού των επιθεωρήσεων σε σχέση με τους ελέγχους μεμονωμένων καταγγελιών πολιτών. Ως εκ τούτου η δράση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. επικεντρώθηκε σε μείζονος σημασίας επιθεωρήσεις στο πλαίσιο των οποίων εντοπίστηκαν σοβαρά προβλήματα κακοδιοίκησης, αναποτελεσματικότητας και παραβίασης της αρχής της νομιμότητας σε μεγάλους δημόσιους φορείς αρμόδιους για τη διαχείριση σημαντικών οικονομικών μεγεθών. Ενδεικτικά παραδείγματα τέτοιων επιθεωρήσεων παρουσιάζονται στο δεύτερο μέρος της παρούσας έκθεσης.

Σημαντικό μέρος του έργου έχει ως έναυσμα καταγγελίες πολιτών, ο αριθμός των οποίων εμφανίζει αυξητική τάση και αποτελεί σημαντική πηγή πληροφόρησης για φαινόμενα διαφθοράς και κακοδιοίκησης στη Δημόσια Διοίκηση. Ως εκ τούτου, προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η αποτελεσματικότητα της δράσης μας, με την πλήρη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, κρίθηκε αναγκαίο οι χιλιάδες κατ' έτος καταγγελίες των οποίων γίνεται αποδέκτης το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. να αξιολογούνται και να συσχετίζονται μεταξύ τους θεματικά προκειμένου να ενταχθούν στο πρόγραμμα δράσης της Υπηρεσίας μας. Με τον τρόπο αυτό, καθίσταται δυνατή η επικέντρωση της δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. σε σημαντικές υποθέσεις.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι παρά τον μειωμένο προϋπολογισμό του έτους 2010 και παρά την κατά 25% υποστελέχωση σε επιθεωρητές-ελεγκτές η παραγωγικότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. βελτιώθηκε σε σχέση με εκείνη του 2009 ενώ η ποιότητα του παραχθέντος έργου και η αποτελεσματικότητά του (με βάση τα στοιχεία από την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των προτάσεων των εκθέσεων) κατέγραψαν αξιοσημείωτη βελτίωση.

Η αναγκαιότητα για πλήρη ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην λειτουργική υποδομή του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και των 6 Περιφερειακών του Γραφείων δρομολόγησε την έναρξη των προπαρασκευαστικών ενεργειών για υποβολή πρότασης ένταξης του έργου «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.» στο πλαίσιο του προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013» με τη συνδρομή της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε., στο οποίο, μεταξύ των άλλων και εν όψει της ανάγκης μείωσης των δαπανών μετακίνησης εκτός έδρας, θα υπάρχει πρόβλεψη εφαρμογής της «τηλεδιάσκεψης» μεταξύ της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Περιφερειακών Γραφείων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Παράλληλα, θεωρώντας μείζονος σημασίας τη συνεχή αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, κατόπιν πρότασης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, προγραμματίστηκαν ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια με βάση την ανίχνευση και αποτύπωση των ιδιαίτερων επιμορφωτικών αναγκών του ανθρώπινου δυναμικού της Υπηρεσίας μας. Επιπλέον, κατόπιν συνεργασίας με τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών

Αθηνών σχεδιάζεται σεμινάριο κατάρτισης των Επιθεωρητών από Εισαγγελικούς λειτουργούς για ζητήματα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στο πλαίσιο άσκησης των προανακριτικών τους αρμοδιοτήτων.

2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κατά το έτος 2010 εγκρίθηκαν από την Επιτροπή του αρ. 4 παρ. 4 του Ν. 3613/2007 1.030 εκθέσεις επιθεώρησης-ελέγχου και ελέγχου περιουσιακής κατάστασης υπαλλήλων, ολοκληρώθηκαν 33 προκαταρκτικές εξετάσεις και 7 ένορκες διοικητικές εξετάσεις (Ε.Δ.Ε.) των οποίων τα πορίσματα ενσωματώθηκαν στις αντίστοιχες εκθέσεις επιθεώρησης-ελέγχου.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται το έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. που ολοκληρώθηκε κατά το έτος 2010 στον οποίο παρουσιάζονται αριθμητικά στοιχεία και για τους ελέγχους περιουσιακής κατάστασης και το προανακριτικό έργο, που λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών τους, παρουσιάζονται στη συνέχεια και κατόπιν ακολουθεί εκτενέστερο κεφάλαιο για το ελεγκτικό έργο.

ΠΑΡΑΧΘΕΝ ΕΡΓΟ Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ	1.015
ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	15
ΣΥΝΟΛΟ	1.030
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	33
ΕΝΟΡΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	7

2.2 ΤΟ ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2010, εκτελέστηκαν και ολοκληρώθηκαν τριάντα τρεις (33) προκαταρκτικές εξετάσεις κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί, στο πλαίσιο των οποίων έλαβαν χώρα προανακριτικές πράξεις και συμπληρώθηκαν φάκελοι δικογραφιών που διαβιβάστηκαν στους αρμόδιους Εισαγγελείς για τις περαιτέρω ενέργειες.

A/A	ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ	ΦΟΡΕΑΣ/ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1	Αθηνών	ΙΚΑ, ΕΤΑΜ	Χορήγηση νοσοκομειακού επιδόματος
2	Αθηνών	Δασαρχείο Πεντέλης	Περιουσιακή κατάσταση υπαλλήλου
3	Αθηνών	Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.	Παραχώρηση ολυμπιακών κινητών
4	Αθηνών	Δήμος Χολαργού	Δημοτικά έργα
5	Αθηνών	Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, Επιτροπή Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων	Λειτουργία οργάνων της Επιτροπής
6	Αθηνών	ΤΡΑΜ Α.Ε.	Προσλήψεις προσωπικού
7	Αθηνών	ΙΚΑ	Υπερωρίες Υπηρεσιακού Συμβουλίου
8	Αθηνών	Δήμος Αγ. Παρασκευής	Έργα, διαχείριση κληροδοτήματος, απώλεια έργων τέχνης, κ.α.

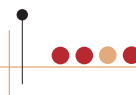

A/A	ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ	ΦΟΡΕΑΣ/ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
9	Αθηνών	Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, Επιτροπή Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων	Λειτουργία οργάνων της Επιτροπής
10	Αθηνών	N.A. Αθηνών	Νομιμότητα χορήγησης άδειας ίδρυσης ανώνυμης εταιρείας
11	Αθηνών	EPT Α.Ε.	Μονιμοποίηση προσωπικού
12	Αθηνών	ΙΚΑ	Βεβαιώσεις εισφορών αλλοδαπών
13	Αθηνών	Κτηματολόγιο Α.Ε.	Προσλήψεις προσωπικού
14	Αθηνών	Δ/νσεις Πολεοδομιών	Βεβαιώσεις χρηματικών καταλόγων
15	Αθηνών	N.A. Αθηνών	Ανάκληση άδειας ίδρυσης Α.Ε.
16	Αθηνών	ΥΠΑΔ	Παράνομες συνταγογραφήσεις
17	Αθηνών	EPT. Α.Ε.	Έργο μεταφοράς ραδιοτηλεοπτικού σήματος
18	Αθηνών	Δήμος Βούλας	Δημοτικά έργα
19	Αθηνών	ΥΠΑΔ Αν. Αττικής	Απάτη, πλαστογραφία, παράβαση καθήκοντος
20	Αθηνών	Ο.Σ.Ε. Α.Ε.	Έργα, προμήθειες
21	Αθηνών	Υπουργείο Οικονομικών, Περιφέρεια Αττικής	Διαχείριση κληροδοτήματος
22	Πειραιώς	Δήμος Πειραιά	Πολεοδομικά ζητήματα
23	Πειραιώς	Δήμος Πειραιά, Δ/νση Πολεοδομίας	Πράξη προσκύρωσης
24	Πειραιώς	Δ/νση Πολεοδομίας Δήμου Πειραιά	Άσκηση ιδιωτικού έργου από δημοσίους υπαλλήλους
25	Χαλκίδας	Δ/νση Πολεοδομίας Χαλκίδας	Οικοδομικές άδειες
26	Χαλκίδας	Πολεοδομικό Γραφείο Ιστιαίας	Οικοδομικές άδειες
27	Χαλκίδας	ΤΕΙ Χαλκίδας	Άρνηση εκτέλεσης καθηκόντων αποσπασμένων εκπαιδευτικών
28	Λιβαδειάς	Δασικές υπηρεσίες	Πράξεις χαρακτηρισμού
29	Ηρακλείου	Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων Ηρακλείου	Νομιμότητα υπηρεσιακών ενεργειών υπαλλήλου
30	Ζακύνθου	Δ/νση Πολεοδομίας Ζακύνθου	Οικοδομικές άδειες
31	Ροδόπης	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο	Πρόσληψη προσωπικού
32	Κορίνθου	Υποθηκοφυλακείο	Λειτουργία του Υποθηκοφυλακείου
33	Ηλείας	N.A. Ηλείας	Άδειες απόληψης αδρανών υλικών

2.3 ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Κατά το 2010 ολοκληρώθηκαν δεκαπέντε (15) έλεγχοι περιουσιακής κατάστασης υπαλλήλων, διαδικασία ιδιαίτερα σύνθετη αφού απαιτεί τη συλλογή στοιχείων, σε βάθος δεκαετίας, από πολυάριθμους χρηματοπιστωτικούς φορείς και δημόσιες υπηρεσίες, επεξεργασία, αξιολόγηση και διασταύρωση πλήθους συναλλαγών (κινήσεις τραπεζικών λογαριασμών, χρηματιστηριακές συναλλαγές, κ.α.), κλήση του ελεγχόμενου για παροχή περαιτέρω στοιχείων και έλεγχο των παρεχομένων διευκρινίσεων. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται μεταβολή των περιουσιακών στοιχείων που δεν δικαιολογείται από νόμιμα εισοδήματα ή άλλη νόμιμη αιτία, ζητείται ο πειθαρ-

χικός και σε πολλές περιπτώσεις ο φορολογικός έλεγχος του υπαλλήλου και η έκθεση διαβιβάζεται στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή. Από το 2008 οι άδειες άρσης του φορολογικού, τραπεζικού και χρηματιστηριακού απορρήτου χορηγούνται από τον Ειδικό Γραμματέα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Επισημαίνεται ότι από τους ως άνω ελέγχους περιουσιακής κατάστασης έχει διαπιστωθεί ότι ελάχιστες Υπηρεσίες τηρούν στα μητρώα των υπαλλήλων δηλώσεις της περιουσιακής τους κατάστασης, παρά τη σχετική υποχρέωση, που προβλέπεται ρητά τόσο από τους ισχύοντες Κώδικες Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Δήμων και Κοινοτήτων όσο και από τους προγενέστερους.

Επιπλέον, αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων σε υπαλλήλους, για τους οποίους από τον έλεγχο, που διενήργησε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., διαπιστώθηκαν αδικαιολόγητα περιουσιακά στοιχεία, θα πρέπει να σημειωθεί η απροθυμία, σε κάποιες περιπτώσεις, των αρμόδιων πειθαρχικών οργάνων να ασκήσουν πειθαρχική δίωξη ή των πειθαρχικών συμβουλίων να λάβουν τη σχετική απόφαση με το αιτιολογικό αναμονής σχετικής απόφασης της ποινικής δικαιοσύνης ή ακόμα και η απαλλαγή του υπαλλήλου, με πλημμελή αιτιολογία. Διαφορετική φαίνεται να είναι και η αντιμετώπιση των υποθέσεων από τις Δ.Ο.Υ., στις οποίες υπάγεται ο κάθε υπάλληλος και στις οποίες διαβιβάστηκαν εκθέσεις για τις ενέργειες αρμοδιότητάς τους.

Από στοιχεία, που γνωστοποιήθηκαν στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. το 2010 σχετικά με τις κυρώσεις, που επιβλήθηκαν σε υπαλλήλους, για τους οποίους το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. εντόπισε αδικαιολόγητες περιουσιακές μεταβολές, προκύπτει ότι:

1. Επιβλήθηκε ομόφωνα η ποινή της οριστικής παύσης σε Προϊστάμενο Ν.Α. για κατά συρροή υποβολή ψευδούς Δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης, απόκτηση περιουσίας από αφανείς πόρους ιδιαίτερα μεγάλης χρηματικής αξίας και χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπή ή ανάξια για υπάλληλο διαγωγή εντός και εκτός υπηρεσίας. Ο υπάλληλος τέθηκε αυτοδίκαια σε αργία και άσκησε ένσταση στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση.
2. Επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης σε πρώην Διευθυντή Ν.Α. ο οποίος τέθηκε αυτοδίκαια σε αργία και ασκήθηκε σε βάρος του ποινική δίωξη, η οποία ήδη εξετάζεται από το αρμόδιο ποινικό δικαστήριο. Κατά του υπαλλήλου καταλογίσθηκαν επίσης από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. φόροι με τις σχετικές προσαυξήσεις ύψους 877.832,06 ευρώ.
3. Επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης σε υπάλληλο Δ/σης Πολεοδομίας Ν.Α., ο υπάλληλος τέθηκε αυτοδίκαια σε αργία και ασκήθηκε σε βάρος του ποινική δίωξη. Ήδη από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. έχει υπολογισθεί φόρος για το σύνολο των εισοδημάτων του, ύψους 470.646,92 ευρώ, ενώ επιπλέον εκκρεμεί φορολογικός έλεγχος της ακίνητης περιουσίας του.
4. Απαλλάχτηκε από το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο υπάλληλος Περιφέρειας κατά του οποίου όμως ασκήθηκε ποινική δίωξη από την αρμόδια Εισαγγελία.
5. Ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά υπαλλήλου Υπουργείου, ο οποίος διαρκούντος του ελέγχου, συνταξιοδοτήθηκε από την Υπηρεσία του.
6. Μετά από έλεγχο περιουσιακής κατάστασης, που διενήργησε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. σε υπάλληλο Δ/σης Πολεοδομίας Ν.Α., διατάχθηκε η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης και ο πειθαρχικός έλεγχος του υπαλλήλου αναβλήθηκε από το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για ένα έτος, εν αναμονή της εξέλιξης της ποινικής διαδικασίας.

7. Παραπέμφθηκε, με καθυστέρηση, στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο υπάλληλος Υπουργείου και παράλληλα διατάχθηκε έλεγχος, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η απόκτηση των αδικαιολόγητων πόρων, που εντόπισε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., συνδέονται με την άσκηση των υπηρεσιακών καθηκόντων του. Από τη Δ.Ο.Υ., στην οποία υπάγεται ο υπάλληλος, κρίθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι για τη φορολόγηση των υπέρμετρα δυσανάλογων καταθέσεων στους τραπεζικούς λογαριασμούς του, σε αντίθεση με ανάλογη περίπτωση στο παρελθόν, κατά την οποία η ίδια Δ.Ο.Υ. είχε καταλογίσει σε βάρος πρώην υπαλλήλου Πολεοδομίας ένα ιδιαίτερα σημαντικό ποσό για φόρους και πρόσθετα τέλη.

8. Παραπέμφθηκε στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο υπάλληλος Ν.Α. για παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ποινικούς νόμους.

9. Από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. κρίθηκε, μετά από οδηγίες της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, ότι δεν υφίσταται θέμα επανελέγχου των Δηλώσεων Φορολογίας Εισοδήματος υπαλλήλου Υπουργείου, ο οποίος κατά τον έλεγχο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. δήλωσε πραγματικό εισόδημα από άσκηση συγγραφικού έργου, πολύ μεγαλύτερο εκείνου για το οποίο φορολογήθηκε.

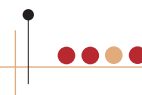
10. Μετά από τον έλεγχο περιουσιακής κατάστασης, που διενήργησε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., παραπέμφθηκε από το Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, Προϊστάμενος Δήμου.

2.4 ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Αναφορικά με το **έναυσμα** των διενεργηθέντων επιθεωρήσεων-ελέγχων στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα σχετικά δεδομένα από τα οποία προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος των ελέγχων βασίζεται σε καταγγελίες πολιτών ή είναι αυτεπάγγελτοι.

ΕΝΑΥΣΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	Αριθμός	%
Καταγγελία Ιδιώτη	869	85,62
Εντολή Υπουργού	16	1,58
Αίτημα Ανεξάρτητης Αρχής	3	0,30
Εντολή Γ.Γ. Περιφέρειας (νυν Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης)	19	1,87
Εντολή Γ.Ε.Δ.Δ.	28	2,76
Αίτημα Δικαστικής Αρχής	13	1,28
Αίτημα Δημόσιας Υπηρεσίας	18	1,77
Αυτεπάγγελτα	49	4,83
Σύνολο	1.015	100,00

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται στοιχεία για **865** εκθέσεις επιθεώρησης-ελέγχου στο πλαίσιο των οποίων, κατά περίπτωση, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις κακοδιοίκησης, αδιαφανείς διαδικασίες, παρατυπίες κ.λπ. δεδομένου ότι στις ως άνω 1.015 εκθέσεις επιθεώρησης-ελέγχου συμπεριλαμβάνονται και 150 περιπτώσεις για τις οποίες δεν έγινε λεπτομερής έλεγχος (λόγοι αναρμοδιότητας Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., εκκρεμοδικία, αοριστία των καταγγελιών, κ.λπ.).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή των ως άνω 865 εκθέσεων επιθεώρησης-ελέγχου ανά θεματικό αντικείμενο και ανά φορέα υπαγωγής των ελεγχθεισών υπηρεσιών.

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ			ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ		ΣΥΝΟΛΟ	%
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Ν.Π.Δ.Δ.	Ν.Α.	ΔΗΜΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ		
Δόμηση, Χωροταξία	16	13	5	85	42	161	18,61
Φυσικό Περιβάλλον	11	16	3	12	8	50	5,78
Πολιτιστικό Περιβάλλον	3	0	0	0	1	4	0,46
Έργα, Προμήθειες, Συμβάσεις	2	11	10	5	30	58	6,71
Άδειες Επιχειρήσεων, Άσκησης Επαγγελματιών - Δραστηριοτήτων	6	3	2	8	18	37	4,28
Υγεία, Πρόνοια	10	0	29	4	0	43	4,97
Ασφάλιση, Απασχόληση	15	2	44	0	8	69	7,98
Εκπαίδευση, Κατάρτιση	34	1	27	1	1	64	7,40
Μεταφορές, Επικοινωνίες	7	1	11	13	3	35	4,05
Αναπτυξιακά και λοιπά Προγράμματα	2	1	4	1	0	8	0,92
Δημόσια Περιουσία-Έσοδα	29	4	8	1	16	58	6,71
Αλλοδαποί, Μετανάστευση, Ιθαγένεια	4	6	0	0	4	14	1,62
Οργάνωση, Λειτουργία Υπηρεσιών	36	22	50	16	55	179	20,69
Λοιπά θέματα ΟΤΑ α' βαθμού	0	4	2	1	78	85	9,83
ΣΥΝΟΛΟ	175	84	195	147	264	865	100,00
ΠΟΣΟΣΤΟ %	20,23	9,71	22,54	16,99	30,52	100,00	

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι πλέον του 47% των ελέγχων διενεργήθηκε σε υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και μάλιστα σε Δήμους/Κοινότητες σε ποσοστό 30,52%.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή ανά διοικητική περιφέρεια των 865 εκθέσεων επιθεώρησης-ελέγχου.

Διοικητική Περιφέρεια	Αριθμός ελέγχων	Ποσοστό ελέγχων
Αν. Μακεδονία-Θράκη	29	3,35
Κεντρική Μακεδονία	126	14,57
Δυτική Μακεδονία	6	0,69
Ήπειρος	17	1,97
Θεσσαλία	61	7,05
Ιόνια Νησιά	12	1,39
Δυτική Ελλάδα	38	4,39
Στερεά Ελλάδα	34	3,93
Αττική	395	45,66
Πελοπόννησος	87	10,06
Β. Αιγαίο	6	0,69
Ν. Αιγαίο	23	2,66
Κρήτη	31	3,58
ΣΥΝΟΛΟ	865	100,00

2.5 ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

Στις εκθέσεις που ολοκληρώθηκαν το 2010 διατυπώθηκαν συνολικά **633 προτάσεις**. Σε αυτές δεν υπολογίζονται οι προτάσεις που αφορούσαν σε αναζήτηση ποινικών ή/και πειθαρχικών ευθυνών δεδομένου ότι αυτές παρουσιάζονται στο επόμενο κεφάλαιο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό προτάσεων αφορά στις διαδικασίες που εφαρμόζονται για την παροχή υπηρεσιών (35,86%) δεδομένου ότι οι διαπιστωθείσες δυσλειτουργίες και κακοδιοίκηση παράγονται κυρίως από διαδικασίες παρωχημένες, πολύπλοκες, αδιαφανείς με επιπτώσεις στη νομιμότητα λειτουργίας των υπηρεσιών, συνηγορούντος συχνά ενός θεσμικού πλαισίου ανεπίκαιρου ή/και πολύπλοκου. Το αμέσως μεγαλύτερο ποσοστό προτάσεων αφορά στη νομιμότητα δράσης των υπηρεσιών (29,70%). Είναι δε χαρακτηριστικό ότι περίπου το 60% των προτάσεων που αφορούν στην αποκατάσταση της νομιμότητας αφορούν σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το στοιχείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό ιδίως αν συσχετιστεί με το δείκτη παραβατικότητας που διαπιστώνεται στα εν λόγω νομικά πρόσωπα.

Κύριος αποδέκτης των προτάσεων που αφορούν στο θεσμικό πλαίσιο είναι τα αρμόδια Υπουργεία.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αριθμητικά στοιχεία για τις ως άνω προτάσεις του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

	Υπουργείο	Περιφέρεια	Νομικό Πρόσωπο	Νομ. Αυτ/ση	Ο.Τ.Α. α' βαθμού	Σύνολο	%
Θεσμικό πλαίσιο	50	0	12	7	6	75	11,85
Νομιμότητα	31	22	23	33	79	188	29,70
Υλικ. υποδομή	4	0	6	3	3	16	2,53
Κτιριακή υποδομή	1	1	1	3	4	10	1,58
Διαδικασίες	44	24	44	42	73	227	35,86
Επικοινωνία	4	0	13	3	4	24	3,79
Έλεγχοι από άλλες υπηρεσίες	19	14	11	6	13	63	9,95
Ανθρώπινο δυναμικό	8	2	9	4	7	30	4,74
Σύνολο	161	63	119	101	189	633	100

Η εξασφάλιση των προϋποθέσεων για την αποτελεσματική υλοποίηση των προτάσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 3074/2002, σύμφωνα με τις οποίες, οι ελεγχόμενες υπηρεσίες υποχρεούνται εντός διμήνου από τη λήψη της σχετικής έκθεσης επιθεώρησης – ελέγχου, να αναφέρουν στον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, στο Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και στον Ειδικό Γραμματέα του Σώματος, τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν για την υλοποίηση των προτάσεων που διατυπώθηκαν στην έκθεση.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η υλοποίηση των προτάσεων εξαρτάται κυρίως από το περιεχόμενο τους και τη διοικητική υπαγωγή των υπηρεσιών στις οποίες απευθύνονται. Σημειώνεται ότι οι προτάσεις για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, αν και γενικά έχουν τη σύμφωνη γνώμη των ελεγχόμενων υπηρεσιών, δεν υλοποιούνται άμεσα επειδή απαιτούν ενέργειες από περισσότερες συναρμόδιες υπερκείμενες υπηρεσίες (κυρίως Υπουργεία), ο συντονισμός των οποίων για το σκοπό αυτό δεν είναι πάντα εύκολος και άμεσος.

Αντίστοιχα είναι και τα συμπεράσματα από την υλοποίηση των προτάσεων που αναφέρονται στην ενίσχυση των υπηρεσιών με προσωπικό, στην εξασφάλιση μηχανογραφικής υποδομής και στη βελτίωση της κτιριακής υποδομής τους, δεδομένου ότι οι προτάσεις αυτές είναι δαπανηρές και εντάσσονται σε ευρύτερα προγράμματα εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών και ως εκ τούτου απαιτούν ενέργειες από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες και τα ανώτερα ιεραρχικά όργανα της Διοίκησης.

Αντίθετα, οι προτάσεις που αναφέρονται στην αντιμετώπιση προβλημάτων νομιμότητας και αποτελεσματικότητας υλοποιούνται κατά κανόνα άμεσα, με προφανή οφέλη στη βελτίωση λειτουργίας των αντίστοιχων υπηρεσιών. Επίσης και οι προτάσεις με τις οποίες αναζητούνται πειθαρχικές ευθύνες, πλην εξαιρέσεων, υλοποιούνται συνήθως άμεσα δεδομένου ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3074/2002 αρ. 5 παρ. 3βί και του νόμου 3345/2005 αρ. 14, παρ., η διαπίστωση, ύστερα από διενέργεια επιθεώρησης ή ελέγχου, πειθαρχικών παραπτωμάτων δεσμεύει τα αρμόδια όργανα για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

2.6 ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

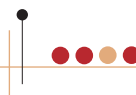
Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται ο αριθμός των εκθέσεων που περιλαμβάνουν προτάσεις αναζήτησης πειθαρχικών ή/και ποινικών ευθυνών ανά θεματικό αντικείμενο.

Θεματικό αντικείμενο	Αριθμός εκθέσεων	Αριθμός εκθέσεων με αναζήτηση ευθυνών	Δείκτης παραβατικότητας	Ποσοστιαία απόκλιση από το Γενικό Δείκτη
Δόμηση, Χωροταξία	161	31	19,25	4,76
Φυσικό Περιβάλλον	50	15	30,00	63,22
Πολιτιστικό Περιβάλλον	4	0	0,00	-100,00
Έργα, Προμήθειες	58	16	27,59	50,09
Άδειες Επιχειρήσεων, Άσκησης Επαγγελμάτων - Δραστηριοτήτων	37	8	21,62	17,64
Υγεία, Πρόνοια	43	10	23,26	26,53
Ασφάλιση, Απασχόληση	69	7	10,14	-44,80
Εκπαίδευση, Κατάρτιση	64	9	14,06	-23,49
Μεταφορές, Επικοινωνίες	35	3	8,57	-53,37
Αναπτυξιακά και λοιπά Προγράμματα	8	3	37,50	104,03
Δημόσια Περιουσία-Έσοδα	58	10	17,24	-6,19
Αλλοδαποί, Μετανάστευση, Ιθαγένεια	14	1	7,14	-61,14
Οργάνωση, Λειτουργία Υπηρεσιών	179	32	17,88	-2,74
Λοιπά θέματα ΟΤΑ α' βαθμού	85	14	16,47	-10,39
Σύνολο	865	159	Τιμή Γενικού Δείκτη 18,38	

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι σε 159 από τις 865 εκθέσεις επιθεώρησης-ελέγχου διατυπώθηκαν προτάσεις αναζήτησης πειθαρχικών ή/και ποινικών ευθυνών λόγω διαπίστωσης μη σύννομων ενεργειών οργάνων/υπαλλήλων. Συνεπώς ως γενικός δείκτης παραβατικότητας μπορεί να ορισθεί το πηλίκο $159/865=18,38$. Οι επιμέρους δείκτες διαμορφώνονται ανάλογα. Βέβαια ο εν λόγω δείκτης αποτελεί μια γενική προσέγγιση της παραβατικότητας αφού τα επί μέρους «δείγματα» των ελέγχων διαφέρουν σημαντικά ως προς το μέγεθός τους, τη γεωγραφική τους κατανομή, κ.α.

Διαπιστώνεται ότι οι θεματικοί τομείς με τιμή δείκτη παραβατικότητας μεγαλύτερη εκείνης του Γενικού Δείκτη είναι «Αναπτυξιακά και λοιπά Προγράμματα», «Φυσικό Περιβάλλον», «Έργα, Προμήθειες», «Υγεία, Πρόνοια», «Άδειες Επιχειρήσεων, Άσκησης Επαγγελμάτων- Δραστηριοτήτων», εκ των οποίων μάλιστα οι πρώτοι δύο εμφανίζουν τις υψηλότερες αποκλίσεις.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται ο αριθμός εκθέσεων επιθεωρήσεων-ελέγχων με περιπτώσεις αναζήτησης πειθαρχικών ή/και ποινικών ευθυνών, ανά φορέα υπαγωγής των ελεγχθεισών υπηρεσιών.

Φορέας υπαγωγής	Αριθμός εκθέσεων	Αρ. εκθέσεων με αναζήτηση ευθυνών	Δείκτης παραβατικότητας	Ποσοστιαία απόκλιση από το Γενικό δείκτη
Υπουργείο	175	29	16,57	-9,84
Περιφέρεια	84	21	25,00	36,02
Νομικό Πρόσωπο	195	33	16,92	-7,93
Νομ. Αυτ/ση	147	25	17,01	-7,47
Δήμος/Κοινότητα και Επιχειρήσεις τους	264	51	19,32	+5,10
Σύνολο	865	159	Γενικός δείκτης 18,38	

Από τα δεδομένα του ανωτέρω πίνακα είναι εμφανές ότι οι Περιφέρειες (νυν Αποκεντρωμένες Διοικήσεις) εμφανίζουν τον μεγαλύτερο δείκτη παραβατικότητας. Σημειώνεται ότι στις Περιφέρειες ανήκουν οι Δασικές Υπηρεσίες και η αυξημένη τιμή του δείκτη οφείλεται στο μεγάλο αριθμό περιπτώσεων παραβατικότητας που διαπιστώθηκε σε αυτές. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού εμφανίζουν, επίσης, παραβατικότητα μεγαλύτερη της τιμής του Γενικού Δείκτη.

Στον πίνακα που ακολουθεί κατανέμονται οι υπάλληλοι/όργανα της Διοίκησης για τους οποίους αναζητήθηκαν πειθαρχικές ευθύνες, ανά ιδιότητα και ανά υπηρεσία προέλευσης.

Ιδιότητα	Υπουργείο	Περιφέρεια	Νομικό Πρόσωπο	Νομ. Αυτ/ση	Ο.Τ.Α. α' βαθμού και Επιχειρήσεις τους	Σύνολο	Ποσοστό %
Υπάλληλος	56	21	56	55	29	217	42,89
Τμηματάρχης	10	2	15	14	8	49	9,68
Διευθυντής	10	12	19	17	9	67	13,24
Γεν. Διευθυντής	1	0	0	0	0	1	0,20
Δήμαρχος	0	0	0	0	28	28	5,53
Νομάρχης	0	0	0	3	0	3	0,59
Λοιπά Αιρετά Όργανα	0	0	0	10	105	115	22,73
Λοιπά όργανα	0	0	26	0	0	26	5,14
Σύνολο	77	35	116	99	179	506	100,00
Ποσοστό %	15,22	6,92	22,92	19,57	35,38		

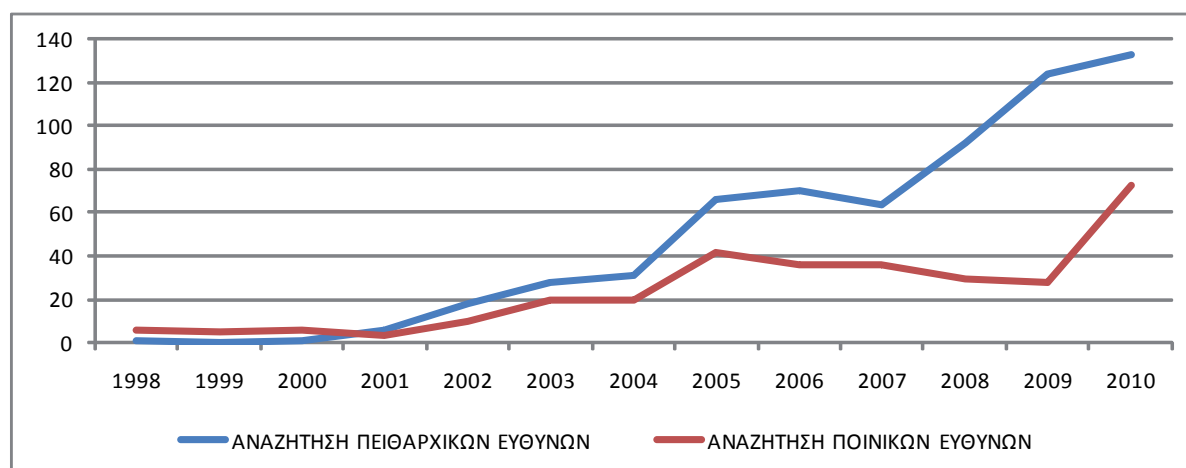
Από τα δεδομένα του ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι περίπου το 55% των λειτουργών, για τους οποίους προτάθηκε η άσκηση πειθαρχικής δίωξης, προέρχεται από τους Οργανισμούς Τοπικής

Αυτοδιοίκησης. Είναι δε αξιοσημείωτο το ποσοστό των αιρετών (πλέον του 28%), για τους οποίους προέκυψαν σοβαρές ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικών παραπτωμάτων. Ειδικότερα, στους Ο.Τ.Α α' βαθμού οι αιρετοί αποτελούν την πολυπληθέστερη κατηγορία, για τους οποίους διαπιστώθηκε παραβατική συμπεριφορά (133, 74,30%) σε σχέση με το υπόλοιπο προσωπικό τους. Σημειώνεται ότι από τα ως άνω συνολικά στοιχεία προκύπτει ότι οι πειθαρχικές ευθύνες βαρύνουν κατά κύριο λόγο τους υπαλλήλους (42,89%).

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει, σε απόλυτους αριθμούς, τη διαχρονική πορεία των περιπτώσεων αναζήτησης ευθυνών όπως προέκυψαν από τις επιθεωρήσεις/ελέγχους του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

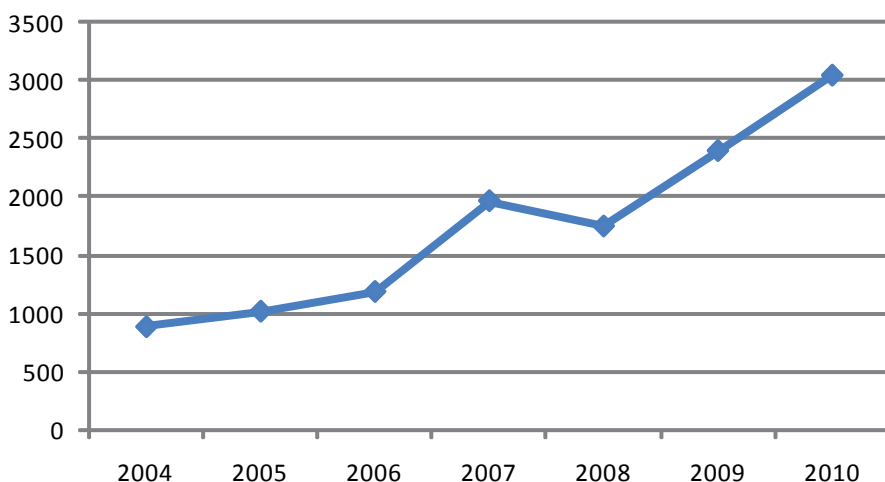
3. Ιστορικά στοιχεία για το έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

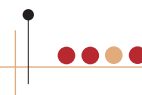
Όπως προαναφέρθηκε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. το οποίο συστάθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 2477/1997 και άρχισε να λειτουργεί από το 1998 αποτελεί έναν από τους παλαιότερους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης και τον μοναδικό, ο οποίος έχει γενική αρμοδιότητα καθ' ύλην και κατά τόπο ελέγχου του συνόλου σχεδόν των δημοσίων υπηρεσιών. Από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα διατήρησε τη συνέχεια και συνέπεια στη λειτουργία του χάριν της λειτουργικής ανεξαρτησίας την οποία απολαμβάνει. Η απήχηση του έργου του επιβεβαιώνεται από την εμπιστοσύνη με την οποία περιβάλλεται από τους οι πολίτες και η οποία στην πράξη εκδηλώνεται με τα ολοένα αυξανόμενα αιτήματά τους για την εξέταση υποθέσεων τους για τις οποίες θεωρούν ότι η Διοίκηση δεν λειτούργησε σύννομα. Επιπλέον, η αξιοπιστία του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προκύπτει και από τα αιτήματα δικαστικών λειτουργιών, οι οποίοι συχνά απευθύνονται στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. για υποθέσεις που χρήζουν εξειδικευμένου ελέγχου όπως και εκείνα των επικεφαλής σημαντικών κρατικών υπηρεσιών - φορέων.

Ως προς τις αναφορές, καταγγελίες πολιτών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία ο ετήσιος αριθμός αναφορών/καταγγελιών της τελευταίας επταετίας που υποβλήθηκαν στο Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης παρουσιάζει αυξητική τάση όπως προκύπτει από τον πίνακα και το γράφημα που ακολουθούν.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	ΣΥΝΟΛΟ
Αρ. καταγγελιών	885	1.018	1.187	1.964	1.747	2.393	3.038	7.178
Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή		+15,03%	+16,60%	+65,46%	-11,05%	+36,98%	+26,95%	+243,28% (2010-2004)

Η θεματολογία των καταγγελιών αυτών είναι ποικίλη και η κατανομή της σε θεματικούς άξονες έχει ως εξής:

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	Ποσοστά καταγγελιών %
Δόμηση, Χωροταξία	17,79
Φυσικό Περιβάλλον	6,21
Πολιτιστικό Περιβάλλον	0,74
Έργα, Προμήθειες	6,00
Άδειες Επιχειρήσεων, Άσκησης Επαγγελματών - Δραστηριοτήτων	4,63
Υγεία, Πρόνοια	4,42
Ασφάλιση, Απασχόληση	8,21
Εκπαίδευση, Κατάρτιση	7,26
Μεταφορές, Επικοινωνίες	3,26
Αναπτυξιακά και λοιπά Προγράμματα	1,05
Δημόσια Περιουσία-Έσοδα	4,84
Αλλοδαποί, Μετανάστευση, Ιθαγένεια	1,47
Οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών	23,68
Λοιπά θέματα ΟΤΑ α' βαθμού	10,42

Το μεγαλύτερο ποσοστό της κατηγορίας «Οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών» αφορά σε καταγγελίες που σχετίζονται με καθυστερήσεις των υπηρεσιών, μη ικανοποίηση αιτημάτων, αδιαφανείς διαδικασίες, ατομικές διοικητικές πράξεις, κ.λπ. Είναι επίσης ενδεικτικό το σημαντικό ποσοστό καταγγελιών που σχετίζεται με ζητήματα δόμησης (αυθαίρετα κτίσματα, χωροταξικές παρεμβάσεις, επικινδυνότητα κατασκευών, κ.λπ.) αρμοδιότητας κατά κύριο λόγο των Πολεοδομικών Υπηρεσιών.

Η κατανομή των καταγγελιών ανά φορέα υπαγωγής της καταγγελλόμενης υπηρεσίας έχει ως ακολούθως:

ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	Ποσοστά καταγγελιών %
Υπουργείο	19,37
Περιφέρεια	7,47
Νομικό Πρόσωπο (Δ.Δ. ή Ι.Δ.)	22,95
Νομ. Αυτοδιοίκηση	18,63
Δήμος/Κοινότητα και Επιχειρήσεις τους	31,58

Σημειώνεται ότι για μεν τα Υπουργεία οι καταγγελίες αφορούν κυρίως τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες τους, για την Περιφέρεια αφορούν στην πλειονότητά τους ζητήματα που άπτονται της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (δασικά), για τα Νομικά Πρόσωπα εστιάζονται σε υπη-

ρεσίες ασφαλιστικών φορέων (ΙΚΑ, ΟΠΑΔ, κ.λπ.), σε Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, κ.α., για τις (πρώην) Ν.Α. αφορούν κυρίως τις Υπηρεσίες Πολεοδομίας, για τους Δήμους/Κοινότητες, πέραν των Υπηρεσιών Πολεοδομίας και ανάθεσης έργων, σε αρμοδιότητες αποκλειστικές των Ο.Τ.Α. α' βαθμού (δημοτολόγια, μεταδημοτεύσεις, αλλοδαποί, άδειες καταστημάτων, κ.α.).

Στοιχεία για το έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. για το χρονικό διάστημα 1998-2010 παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΕΡΓΟ	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	ΣΥΝΟΛΟ
Έλεγχοι, επιθεωρήσεις	60	54	51	70	58	56	88	142	103	79	768	1.106	1.015	3.650
Προανακριτικό έργο	0	0	0	0	0	11	26	32	32	59	60	47	33	300
Ε.Δ.Ε.	0	0	0	0	0	11	14	8	12	7	6	5	9	72
Έλεγχοι περιουσιακής κατάστασης	0	0	0	12	1	3	1	4	6	18	17	18	15	95
ΣΥΝΟΛΟ	60	54	51	82	59	81	129	186	153	163	851	1.176	1.072	4.117

Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα φαίνεται η παραγωγή έργου να αυξάνεται έντονα από το έτος 2008 και μετά. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι από το 2008 έως και το έτος 2009 το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ασχολήθηκε κυρίως με ελέγχους (και όχι επιθεωρήσεις) καταγγελιών πολιτών επειδή η δυσανάλογη με το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό εισροή τέτοιων καταγγελιών, ιδίως με τη δυνατότητα τηλεφωνικών καταγγελιών μέσω του αριθμού «1500», προκάλεσε τη συσσώρευση υποθέσεων οι οποίες έπρεπε να εξεταστούν. Όπως ήδη αναφέρθηκε, από το έτος 2010 οι καταγγελίες αξιολογούνται και εξετάζονται μόνο εκείνες που ικανοποιούν τα κριτήρια αξιολόγησης, δίνοντας έτσι μεγαλύτερη έμφαση στη διενέργεια επιθεωρήσεων.

4. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις επιθεωρήσεων - ελέγχων

Στη συνέχεια παρατίθενται, κατά τομείς, χαρακτηριστικές περιπτώσεις επιθεωρήσεων-ελέγχων που ολοκληρώθηκαν το 2010.

4.1 ΔΟΜΗΣΗ-ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ

Οι διαδικασίες έκδοσης των οικοδομικών αδειών, ελέγχου οικοδομών και καταγραφής των αυθαίρετων κατασκευών, η λειτουργία των Επιτροπών Κρίσεως Ενστάσεων Αυθαιρέτων (Ε.Κ.Ε.Α.) και, στη συνέχεια, η οριστικοποίηση και βεβαίωση των αναλογούντων προστίμων ανέγερσης και διατήρησης αυθαιρέτων κατασκευών, η διαδικασία κατεδάφισης, η νομιμότητα των αποφάσεων Δημοτικών Συμβουλίων που επηρεάζουν τους όρους δόμησης οικισμών, καθώς και η έκδοση, από τα αρμόδια αιρετά όργανα των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, βεβαιώσεων αρτιότητας οικοπέδου, ύπαρξης οικισμού ή ύπαρξης κτίσματος προ του 1955, αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικές διαδικασίες για την προστασία του δομημένου περιβάλλοντος και ενδιαφέρουν μεγάλο αριθμό πολιτών επειδή θίγουν ή κατοχυρώνουν, ανά περίπτωση, σημαντικά συμφέροντά τους.

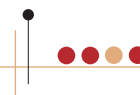
Ως εκ τούτου, οι ως άνω διαδικασίες αποτελούν παγίως αντικείμενο της ελεγκτικής δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και ειδικά κατά το 2010 πραγματοποιήθηκε σειρά προγραμματισμένων επιθεωρήσεων όπως επίσης και πολλοί έλεγχοι, έναυσμα των οποίων αποτέλεσαν καταγγελίες πολιτών.

Ειδικότερα, στα πλαίσια των προγραμματισμένων επιθεωρήσεων, ανατέθηκε σε πέντε κλιμάκια της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η διενέργεια επιθεωρήσεων σε πέντε Πολεοδομικές Υπηρεσίες του λεκανοπεδίου Αττικής¹, με αντικείμενο τον έλεγχο των ενεργειών των υπηρεσιών όσον αφορά την εφαρμογή της εγκυκλίου 23/1995 ως προς τη συσχέτιση των φακέλων αυθαιρέτων κατασκευών με αντίστοιχους φακέλους οικοδομικών αδειών που τηρούνται στις Πολεοδομικές Υπηρεσίες και τη σύνταξη και αποστολή αντίστοιχων χρηματικών καταλόγων προς βεβαίωση των αναλογούντων προστίμων, στις αρμόδιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), από το έτος 2003 και εντεύθεν.

Από τις ανωτέρω επιθεωρήσεις προέκυψαν οι ακόλουθες γενικές διαπιστώσεις:

1. Σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο και ολοκλήρωση των ως άνω διαδικασιών με αποτέλεσμα την υστέρηση είσπραξης κρατικών εσόδων, που πάντως δεν έχουν παραγραφεί. Ειδικότερα, καθυστερήσεις σημειώνονται:

1 1. Διεύθυνση Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων, 2. Διεύθυνση Πολεοδομίας της Ν.Α. Πειραιά, 3. Διεύθυνση Χωροταξίας και Πολεοδομίας Βόρειου Τομέα της Ν.Α. Ανατολικής Αττικής, 4. Διεύθυνση Χωροταξίας και Πολεοδομίας Νότιου Τομέα της Ν.Α. Ανατολικής Αττικής και 5. Διεύθυνση Πολεοδομίας Ανατολικού Τομέα της Ν.Α. Αθηνών

- Στην έκδοση των προβλεπόμενων, από το άρθρο 4 του Π.Δ. 267/98, αποφάσεων των Επιτροπών Κρίσεως Ενστάσεων Αυθαιρέτων (Ε.Κ.Ε.Α.).
- Στην τροποποίηση – ανασύνταξη των εκθέσεων αυτοψίας και στον συνακόλουθο επανυπολογισμό των προστίμων, κατόπιν σχετικών αποφάσεων των Ε.Κ.Ε.Α.
- Στη σύνταξη και αποστολή στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. των χρηματικών καταλόγων, μετά την οριστικοποίηση των προστίμων.
- Στην ετήσια επαναβεβαίωση των οφειλόμενων προστίμων διατήρησης.

2. Από τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις δεν προβλέπεται προθεσμία εντός της οποίας οι Πολεοδομικές Υπηρεσίες υποχρεούνται να βεβαιώνουν τα πρόστιμα μετά την οριστικοποίησή τους και δεν εφαρμόζεται στη διαδικασία αυτή, η οριζόμενη από το άρθρο 80 παρ. 1 του Ν.Δ. 356/74 (Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων) προθεσμία του ενός μηνός. Σε οδηγία του (πρώην) Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Δ.Ο.Κ.Κ. αρ. πρωτ. 13384/10-5-2007), προς τις Πολεοδομικές Υπηρεσίες, συστήνεται απλά η έγκαιρη αποστολή των χρηματικών καταλόγων στις αρμόδιες Οικονομικές Υπηρεσίες.

3. Δεν έχει καταστεί δυνατή η μηχανογραφική βεβαίωση των προστίμων διατήρησης, που θα συνέβαλε σημαντικά στην επιτάχυνση της είσπραξης αυτών.

Κατόπιν των ανωτέρω, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διατύπωσε προτάσεις με τελικό στόχο την επιτάχυνση της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης των προστίμων αυθαιρέτων, σε όλα τα στάδια αυτής. Οι προτάσεις που διατυπώθηκαν είναι οι εξής:

α) Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, να μεριμνήσουν για την έκδοση εγκυκλίων οδηγιών προς όλες τις Πολεοδομικές Υπηρεσίες, στις οποίες να προβλέπονται τα κάτωθι:

- Η οριζόμενη στο άρθρο 80 παρ. 1 του Ν.Δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.) προθεσμία του ενός (1) μηνός για την αποστολή των αναγκαίων στοιχείων προς βεβαίωση των δημοσίων εσόδων, έχει εφαρμογή και στην περίπτωση των προστίμων αυθαιρέτων και συνεπώς οι εντεταλμένοι για τη βεβαίωση των προστίμων αυτών υπάλληλοι των Πολεοδομικών Υπηρεσιών, σε περίπτωση μη τήρησης της ως άνω προθεσμίας από την οριστικοποίηση των προστίμων, ελέγχονται πειθαρχικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.
- Οι ένορκες βεβαιώσεις και οι υπεύθυνες δηλώσεις (ιδιοκτητών ή άλλων προσώπων), καθώς και οι βεβαιώσεις Δημάρχων δεν αποτελούν από μόνες τους επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για το σχηματισμό κρίσης, εκ μέρους των Ε.Κ.Ε.Α., αναφορικά με την παλαιότητα των αυθαιρέτων κτισμάτων. Οι Ε.Κ.Ε.Α., δεδομένου ότι η παλαιότητα των αυθαιρέτων κτισμάτων ασκεί σημαντική επιρροή στο ύψος των επιβαλλόμενων προστίμων, οφείλουν να σχηματίζουν την κρίση τους βασιζόμενες σε ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία, όπως αεροφωτογραφίες, τυχόν εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, αποτυπώσεις άλλων υπηρεσιών, κ.λπ.
- Ο τρόπος υπολογισμού των προστίμων ανέγερσης και διατήρησης των αυθαίρετων κατασκευών που έγιναν προ της 31-8-1983 (παλαιά αυθαίρετα) και διαπιστώνονται μετά τις 5-3-04 (έναρξη ισχύος της ΚΥΑ 9732/04).

β) Οι αρμόδιες υπηρεσίες να μεριμνήσουν για τη μηχανογραφική διαχείριση των προστίμων αυθαιρέτων, τόσο σε βραχυπρόθεσμη βάση, που εστιάζεται κυρίως στη μηχανογραφική έκδοση των χρηματικών καταλόγων για την κατ' έτος επαναβεβαίωση των προστίμων διατήρησης (στα

πλαίσια των προβλέψεων του άρθρου 9 παρ. 2 του ν. 3212/2003 και της Κ.Υ.Α. 9732/2004), όσο και σε μακροπρόθεσμη, στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, που, εκτός από την επιτάχυνση και σε μεγάλο βαθμό αυτοματοποίηση της όλης διαδικασίας, θα προσέφερε και τη δυνατότητα κεντρικής παρακολούθησης και διαχείρισης του όλου ζητήματος των αυθαιρέτων.

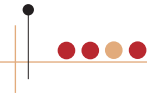
Υ) Οι Προϊστάμενοι των Πολεοδομικών Υπηρεσιών να μεριμνήσουν για τη χορήγηση εγγράφων οδηγίων στους αρμοδίους υπαλλήλους των υπηρεσιών τους, σχετικά με:

- Την προώθηση και ολοκλήρωση το ταχύτερο δυνατόν της διαδικασίας βεβαίωσης προστίμων αυθαιρέτων που εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο.
- Την απαίτηση της πληρότητας των αναγραφόμενων επί των υποβαλλόμενων ενστάσεων κατά Εκθέσεων Αυτοψίας, στοιχείων των ενδιαφερομένων (αρμόδια Δ.Ο.Υ., Α.Φ.Μ. και αριθμός δελτίου ταυτότητας), προκειμένου αυτές να γίνονται δεκτές από την Υπηρεσία, ώστε να αποτρέπονται καθυστερήσεις (αναπομπές της ένστασης, καθυστέρηση ανεύρεσης στοιχείων υπόχρεων κ.λπ.)
- Τη μη εξέταση, εκ μέρους των Ε.Κ.Ε.Α., αιτήσεων θεραπείας, εάν προηγουμένως, δεν έχει υποβληθεί ένσταση, με μόνη εξαίρεση τις περιπτώσεις κατά τις οποίες επισυνάπτονται στοιχεία που στοιχειοθετούν λόγους ανωτέρας βίας, εξ αιτίας των οποίων προέκυψε αδυναμία υποβολής εμπρόθεσμης ένστασης.
- Τη μη διακοπή της διαδικασίας βεβαίωσης των προστίμων σε περιπτώσεις προσφυγής των υπόχρεων στα αρμόδια Διοικητικά Δικαστήρια, πλην των περιπτώσεων που έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση περί αναστολής εκτέλεσης της επιβολής των προστίμων αυτών.
- Τη διόρθωση των χρηματικών καταλόγων στην περίπτωση που υπήρξε εσφαλμένος υπολογισμός του ύψους των προστίμων.

Κατά τη διάρκεια του 2010 διενεργήθηκαν από την Κεντρική Υπηρεσία και τα Περιφερειακά Γραφεία του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., μεγάλος αριθμός επιθεωρήσεων και ελέγχων κατόπιν καταγγελιών, με αντικείμενο κυρίως τον έλεγχο των διαδικασιών έκδοσης οικοδομικών αδειών, ελέγχου κατασκευών και νομιμοποίησης-εξαίρεσης από την κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών.

Οι περισσότερες διαπιστώσεις από τις ως άνω επιθεωρήσεις-ελέγχους συμπίπτουν με τις διαπιστώσεις των ελέγχων των παρελθόντων ετών, δεδομένου ότι τα αίτια που οδηγούν σε μη σύνομες ενέργειες της Διοίκησης, ήτοι η πολυπλοκότητα της πολεοδομικής νομοθεσίας, η ακολουθούμενη διοικητική πρακτική και η έλλειψη ουσιαστικού πειθαρχικού ελέγχου των υπαλλήλων, εξακολουθούν να υφίστανται. Οι προαναφερόμενες διαπιστώσεις αφορούν κυρίως σε πλημμελή έλεγχο στοιχείων και μελετών πριν την έκδοση οικοδομικών αδειών, παρεκκλίσεις από την προβλεπόμενη διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών, μη εφαρμογή πολεοδομικών διατάξεων, επιλεκτικό χειρισμό υποθέσεων, πλημμελή έλεγχο οικοδομών κ.λπ.

Ειδικότερα, με κοινή παραδοχή όλων ανεξαιρέτως των Πολεοδομικών Υπηρεσιών που ελέγχθηκαν, αυτεπάγγελτος έλεγχος κατασκευών δεν πραγματοποιείται. Οι αυτοψίες διενεργούνται μόνον κατόπιν καταγγελίας, κι επειδή είναι μεγάλο το πλήθος αυτών, δεν είναι δυνατό να εξεταστούν όλες. Πολλές καταγγελίες, μάλιστα, ελέγχονται μετά την πάροδο μεγάλου χρονικού διαστήματος, συνήθως μετά από συνεχή όχληση των καταγγελλόντων και, τις περισσότερες φορές, αφού έχει ήδη ολοκληρωθεί η επίμαχη κατασκευή. Επιπλέον, διαπιστώθηκε πλημμελής καταγραφή των αυθαιρέτων κατασκευών, δεδομένου ότι, κατά την αυτοψία, δεν ελέγχονται

πλήρως οι οικοδομές και δεν καταγράφονται όλες οι πολεοδομικές παραβάσεις, αλλά μόνο αυτές που καταγγέλλονται κάθε φορά, με αποτέλεσμα να επαναλαμβάνονται οι έλεγχοι στο ίδιο ακίνητο, αν κάτι άλλο καταγγεληθεί. Διαπιστώθηκε επίσης καθυστέρηση στην εκδίκαση των ενστάσεων κατά των εκθέσεων αυτοψίας από τις αρμόδιες επιτροπές, εξαιρετικά μεγάλη καθυστέρηση στη βεβαίωση των αναλογούντων προστίμων στις αρμόδιες Οικονομικές Υπηρεσίες ή και μη βεβαίωση αυτών, καθώς και μη κατεδάφιση των οριστικά κριθέντων ως αυθαιρέτων κατασκευών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι όλες οι Πολεοδομικές Υπηρεσίες που ελέγχθηκαν παραπονούνται για ιδιαίτερα μεγάλο φόρτο εργασίας σε σχέση με τους υπηρετούντες υπαλλήλους. Αυτό επιβεβαιώνεται από το μεγάλο αριθμό εισερχόμενων εγγράφων, αιτήσεων για χορήγηση βεβαιώσεων ή αντιγράφων στοιχείων ή για έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών, καταγγελιών για έλεγχο οικοδομών, κ.λπ. Οι προϊστάμενοι των περισσότερων υπηρεσιών έχουν γνωστοποιήσει την αναγκαιότητα ενίσχυσης των υπηρεσιών με εξειδικευμένο προσωπικό, στους πολιτικούς προϊσταμένους τους (Δημάρχους, Νομάρχες).

Σημειώνεται επίσης ότι οι περισσότερες από τις ελεγχθείσες Πολεοδομικές Υπηρεσίες διαθέτουν υποτυπώδη ή καθόλου μηχανογραφική υποστήριξη, η οποία, όπου υπάρχει, χρησιμεύει κυρίως για την τήρηση του πρωτοκόλλου. Με τη μηχανογράφηση, όμως, είναι δυνατό να διευκολυνθεί η τήρηση του αρχείου και ως εκ τούτου η εύκολη αναζήτηση στοιχείων και υποθέσεων, ο συσχετισμός φακέλων αυθαιρέτων και φακέλων οικοδομικών αδειών, ο εντοπισμός και η παρακολούθηση της πορείας των υποθέσεων και ως εκ τούτου η άμεση ενημέρωση των πολιτών, ενώ, αντίθετα, η μέχρι σήμερα έλλειψή της έχει καταστήσει αδύνατη την ταχεία βεβαίωση και είσπραξη των προστίμων διατήρησης αυθαιρέτων.

Σε όλες τις Πολεοδομικές Υπηρεσίες που ελέγχθηκαν, καταγράφηκε ανάγκη βελτίωσης τόσο της υλικοτεχνικής όσο και της κτιριακής υποδομής, δεδομένου ότι σε πολλές από τις υπηρεσίες οι γραφειακοί χώροι είναι ανεπαρκείς, με κακές συνθήκες φυσικού φωτισμού και αερισμού, με υψηλή στάθμη θορύβου, χωρίς χώρους αναμονής για το κοινό, ενώ, σε πολλές περιπτώσεις, λόγω έλλειψης χώρου, το αρχείο φυλάσσεται σε διαφορετικά ακίνητα από αυτά στα οποία στεγάζεται και λειτουργεί η υπηρεσία, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η εργασία και να καθυστερεί η εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι από τις ως άνω επιθεωρήσεις-ελέγχους προέκυψαν ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικών αδικημάτων και ζητήθηκε από τους πειθαρχικούς προϊσταμένους να ασκήσουν τις πειθαρχικές αρμοδιότητές τους. Στις περιπτώσεις εκείνες που ανέκυψαν ενδείξεις τέλεσης ποινικών αδικημάτων, οι εκθέσεις διαβιβάσθηκαν στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

4.2 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΔΑΣΗ

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πραγματοποιεί συχνά ελέγχους αναφορικά με τη νομιμότητα των ενεργειών τόσο των Δασικών Υπηρεσιών της χώρας, όσο και των Υπηρεσιών που εμπλέκονται, εν γένει, με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν το έτος 2010 διαπιστώθηκε, σε όλες τις περιπτώσεις, η μη τήρηση της δασικής νομοθεσίας και επιπλέον προέκυψαν ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικών και ποινικών αδικημάτων από υπαλλήλους των ελεγχόμενων Υπηρεσιών, οπότε και ζητήθηκε από τους πειθαρχικούς προϊσταμένους τους να ασκήσουν τις σχετικές αρμοδιότητές τους, ενώ παράλληλα οι αντίστοιχες εκθέσεις διαβιβάστηκαν στον αρμόδιο Εισαγγελέα. Από τις επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν το 2010 παρουσιάζονται συνοπτικά οι παρακάτω χαρακτηριστικές περιπτώσεις.

1. Επιθεώρηση στη Δ/νση Δασών Ν. Φθιώτιδας και στο Δασαρχείο Λαμίας

Για τη διενέργεια της Επιθεώρησης απαιτήθηκε η πραγματοποίηση επιτόπιου ελέγχου από επιθεωρητές του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., παρουσία υπαλλήλων των ελεγχόμενων Υπηρεσιών, σε εκτάσεις κείμενες στην περιοχή αρμοδιότητας του Δασαρχείου Λαμίας, για τις οποίες είχαν χορηγηθεί θετικές γνωμοδοτήσεις, από την προαναφερόμενη Υπηρεσία, για το χαρακτηρισμό δημόσιων δασικών εκτάσεων ως πλέον άγονες, προκειμένου να παραχωρηθούν στη συνέχεια σε ιδιώτες, κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρ. 13 παρ. 2Αγ του Ν.1734/1987. Διαπιστώθηκε ότι οι θετικές γνωμοδοτήσεις, οι οποίες χορηγήθηκαν, κατόπιν εισηγήσεων δασολόγων του Δασαρχείου Λαμίας, είχαν εκδοθεί χωρίς τεκμηρίωση και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά στοιχεία και χαρακτηριστικά των εξεταζόμενων εκτάσεων, καθόσον, όπως προέκυψε από τον επιτόπιο έλεγχο, οι εκτάσεις αυτές βρίσκονται εντός ευρύτερων καλλιεργούμενων, σε έδαφος βαθύ και γόνιμο και ως εκ τούτου εύφορο, στην πλειονότητά τους επίπεδων εκτάσεων, εφαιπόμενων της παλαιάς Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, όπου είναι ανεπτυγμένη και η επιχειρηματική δραστηριότητα. Οι προαναφερόμενες δημόσιες δασικές εκτάσεις, προ της παραχώρησής τους, έφεραν πυκνή ξυλώδη βλάστηση, κύρια αείφυλλων-πλατύφυλλων (πουρναριών), χαρακτηριστικά που δεν συνηγορούν υπέρ του χαρακτηρισμού δασικής έκτασης ως πλέον άγονης. Επιπλέον, στο πλαίσιο της Επιθεώρησης, ελέγχθηκε και αεροφωτογραφικό υλικό (αεροφωτογραφίες ετών λήψης 1945, 1960 και πρόσφατης λήψης) και διαπιστώθηκε ότι δημόσιες δασικές εκτάσεις, στην περιοχή αρμοδιότητας του Δασαρχείου Λαμίας, είχαν εκχερσωθεί από ιδιώτες και στη συνέχεια καλλιεργούνταν, χωρίς όμως το Δασαρχείο, επί σειρά ετών, να προβεί στις κατά νόμο ενέργειες αρμοδιότητάς του για την προστασία των εκχερσωμένων δασικών εκτάσεων.

Ως συνέπεια των ανωτέρω διαπιστώσεων, προτάθηκε από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. να σταματήσουν άμεσα οι διαδικασίες παραχώρησης δημοσίων δασικών εκτάσεων ως πλέον άγονες στην ευρύτερη περιοχή των εκτάσεων που εξετάστηκαν και να κηρυχθούν οι εκχερσωμένες δημόσιες δασικές εκτάσεις αναδασωτέες. Η ελεγχόμενη Υπηρεσία ανταποκρίθηκε κατά το πρώτο σκέλος των προτάσεων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι επειδή προέκυψαν ενδείξεις τέλεσης αξιόποινων πράξεων η έκθεση επιθεώρησης – ελέγχου διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

2. Επιθεώρηση στο Δασαρχείο Λιβαδειάς Ν. Βοιωτίας

Από την επιθεώρηση και τον επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε με αντικείμενο τη νομιμότητα έκδοσης από το Δασάρχη Λιβαδειάς 22 βεβαιώσεων και πράξεων χαρακτηρισμού εκτάσεων ως μη δασικών αλλά καλλιεργούμενων, στην ευρύτερη περιοχή των Καλυβίων Λιβαδίου Αράχωβας, στον ορεινό όγκο του Παρνασσού και σε υψόμετρο περίπου 1.200μ., κατά το χρονικό διάστημα 1995-2003, διαπιστώθηκε ότι καμία από τις προαναφερόμενες πράξεις του Δασάρχη δεν περιελάμβανε τεκμηρίωση για τον ως άνω χαρακτηρισμό. Οι υπό εξέταση πράξεις χαρακτηρισμού τελεσιδίκησαν, στο σύνολό τους, χωρίς να υποβληθούν αντιρρήσεις από το Δ/ντή Δασών του Ν. Βοιωτίας ενώπιον των Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων.

Ειδικότερα, κατά τον διενεργηθέντα από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. έλεγχο, κατά τον οποίο εξετάστηκε και αεροφωτογραφικό υλικό (αεροφωτογραφίες ετών λήψης 1945, 1960 και πρόσφατης λήψης), διαπιστώθηκε ότι στην εξετασθείσα περιοχή δεν περιλαμβάνονται καλλιεργούμενες εκτάσεις και αυτές οι οποίες χαρακτηρίστηκαν από το Δασάρχη Λιβαδειάς, ως μη δασικές αλλά καλλιεργούμενες, ήταν διάκενα του ελατοδάσους του Παρνασσού, χωρίς ξυλώδη δασική βλάστηση, αλλά με ποώδη χορτολιβαδική, που υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 3 του αρθρ. 3 του Ν.998/1979, δεδομένου ότι περικλείονταν από δάση ελάτης και χαρακτηρίζονται ως δασικές εκτάσεις κατά τις διατάξεις του ως άνω νόμου. Ως εκ τούτου, ο Δασάρχης Λιβαδειάς χαρακτήρισε αναληθώς εκτάσεις εμβαδού 98 στρ. ως μη δασικές, στην ευρύτερη υψηλής οικολογικής, βιολογικής, αισθητικής, επιστημονικής και γεωμορφολογικής αξίας περιοχή του όρους «Παρνασσός», ενώ επρόκειτο για δασικές εκτάσεις και ως εκ τούτου κατά τεκμήριο δημόσιες εκτάσεις, με αποτέλεσμα τη βλάβη του Ελληνικού Δημοσίου.

Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι οι περισσότερες από τις εξεταζόμενες εκτάσεις έχουν οικοδομηθεί και για το λόγο αυτό ελέγχθηκαν και οι εκδοθείσες, από τη Δ/νση Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Βοιωτίας, οικοδομικές άδειες οι οποίες, όπως διαπιστώθηκε, εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας για την εκτός σχεδίου δόμηση. Πλην όμως, από τον επιτόπιο έλεγχο, προέκυψε ότι η τοποθέτηση των οικοδομών στο έδαφος ήταν διαφορετική από την απεικονιζόμενη στα εγκεκριμένα διαγράμματα, με συνέπεια να μην πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτουν οι ισχύουσες διατάξεις, για την ελάχιστη απόσταση που πρέπει να έχουν οι οικοδομές από δασική έκταση. Επίσης, σε όλες τις οικοδομές διαπιστώθηκε η κατασκευή ενός επιπλέον ορόφου, δεδομένου ότι τα απεικονιζόμενα στα διαγράμματα κάλυψης υπόγεια με χρήση βοηθητική, ήταν στην πραγματικότητα ισόγειοι όροφοι.

Πρέπει να σημειωθεί ότι αν και το όρος «Παρνασσός» αποτελεί Τοπίο Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και η ίδρυση του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού πραγματοποιήθηκε με Β.Δ. του έτους 1938 και με Β.Δ. του έτους 1939 οριοθετήθηκε ο πυρήνας του, μέχρι σήμερα, τα ως άνω όρια δεν υλοποιήθηκαν επί εδάφους με κτιστά ορόσημα, ώστε να καθίσταται σαφής η περίμετρό του. Από το έτος 1939, οι αρμόδιες Υπηρεσίες, αρχικά του Υπουργείου Γεωργίας, μεταγενέστερα του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (νυν Υ.Π.Ε.Κ.Α.) καθώς και ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού, δεν προέβησαν στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους προκειμένου να καθοριστούν τόσο η περίμετρος του πυρήνα και η περιφερειακή ζώνη του, όσο και οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης και δραστηριότητες εντός αυτών. Επομένως, καθίσταται επισφαλής η προστασία, η διατήρηση και διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου στην ευρύτερη περιοχή του όρους «Παρνασσός».

Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων προτάθηκε στη Δ/ση Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Βοιωτίας να προβεί:

- α)** σε αυτοψία στις εξετασθείσες οικοδομές και να καταγράψει τις αυθαίρετες κατασκευές,
- β)** να καταλογίσει τα αναλογούντα πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης των αυθαιρέτων κατασκευών, και
- γ)** να γνωστοποιήσει τις ευθύνες των επιβλεπόντων μηχανικών των οικοδομικών αδειών που εξετάστηκαν, στην αρμόδια διοικητική αρχή έκδοσης της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος των, αφού υπό την επίβλεψή τους κατασκευάστηκαν οικοδομές, οι οποίες δεν συμφωνούσαν με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες.

Η έκθεση επιθεώρησης – ελέγχου διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών καθώς προέκυψαν ενδείξεις τέλεσης αξιόποινων πράξεων. Επίσης, διαβιβάστηκε στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ως αρμόδιο πειθαρχικό προϊστάμενο, ο οποίος πράγματι προέβη στην άσκηση πειθαρχικών διώξεων.

3. Επιθεώρηση στο Δασαρχείο Καπανδριτίου

Αντικείμενο της επιθεώρησης ήταν η εξέταση της νομιμότητας της διαδικασίας για τη χορήγηση βεβαίωσης χαρακτηρισμού έκτασης. Κατά την επιθεώρηση διαπιστώθηκε ότι ο Δασάρχης, το έτος 2005, εξέδωσε βεβαίωση, με την οποία χαρακτήρισε ως μη δασική (αγροτικού χαρακτήρα), έκταση, εμβαδού 4.190 τ.μ., αφού έλαβε υπόψη το συνταχθέντα Προσωρινό Κτηματικό Χάρτη και Προσωρινό Κτηματολογικό Πίνακα της Κτηματικής Μονάδας Μαρκοπούλου Ωρωπού. Το έτος 2006, η έκταση πωλήθηκε ως αγροτεμάχιο και στο πωλητήριο συμπεριλαμβανόταν η ως άνω βεβαίωση του Δασάρχη Καπανδριτίου. Ωστόσο, το έτος 2008, από τον επόμενο Δασάρχη Καπανδριτίου, υπεβλήθη μήνυση κατά του αγοραστή της έκτασης, καθώς συνελήφθη να εκχερσώνει «*δασική, κηρυγμένη ως αναδασωτέα έκταση*».

Από την επιθεώρηση προέκυψε ότι η πωληθείσα έκταση αποτελούσε τμήμα ευρύτερης δασικής, κηρυγμένης ως αναδασωτέας έκτασης, ενώ η χορηγηθείσα βεβαίωση, του έτους 2005, αφορά σε έκταση που βρίσκεται σε άλλη θέση και η οποία πράγματι ήταν αγροτική. Ο αρμόδιος Δασολόγος είχε βεβαιώσει λανθασμένα και ο Δασάρχης είχε, επίσης λανθασμένα, θεωρήσει τοπογραφικά διαγράμματα και βεβαιώσεις, υπάγοντας την έκταση σε Κωδικό Αριθμό (Κ.Α.) του ως άνω κτηματικού χάρτη, ο οποίος αντιστοιχούσε σε αγροτική έκταση. Από τον έλεγχο του Προσωρινού Κτηματολογικού Πίνακα προέκυψε ότι, ο προαναφερόμενος Κ.Α. ανήκε σε Ιερά Μονή και δεν είχε σχέση με την αποτυπωμένη στο θεωρημένο από το Δασάρχη τοπογραφικό διάγραμμα έκταση. Επιπλέον δε, στο όνομα του πωλητή, υπήρχε άλλος Κ.Α., ο οποίος χαρακτηριζόταν ως δασική έκταση.

Η υπόθεση διαβιβάστηκε στην αρμόδια Εισαγγελία για την ποινική αξιολόγηση των διαπιστωθένων πράξεων ή παραλείψεων και στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, για την άσκηση των πειθαρχικών του αρμοδιοτήτων.

4. Επιθεώρηση στο Δασαρχείο Πεντέλης, στο Τμήμα Πολεοδομίας και Πολεοδομικών εφαρμογών Καπανδριτίου και στην Κοινότητα Σταμάτας Ν. Αττικής

Από την επιθεώρηση αυτή, η οποία είχε ως αντικείμενο την εξέταση της νομιμότητας σύνδεσης αυθαιρέτου κτίσματος, ευρισκόμενου εντός αναδασωτέας έκτασης, με το κοινοτικό δίκτυο

υδροδότησης, διαπιστώθηκε ότι το ως άνω αυθαίρετο κτίσμα που βρισκόταν εντός αναδασωτέας έκτασης, στη θέση «Κουκουναρί» της Κοινότητας Σταμάτας Αττικής, υδροδοτείτο από την Κοινότητα, από το έτος 2005. Κατά το διενεργηθέντα έλεγχο προέκυψε, επιπλέον, ότι το Δασαρχείο Πεντέλης και το Δασονομείο Αγ. Στεφάνου προέβαιναν στις ενέργειες αρμοδιότητας τους για την προστασία της αναδασωτέας έκτασης, με μεγάλη χρονική καθυστέρηση, με συνέπεια εκτός από το ως άνω κτίσμα, το οποίο κατά το έτος 2005 ήταν μικρών διαστάσεων, και άλλες αυθαίρετες εντός της ως άνω έκτασης κατασκευές, να επεκτείνονται διαχρονικά. Μάλιστα, μέχρι το έτος 2010, το Δασαρχείο Πεντέλης δεν είχε προβεί σε σύνταξη πρότασης κατεδάφισης των αυθαιρέτων εντός της αναδασωτέας έκτασης κατασκευών.

Το Τμήμα Πολεοδομίας Καπανδριτίου κατέγραψε τις αυθαίρετες κατασκευές, αλλά ο φερόμενος ως ιδιοκτήτης τους υπέβαλε ένσταση. Η εκδίκαση της ένστασης από την Επιτροπή του άρθρου 4 πραγματοποιήθηκε μετά από ένα έτος και από τέσσερις αναβολές, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 4, παρ. 4, του Π.Δ. 267/98.

Η Κοινότητα Σταμάτας, ενώ ήταν αποδέκτης εγγράφων τόσο από το Δασαρχείο Πεντέλης όσο και από το Τμήμα Πολεοδομίας Καπανδριτίου, με τα οποία βεβαιωνόταν ότι υπήρχαν αυθαίρετες κατασκευές μέσα στην ως άνω αναδασωτέα έκταση, δεν είχε διακόψει, ως όφειλε, την παροχή ύδρευσης, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, αλλά και του άρθρου 4 του Κανονισμού ύδρευσης που η Κοινότητα είχε συντάξει και επικυρώσει. Μόνο μετά από τον έλεγχο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η Κοινότητα προέβη στη διακοπή της υδροδότησης του αυθαιρέτου αν και τα αρμόδια όργανα της Κοινότητας βεβαίωσαν αναληθώς για τη μη ύπαρξη αυθαίρετου κτίσματος εντός της εξεταζόμενης έκτασης και επιχείρησαν να παρακωλύσουν το διενεργηθέντα από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. έλεγχο.

Βάσει των διαπιστώσεων της επιθεώρησης προτάθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες να προβούν άμεσα στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους για την κατεδάφιση των αυθαιρέτων κατασκευών, την επιβολή των προβλεπομένων προστίμων και τη διακοπή της υδροδότησής τους.

Τέλος, ζητήθηκε ο πειθαρχικός έλεγχος των υπεύθυνων οργάνων και η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική διερεύνηση της υπόθεσης.

5. Έλεγχος στη Δ/νση Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Λέσβου, στο Σ.Χ.Ο.Π. Ν. Λέσβου και στη Δ/νση Δασών Ν. Λέσβου

Από τον ανωτέρω έλεγχο, ο οποίος είχε ως αντικείμενο την εξέταση της νομιμότητας των διαδικασιών χαρακτηρισμού ορισμένων οδών ως «κύριων δημοτικών», κείμενων στην κτηματική περιφέρεια του Δήμου Μυτιλήνης, διαπιστώθηκε ότι, με απόφαση του αρμόδιου Αντινομάρχη Λέσβου, το έτος 2009, χαρακτηρίστηκαν τέσσερις οδοί, κείμενες στην ευρύτερη περιοχή της Αγριλιάς Κρατήγου του Δ.Δ. Μυτιλήνης, ως «κύριες δημοτικές οδοί». Ο εν λόγω χαρακτηρισμός έχει ως συνέπεια τα παρόδια γήπεδα να εμπίπτουν στις ευνοϊκές διατάξεις του αρθρ. 1 παρ. 2 του Π.Δ. 24/31.05.1985, και να αποκτούν αρτιότητα και οικοδομησιμότητα, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών εκτός σχεδίου πόλεως πολεοδομικών διατάξεων.

Για τη διενέργεια του ελέγχου εξετάστηκε αεροφωτογραφικό υλικό, αποσπάσματα χαρτών και τοπογραφικά διαγράμματα, από τα οποία προέκυψε ότι οι δύο από τις τέσσερις χαρακτηριζόμενες οδούς και το μικρότερο τμήμα της τρίτης, περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του Δήμου Μυτιλήνης, ως δημοτικές οδοί, ενώ η τέταρτη και το μεγαλύτερο τμήμα της τρίτης δεν περιλαμβάνονται ως δημοτικές οδοί. Επιπλέον, το μεγαλύτερο τμήμα

της τρίτης οδού διέρχεται από συμπαγές δημόσιο δάσος πεύκης, στην περιοχή της Αγριλιάς. Ως εκ τούτου, τόσο η Δ/νση Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Λέσβου όσο και το Σ.Χ.Ο.Π. Ν. Λέσβου εισηγήθηκαν η πρώτη και γνωμοδότησε το δεύτερο για τους χαρακτηρισμούς οδών ως «κύριων δημοτικών» χωρίς να ληφθούν υπόψη:

- α)** η ύπαρξη του εγκεκριμένου Γ.Π.Σ. και οι περιορισμοί που τίθενται σε αυτό,
- β)** οι προϋποθέσεις που τίθενται από τις διατάξεις του αρθρ. 1 του Π.Δ. του 1985 ώστε να χαρακτηρίζονται μόνο οι κυριότερες δημοτικές οδοί,
- γ)** τα τεχνικά χαρακτηριστικά των οδών ώστε να εξυπηρετείται η υπεραστική συγκοινωνία, κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 209/1998,
- δ)** η θέση των οδών ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων – του φυσικού περιβάλλοντος, και
- ε)** ο στοιχειώδης σχεδιασμός ώστε η εκτός σχεδίου δόμηση να ακολουθεί τις προϋποθέσεις που θέτει η κείμενη νομοθεσία.

Στο πλαίσιο της εν λόγω επιθεώρησης ελέγχθηκαν εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις των προαναφερόμενων Υπηρεσιών, για χρονικό διάστημα δύο (2) και πλέον ετών, από τις οποίες προέκυψε ότι σε καμία από τις εξεταζόμενες περιπτώσεις δεν τεκμηριώνονταν οι λόγοι οι οποίοι ελήφθησαν υπόψη ώστε οι εκάστοτε εξεταζόμενες οδοί να αναγνωρίζονται ως οι κυριότερες, σχετικά με τις υπόλοιπες υφιστάμενες δημοτικές οδούς και δεν έγινε αναφορά στα πραγματικά δεδομένα ή τεχνικά χαρακτηριστικά, τα οποία θα συνηγορούσαν υπέρ του χαρακτηρισμού τους ως «κύριων δημοτικών». Εν κατακλείδι, η ελεγχόμενη απόφαση του αρμόδιου Αντινομάρχη Λέσβου εκδόθηκε χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων που θέτουν οι διατάξεις της πολεοδομικής και της δασικής νομοθεσίας.

Ως αποτέλεσμα των ως άνω διαπιστώσεων προτάθηκε να εξεταστεί η περίπτωση ανάκλησης της απόφασης Αντινομάρχη Λέσβου. Επίσης προτάθηκε στη Δ/νση Ο.Κ.Κ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, να προβεί άμεσα στην έκδοση εγκυκλίου οδηγίας, με την οποία θα εφιστάται η προσοχή στις αρμόδιες Υπηρεσίες, ώστε οι εισηγήσεις τους για την αναγνώριση οδών ως κυριότερων δημοτικών, να περιέχουν εμπειριστατωμένα και ειδική αιτιολογία, καθώς με τους εν λόγω χαρακτηρισμούς, ευνοούνται τα παρόδια γήπεδα, τα οποία τυγχάνουν των ευεργετικών ρυθμίσεων της κατά παρέκκλιση αρτιότητας των διατάξεων του αρθρ. 1 παρ. 2 του Π.Δ. 24/31.05.1985 και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις της επέκτασης της εκτός σχεδίου δόμησης, χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων που θέτει η κείμενη νομοθεσία. Η Δ/νση Ο.Κ.Κ. ανταποκρίθηκε αποστέλλοντας σχετική εγκύκλιο προς τις Πολεοδομικές Υπηρεσίες της χώρας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Μυτιλήνης προκειμένου να συσχετιστεί με υφιστάμενη δικογραφία.

6. Επιθεώρηση στο Δασαρχείο Αλιβερίου και στη Δ/νση Δασών Ν. Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

Κατόπιν καταγγελίας για αποχαρακτηρισμό δασικών εκτάσεων στον Αλμυροπόταμο Εύβοιας, διενεργήθηκε επιθεώρηση στις ως άνω υπηρεσίες και διαπιστώθηκε ότι η εκδοθείσα βεβαίωση, στην οποία αναφερόταν ότι έκταση εμβαδού 447.230 τ.μ στη θέση «Γκάντζα ή Καμίνι» της πρώ-

ην Κοινότητας Αλμυροποτάμου (νυν Δ.Δ. Αλμυροποτάμου) του Δήμου Στυρέων Ν. Εύβοιας, δεν προβλέπεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Η βεβαίωση αυτή επιπλέον, εκδόθηκε από αναρμόδια Υπηρεσία (Δ/νση Δασών Ν. Εύβοιας αντί του Δασαρχείου Αλιβερίου) και από αναρμόδιο όργανο (αν. Προϊστάμενο Δ/νσης Δασών Ν. Εύβοιας αντί του Δασάρχη Αλιβερίου) κατά παράβαση:

α. των διατάξεων του άρθρου 14 του Ν 998/79,

β. της αρ. 4732/29-12-2004 διαταγής της Δ/νσης Δασών Νομού Εύβοιας και

γ. των εντολών και οδηγιών που έχουν δοθεί από το αρμόδιο Υπουργείο στις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες.

Με βάση τα ανωτέρω και επειδή η ανωτέρω πράξη εκδόθηκε αναρμοδίως, κατά την άποψη του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η πράξη αυτή ήταν άκυρη και για το λόγο αυτό ουδεμία έννομη συνέπεια παρήγαγε. Ωστόσο, επειδή πρόκειται για ιδιωτική έκταση σε περιοχή, που δεν έχει καταρτιστεί δασολόγιο και δασικός χάρτης και για τον ενδιαφερόμενο πολίτη εκδόθηκε ευμενής διοικητική πράξη, πιθανή χρήση της οποίας ενδεχομένως να επιφέρει μη αναστρέψιμες συνέπειες, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πρότεινε στη Δ/νση Δασών Ν. Εύβοιας να προβεί άμεσα στην ανάκληση της εν λόγω βεβαίωσης και ο Δασάρχης Αλιβερίου να προβεί στην αυτεπάγγελτη έκδοση πράξης χαρακτηρισμού της έκτασης.

Για τα ανωτέρω αναζητήθηκαν πειθαρχικές ευθύνες και η έκθεση διαβιβάσθηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για τις δικές του ενέργειες.

Πράγματι, μετά την έκθεση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η ως άνω βεβαίωση ανακλήθηκε, εκδόθηκε η σχετική πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης ως δασικής και ασκήθηκε πειθαρχική δίωξη, ενώ ήδη για το θέμα αυτό, με παραγγελία του αρμόδιου Εισαγγελέα, διεξάγεται προκαταρκτική εξέταση.

7. Έλεγχος στις Δ/νσεις Προστασίας Περιβάλλοντος, Ανάπτυξης και Δημόσιας Υγείας της Ν.Α Θεσσαλονίκης

Από τον έλεγχο που διενεργήθηκε, με αντικείμενο την εξέταση της νομιμότητας των σχετικών διοικητικών πράξεων ως προς τον έλεγχο των βιομηχανικών και βιοτεχνικών λυμάτων, των παρακείμενων στη λίμνη Κορώνεια εγκαταστάσεων, και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων, διαπιστώθηκε ότι αν και η ευρύτερη περιοχή της λίμνης Κορώνειας βρίσκεται σε ζώνη υψηλής προστασίας (NATURA 2000 και συνθήκη RAMSAR) και η περιβαλλοντική της κατάσταση έχει συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι αρμόδιες Υπηρεσίες (Δ/νη Προστασίας Περιβάλλοντος, Δ/νση Ανάπτυξης της Ν.Α Θεσσαλονίκης κ.λπ.) εκτέλεσαν πλημμελώς τα καθήκοντα τους, τουλάχιστον μέχρι το 2008, μη προβαίνοντας σε εκτεταμένους ελέγχους και μη επιβάλλοντας, τα αντιστοίχως προβλεπόμενα διοικητικά μέτρα (πρόστιμα κ.λπ.) για τις διαπραχθείσες παραβάσεις.

Ειδικότερα, ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης:

α) δεν προέβη στη συγκρότηση Κλιμακίων Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΚΕΠΠΕ), κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 26, παρ. 1 του Ν.1650/86 και της παρ. 12 του άρθρου 11 του Ν.1561/85 «Ρυθμιστικό Σχέδιο και προστασία περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης». Έργο των εν λόγω κλιμακίων θα ήταν ο έλεγχος της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων των επιχειρήσεων, η σύνταξη σχετικής έκθεσης και η εισήγηση των επιβαλλόμενων κυρώσεων στις περιπτώσεις παραβάσεις της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας,

- β)** προέβη στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές προβλέπονταν στα πλαίσια σχετικής Προγραμματικής Σύμβασης, με καθυστέρηση 18 μηνών,
- γ)** μείωσε ανατιολόγητα, στο 60% περίπου του συνόλου των επιχειρήσεων, κατά 30% το ύψος του προστίμου που εισηγήθηκαν, μετά από ελέγχους, οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος ενώ επέβαλε τα ως άνω πρόστιμα με καθυστέρηση 14 έως 16 μηνών. Ειδικότερα, η ανατιολόγητη και παρά την ύπαρξη διαφορετικής άποψης των εισηγούμενων οργάνων, μείωση των προστίμων από το Νομάρχη Θεσσαλονίκης είχε ως αποτέλεσμα και τη μείωση των εσόδων της Νομαρχίας Θεσσαλονίκης ή δυνητικά των ΟΤΑ Α' βαθμού (που βρίσκονται στη περιοχή της λίμνης Κορώνειας) δοθέντος ότι, τα ως άνω πρόστιμα αποτελούν έσοδα του ειδικού λογαριασμού «Πράσινο Ταμείο» του Ε.Τ.Ε.Π.Σ., τα οποία σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 30 του Ν.1650/86, (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), θα μπορούσαν να διατεθούν είτε στη Νομαρχία Θεσσαλονίκης είτε σε παρακείμενους της λίμνης Κορώνειας Δήμους για τη χρηματοδότηση έργων προστασίας των περιοχών αυτών και αποκατάσταση της λίμνης.

Από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. επισημάνθηκε στις ελεγχόμενες Υπηρεσίες της Ν.Α. Θεσσαλονίκης η ανάγκη ύπαρξης επαρκούς συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση του εντοπισμού των παραβάσεων σχετικά με τη διάθεση των λυμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων των επιχειρήσεων. Επίσης, προτάθηκε η δημιουργία μιας βάσης δεδομένων με στοιχεία των επιχειρήσεων (πχ. άδεια λειτουργίας, άδεια διάθεσης βιομηχανικών αποβλήτων, άδεια πυροπροστασίας, κ.λπ.) καθώς και με στοιχεία αναφορικά με τις αναλύσεις και τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών που πραγματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας στις επιχειρήσεις του Νομού Θεσσαλονίκης, για τον έλεγχο των ορίων διάθεσης των βιομηχανικών αποβλήτων τους.

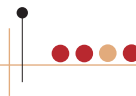
Ως συνέπεια των ανωτέρω διαπιστώσεων ζητήθηκε από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Θεσσαλονίκης και το Νομάρχη Θεσσαλονίκης να ασκήσουν τις πειθαρχικές τους αρμοδιότητες, κατά των υπευθύνων οργάνων και η έκθεση διαβιβάστηκε στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.

Από την παρακολούθηση της υλοποίησης των βελτιωτικών προτάσεων προκύπτει η συμμόρφωση της Δ/σης Ανάπτυξης Ν.Α. Θεσσαλονίκης και της Δ/σης Προστασίας Περιβάλλοντος.

8. Επιθεώρηση στη Δ/ση ΠΕ.ΧΩ., στη Δ/ση Περιβάλλοντος και στη Γενική Δ/ση Ποιότητας Ζωής της Ν. Α. Ανατολικής Αττικής

Αντικείμενο της επιθεώρησης ήταν ο έλεγχος της επιβολής διοικητικών κυρώσεων (χρηματικών προστίμων), σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για τη μη τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, της είσπραξης των επιβληθέντων προστίμων και της απόδοσης τους στο Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Π.Σ.). Διαπιστώθηκαν τα κατωτέρω:

- α)** Δεν υπάρχουν στοιχεία, για το ποσό που τελικά βεβαιώθηκε, εισπράχθηκε και αποδόθηκε στο Ε.Τ.Ε.Π.Σ. «Πράσινο Ταμείο» από την έκδοση, κατά τα έτη 2007-2010, δεκαπέντε (15) «αποφάσεων επιβολής προστίμου», του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, συνολικού ποσού 1.282.900,00 ευρώ.
- β)** Αν και εξεδόθησαν (2007-2010) τριακόσιες δεκατέσσερις (314) «αποφάσεις επιβολής προστίμου» από το Νομάρχη Ανατολικής Αττικής, συνολικού ποσού 2.128.965 ευρώ δεν υπάρχουν στοιχεία, για το ποσό που τελικά βεβαιώθηκε, εισπράχθηκε και αποδόθηκε στο Ε.Τ.Ε.Π.Σ.
- γ)** Οι αρμόδιοι υπάλληλοι για τη βεβαίωση των περιβαλλοντικών προστίμων, σε ορισμένες πε-

ριπτώσεις, δεν εφαρμόζουν το άρθρο 80, παρ. 1, Ν.Δ. 356/74 - Κ.Ε.Δ.Ε., Κεφ. Πέμπτο, για την αποστολή των Χρηματικών Καταλόγων εντός ενός (1) μηνός, από την οριστικοποίηση των προστίμων, στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ.

- δ)** Σε ορισμένες περιπτώσεις η Δ/νση Περ/ντος, Ν. Α. Ανατολικής Αττικής, παρά τις «εισηγήσεις επιβολής προστίμων» της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.), διενεργεί αυτοψίες και προβαίνει, χωρίς σχετική κανονιστική πρόβλεψη, σε «εισήγηση επιβολής προστίμου» στο Νομάρχη αντί να συντάσσει απ' ευθείας «σχέδιο απόφασης Νομάρχη επιβολής προστίμου». Έτσι, σε δυο περιπτώσεις, υπήρξε μείωση των επιβληθέντων προστίμων σε σχέση με εκείνα που εισηγήθηκε η Ε.Υ.Ε.Π.
- ε)** Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η προβλεπόμενη ΚΥΑ από το άρθρο 16, παρ. 1, Ν.2946/01, για την απόδοση ποσοστού 50% των εισπραττόμενων πάσης φύσεως προστίμων, κ.λπ. εκδόθηκε (31404/14-6-05) με καθυστέρηση 3 ετών και 8 μηνών, από την έκδοση του Νόμου. Αποτέλεσμα αυτού ήταν η απώλεια εσόδων της Νομαρχιακής Αυτ/σης, από μη εισπραχθέντα περιβαλλοντικά πρόστιμα, για το προαναφερθέν χρονικό διάστημα.
- στ)** Μη δυνατότητα παρακολούθησης, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 31404/05, από τη Δ/νση Οικονομικού της Ν. Α. Ανατολικής Αττικής, της είσπραξης των περιβαλλοντικών προστίμων, λόγω, μη αποστολής από τις Δ.Ο.Υ., μηνιαίων καταστάσεων με τα στοιχεία των οφειλετών και τα ποσά που βεβαιώθηκαν, εισπράχθηκαν και αποδόθηκαν στην εν λόγω Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.
- ζ)** Δεν έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες αποφάσεις Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. για την απόδοση (2007 - 2010) στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής, όπως προβλέπεται στην ΚΥΑ 31404/05, του υπολοίπου ποσού (ποσοστό 50%) από τα περιβαλλοντικά πρόστιμα, που έχουν επιβληθεί με απόφαση Νομάρχη Ανατολικής Αττικής, και έχουν αποδοθεί στο Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ. «Πράσινο Ταμείο».

Ως συνέπεια των παραπάνω διαπιστώσεων, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πρότεινε σειρά μέτρων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας επιβολής προστίμων, είσπραξης και απόδοσης στο Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ. λόγω μη τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.

4.3 ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας αποτελεί ζήτημα πολυσύνθετο, τόσο σε επίπεδο σχεδιασμού όσο και υλοποίησης. Ως εκ τούτου, καίριο ζήτημα είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού υλοποίησης της, όπως αυτή διαγράφεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Όπως προέκυψε από τις επιθεωρήσεις-ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2010 σε αρμόδιους φορείς, καθοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά την προστασία και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου, είναι τα κενά και οι αντικρουόμενες προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας, η πληθώρα των φορέων διαχείρισης, οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων, οι ελλείψεις σε απαιτούμενες υποδομές, μέσα και τεχνογνωσία, καθώς και η μη επίτευξη του αναγκαίου βαθμού συνεργασίας και συντονισμού των εμπλεκόμενων επιπέδων και Υπηρεσιών της Διοίκησης. Είναι χαρακτηριστικό ότι το Δημόσιο αγνοεί το σύνολο των ακίνητων περιουσιακών του στοιχείων και δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο τρίτοι να αξιοποιούν προς ίδιο όφελος πράγματα κοινόχρηστα (αιγιαλό, παραλία) ή ακίνητα του Δημοσίου και κοινωφελών περιουσιών. Συχνά παρατηρούνται υπέρμετρες καθυστερήσεις στην αξιοποίηση των δημοσίων κτημάτων ή ακόμα και περιπτώσεις διαχείρισής τους ή παραχώρησης της χρήσης τους σε ιδιώτες με όρους, που δεν αποφέρουν τα σκοπούμενα οφέλη ή τελικά αποβαίνουν δυσμενείς για το Δημόσιο.

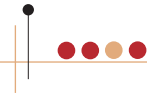
Προβληματική παρουσιάζεται και η λειτουργία των φορέων διαχείρισης δημόσιας περιουσίας. Ενώ κατά βάση δομήθηκαν με ένα ευέλικτο οργανωτικό σχήμα, προκειμένου, απαλλαγμένοι από γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, να λειτουργήσουν με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια, στην πράξη κάποιοι από τους φορείς αυτούς χαρακτηρίζονται από μη αξιοκρατική στελέχωση, υπεράριθμο προσωπικό, υπερσυγκέντρωση αρμοδιοτήτων και εξουσιών σε μονομελή όργανα διοίκησης και αδιαφάνεια ως προς τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες για την αξιοποίηση των σημαντικής αξίας ακινήτων που διαχειρίζονται. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο επανασχεδιασμός των φορέων και διαδικασιών διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας αναδεικνύεται ως ζήτημα άμεσης προτεραιότητας, που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής.

Στη συνέχεια, παρατίθενται οι σημαντικότερες περιπτώσεις ελέγχων που διενήργησε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. σε φορείς, που είναι αρμόδιοι για την εποπτεία της διοίκησης, διαχείρισης κοινωφελών περιουσιών ή για τη διαχείριση και αξιοποίηση δημοσίων κτημάτων.

1. Επιθεωρήσεις για 30 κληροδοτήματα και σχολάζουσες κληρονομίες

Σε συνθετική έκθεση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. αποτυπώθηκαν οι κυριότερες διαπιστώσεις των ελέγχων αυτών, καθώς και τα συμπεράσματα, που εξήχθησαν για την εν γένει λειτουργία της Δ/νσης Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Εθνικών Κληροδοτημάτων της πρώην Περιφέρειας Αττικής, υπηρεσίες, που είναι επιφορτισμένες με την εποπτεία και τον έλεγχο της εκκαθάρισης, διοίκησης και διαχείρισης μεγάλου αριθμού περιουσιών, που έχουν καταλειφθεί υπέρ κοινωφελών σκοπών, καθώς και την εποπτεία της εκκαθάρισης σχολαζουσών κληρονομιών, ήτοι των κληρονομιών στις οποίες υπεισέρχεται ως κληρονόμος το Δημόσιο. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι:

- Δεν υπάρχει καταγραφή όλων των κληροδοτημάτων και επομένως το Δημόσιο δεν γνωρίζει το σύνολο των διατεθεισών υπέρ κοινωφελών σκοπών περιουσιών, οι οποίες αξιοποιούμενες, θα μπορούσαν να διασφαλίσουν την αντίστοιχη εξοικονόμηση δημόσιων πόρων.

- Η Δ/νση Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία είναι αρμόδια για την εποπτεία της διοίκησης, διαχείρισης, εκκαθάρισης των υπέρ κοινωφελών σκοπών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών, λόγω έλλειψης των απαιτούμενων υποδομών, προσωπικού και τεχνογνωσίας, αδυνατεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντά της, με αποτέλεσμα, λόγω της πλημμελούς παρακολούθησης των υποθέσεων, να μην αποτρέπονται οι περιπτώσεις μη σύννομων ενεργειών από πλευράς των εκτελεστών των διαθηκών.
- Σε πολλές περιπτώσεις, η εκκαθάριση περιουσιών υπέρ κοινωφελών σκοπών εκκρεμεί από 10 έως και 70 χρόνια, με συνέπεια να μην υλοποιείται η βούληση των διαθετών, παρόλο που στην πλειονότητά τους πρόκειται για κληροδοτήματα, που καταλείφθηκαν με τον όρο να εκπονηθούν άμεσα τα περιουσιακά στοιχεία και το προϊόν της εκποίησης να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση συγκεκριμένου κοινωφελούς έργου ή για την σύσταση κοινωφελούς Ιδρύματος.
- Παρά την πρόβλεψη για μεταβίβαση από το Υπουργείο Οικονομικών στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 του Ν. 2873/2000 και 46 παρ. 21 του Ν. 3220/28-1-2004 και τις εκδοθείσες προς τούτο κανονιστικές πράξεις, της αρμοδιότητας εποπτείας 436 Ιδρυμάτων και Κληροδοτημάτων, της εποπτείας εκκαθάρισης 5.531 Ιδρυμάτων και Κληροδοτημάτων και εποπτείας των κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών, στην πραγματικότητα μεταβιβάσθηκε μόνο μέρος αυτών.
- Από τη Δ/νση Εθνικών Κληροδοτημάτων δεν είχε αναληφθεί καμία πρωτοβουλία για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.Δ. 1195/1942 (ΦΕΚ80/τ. Α), που προβλέπει την παραγραφή υπέρ του Δημοσίου καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, άλλων αξιών και απαιτήσεων, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων για το Δημόσιο, το ύψος των οποίων δεν μπορεί να προσδιορισθεί.
- Παρά τις υπερβολικές καθυστερήσεις στις εκκαθαρίσεις των σχολαζουσών κληρονομιών, γεγονός που αποδίδεται και στην πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων της πλειονότητας των κηδεμόνων, δε λαμβάνεται κάποιο μέτρο για τη θεραπεία του προβλήματος αυτού (επιτάχυνση της διαδικασίας, πειθαρχικός έλεγχος των κηδεμόνων ή αντικατάσταση τους, κ.λπ.).
- Σε καμία από τις περιπτώσεις των σχολαζουσών κληρονομιών που ελέγχθηκαν, δεν είχαν υποβληθεί από τους ορισθέντες κηδεμόνες οι προβλεπόμενοι από τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ 5 του από 18/9-20/10/1947 Β.Δ. πίνακες ενεργητικού και παθητικού της σχολάζουσας κληρονομιάς εντός διμήνου από το διορισμό τους και οι ανά τρίμηνο πίνακες εισπράξεων και πληρωμών.
- Στην πλειονότητα των σχολαζουσών κληρονομιών, η διαδικασία εκκαθάρισης καθυστερεί για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, ακόμη και δεκαετίες.
- Πολλά ακίνητα των σχολαζουσών κληρονομιών βρίσκονται λεηλατημένα, πριν την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και άλλα παραμένουν για μακρό χρονικό διάστημα αναξιοποίητα, με αποτέλεσμα την απομείωση της αξίας τους, την απώλεια εσόδων σε βάρος του Δημοσίου, την εκμετάλλευσή τους από τρίτους και την περαιτέρω επιβάρυνση της σχολάζουσας κληρονομιάς με δαπάνες κοινοχρήστων και λοιπά έξοδα.
- Οι ενέργειες της Δ/νσης Εθνικών Κληροδοτημάτων, σχετικά με τη διαχείριση και αξιοποίηση των περιουσιών αυτών, χαρακτηρίζονται από έντονη γραφειοκρατική αντίληψη, αφού αντιμετωπίζονται και επιλύονται καθημερινά θέματα ήσσονος σημασίας (εξόφληση κοινοχρή-

στων δαπανών, μικροποσών, διαδικασίες εκποίησης ευτελών αντικειμένων, κ.λπ.), σε βάρος των ουσιαστικών απαιτήσεων της διαχείρισης και αξιοποίησης της κληρονομιαίας περιουσίας (υποβολή και έλεγχος λογοδοσιών, ορθολογική αξιοποίηση, συνεχής εκμετάλλευση, κ.λπ.) και τέλος της απόδοσής της στο Δημόσιο, μετά την αναγνώριση δικαστικώς του εξ αδιαθέτου κληρονομικού δικαιώματός του, στις περισσότερες των περιπτώσεων.

Εν κατακλείδι, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. κατέληξε ότι επί σειρά ετών δεν εκδηλώθηκε από το Δημόσιο το προσήκον ενδιαφέρον σχετικά με την εποπτεία και έλεγχο των Εθνικών Κληροδοτημάτων με αποτέλεσμα:

- α.** να υφίσταται απώλεια σημαντικών εσόδων εις βάρος κοινοφελών Ιδρυμάτων και φορέων, υπέρ των οποίων έχουν καταλειφθεί περιουσίες υπέρ κοινωφελούς σκοπού,
- β.** να υφίσταται απώλεια σημαντικών εσόδων σε βάρος του Δημοσίου, λόγω της μη εκκαθάρισης και απόδοσης σε αυτό των σχολαζουσών κληρονομιών και μη εφαρμογής των διατάξεων περί παραγραφής υπέρ του Δημοσίου καταθέσεων και άλλων αξιών,
- γ.** να μην εξυπηρετείται ο κοινωφελής σκοπός υπέρ του οποίου καταλείφθηκαν περιουσίες,
- δ.** πολλές περιουσίες κληροδοτημάτων και σχολαζουσών κληρονομιών να μην αξιοποιούνται, να είναι εγκαταλελειμμένες και να απομειώνεται η αξία τους, σε σημείο που να μην μπορεί πλέον να υλοποιηθεί η βούληση των διαθετών και η διατήρηση τους να αποβαίνει παθητική.
- ε.** να απαξιώνεται στη συνείδηση των εν δυνάμει μελλοντικών διαθετών ο θεσμός της διάθεσης περιουσιακών στοιχείων υπέρ κοινωφελών σκοπών.

Κατόπιν των ανωτέρω, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. επεσήμανε την αναγκαιότητα καταγραφής όλων των κληροδοτημάτων και σχολαζουσών κληρονομιών και ουσιαστικής άσκησης της προβλεπομένης εποπτείας και πρότεινε μέτρα για την απλούστευση των σχετικών διαδικασιών, την ενίσχυση με προσωπικό κατάλληλων ειδικοτήτων των αρμοδίων υπηρεσιών, την υπόμνηση στις Τράπεζες των υποχρεώσεών τους για γνωστοποίηση στο Δημόσιο των παραγραφέντων υπέρ αυτού καταθέσεων, την αποστολή εγκυκλίου στις τότε Περιφέρειες για την υλοποίηση των προτάσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., με παράλληλη επισήμανση για πιστή εφαρμογή των σχετικών διατάξεων.

Μετά τη γνωστοποίηση της έκθεσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., η Γενική Δ/νση Οικονομικής Επιθεώρησης έδωσε εντολή σε όλες τις κατά τόπους Οικονομικές Επιθεωρήσεις για κατά προτεραιότητα διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου των λογοδοσιών των εκκαθαριστών σχολαζουσών κληρονομιών και επί της διαχείρισης και εκκαθάρισης των υπέρ κοινωφελών κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών. Επίσης, η Γενική Δ/νση Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, με εγκύκλιό της προς τις τότε Περιφέρειες της χώρας, ζήτησε την καταγραφή όλων των σχολαζουσών κληρονομιών και κληροδοτημάτων και την άμεση κλήση των εκτελεστών διαθηκών, εκκαθαριστών, διαχειριστών και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών, να υποβάλουν λογοδοσία, η οποία στη συνέχεια να διαβιβασθεί για έλεγχο στην Οικονομική Επιθεώρηση για έλεγχο. Επιπλέον, ζητήθηκε από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών να υπενθυμίσει στα μέλη της την υποχρέωση απόδοσης στο Δημόσιο των παραγραφέντων χρηματικών ποσών και τίτλων κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 1195/1942 και σχετικά ενημερώθηκε και το σύνολο των Τραπεζών, που λειτουργούν στη χώρα.

Η πρώην Περιφέρεια Αττικής ενημέρωσε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ότι προχωρεί στην καταγραφή των κληροδοτημάτων και σχολαζουσών κληρονομιών αρμοδιότητάς της, επισημαίνοντας ωστόσο τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει λόγω της έλλειψης παρακολούθησης για μεγάλα διαστήματα των

υποθέσεων που της μεταβιβάστηκαν. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του Προγράμματος «Καλλικράτης» - Ν. 3852/2010, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής προβλέπεται ήδη η λειτουργία αρμόδιας για τα Εθνικά Κληροδοτήματα Υπηρεσία σε επίπεδο Διεύθυνσης.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν μη σύννομες ενέργειες οργάνων της Διοίκησης, εκτελεστών διαθηκών και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών και ως εκ τούτου οι σχετικές εκθέσεις διαβιβάστηκαν στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική διερεύνηση των υποθέσεων.

2. Έλεγχος στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Από τον έλεγχο με αντικείμενο τη νομιμότητα εκμίσθωσης δημόσιου ιχθυοτροφείου διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι κατά το έτος 2006, ενώ σε διαγωνισμό για την εκμίσθωση του δημόσιου ιχθυοτροφείου «Παλαιοπόταμος» Ν. Αιτωλοακαρνανίας για τη χρονική περίοδο από 1-3-2006 μέχρι 28-2-2008, πλειοδότης αναδείχθηκε αλιευτικός συνεταιρισμός με προσφερθέν τίμημα 350.000 ευρώ, το αποτέλεσμα της δεν εγκρίθηκε από τον τότε Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Αντίθετα, με απόφασή του, το ιχθυοτροφείο εκμισθώθηκε στον ως άνω Συνεταιρισμό για ένα έτος, κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, έναντι μισθώματος 15.000 ευρώ. Εν όψει τούτου, η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για τις δικές του ενέργειες.

3. Επιθεωρήσεις-έλεγχοι στην Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Α.Ε.

Κατά το έτος 2010 το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διενήργησε τέσσερις επιθεωρήσεις-ελέγχους στην Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Α.Ε., εκ των οποίων δύο αφορούσαν στις προσλήψεις, που πραγματοποιήθηκαν στην Εταιρεία και τα Υποκαταστήματά της και δύο στις αναθέσεις προμηθειών αγαθών, μελετών, υπηρεσιών και έργων, καθώς και τις εκμισθώσεις/παραχωρήσεις τουριστικών ακινήτων. Κατά τους ελέγχους αυτούς διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

α) Ως προς τις συμβάσεις εργασίας και ανάθεσης έργου που καταρτίστηκαν στην ΕΤΑ Α.Ε. κατά την τελευταία πενταετία

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, η Ε.Τ.Α. Α.Ε. προέβη στην απασχόληση μεγάλου αριθμού προσωπικού με διάφορες συμβάσεις χωρίς προγραμματισμό, δηλαδή χωρίς να προηγηθεί των προσλήψεων κάποια διαδικασία καταγραφής και αξιολόγησης των πραγματικών αναγκών της. Συγκεκριμένα, προσέλαβε συνολικά 9 πρόσωπα με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, 1.450 πρόσωπα ως εποχικό προσωπικό, 146 με δίμηνες συμβάσεις, 20 ωρομισθίους, 13 διευθυντές με τριετή θητεία, 20 με τις διατάξεις του άρθρου 39 παρ. 9 του Ν. 3105/2003 και 10 δικηγόρους με πάγια αντιμισθία. Παράλληλα, απασχόλησε 120 φυσικά πρόσωπα με συμβάσεις ανάθεσης υπηρεσιών και έργου καθώς και 19 δικηγόρους με ανάθεση εξωδίκου έργου ορισμένου χρόνου με μηνιαία αποζημίωση, ενώ επιπλέον συνεργάστηκε και με 36 δικηγορικά γραφεία. Οι προσλήψεις αυτές και αναθέσεις υπηρεσιών και έργου υπήρξαν αποσπασματικές και κατά βάση διενεργήθηκαν με αδιαφανή κριτήρια τόσο ως προς την αναγκαιότητά τους όσο και ως προς τον τρόπο επιλογής των αντισυμβαλλομένων.

Επιπλέον, με εξαίρεση το προσωπικό που προσλήφθηκε με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, με σύμβαση ορισμένου χρόνου (εποχικό προσωπικό) και τους διευθυντές, για το οποίο η Εταιρεία έλαβε τις απαιτούμενες εγκρίσεις, το λοιπό προσωπικό προσλήφθηκε χωρίς τις εγκρίσεις,

που προβλέπονται από τις ΠΥΣ 55/1998 και 33/2006 και της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων & Οργανισμών.

Πολλά από τα φυσικά πρόσωπα, με τα οποία η Εταιρεία σύναψε συμβάσεις έργου, κατ' επίκληση προβλέψεων του οικείου Κανονισμού της Εταιρείας για την κάλυψη επειγουσών ή εξειδικευμένων αναγκών, στην πραγματικότητα απασχολήθηκαν σε εργασίες που ενέπιπταν στο συνήθη κύκλο εργασιών και καθηκόντων των οργανωτικών μονάδων και στελεχών της Εταιρείας.

Σε κάποιες περιπτώσεις, η πλήρωση θέσεων διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση των όρων της σχετικής προκήρυξης και επελέγησαν υποψήφιοι, οι οποίοι είτε δεν κατείχαν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα είτε τα τυπικά τους προσόντα υπολείπονταν προδήλως εκείνων των συνυποψηφίων τους.

Η Εταιρεία προέβη σε σειρά αναθέσεων εξωδίκου έργου σε δικηγόρους για ορισμένο χρόνο χωρίς προσδιορισμό του ανατιθέμενου έργου και με μηνιαία αποζημίωση κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, που προβλέπει την απασχόληση δικηγόρων από φορείς του δημόσιου τομέα με σχέση έμμισθης εντολής και καθ' υπέρβαση των διατάξεων του Κανονισμού της εταιρείας που προβλέπει δώδεκα θέσεις δικηγόρων. Επιπλέον, η Εταιρεία με σειρά συμβάσεων ανέθεσε σε δικηγορικά γραφεία υποθέσεις, χωρίς αιτιολόγηση της αναγκαιότητας σύναψης των συμβάσεων αυτών, οι οποίες μάλιστα επιβάρυναν την Εταιρεία με ιδιαίτερα σημαντική δαπάνη.

Κατά τον έλεγχο, διαπιστώθηκε επίσης ότι:

- δεν υπάρχει πρόβλεψη και περιγραφή των θέσεων της Εταιρείας, βάσει των οποίων θα πρέπει να διενεργούνται οι προσλήψεις τακτικού και έκτακτου προσωπικού.
- δεν πραγματοποιούνται προγραμματισμένοι διοικητικοί έλεγχοι στα Υποκαταστήματα της Εταιρείας, ώστε να διαπιστώνονται έγκαιρα προβλήματα στη λειτουργία τους.
- ο προγραμματισμός των θέσεων του εποχικού προσωπικού δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες απασχόλησης προσωπικού στις εκμεταλλεύσεις της Εταιρείας.
- η Εταιρεία εξακολουθεί να απασχολεί προσωπικό, του οποίου έχει λήξει η σύμβαση εργασίας ή έργου και έχουν απορριφθεί τα ένδικα βοηθήματα που ασκήθηκαν, επιβαρυνόμενη με την αντίστοιχη μισθοδοτική δαπάνη.
- στις προκηρύξεις πρόσληψης διευθυντικών στελεχών του έτους 2009 δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία δημοσιότητα.

Ενόψει των ανωτέρω, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πρότεινε στην ΕΤΑ Α.Ε. να λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την εξάλειψη των φαινομένων κακοδιοίκησης που εντοπίστηκαν και επιπλέον να κινηθεί η πειθαρχική διαδικασία, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας, για την απόδοση πειθαρχικών ευθυνών.

β) Ως προς τις αναθέσεις προμηθειών αγαθών, μελετών, έργων και υπηρεσιών και εκμισθώσεις τουριστικών δημοσίων κτημάτων από την ΕΤΑ Α.Ε. κατά την περίοδο 2007-2009

Κατά την ελεγχθείσα περίοδο, οι αναθέσεις προμηθειών, υπηρεσιών, εργασιών και τεχνικών έργων από την Εταιρεία, πραγματοποιήθηκαν κυρίως με κλειστούς διαγωνισμούς και απευθείας αναθέσεις, χωρίς προγραμματισμό και επαρκή αιτιολόγηση από την οποία να προκύπτει ότι η επιλογή αυτή ήταν σύμφωνη με τις προβλέψεις του οικείου Κανονισμού της Εταιρείας. Διαπι-

στώθηκε επίσης ότι η Εταιρεία συχνά, προέβαινε σε παρατάσεις των συναφθεισών συμβάσεων για την αντιμετώπιση λειτουργικών αναγκών της, σε αναθέσεις έργων, που ανάγονταν στο συνήθη κύκλο εργασιών των οργανωτικών της μονάδων ή για την εκτέλεση των οποίων θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το υπηρετούν προσωπικό και οι κατεχόμενες από αυτό ειδικότητες και σε συμπληρωματικές αναθέσεις παροχής υπηρεσιών σε αναδόχους με ενεργές ήδη συμβάσεις, έναντι πρόσθετου ανταλλάγματος. Στις παρατάσεις των συμβάσεων με καταβολή πρόσθετου ανταλλάγματος, γινόταν επίκληση αντικειμενικών λόγων, χωρίς αυτοί να εξειδικεύονται, με αποτέλεσμα, ελλείψει ειδικής αιτιολόγησης, να μην προκύπτει εάν πράγματι συνέτρεχαν λόγοι για παράταση της συμβατικής διάρκειας και καταβολή πρόσθετου ανταλλάγματος.

Ειδικότερα, όσον αφορά κυρίως τις αναθέσεις υπηρεσιών, τα συμβατικά αντικείμενα δεν προσδιορίζονταν με σαφήνεια και πληρότητα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να αξιολογηθεί αντικειμενικά και με ασφάλεια η αναλογικότητα της προβλεπόμενης συμβατικής αμοιβής με τις παρεχόμενες από τον αντισυμβαλλόμενο υπηρεσίες. Για την παραλαβή και πιστοποίηση της καλής εκτέλεσης των παραδοτέων δεν ορίζονταν επιτροπές παραλαβής, ούτε άλλωστε και το ακριβές αντικείμενο του παραδοτέου, ώστε να είναι δυνατή η πιστοποίηση της καλής εκτέλεσής του. Σε κάποιες δε περιπτώσεις ορίσθηκαν μονοπρόσωπα όργανα παραλαβής, λύση όμως που δε διασφαλίζει ικανοποιητικά τα συμφέροντα της Εταιρείας.

Εντοπίσθηκαν επίσης περιπτώσεις κατά τις οποίες η Διεύθυνση Οικονομικού της Εταιρείας προέβη σε πληρωμές, για τις οποίες δεν είχε προηγηθεί η έκδοση βεβαίωσης καλής εκτέλεσης εργασιών από τους επιβλέποντες, καθώς και περίπτωση, κατά την οποία η πληρωμή πραγματοποιήθηκε παρά την επισήμανση του αρμοδίου για τον έλεγχο υπαλλήλου για την έλλειψη σχετικής βεβαίωσης.

Με την ανάθεση της λογιστικής παρακολούθησης της εταιρείας σε ανάδοχο, παρουσιάσθηκαν προβλήματα στο σύστημα ελέγχου πληρωμών, για τα οποία δε λήφθηκε μέριμνα για την έγκαιρη αντιμετώπισή τους, γεγονός που καταδεικνύεται και από διπλοπληρωμή τιμολογίου, που εντοπίσθηκε κατά τον έλεγχο.

Ιδιαίτερα, όσον αφορά στις αναθέσεις μελετών αρμοδιότητας της Μονάδας Ειδικών Προγραμμάτων, διαπιστώθηκε ότι στη συντριπτική τους πλειονότητα, πραγματοποιήθηκαν με απόφαση του Δ/ντος Συμβούλου, χωρίς σχετικές αποφάσεις του Δ.Σ. μετά από αντίστοιχη εισήγηση των αρμόδιων Διευθύνσεων της Εταιρείας, από τις οποίες να προκύπτει η αναγκαιότητα και να αιτιολογείται η σκοπιμότητα της μελέτης, να καθορίζεται ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός, το αντικείμενο της μελέτης και οι αρμόδιοι για την πιστοποίηση της καλής εκτέλεσής της και παραλαβή της. Οι πληρωμές των αναδόχων πραγματοποιούνταν με εντολή του Δ/ντος Συμβούλου χωρίς τις απαιτούμενες πιστοποιήσεις και ενώ η εκπόνηση των μελετών αυτών επιβάρυναν την Εταιρεία με ένα σημαντικό κόστος αυτές δεν έχουν αξιοποιηθεί.

Σε εκμισθώσεις ακινήτων της Εταιρείας, οι οποίες τροποποιήθηκαν κατ' εφαρμογήν Διαιτητικών αποφάσεων, η Εταιρεία συνέχισε να αναλαμβάνει συμβατικές υποχρεώσεις, χωρίς προηγουμένως να έχει διασφαλισθεί η δυνατότητα εκπλήρωσής τους.

Εν όψει των ανωτέρω διαπιστώσεων, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πρότεινε στο Δ.Σ. της Εταιρείας να μεριμνήσει για την τροποποίηση του Κανονισμού Προμηθειών της Εταιρείας, προκειμένου αυτός να εναρμονισθεί με τις προβλέψεις του ν. 3316/2005, του Π.Δ. 60/2007 και του Π.Δ. 118/2007, αναφορικά με τους κανόνες δημοσιότητας, τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων αναδόχων, τον τρόπο πληρωμής και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Επιπλέον το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

επεσήμανε την αναγκαιότητα, πριν την πληρωμή των ήδη οφειλομένων για συνταχθείσες μελέτες, να προηγείται πιστοποίηση της παραλαβής και καλής εκτέλεσής τους.

Μετά τη γνωστοποίηση της έκθεσης στην ΕΤΑ Α.Ε., η Εταιρεία ενημέρωσε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ότι αντίγραφο της έκθεσης κοινοποιήθηκε σε όλους τους Προϊσταμένους των Διευθύνσεων της Εταιρείας με ρητή εντολή για την τήρηση των υφισταμένων Κανονισμών και την εφεξής συμμόρφωση με την έκθεση και ανατέθηκε στην Εσωτερική Ελέγκτρια, που από 20-12-2010, ανέλαβε καθήκοντα, να ελέγχει σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, τις πληρωμές, τις συμβάσεις και αναθέσεις, που πραγματοποιεί η Εταιρεία. Επιπλέον, ανατέθηκε στη Νομική Υπηρεσία της Εταιρείας, η σύνταξη σχεδίου τροποποίησης των υφιστάμενων Κανονισμών της, εργασία που αναμένεται να ολοκληρωθεί μετά τη συγχώνευση της Εταιρείας με την «Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.», οπότε θα συνταχθεί ενιαίος Κανονισμός, που θα λαμβάνει υπόψη του το σύνολο των δράσεων αμφοτέρων των εταιρειών και θα τεθεί προς έγκριση στην αρμόδια προς τούτο Γενική Συνέλευση της Εταιρείας.

4.4 ΠΑΙΔΕΙΑ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Το ελεγκτικό έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. κατά το 2010 στον τομέα της Παιδείας και της Κατάρτισης δρομολογήθηκε κατόπιν καταγγελιών αλλά και αυτεπάγγελα.

Από την επεξεργασία των καταγγελιών προκύπτει ότι ένα σημαντικό ποσοστό των καταγγελλόντων είναι λειτουργοί και των τριών βαθμίδων της εκπαίδευσης. Ειδικά στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ και ΤΕΙ) σημαντικό ποσοστό των καταγγελιών αφορούσαν στη σύνθετη διοικητική διαδικασία εκλογής μελών Επιστημονικού Προσωπικού, με αιτιάσεις για καθυστερήσεις, πλημμέλειες και παρατυπίες στη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων, αποφάσεις χωρίς ή με ανεπαρκή αιτιολόγηση. Επίσης, μέρος των καταγγελιών αφορούσε και σε περιπτώσεις υποψηφίων και μελών συλλογικών οργάνων αξιολόγησης εκπαιδευτικών με συγγενικές σχέσεις, λόγω των οποίων θίγεται η αρχή της αμεροληψίας (κώλυμα συμφέροντος). Ένα άλλο μέρος των καταγγελιών αφορούσε σε καθυστερήσεις διεκπεραίωσης υποθέσεων εκ μέρους της Διοίκησης καθώς και σε μη απαντήσεις των Υπηρεσιών σε αιτήματα πολιτών. Η λειτουργία Σχολικών Επιτροπών αποτέλεσε επίσης ένα από τα θεματικά αντικείμενα των καταγγελιών.

Από τις επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν παρουσιάζονται στη συνέχεια ορισμένες χαρακτηριστικές περιπτώσεις.

1. Επιθεώρηση σε Εσπερινά Λύκεια της Αττικής

Αντικείμενο της εν λόγω επιθεώρησης ήταν η εξέταση της νομιμότητας των μετεγγραφών μαθητών ημερήσιων Λυκείων στις Γ' και Δ' τάξεις Εσπερινών Λυκείων.

Η ως άνω επιθεώρηση, η οποία είχε ως έναυσμα καταγγελίες για καταστρατήγηση των ευεργετικών διατάξεων, για την απόκτηση του απολυτηρίου Λυκείου καθώς και για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εργαζομένων μαθητών Εσπερινών Λυκείων διενεργήθηκε στο 1^ο Εσπερινό Λύκειο Περιστερίου, στα 1^ο, 5^ο και 6^ο Εσπερινά Λύκεια Αθηνών, στο 1^ο Εσπερινό Λύκειο Πειραιά, στα Εσπερινά Λύκεια Νίκαιας, Ν. Ιωνίας, Καλλιθέας και σε τρία ιδιωτικά Εσπερινά Λύκεια της Αττικής.

Όπως διαπιστώθηκε, σε αρκετές περιπτώσεις, μετεγγράφονται μαθητές στην τελευταία τάξη των Εσπερινών Λυκείων προκειμένου να επωφεληθούν από τις ειδικές ευεργετικές διατάξεις για την εισαγωγή εργαζομένων μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ στις περιπτώσεις αυτές οι μετεγγραφέντες μαθητές από Ημερήσια Λύκεια δεν αποδείχτηκε ότι εργάζονταν για βιοπορισμό όπως απαιτούν οι σχετικές διατάξεις.

Επιπλέον, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις μαθητών που μετεγγράφηκαν χωρίς την ύπαρξη του βασικότερου δικαιολογητικού μετεγγραφής, της βεβαίωσης απασχόλησης. Επίσης, πολλές από τις υποβληθείσες βεβαιώσεις απασχόλησης ήταν ατελείς ή εικονικές. Ακόμη, σε όλες σχεδόν τις ελεγχθείσες περιπτώσεις, οι μετεγγραφές πραγματοποιήθηκαν χωρίς την αναζήτηση εκ μέρους των Δ/ντών των Εσπερινών Λυκείων πρόσθετων στοιχείων που θα τεκμηριώναν την ανάγκη για εργασία προς βιοπορισμό, μολονότι οι σχετικές διατάξεις τους δίνουν τη δυνατότητα αυτή. Μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα επαγγέλματα των γονέων (π.χ. βιομήχανος, πλοιοκτήτης, ιατρός, έμπορος, εργολάβος οικοδομών, επιχειρηματίας, πολιτικός μηχανικός, φαρμακοποιός, αρχιτέκτων κ.λπ.), όπως προκύπτουν από τα ατομικά δελτία των μαθητών, θα έπρεπε να προ-

καλέσουν την περαιτέρω έρευνα εκ μέρους των Δ/ντών των σχολείων για την εξακρίβωση της ανάγκης των μαθητών για εργασία. Η ανάγκη για περαιτέρω έρευνα καθίσταται ιδιαίτερα επιτακτική στις περιπτώσεις μετεγγραφών σε ιδιωτικά Εσπερινά Λύκεια, αφού η καταβολή και μόνον των διδάκτρων φοίτησης αποτελεί, χωρίς να είναι απόλυτο, ένδειξη οικονομικής ευχέρειας της οικογένειας του μαθητή.

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προκειμένου να εξακριβώσει εάν οι μετεγγραφέντες σε Εσπερινά Λύκεια μαθητές, οι οποίοι εμφανίζονταν απασχολούμενοι σε εργοδότες, είχαν πράγματι ασφαλιστεί, απέστειλε στα κατά τόπους αρμόδια Υποκαταστήματα ΙΚΑ στοιχεία εργοδοτών, δείγματος εκατόν σαράντα έξι (146) περιπτώσεων βεβαιώσεων απασχόλησης από τις συνολικές διακόσιες δέκα τρείς (213). Από τα στοιχεία που προέκυψαν διαπιστώθηκε ότι εκατόν τέσσερις (104), ήτοι ποσοστό 71,24%, από τους φερόμενους ως απασχοληθέντες μαθητές δεν είχαν ασφαλιστεί από τους εργοδότες οι οποίοι εξέδωσαν τις σχετικές βεβαιώσεις απασχόλησης και σε ορισμένες περιπτώσεις (ποσοστό 15,07%) οι επιχειρήσεις που είχαν εκδώσει τις σχετικές βεβαιώσεις απασχόλησης δεν εμφανίζονταν ως απογεγραμμένες στο ΙΚΑ. Το γεγονός της έκδοσης βεβαιώσεων απασχόλησης, χωρίς την ταυτόχρονη ασφάλιση των απασχολουμένων, αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας του ΙΚΑ, κατόπιν σχετικής πρότασής μας, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν πράγματι οι συγκεκριμένοι εργοδότες απασχόλησαν τους αναφερόμενους εργαζόμενους.

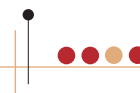
Οι προτάσεις που διατυπώθηκαν στη σχετική έκθεση, αφορούν κυρίως τη συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου περί μετεγγραφών στα Εσπερινά Λύκεια και συγκεκριμένα στην πρόβλεψη της υποχρέωσης προσκόμισης συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία θα καθοριστούν αφού προηγουμένως οριοθετηθεί η έννοια του «βιοπορισμού», υιοθετώντας αντικειμενικά κριτήρια (π.χ. εισοδήματος, οικογενειακής κατάστασης, κατηγορίες ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, απώλεια της εργασίας, κ.α.).

Προτάθηκε επίσης η συμπλήρωση των σχετικών διατάξεων ώστε, εκτός της υποβολής βεβαίωσης εργοδότη, να υποβάλλονται πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία εκ μέρους των ενδιαφερομένων, προς τεκμηρίωση της απασχόλησης (π.χ. βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα ή το ασφαλιστικό βιβλιάριο του εργαζόμενου μαθητή). Στην περίπτωση δε απασχόλησης των μαθητών σε επιχειρήσεις συγγενικών προσώπων α' ή β' βαθμού, όπου η ασφάλιση των μαθητών δεν είναι υποχρεωτική εκ μέρους του εργοδότη, προτάθηκε αντί της βεβαίωσης ασφαλιστικού φορέα, να υποβάλλεται το κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.1837/89 βιβλιάριο εργασίας του ανηλίκου ή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας ότι ο μαθητής εργάζεται στη διάρκεια της ημέρας.

Για τις μη νόμιμες πράξεις και παραλείψεις αναζητήθηκαν πειθαρχικές ευθύνες και ασκήθηκαν πειθαρχικές διώξεις.

2. Έλεγχος στο Τμήμα Οδοντιατρικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)

Από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν σε Τμήματα ΑΕΙ για περιπτώσεις καταγγελιών σχετικών με διαδικασίες εκλογής μελών Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού, χαρακτηριστική περίπτωση μη εφαρμογής δικαστικών αποφάσεων είναι η περίπτωση ελέγχου σχετικά με την προκήρυξη και εκλογή υποψηφίου στη θέση Λέκτορα, στο γνωστικό αντικείμενο της Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής στο ως άνω Τμήμα. Διαπιστώθηκε ότι αν και μετά από απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, εκδοθείσα επί αιτήσεως ακυρώσεως του καταγγέλλοντος και υποψηφίου για

την ανωτέρω θέση, κατά της σχετικής Πρυτανικής Πράξεως, αναπέμφθηκε η υπόθεση στο ως άνω Τμήμα προκειμένου το τελευταίο να ενεργήσει τα νόμιμα, το Τμήμα δεν συμμορφώθηκε. Με νεότερη αίτηση ακύρωσης του ενδιαφερομένου, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών ανέπεμψε εκ νέου την υπόθεση εκλογής για τη θέση Λέκτορα στα αρμόδια όργανα του Τμήματος Οδοντιατρικής, για επανεξέταση της σχετικής διαδικασίας, η οποία σημειωτέον δεν είχε ολοκληρωθεί μέχρι την περάτωση του ελέγχου. Στο διατακτικό της ανωτέρω δικαστικής απόφασης διαπιστώνεται η μη συμμόρφωση «...της Διοικήσεως προς την προαναφερόμενη τελεσίδικη απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών...» η οποία ενέμεινε στην προηγούμενη θέση της και ως εκ τούτου «...παραβίασε το εκ της ως άνω.. τελεσίδικης εφετειακής αποφάσεως δεδουλευμένο...». Για τη μη συμμόρφωση στις ως άνω δικαστικές αποφάσεις αναζητήθηκαν πειθαρχικές ευθύνες και ασκήθηκαν πειθαρχικές διώξεις.

3. Έλεγχος στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Από τον ανωτέρω έλεγχο ο οποίος είχε ως αντικείμενο τη νομιμότητα της διαδικασίας επιλογής φοιτητών σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, διαπιστώθηκε ότι η 12μελής επιτροπή η οποία είχε συσταθεί (αρ. 12 παρ. 2β του Ν. 2083/92) για την επιλογή των υποψηφίων φοιτητών δεν εκτέλεσε το έργο που της είχε ανατεθεί. Αντ' αυτού, ο Δ/ντής του Τομέα Φιλοσοφίας με έγγραφό του προς τον Πρόεδρο του Τμήματος (δηλαδή στον εαυτό του αφού στο ίδιο πρόσωπο συνέπιπταν οι δύο ιδιότητες), διαβίβασε «κατάσταση φοιτητών που έχουν επιλεγεί» αναφέροντας αναληθώς ότι η επιλογή έγινε από τη Συντονιστική Επιτροπή του Τομέα Φιλοσοφίας και ως εκ τούτου δεν συντάχθηκε ο πίνακας αξιολόγησης των υποψηφίων. Αντίθετα, όπως διαπιστώθηκε η επιλογή των φοιτητών βασίστηκε σε χειρόγραφη κατάσταση υποψηφίων φοιτητών με αναφορές σε φοιτητικές παρατάξεις δίπλα στα ονοματεπώνυμά τους. Η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα για την ποινική αξιολόγηση των διαπιστώσεων ενώ ζητήθηκε και ασκήθηκε πειθαρχική δίωξη.

4. Επιθεώρηση στον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) και στα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) Ηλιούπολης, Γαλασίου και Αιγάλεω και Νέας Ιωνίας Ν. Αττικής

Από την επιθεώρηση διαπιστώθηκε ότι η ενημέρωση των ενδιαφερομένων για κατάρτιση σπουδαστών, ήταν ελλιπής αφού στις σχετικές προκηρύξεις του Ο.Ε.Ε.Κ. δεν καθοριζόταν ο αριθμός των καταρτιζομένων ανά ειδικότητα, αλλά αυτός διαμορφωνόταν εκ των υστέρων (μετά την υποβολή αιτήσεων) από την αδυναμία της Διοίκησης να σχεδιάζει, να προγραμματίζει και βεβαίως να συντάσσει προϋπολογισμούς λειτουργίας των δημοσίων Ι.Ε.Κ. Τα ανωτέρω είχαν συνέπεια στις δηλώσεις προτιμήσεων των υποψηφίων σπουδαστών για την ειδικότητα που επιθυμούσαν.

Επίσης, κατά τη διαδικασία αποσπάσεων των εκπαιδευτικών τόσο στην Κ.Υ. του Ο.Ε.Ε.Κ. όσο και στα Δημόσια Ι.Ε.Κ. δεν προσδιορίζονται ποσοτικά (αριθμός θέσεων) και ποιοτικά (περιγραφή προσόντων για τις θέσεις εργασίας) οι ανάγκες του Ο.Ε.Ε.Κ. και των Δημοσίων Ι.Ε.Κ. με αποσπασμένους εκπαιδευτικούς και δεν έχουν θεσπιστεί κριτήρια για την επιλογή τους. Η εφαρμοζόμενη διαδικασία τοποθέτησης των εκπαιδευτικών στα Ι.Ε.Κ., που γίνεται σύμφωνα με τις προτιμήσεις των ενδιαφερομένων, είχε ως αποτέλεσμα σε ορισμένα Ι.Ε.Κ. να τοποθετείται μεγάλος αριθμός αποσπασμένων εκπαιδευτικών και σε άλλα πολύ μικρός, πάντα σε σχέση με

τα λειτουργούντα τμήματα ειδικοτήτων και με τον αριθμό των σπουδαστών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στο Ι.Ε.Κ. Ρεθύμνου λειτουργούν 10 τμήματα με 4 εκπαιδευτικούς για διοικητική υποστήριξη και στο Ι.Ε.Κ. Ιωαννίνων 9 τμήματα με 27 εκπαιδευτικούς για διοικητική υποστήριξη. Καθίσταται εμφανές ότι ενίοτε διενεργούνται αποσπάσεις εκπαιδευτικών όχι τόσο για τις πραγματικές ανάγκες του Ο.Ε.Ε.Κ. και των Δημοσίων Ι.Ε.Κ. αλλά πρωτίστως για την εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών.

Η ανυπαρξία Δημοσίων Ι.Ε.Κ. στο Δήμο Αθηναίων καθώς και οι μεγάλες διαφορές που παρατηρούνται από εξάμηνο σε εξάμηνο στην έγκριση λειτουργίας τμημάτων ειδικοτήτων στα Δημόσια Ι.Ε.Κ., έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της ροής σπουδαστών του Ν. Αττικής προς τα ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. Βεβαίως έχει επισημανθεί η συγκέντρωση των Ιδιωτικών Ι.Ε.Κ. στα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας. Έτσι, στα Δημόσια Ι.Ε.Κ. της περιφέρειας ικανοποιούνται όλες οι αιτήσεις εγγραφής ενώ στα Δημόσια Ι.Ε.Κ. Αττικής και Θεσσαλονίκης δεν εγγράφονται όλοι όσοι υποβάλλουν αίτηση, επειδή η προσφορά υπολείπεται σημαντικά της ζήτησης.

Επιπλέον, διαπιστώθηκε αναποτελεσματικότητα της Διοίκησης του Ο.Ε.Ε.Κ. για την επί δεκαετία εκκρεμούσα παραλαβή του κτιρίου στο οποίο στεγάζεται η Κεντρική Υπηρεσία του. Σημειώνεται ότι η κτιριακή υποδομή των τεσσάρων ελεγχθέντων Ι.Ε.Κ. δεν τυγχάνει επαρκούς συντήρησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων στους οποίους ανήκουν, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα τα οποία καθυστερούν να αντιμετωπιστούν, με συνέπεια το κόστος επισκευής να είναι μεγαλύτερο από το κόστος της επιβαλλόμενης τακτικής συντήρησης.

Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι η υλικοτεχνική υποδομή των ελεγχθέντων Ι.Ε.Κ. είναι πεπαλαιωμένη και χρήζει ανανέωσης. Η ποιότητα της παρεχόμενης κατάρτισης στα Ι.Ε.Κ. χαρακτηρίζεται και από την ανυπαρξία βιβλίων/εγχειριδίων για τη διδασκαλία των μαθημάτων.

Με βάση τις ανωτέρω διαπιστώσεις διατυπώθηκαν σχετικές προτάσεις προς το Υπουργείο Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων οι οποίες αφορούν, πλέον, στο νέο φορέα κατάρτισης (Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων) μετά την κατάργηση του Ο.Ε.Ε.Κ.

5. Επιθεώρηση στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Ε.Ε.)

Από την επιθεώρηση που διενεργήθηκε στο ως άνω νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, διαπιστώθηκαν φαινόμενα κακοδιοίκησης. Ειδικότερα, η έλλειψη του προβλεπόμενου από 12ετίας Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Κ.Ε.Ε είχε επιπτώσεις στη λειτουργία του Κέντρου. Από τις πλέον σημαντικές συνέπειες της έλλειψης Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας είναι η αδυναμία ελέγχου των πράξεων και παραλείψεων της διοίκησης και η ενδεχόμενη επιβολή κυρώσεων ιδίως δε όταν η θεσμοθετημένη εποπτεία του αρμόδιου υπουργού δεν εξειδικεύεται. Ακόμη, αποτέλεσμα της ανωτέρω παράλειψης είναι η σύγχυση αρμοδιοτήτων, οι επιλεκτικές αναθέσεις αυτών σε πρόσωπα στερούμενα θεσμικού και διοικητικού ρόλου, η ανισοκατανομή του φόρτου εργασίας καθώς και η αδυναμία αξιολόγησης του προσωπικού.

Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι μη στελέχωση του Κ.Ε.Ε. με το προβλεπόμενο μόνιμο προσωπικό (44 θέσεις τακτικού προσωπικού) είχε αρνητικές επιπτώσεις στην εύρυθμη λειτουργία του.

Χαρακτηριστική περίπτωση διοικητικής αρρυθμίας αποτελεί επίσης το γεγονός ότι για έξι (6) μήνες το Κ.Ε.Ε. παρέμεινε χωρίς ορισμό Διοικητικού Συμβουλίου όπως επίσης και ο διαπιστωθείς μη νόμιμος ορισμός μελών του Δ.Σ.

Το Οικονομικό Τμήμα του Κ.Ε.Ε. αδυνατούσε να ανταπεξέλθει στο έργο του λόγω της μη στέλεχώς του με μόνιμο προσωπικό. Για την παράλληλη ανάθεση του εν λόγω έργου σε εξωτερικούς συνεργάτες με συμβάσεις ανάθεσης έργου, σε εταιρείες και συμβούλους επιχειρήσεων, δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.2527/1997 (ΦΕΚ 206/Α'/8.10.1997) και του Π.Δ. 164/19.7.2004 (ΦΕΚ 134/Α/19.7.04) σχετικά με τη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων ανάθεσης έργου.

Επιπλέον, το γεγονός ότι οι συμβάσεις ανάθεσης έργου, με ευθύνη των εκάστοτε Δ.Σ., υπέκρυπταν σχέση εξαρτημένης εργασίας επιβεβαιώνεται από τη μετατροπή τους σε αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 164/2004.

Η καθιέρωση εκ μέρους των Δ.Σ. του Κ.Ε.Ε. ημερήσιου ωραρίου εργασίας έξι (6) ωρών για τους μόνιμους αποσπασμένους δημοσίους υπάλληλους και συμβασιούχους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, επέφερε οικονομική ζημία στο Κ.Ε.Ε. (απώλεια 40 περίπου εργασίμων ημερών ετησίως, ανά εργαζόμενο). Η άποψη της Διοίκησης που επικαλείται το ωράριο των εκπαιδευτικών (και προφανώς ανάγεται στην ειδική διάταξη του αρ. 13 παρ. 8 του Ν. 1566/85), είναι εσφαλμένη δεδομένου ότι η εν λόγω διάταξη αφορά στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε σχολικές μονάδες και όχι σε άλλες υπηρεσίες.

Η έκθεση διαβιβάστηκε στον αρμόδιο Εισαγγελέα για την ποινική αξιολόγηση των διαπιστώσεων.

6. Έλεγχος σε Λύκειο της Αττικής

Μολονότι πρόκειται για μεμονωμένο έλεγχο σε συγκεκριμένη σχολική μονάδα είναι αξιοσημείωτη η διαπίστωση που προέκυψε ως προς την αναποτελεσματικότητα της κεντρικής διοίκησης στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Από τον διενεργηθέντα επιτόπιο έλεγχο, κατόπιν καταγγελίας, για μη καταχώρηση απουσιών μαθητών και μη νόμιμη έκδοση απολυτηρίων, διαπιστώθηκε ότι το χρησιμοποιούμενο λογισμικό (πρόγραμμα), από το έτος 2000, για τη διαχείριση των απουσιών των μαθητών, το οποίο σημειωτέον προμηθεύτηκε το Υπουργείο Παιδείας και το διέθεσε σε όλες τις σχολικές μονάδες, δεν ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις του σχετικού κανονιστικού πλαισίου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το αρ. 21 του Π.Δ. 104/79 ορισμένες περιπτώσεις δικαιολογημένων απουσιών μαθητών από την τάξη (π.χ. απασχόληση μαθητών σε εργασία που τους ανατέθηκε από το Διευθυντή ή το Σύλλογο Διδασκόντων, κ.α.) δεν λαμβάνονται υπόψη για τον τελικό χαρακτηρισμό της φοίτησης των μαθητών. Όμως, οι απουσίες αυτές, μολονότι δεν προσμετρώνται ως απουσίες για την επαρκή φοίτηση, θα πρέπει να καταχωρούνται. Η εγγενής αδυναμία του συγκεκριμένου λογισμικού που δεν έδινε τη δυνατότητα καταχώρησης αλλά όχι προσμέτρησης των ειδικών αυτών περιπτώσεων απουσιών «υποχρέωνε» τους εκπαιδευτικούς να μην καταχωρούν τις απουσίες αυτές.

Μετά τη γνωστοποίηση της σχετικής έκθεσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η Δ/ση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ανέλαβε να ερευνήσει τους λόγους για τους οποίους το προμηθευθέν λογισμικό δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του σχετικού νομικού πλαισίου ζητώντας από την ανάδοχο εταιρεία την επίλυση του εγγενούς προβλήματος του εν λόγω λογισμικού το οποίο και αποκαταστάθηκε.

7. Έλεγχος στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ., πρώην Υγειονομική Σχολή Αθηνών)

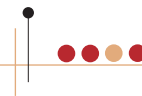
Κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας προς το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διενεργήθηκε έλεγχος στην ανωτέρω Σχολή με αφορμή την εισαγωγή υπεράριθμων φοιτητών σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Σημειωτέον ότι από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είχαν διενεργηθεί ανάλογοι έλεγχοι στην εν λόγω Σχολή μετά από σχετικές καταγγελίες.

Η Ε.Σ.Δ.Υ., από αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, μετατράπηκε σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό ίδρυμα με πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και η εποπτεία του κράτους ασκείται από τους Υπουργούς Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Υγείας και Πρόνοιας. Τα διπλώματα σπουδών που απονέμει αποτελούν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών αντίστοιχους με το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών και θεωρούνται ισότιμοι με τους μεταπτυχιακούς τίτλους ειδικεύσεως των ΑΕΙ. Ωστόσο, τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) που υλοποιεί η Ε.Σ.Δ.Υ. αποτελούν το αντικείμενο συνεργασίας του Υπουργείου Υγείας και της Ε.Σ.Δ.Υ με τους όρους που συμφωνούνται κατά την υπογραφή της σχετικής «σύμβασης έργου» μεταξύ των δύο συμβαλλομένων μερών. Στη σύμβαση καθορίζεται ο προϋπολογισμός του «έργου» καθώς και ο αριθμός εισακτέων σε κάθε Π.Μ.Σ.

Οι υποψήφιοι φοιτητές είναι κυρίως δημόσιοι υπάλληλοι και μάλιστα από υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας (διοικητικό προσωπικό, προσωπικών φορέων παροχής υγειονομικών υπηρεσιών, κ.α.). Σταθερά, τα τελευταία έτη, και παρά τις σχετικές προβλέψεις των σχετικών συμβάσεων μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και της Ε.Σ.Δ.Υ. ο προβλεπόμενος αριθμός εισακτέων προσαυξάνεται σημαντικά (σε ποσοστό περίπου 50%). Η πρακτική αυτή αποτελεί πλέον τον κανόνα, αναιρώντας ουσιαστικά τον προγραμματισμό, τις «εκτιμηθείσες» ανάγκες και βέβαια το προϋπολογισθέν κόστος παρά τη ρητή διαβεβαίωση της Ε.Σ.Δ.Υ. ότι δεν προκύπτει πρόσθετη δαπάνη στον προϋπολογισμό του έργου, δεν θίγεται η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης αλλά «αντιθέτως ενισχύεται το Δημόσιο και Κοινωνικό συμφέρον». Οι ανατιολογήτες αυξήσεις του αριθμού των εισακτέων καθώς και η αδιαφάνεια στην αξιολόγηση των υποψηφίων προξένησε τις καταγγελίες που υποβλήθηκαν στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. καθώς και τη σχετική εισαγγελική παραγγελία.

Είναι δε χαρακτηριστικό και μοναδικό για ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα το γεγονός ότι η απόφαση επιλογής των φοιτητών στα εν λόγω Π.Μ.Σ. περιβάλλεται τον τύπο υπουργικής απόφασης.

Για την βελτίωση της λειτουργίας της σχολής προτάθηκε η έκδοση του προβλεπόμενου Π.Δ. που θα καθορίζει τα όργανα διοίκησης της Σχολής, τον τρόπο επιλογής και εισαγωγής των σπουδαστών (παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.2194/94) καθώς και των σχετικών υπουργικών αποφάσεων για τον Κανονισμό Σπουδών και τον Κανονισμό Λειτουργίας της Σχολής (παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν.2517/97) προκειμένου να αποσαφηνισθεί πλήρως το νομικό πλαίσιο εισαγωγής και φοίτησης σπουδαστών στην Ε.Σ.Δ.Υ.

4.5 ΥΓΕΙΑ, ΠΡΟΝΟΙΑ, ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Α. ΥΓΕΙΑ

Στον νευραλγικό τομέα της υγείας, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. δραστηριοποιήθηκε κατά το 2010 διενεργώντας ελέγχους και επιθεωρήσεις που άλλοτε είχαν ως έναυσμα καταγγελίες πολιτών για πράξεις/παραλείψεις της Διοίκησης και άλλοτε διενεργήθηκαν αυτεπάγγελτα. Από τους ελέγχους διαπιστώθηκαν παραβάσεις των κείμενων διατάξεων, φαινόμενα κακοδιοίκησης και αδιαφανών διαδικασιών, χαρακτηριστικά της παθογένειας του συστήματος. Επιπλέον, διαπιστώθηκαν ανεπαρκείς έλεγχοι και πλημμελής εποπτεία από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, στους ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας με αποτέλεσμα, μεταξύ των άλλων, την υπέρμετρη διόγκωση της δαπάνης για παροχές υπηρεσιών υγείας σε ασφαλισμένους του Δημοσίου (συνταγογράφηση φαρμάκων, ιατρικές εξετάσεις, κ.λπ.) σε βάρος των κρατικών πιστώσεων.

Ειδικότερες διαπιστώσεις αποτελούν η μη ηλεκτρονική παρακολούθηση της συνταγογράφησης φαρμάκων ανά δικαιούχο, της συχνότητας πραγματοποίησης των ιατρικών πράξεων και ιατρικών επισκέψεων, του κόστους παροχής υπηρεσιών, και εν γένει των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης ανά ασφαλισμένο, ιατρό, φαρμακείο και νοσοκομείο/κλινική.

Είναι δε χαρακτηριστικό ότι στον τομέα των προμηθειών οι ποσότητες των προς προμήθεια ειδών εκτιμώνται ενδεικτικά χωρίς προγραμματισμό και χωρίς να προηγηθεί διερεύνηση από τον ελεγχόμενο φορέα (με συλλογή αιτημάτων των μονάδων του), των πραγματικών αναγκών, με αποτέλεσμα την ταχεία εξάντληση των πιστώσεων της συμβατικής δαπάνης σε χρόνο πολύ μικρότερο - τρεις μήνες κατά μέσο όρο, έναντι του προβλεπόμενου (διετία). Αυτό οφείλεται επίσης και στην αδυναμία των φορέων να ελέγξουν τους ταχείς ρυθμούς κατανάλωσης των ειδών, μέσω ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Προβλήματα διαπιστώθηκαν επίσης κατά τη διαχείριση, επεξεργασία και διάθεση των λυμάτων και των μολυσματικών υπολοίπων σε τρία μεγάλα Νοσοκομεία της Αττικής, λόγω της μη εφαρμογής των κείμενων διατάξεων και μη περαιτέρω ελέγχου από τα θεσμοθετημένα προς τούτο όργανα.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι σημαντικότερες περιπτώσεις επιθεωρήσεων.

1. Επιθεώρηση στις Υπηρεσίες Ασφάλισης Δημοσίου (ΥΠΑΔ), Ανατολικής Αθήνας και Καλλιθέας

Από την ως άνω επιθεώρηση, που είχε ως αντικείμενο τον έλεγχο του συστήματος παροχής υπηρεσιών υγείας (ιατρικών επισκέψεων, ιατρικών πράξεων, εντολών για παρακλινικές εξετάσεις και ειδικές παροχές) καθώς και των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για την παροχή περίθαλψης στους ασφαλισμένους του Δημοσίου, κατά τη χρονική περίοδο 2003-2007, διαπιστώθηκε ο πλημμελής έλεγχος των στοιχείων που περιέχονται στις εντολές βεβαίωσης-εκτέλεσης εξετάσεων και απουσία διασταύρωσης με τα στοιχεία των ασφαλισμένων (ονομ/μο, διευθύνσεις) που είναι καταχωρημένα στο μηχανογραφικό σύστημα, με αποτέλεσμα αριθμοί μητρώων ασφαλισμένων να μην ανταποκρίνονται σε εκείνους του μητρώου ασφαλισμένων που τηρείται μηχανογραφικά από τον ΟΠΑΔ, ενώ άλλες εντολές δεν φέρουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία. Ακόμη, διαπιστώθηκαν ανακολουθίες στον αύξοντα αριθμό των

σελίδων του βιβλιαρίου που έχουν συνταγογραφηθεί από τον θεράποντα ιατρό, σε σχέση με τις ημερομηνίες που αναγράφονται σε αυτές, ενώ σε άλλες η θεώρηση από ελεγκτή ιατρό είναι προγενέστερη της παραπομπής από τον θεράποντα.

Εκκαθαρίστηκαν ιατρικές εντολές ασφαλισμένων, οι οποίοι όντας κάτοικοι επαρχίας πραγματοποίησαν μικροβιολογικές εξετάσεις σε Διαγνωστικό Κέντρο της Αθήνας την ίδια ημερομηνία της συνταγογράφησης από γιατρό της επαρχίας και θεώρησης επίσης από ελεγκτή ιατρό της επαρχίας, ενώ σε κάποιες ιατρικές εντολές υπάρχουν διαφορετικές υπογραφές των ιδίων ασφαλισμένων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, ζητήθηκε η εκκαθάριση ιδιαίτερα υψηλών δαπανών συμβεβλημένων ιατρών και Διαγνωστικών Κέντρων ενώ υπήρχαν παρατυπίες και η υποβολή τους δεν έγινε εντός των προθεσμιών. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε ανάλογες περιπτώσεις που εντοπίστηκαν από την ΥΔΕ, έγιναν περικοπές δαπανών που εγγίζουν το 50% χωρίς να διατυπωθούν αμφισβητήσεις από τους δικαιούχους (συμβεβλημένους ιατρούς και διαγνωστικά κέντρα).

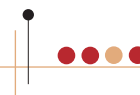
Στους φακέλους των συμβεβλημένων ιατρών και των Διαγνωστικών Κέντρων, που τηρούνται στις ελεγχθείσες ΥΠΑΔ, διαπιστώθηκαν ελλείψεις που αφορούν σε δικαιολογητικά προαπαιτούμενα και απαραίτητα για τη σύναψη σύμβασης (ειδική άδεια καταλληλότητας μηχανολογικού εξοπλισμού, άδεια ίδρυσης και λειτουργίας κ.ά.). Επιπλέον, βρέθηκαν συμβάσεις με εργαστηριακούς ιατρούς, οι οποίοι δεν είχαν άδεια λειτουργίας εργαστηρίου. Διαπιστώθηκε ότι έγιναν δαπάνες για νοσηλεία ασφαλισμένων σε Κλινικές, οι οποίες όχι μόνο δεν είχαν συνάψει συμβάσεις «εσωτερικών ασθενών», αλλά, επιπλέον, δεν είχαν ελεγχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ως προς την καταλληλότητα τους για παροχή υπηρεσιών περίθαλψης. Επίσης διαπιστώθηκαν περιπτώσεις συμβεβλημένων ιατρών να διατηρούν περισσότερα του ενός ιατρεία κατά παράβαση του άρθρου 7 του Ν. 3418/2007.

Για την εξάλειψη των διαπιστωθέντων προβλημάτων, διατυπώθηκαν προτάσεις που αφορούν στην άμεση σύσταση κλιμακίων ελέγχων για τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων σε Διαγνωστικά Κέντρα και Ιατρούς συμβεβλημένους με τον ΟΠΑΔ, για τον εντοπισμό των περιπτώσεων υπερβολικής δαπάνης ή συχνότητας συνταγογράφησης φαρμάκων, παρακλινικών εξετάσεων, ή ιατρικών επισκέψεων, καθώς και για τον έλεγχο της τήρησης των όρων καλής λειτουργίας των διαγνωστικών κέντρων σύμφωνα με τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης και δεοντολογίας.

Επίσης ζητήθηκε από το Δ.Σ. του ΟΠΑΔ να επιβάλλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις στην περίπτωση εντοπισμού φαινομένων ως τα ανωτέρω. Επιπλέον προτάθηκε:

- α.** Η δημιουργία βάσης δεδομένων για τον έλεγχο της συχνότητας της συνταγογράφησης φαρμάκων ανά ασφαλισμένο, της συχνότητας πραγματοποίησης των ιατρικών πράξεων και ιατρικών επισκέψεων, του κόστους παροχής υπηρεσιών υγείας ανά ασφαλισμένο και νομό.
- β.** Ο έλεγχος, η ανασύσταση των φακέλων όλων των συμβεβλημένων ιατρών και διαγνωστικών κέντρων και η ηλεκτρονική τους καταχώριση, προκειμένου να καθίσταται ευχερής ο έλεγχος των συμβάσεων (λήξη, αλλαγή διεύθυνσης επαγγελματικής στέγης κ.ά.) και
- γ.** Ο έλεγχος κατά την καταβολή των δαπανών στους συμβεβλημένους (ιατρούς και διαγνωστικά κέντρα) σχετικά με την τήρηση των όρων των συμβάσεων.

Επίσης ζητήθηκε η άσκηση πειθαρχικών διώξεων για διαπιστωθείσες παράνομες πράξεις ή/και παραλείψεις, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε βάρος συμβεβλημένων ιατρών ενώ η σχετική

έκθεση διαβιβάστηκε και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για τις δικές του ενέργειες, όπως επίσης και στον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών ως προς την αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών σε βάρος των εμπλεκόμενων ιατρών.

2. Επιθεώρηση στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Χαρακτηριστική περίπτωση κακοδιοίκησης στο σύστημα υγείας αποτελεί η περίπτωση διενέργειας ιατρικών πράξεων από ιδιώτη χωρίς αυτός να κατέχει την ιατρική ιδιότητα, στα εξωτερικά ιατρεία του ανωτέρω νοσοκομείου κατά τη χρονική περίοδο 2000-2001. Ο εν λόγω ιδιώτης, ο οποίος άτυπα είχε γίνει δεκτός «για να παρακολουθεί και να υποβοηθά ενδεχομένως σε ερευνητικές δραστηριότητες λόγω του ενδιαφέροντός του για την ψυχιατρική» στην Ψυχιατρική Κλινική του εν λόγω νοσοκομείου από το 1996, συνταγογραφούσε φάρμακα, παρείχε οδηγίες λήψης αυτών και παρέπεμπε ασθενείς σε εργαστηριακές εξετάσεις εντός του ίδιου νοσοκομείου χωρίς οι διοικητικά και επιστημονικά υπεύθυνοι του Νοσοκομείου να ελέγξουν, ως όφειλαν, την ύπαρξη ή μη της ιατρικής ιδιότητας του ανωτέρου.

Εκτός από τις προτάσεις που έγιναν για τη βελτίωση της λειτουργίας του νοσοκομείου και ειδικά του συστήματος απασχόλησης και συμμετοχής επιστημόνων σε ερευνητικά προγράμματα και δράσεις η έκθεση διαβιβάστηκε και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική διερεύνηση της υπόθεσης.

3. Επιθεώρηση στα Νοσοκομεία Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ», Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Η ΕΛΠΙΣ» και Αντικαρκινικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ»

Αντικείμενο της ανωτέρω επιθεώρησης ήταν η εξέταση του συστήματος διαχείρισης, επεξεργασίας αδρανοποίησης και διάθεσης των λυμάτων και των μολυσματικών υπολοίπων τους κατά τη χρονική περίοδο 2006-2010. Διαπιστώθηκε η έλλειψη Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, για τα δύο νοσοκομεία κατά παράβαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και η έλλειψη, για το σύνολο των ελεγχθέντων νοσοκομείων, Εσωτερικού Κανονισμού Διαχείρισης Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων (ΕΙΑ). Επιπλέον διαπιστώθηκε η μη σύννομη διάθεση και αποτέφρωση επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων των ελεγχθέντων νοσοκομείων στη Μονάδα Αποτέφρωσης του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (ΕΣΔΚΝΑ) επειδή η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων που διέθετε ο τελευταίος φορέας δεν κάλυπτε την αποτέφρωση επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων. Επιπλέον τα αποστειρωμένα επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα του Γ.Ν.Α. «Η Ελπίς», δεν διατίθενταν σε αδειοδοτημένη εταιρία συλλογής-μεταφοράς ιατρικών αποβλήτων αλλά, κατά παράβαση σχετικής υπουργικής απόφασης, μεταφέρονταν από τα απορριμματοφόρα του Δήμου Αθηναίων μαζί με τα αστικού χαρακτήρα απορρίμματα και μάλιστα χωρίς την προβλεπόμενη συσκευασία και σήμανση.

Για την αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών που εντοπίστηκαν, ζητήθηκε από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε συνεργασία με το Υ.Π.Ε.Κ.Α. να μεριμνήσουν για την τροποποίηση του άρθρου 15 (Κυρώσεις) της ΚΥΑ ΗΠ37591/2031/03, ώστε να προβλέπεται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σε περιπτώσεις, μη τήρησης των διατάξεων της εν λόγω ΚΥΑ, όπως: **α)** μη ορθή διαχείριση των ΕΙΑ, **β)** λειτουργία Υγειονομικής Μονάδας (Υ.Μ.) χωρίς εγκεκριμένο «Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης ΕΙΑ».

Ακόμη επισημάνθηκε η ανάγκη συστηματικής επιμόρφωσης των υπευθύνων για τη διαχείριση

των ΕΙΑ στις Υ.Μ., ώστε να πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας καθώς και η διευκρίνιση, με έκδοση Εγκυκλίου, του τρόπου διαχείρισης των «μελών σώματος» σε εφαρμογή του άρθρου 12, παρ. 2 της ΚΥΑ ΗΠ37591/2031/06 και της διαχείρισης των «Αποστειρωμένων ΕΙΑ-ΜΧ», σε εφαρμογή της παρ. Β.2, άρθρο 8 και του άρθρου 9 της ΚΥΑ ΗΠ37591/2031/03.

Από τη Δ/νση Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δυτικής Αττικής ζητήθηκε να εξετάσει την άδεια λειτουργίας της «Μονάδας Αποτέφρωσης ΕΙΑ», στο Δήμο Άνω Λιοσίων και επιπλέον ζητήθηκε η διενέργεια περαιτέρω εξειδικευμένου ελέγχου από την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΥΠ.Ε.Κ.Α. Τέλος, η έκθεση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική αξιολόγηση των παραβάσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

4. Επιθεώρηση στο ΙΚΑ/Διεύθυνση Προμηθειών & Χημικών Υπηρεσιών

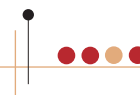
Από τον έλεγχο των διαδικασιών διενέργειας μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανάδειξη χορηγών προμήθειας επιθεμάτων Colorplast, διαπιστώθηκε ότι οι ποσότητες των επιθεμάτων της διακήρυξης του διαγωνισμού εκτιμήθηκαν χωρίς να προηγηθεί έρευνα από τον ελεγχόμενο φορέα με συλλογή αιτημάτων των μονάδων του. Επιπλέον, διαπιστώθηκε μη ορθολογική κατανάλωση των συμβατικών ειδών με αποτέλεσμα την ταχεία εξάντληση του ποσού της συμβατικής δαπάνης σε χρόνο πολύ μικρότερο - τρεις μήνες κατά μέσο όρο - έναντι του προβλεπόμενου - διετίας. Όπως διαπιστώθηκε, ο φορέας δεν είχε διενεργήσει έρευνα τιμών των επιθεμάτων, η οποία θα του παρείχε έστω και ενδεικτικά τη σχετική γνώση, ενέργεια την οποία ο φορέας καθιέρωσε στη διαδικασία της επόμενης προμήθειας επιθεμάτων.

Οι προτάσεις που διατυπώθηκαν από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. αφορούσαν κυρίως στην αναγκαιότητα διενέργειας έρευνας των πραγματικών αναγκών στο σύνολο των μονάδων και υποκαταστημάτων του ΙΚΑ πριν την προμήθεια υλικών και στη διεξαγωγή έρευνας αγοράς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ειδικά δε στο στάδιο σύνταξης των τεχνικών προδιαγραφών, το ΙΚΑ θα πρέπει να ανατρέχει σε ενδεχόμενα ευρωπαϊκά πρότυπα (μέσω ΕΛΟΤ) για την κατηγορία των υπό προμήθεια προϊόντων.

Β. ΠΡΟΝΟΙΑ

Από τον έλεγχο φορέων άσκησης προνοιακής πολιτικής, ανέκυψαν οργανωτικές αδυναμίες, που κατά κύριο λόγο εντοπίζονται στην έλλειψη στοχευμένων στρατηγικών προστασίας και στην απουσία ολοκληρωμένων δράσεων εργασιακής και κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων. Ειδικότερα εντοπίστηκαν αδυναμίες στο επίπεδο οργάνωσης και διαχείρισης των κοινωνικών υπηρεσιών, απουσία συντονισμού των φορέων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών με άλλους τομείς του συστήματος κοινωνικής προστασίας (απασχόληση- υγεία- εκπαίδευση). Επίσης, το πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο και οι πολυπληθείς και γραφειοκρατικές διαδικασίες για τη χορήγηση προνοιακών επιδομάτων δυσχεραίνουν τόσο το έργο των υπαλλήλων όσο και την άσκηση ελέγχου από τα αρμόδια όργανα.

Από τα βασικά προβλήματα των κοινωνικών υπηρεσιών που ελέγχθηκαν είναι η χαμηλή ποιότητα της διοικητικής λειτουργίας και η εμφάνιση προβλημάτων γραφειοκρατικής φύσεως ιδίως στο επίπεδο της κεντρικής διοίκησης, αλλά και η χορήγηση προνοιακών επιδομάτων χωρίς να υπάρχει πρόβλεψη για τη συνεκτίμηση και εισοδηματικών κριτηρίων. Επιπλέον είναι χαρακτηριστικό ότι δεν υφίσταται ενιαίο μητρώο των δικαιούχων προνοιακών επιδομάτων, στο οποίο να

έχουν πρόσβαση όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Δεν διασφαλίζεται κι ούτε ελέγχεται συστηματικά η γνησιότητα των πιστοποιητικών και των λοιπών ανά περίπτωση δικαιολογητικών (δελτία απογραφής τυφλών, πιστοποιητικά υγείας, κ.α.) που φέρονται να εκδίδονται από δημόσια νοσοκομεία και χρησιμοποιούνται για τη λήψη προνοιακών επιδομάτων. Δεν υπάρχει διασύνδεση των αρμόδιων υπηρεσιών για την πληρωμή των δικαιούχων, με τα ληξιαρχεία και λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες (ΟΑΕΔ κ.α.) στις οποίες καταγράφονται μεταβολές της κατάστασης των δικαιούχων προνοιακών επιδομάτων.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται συνοπτικά η:

Επιθεώρηση στο Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης/Γραφείο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές και στην Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής και Κινητικής Αποκατάστασης & Μέριμνας Υγείας (ΕΨΑΜΥ)

Από την ως άνω επιθεώρηση, που είχε ως αντικείμενο τη νομιμότητα άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της ως άνω εταιρείας, καθώς και την άσκηση ή μη ελέγχου από την Ειδική Επιτροπή Ελέγχου και Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές, διαπιστώθηκαν τα εξής:

Η Ειδική Επιτροπή Διοικητικού, Οικονομικού, Διαχειριστικού Ελέγχου, ως αρμόδιο όργανο διοικητικού-οικονομικού ελέγχου των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, οι Τομεακές Επιτροπές Ψυχικής Υγείας Αττικής (ΤΕΨΥ) ως εποπτικά όργανα των Μονάδων του Τομέα τους, η Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας Δικαιωμάτων των Ασθενών και η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές ως εσωτερικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης δεν ασκούν τις αρμοδιότητές τους.

Χαρακτηριστικά σημειώνεται ότι η ΕΨΑΜΥ λειτουργεί από το έτος 2006 χωρίς άδεια λειτουργίας. Το 2010 υπήχθη στη διαδικασία της προσωρινής αδειοδότησης χωρίς όμως να πληροί οι εγκαταστάσεις να διαθέτουν πιστοποιητικό Πυροπροστασίας. Μετά τον έλεγχο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η σχετική μελέτη κατατέθηκε προς έγκριση στην αρμόδια Υπηρεσία.

Γενικά διαπιστώθηκε ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν μεριμνούν για την τήρηση των προθεσμιών για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 της Υ.Α. Υ5β/Γ.Π/οικ.39321/2010 περί ρητής υποχρέωσης για την τήρηση του «Εγχειριδίου διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας» από τις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης».

Επίσης διαπιστώθηκε ότι η Δ/ση Ψυχικής Υγείας δεν ανταποκρίνεται ουσιαστικά στις αρμοδιότητές της για την εποπτεία των Μονάδων Ψυχικής Υγείας ενώ δεν έχει ακόμη εκδοθεί η προβλεπόμενη υπουργική απόφαση ένταξης του ως άνω ιδρύματος στον Τομέα Ψυχικής Υγείας (ΤΟΨΥ) ώστε η αρμόδια Επιτροπή (ΤΕ.Ψ.Υ) του Τομέα να επιληφθεί των αρμοδιοτήτων εποπτείας και ελέγχου σε πρώτο βαθμό, της τήρησης των υποχρεωτικών κριτηρίων του Εγχειριδίου Διασφάλισης και Βελτίωσης της Ποιότητας. Το Γραφείο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές δε διαθέτει το αναγκαίο ανθρώπινο δυναμικό και οι προτάσεις και οι συστάσεις της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές δεν υλοποιήθηκαν.

Για την εξάλειψη των δυσλειτουργιών που εντοπίστηκαν προτάθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και στα αρμόδια συλλογικά όργανα να

ασκήσουν άμεσα τις αρμοδιότητές τους για την εποπτεία των Μονάδων Ψυχικής Υγείας και για την προστασία των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και να επισπευστούν οι διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας που λειτουργούν χωρίς άδεια.

Γ. ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Από τον έλεγχο στο **ΙΚΑ-ΕΤΑΜ** διαπιστώθηκε αναποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής και απουσία αμφίδρομης πληροφόρησης μεταξύ των Υποκαταστημάτων, της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (ΕΥΠΕΑ) και των αρμοδίων Δ/νσεων της Διοίκησης του ΙΚΑ για την κατάρτιση επιχειρησιακών σχεδίων δράσης, την αξιοποίηση του ελεγκτικού έργου, την από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων και την υλοποίηση των γενικών και ειδικών στόχων που καθορίζει η Διοίκηση του ΙΚΑ, στο πλαίσιο της ενιαίας και συλλογικής δραστηριότητας των Υπηρεσιών του Ιδρύματος.

Μάλιστα, από την επιθεώρηση στην **Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Ασφάλισης (ΕΥΠΕΑ)**, προέκυψε ότι οι διαδικασίες κατά τους τακτικούς και έκτακτους ελέγχους για τον εντοπισμό των απασχολούμενων είναι επισφαλείς, αφού οι Πράξεις Επιβολής Προστίμου Ακαταχώριστων Εργαζομένων (ΠΕΠΑΕ), ακυρώνονται ή καταστρέφονται από τους συντάκτες τους, χωρίς να προκύπτει η αιτιολογία της ακύρωσης ή καταστροφής τους και χωρίς να αρχειοθετούνται τα στελέχη αυτών. Οι «μοναδικοί» αύξοντες αριθμοί αυτών των ΠΕΠΑΕ επαναχρησιμοποιούνται με τη χειρόγραφη αρίθμηση στελεχών ανάριθμων ΠΕΠΑΕ που φυλάσσονται στη γραμματεία της Υπηρεσίας αυτής. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη κενών στο βιβλίο της χρέωσης-αποχρέωσης των ΠΕΠΑΕ, δηλ. δεν έχουν επιστραφεί οι χρεωθείσες στους ελεγκτές ΠΕΠΑΕ μολονότι, σε κάποιες περιπτώσεις έχει παρέλθει διάστημα τριών έως πέντε μηνών. Κατεγράφησαν περιπτώσεις ΠΕΠΑΕ που φέρονται ως απολεσθείσες χωρίς να έχει γίνει σχετική έρευνα από την υπηρεσία. Στο ίδιο ως άνω βιβλίο υπάρχουν διαγραφές στοιχείων ακόμα και με χρήση διορθωτικού, γεγονός που αντίκειται στην ορθή διοικητική πρακτική.

Ο στόχος για τη βελτίωση της ορθής απεικόνισης του ασφαλιστικού χρόνου, μέσω της καθιέρωσης της υποβολής Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (Α.Π.Δ.), όπως προέκυψε από την επιθεώρηση στο **Υποκατάστημα ΙΚΑ Καλλιθέας**, δε φαίνεται να έχει επιτευχθεί, αφού η επεξεργασία αυτών καθυστερεί, συμπαρασύροντας σε καθυστέρηση και την απεικόνιση της ασφάλισης των εργαζομένων. Δεν ελέγχεται η υποβολή Α.Π.Δ. ανακριβών ως προς τις ημέρες εργασίας, αποδοχές ή κλάδους ασφάλισης, με συνέπεια την απώλεια εσόδων για το ΙΚΑ.

Ενίστε, και προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε ασφαλισμένους να έχουν παροχές που απορρέουν από την ασφαλιστική τους ικανότητα, προσκομίζουν οι ίδιοι βεβαιώσεις εργοδοτών κατά τη θεώρηση των οποίων από τους υπαλλήλους του ΙΚΑ, ελέγχεται μόνο η υποβολή ή μη των Α.Π.Δ. και όχι η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων, οπότε οι ασφαλισμένοι καθίστανται δικαιούχοι των παροχών του Ιδρύματος και άλλων φορέων Κοινωνικών Υπηρεσιών ΟΑΕΔ, ΟΕΚ, ανεξάρτητα από την ορθή ή μη υπαγωγή τους στην ασφάλιση, (ημέρες εργασίας κ.ά.).

Το γεγονός αυτό έχει επιπτώσεις και στα έσοδα του Ιδρύματος, αν ληφθεί υπόψη, για παράδειγμα, ότι το Υποκατάστημα Καλλιθέας θεώρησε 6.080 βεβαιώσεις εργοδοτών το έτος 2009 και 3.360 (μέχρι 8-6-10) χωρίς να τις ελέγξει ως προς την πιστότητα των δηλωθέντων στοιχείων.

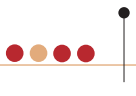
Αντίθετα, τα αντίγραφα των εκθέσεων ελέγχου της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου, που αποστέλλονται στο Υποκατάστημα δεν αξιοποιούνται (με απογραφή εργοδοτών, κι επιβολή προστίμου) για τη διενέργεια ουσιαστικού ελέγχου και τον καταλογισμό των οφειλόμενων εισφορών. Ευρέθη-

σαν στο ανωτέρω Υποκατάστημα 2.325 εκκρεμότητες διεκπεραίωσης εκθέσεων της ΕΥΠΕΑ, το έτος 2010 (Απρίλιος 2010). Επίσης το ίδιο έτος (Απρίλιος 2010) εκκρεμούσαν 635 καταγγελίες για μη ασφάλιση εργαζομένων που από την εξέτασή τους εξαρτώνται θέματα συνταξιοδοτικά, εισφορών και παροχών των εργαζομένων. Επιπλέον, μέχρι τον Απρίλιο 2010 εκκρεμούσε ο έλεγχος 1.469 επιχειρήσεων με κίνδυνο παραγραφής των απαιτήσεων του Ιδρύματος.

Για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Ιδρύματος, αλλά και της ασφαλιστικής τακτοποίησης των εργαζομένων, προτάθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΙΚΑ να μεριμνούν για την έγκαιρη υπογραφή των συμβάσεων για την ανάθεση του έργου της καταχώρησης των Α.Π.Δ, ούτως ώστε να μην παρατηρηθεί ξανά το φαινόμενο της τόσο μεγάλης καθυστέρησης. Οι προϊστάμενοι των τμημάτων Ελέγχου κοινών επιχειρήσεων του Υπ/τος ΙΚΑ Καλλιθέας θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στον έλεγχο των ανέλεγκτων επί χρόνια επιχειρήσεων.

4.6 ΑΔΕΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

A. Από τις επιθεωρήσεις-ελέγχους που διενήργησε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. κατά το 2010 σε Δήμους της Χώρας με αντικείμενο τη **νομιμότητα αδειοδότησης και λειτουργίας δημοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων**, διαπιστώθηκε ότι:

1. το κολυμβητήριο του **Δήμου Πεύκης**, του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί στη «Δημοτική Επιχείρηση Αθλητισμού και Αναψυχής Πεύκης», δεν διέθετε άδεια λειτουργίας για την κολυμβητική δεξαμενή ούτε άδεια λειτουργίας του κολυμβητηρίου ως αθλητική εγκατάσταση. Λόγω των ανωτέρω διαπιστώσεων προτάθηκε στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής να μεριμνήσει για τη σφράγιση του κολυμβητηρίου μέχρι να εκδοθούν αρμοδίως οι προβλεπόμενες άδειες για την έκδοση των οποίων όφειλε να μεριμνήσει ο πρόεδρος της ως άνω δημοτικής επιχείρησης. Πράγματι, η Περιφέρεια Αττικής ζήτησε αρμοδίως τον έλεγχο του κολυμβητηρίου και ο Δήμος ξεκίνησε τη διαδικασία για την αδειοδότηση της εγκατάστασης.
2. το **κλειστό γυμναστήριο 1^{ου} Λυκείου Πρέβεζας** είχε ανεγερθεί χωρίς οικοδομική άδεια και χωρίς να εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις καλής λειτουργίας και ασφάλειας για τους μαθητές. Στη συνέχεια, μετά από έλεγχο που διενήργησε, ύστερα από πρόταση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., η επιτροπή Αθλητικών Εγκαταστάσεων Ν. Πρέβεζας ζητήθηκε από το Δήμο Πρέβεζας να μην επιτρέψει τη χρήση του μέχρις ότου μεριμνήσει για την έκδοση οικοδομικής άδειας, για τη σύνταξη και υποβολή αρμοδίως μελέτης πυρασφάλειας και για τη συντήρηση και καθαριότητα των χώρων.
3. το **Σκοπευτήριο του Δήμου Αχαρνών** λειτουργούσε σε δασική έκταση δέκα (10) στρεμμάτων, η οποία ήταν αναδασωτέα και η οποία μη νομίμως, με απόφαση του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής, είχε παραχωρηθεί στο Δήμο ο οποίος στη συνέχεια, μη νομίμως, την παραχώρησε στον Σκοπευτικό Όμιλο Αχαρνών «Πάρνης» για τη δημιουργία σκοπευτηρίου. Το σκοπευτήριο τελικά λειτούργησε χωρίς την απαιτούμενη άδεια για μεγάλο χρονικό διάστημα και οι άδειες που τελικά εκδόθηκαν χορηγήθηκαν χωρίς εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, κατά παράβαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Από την παρακολούθηση της υλοποίησης των σχετικών προτάσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προκύπτει ότι τελικά ανακλήθηκε η απόφαση Νομάρχη Ανατολικής Αττικής περί παραχώρησης της επίμαχης δασικής έκτασης στο Δήμο Άνω Λιοσίων, σφραγίστηκαν οι εγκαταστάσεις του Σκοπευτικού Ομίλου Αχαρνών και ανακλήθηκε η θετική γνωμοδότηση της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής για την Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση του έργου «Δημοτικό Σκοπευτήριο Πήλινου Στόχου Αχαρνών».

B. Από τις επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν το 2010 σχετικά με τις **αδειοδοτήσεις Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε.) και επιχειρήσεων** διαπιστώθηκαν χαρακτηριστικά τα εξής:

1. από την επιθεώρηση που διενεργήθηκε στο **Δήμο Πειραιά**, με αντικείμενο την εξέταση της νομιμότητας αδειοδότησης και λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος που λειτουργούν στην Ακτή Δηλαβέρη, διαπιστώθηκε κατ' αρχήν η καλή λειτουργία της Υπηρεσίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος του Δήμου, δεδομένου ότι τηρείται η νόμιμη δια-

δικασία για την έκδοση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων και των αδειών λειτουργίας μουσικών οργάνων.

Όμως, από τον επιτόπιο έλεγχο που διενήργησε το κλιμάκιο επιθεώρησης-ελέγχου σε συνεργασία με υπαλλήλους των συναρμοδίων υπηρεσιών (Δ/νση Υγειονομικών Ελέγχων της Νομαρχίας Πειραιά, Πυροσβεστική Υπηρεσία Πειραιά, Δημοτική Αστυνομία, Αστυνομικό τμήμα Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά, Πολεοδομία Νομαρχίας Πειραιά και Πολεοδομία Δήμου Πειραιά), διαπιστώθηκαν εκτεταμένες πολεοδομικές παραβάσεις τόσο στο εσωτερικό όσον και στον εξωτερικό χώρο των καταστημάτων, για τις οποίες δεν είχαν ενημερωθεί αρμοδίως οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου ώστε να εφαρμόσουν τη διαδικασία ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων.

Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι στις περιπτώσεις παραβάσεων που αφορούν στη λειτουργία της μουσικής καθ' υπέρβαση του επιτρεπόμενου ορίου ηχοστάθμης, ο Δήμος εφαρμόζει τις διαδικασίες του άρθρου 6 παρ. 5 της Υ.Δ. Α1β/8577/83 περί τροποποίησης των όρων λειτουργίας του καταστήματος, οπότε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999) καλεί τον ενδιαφερόμενο να επαναφέρει τη λειτουργία του καταστήματος στους όρους που αναφέρονται στην άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, ώστε να μην προβεί στην ανάκλησή της. Στη συνέχεια ο ενδιαφερόμενος ζητεί τον επανέλεγχο της καταστάσεώς του προκειμένου η υπηρεσία να διαπιστώσει τη συμμόρφωσή του, η οποία και διαπιστώνεται, αφού στις περισσότερες περιπτώσεις απαιτείται μόνο η μείωση της έντασης της μουσικής, οπότε παύει η σχετική διαδικασία και οι συνέπειες της παράβασης, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτή η καταπολέμηση της σοβαρής ηχορύπανσης που προκαλείται από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών του Δήμου προτάθηκε από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. στις περιπτώσεις που οι παραβάσεις δεν έχουν μόνιμο χαρακτήρα (π.χ. εγκατάσταση μεγάλης ισχύος ηχητικού συγκροτήματος), να εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 180/1979 οπότε να καθίσταται δυνατή η προσωρινή αλλά και η οριστική αφαίρεση της άδειας και η σφράγιση του καταστήματος.

Από την παρακολούθηση της υλοποίησης των προτάσεων της ως άνω έκθεσης διαπιστώνεται ότι η Δ/νση Δημόσιας Υγιεινής του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και η Νομική Υπηρεσία του Δήμου Πειραιά υιοθέτησαν την ανωτέρω πρόταση και η τελευταία με γνωμοδότησή της, ενημέρωσε σχετικά τη Δ/νση Κ.Υ.Ε. του Δήμου. Επιπλέον στο πλαίσιο της νέας διάρθρωσης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Πειραιά, συγκροτήθηκε νέα αυτοτελής Δ/νση Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος με τέσσερα τμήματα, με αρμοδιότητα το σύνολο των θεμάτων που αφορούν τα Κ.Υ.Ε. ενώ προηγουμένως η αρμοδιότητα για την τήρηση της διαδικασίας επιβολής διοικητικών κυρώσεων είχε ανατεθεί στη Δημοτική Αστυνομία. Τέλος σημειώνεται ότι όλες οι συναρμόδιες υπηρεσίες (Δ/νση Υγειονομικών Ελέγχων της Νομαρχίας Πειραιά, Πυροσβεστική Υπηρεσία Πειραιά, Δημοτική Αστυνομία, Πολεοδομία Δήμου Πειραιά, κ.λπ.) ενέτειναν τους ελέγχους τους στα Κ.Υ.Ε. της ως άνω περιοχής και προέβησαν στις περαιτέρω ενέργειες αρμοδιότητάς τους, στις περιπτώσεις που διαπίστωσαν παραβάσεις της υγειονομικής ή πολεοδομικής νομοθεσίας.

2. Από την επιθεώρηση που διενεργήθηκε στο **Δήμο Αρτέμιδας Ν. Αττικής** με αντικείμενο τη νομιμότητα των αρμόδιων υπηρεσιών του Δήμου ως προς τον έλεγχο της τήρησης των όρων της κατεχόμενης άδειας λειτουργίας μουσικής από ορισμένα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, διαπιστώθηκε ότι ο Δήμος υπερβαίνει τον προβλεπόμενο όριο από το άρθρο 2 του Π.Δ. 180/1979 των τριών (3) παραβάσεων για την έκδοση απόφασης προσωρινής αφαίρεσης

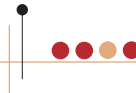

της άδειας λειτουργίας του καταστήματος, όπως επίσης και την δεκαπενθήμερη προθεσμία που προβλέπεται από το άρθρο 80 παρ. 6 του ν. 3463/06 (ΚΔΚ) για την έκδοση της ως άνω απόφασης. Επίσης διαπιστώθηκε ότι οι αποφάσεις περί προσωρινής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας, εκδίδονται κατά κανόνα, για χρονικά διαστήματα πριν ή μετά την καλοκαιρινή περίοδο η οποία αποτελεί και την περίοδο αιχμής για τη λειτουργία των Κ.Υ.Ε. της περιοχής. Η πρακτική αυτή έχει ως συνέπεια να μη δύναται η Δημαρχιακή Επιτροπή να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας (εάν μετά από τρεις αποφάσεις προσωρινής αφαίρεσης της άδειας, βεβαιωθεί εκ νέου παράβαση εντός έτους από την έκταση της τελευταίας διοικητικής ποινής) και επιπλέον καθιστά αναποτελεσματική τη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων στο σύνολό της. Κατόπιν των ανωτέρω ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής η άσκηση των πειθαρχικών του αρμοδιοτήτων. Ο Δήμος Αρτέμιδας ανακάλεσε ως μη νόμιμη πράξη προσδιορισμού αριθμού και χώρους ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων συγκεκριμένου Κ.Υ.Ε. και κατέδρασε αυθαίρετη κατασκευή.

3. Στο Δήμο Γέρακα εξετάστηκε υπόθεση αδειοδότησης μικτού καταστήματος τροφίμων με εμβαδόν μεγαλύτερο των 200 τμ. σε περιοχή γενικής κατοικίας. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι κατ' αρχήν προβλέπεται η λειτουργία μικτών καταστημάτων σε περιοχές γενικής κατοικίας χωρίς να τίθεται περιορισμός ως προς το μέγεθός τους. Όμως στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εξετάζονται οι συνολικές επιπτώσεις ενός τέτοιου καταστήματος στην πολεοδομική λειτουργία και κυκλοφοριακή επιβάρυνση της περιοχής, λαμβάνοντας υπόψη την επιφάνεια και το βαθμό επισκεψιμότητας του καταστήματος, ώστε να μην αναιρείται η κύρια χρήση της περιοχής ως γενική κατοικία. Για το σκοπό αυτό προτάθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να εξετάσει τη δυνατότητα προσδιορισμού των επιτρεπτών δραστηριοτήτων (εμπορικό κατάστημα, κατάστημα τροφίμων, υπεραγορά, κ.λπ.) σε σχέση με τις χρήσεις γης μιας περιοχής, λαμβάνοντας υπόψη και το κριτήριο του μεγέθους της εγκατάστασης.

4. Από την επιθεώρηση στο Δήμο Καρύστου προέκυψε ότι το Δημόσιο είχε παραχωρήσει στο Δήμο παραθαλάσσιο δημόσιο κτήμα με τον όρο αυτό να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την επέκταση των υφισταμένων αποδυτηρίων των λουομένων διαφορετικά η παραχώρηση θα ανακαλείτο. Ο Δήμος παραβίασε τον ως άνω όρο δεδομένου ότι επέτρεψε να λειτουργεί στο ως άνω δημόσιο κτήμα κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος, χορηγώντας την προβλεπόμενη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, η οποία μάλιστα εκδόθηκε χωρίς να βεβαιωθεί από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ότι οι κτιριακές εγκαταστάσεις του καταστήματος αποτελούν χώρο κύριας χρήσης προοριζόμενο για κατάστημα. Η άδεια λειτουργίας μουσικής χορηγήθηκε στο κατάστημα χωρίς πρόσθετους περιοριστικούς όρους παρά το πλήθος των καταγγελιών και των παραβάσεων που είχαν βεβαιωθεί. Στη συνέχεια, αν και διαπιστώθηκαν αρμοδίως αυθαίρετες κατασκευές στο χώρο του καταστήματος, ο Δήμαρχος δεν εισηγήθηκε όπως όφειλε στη Δημαρχιακή Επιτροπή, την ανάκληση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του Κ.Υ.Ε., με συνέπεια το κατάστημα να συνεχίσει να λειτουργεί. Σε όσες περιπτώσεις εκδόθηκαν αποφάσεις Δημάρχου για την προσωρινή αφαίρεση της άδειας του καταστήματος, αυτές εκδόθηκαν εκπρόθεσμα και αναφέρονταν σε χρονική περίοδο λιγότερο σημαντική για τη λειτουργία του καταστήματος. Ως συνέπεια των ανωτέρω διαπιστώσεων προτάθηκε η αναζήτηση πειθαρχικών και ποινικών ευθυνών. Επιπλέον, ζητήθηκε, από το Δήμαρχο Καρύστου να μεριμνήσει για την ανάκληση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του καταστήματος και από τη Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών να μεριμνήσει για την επανεξέταση της παραχώρησης του ως άνω δημόσιου κτήματος στο Δήμο Καρύστου.

Γ. Αδειοδότηση άσκησης επαγγέλματος-δραστηριοτήτων

1. Από την επιθεώρηση στη **Νομαρχία Ανατολικής Αττικής** και σε λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες, με αντικείμενο τον έλεγχο των διαδικασιών χορήγησης επαγγελματικών αδειών πωλητών λαϊκών αγορών σε φυσικά πρόσωπα και άσκησης ελέγχου της λειτουργίας των λαϊκών αγορών, διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή Αναθεώρησης Αδειών Πωλητών Λαϊκών Αγορών προέβη σε έγκριση χορήγησης νέων επαγγελματικών αδειών πωλητών λαϊκών αγορών και μεταβίβασης αδειών, χωρίς να έχει τη σχετική αρμοδιότητα, χορηγώντας μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις άδειες χωρίς τα προαπαιτούμενα δικαιολογητικά (παρ. 3 του άρθρου 12 του Π.Δ. 51/06). Επιπλέον, η Επιτροπή χορηγούσε στους ενδιαφερόμενους παρατάσεις για την προσκόμιση των δικαιολογητικών, χωρίς σχετική αιτιολόγηση και παρέλειψε να συντάξει τους πίνακες των υπό ανάκληση αδειών κατά κατηγορία επαγγελμάτων, κατά παράβαση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 12 του Π.Δ. 51/06

Σημειώνεται ότι, κατά το χρόνο διενέργειας του ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η ανωτέρω Επιτροπή δεν είχε ολοκληρώσει το έργο της, παρά την πάροδο τριετίας από την συγκρότησή της, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διαδικασία για την τοποθέτηση των πωλητών.

Οι έλεγχοι από το αρμόδιο όργανο που πραγματοποιήθηκαν στις λαϊκές αγορές αρμοδιότητας της Ν.Α.Α.Α κατά τα έτη 2008-2010 ήταν ελάχιστοι.

Προτάθηκε στο Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής να ανασυγκροτήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 12 του Π.Δ. 51/06 Επιτροπή Αναθεώρησης, προκειμένου να επανελέγξει όλους τους φακέλους των αναθεωρηθισών επαγγελματικών αδειών, ως προς τη νομιμότητα χορήγησής τους και να ανακαλέσει τις αναρμοδίως μεταβιβασθείσες άδειες.

Από το Νομάρχη ζητήθηκε ο έλεγχος της είσπραξης των επιβληθέντων προστίμων και επιπλέον ζητήθηκε η πειθαρχική δίωξη υπαλλήλων της Περιφέρειας Αττικής, διότι παρέβησαν το υπαλληλικό καθήκον τους (άρθρο 106 του Υ.Κ.), κατά τη συμμετοχή τους στην Επιτροπή Αναθεώρησης επαγγελματικών αδειών λαϊκών αγορών της Ν.Α.Α.Α. ενώ αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου διαβιβάστηκε και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

Σημειώνεται ότι μετά τον έλεγχο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., οι αναρμοδίως χορηγήθηκαν νέες επαγγελματικές άδειες ανακλήθηκαν.

2. Αδειοδότηση προβολής υπαίθριας διαφήμισης και τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων

Τα τελευταία χρόνια, το φαινόμενο της ύπαρξης παράνομων διαφημιστικών πινακίδων στο αστικό και περιαστικό περιβάλλον των μεγάλων πόλεων και ιδιαίτερα των Δήμων της Αττικής έλαβε ανεξέλεγκτες διαστάσεις με αποτέλεσμα όχι μόνο την οπτική ρύπανση των πόλεων αλλά και την απώλεια ανθρώπινων ζώων λόγω οδικών ατυχημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., κρίνοντας ότι το φαινόμενο της παράνομης υπαίθριας διαφήμισης αποτελεί χαρακτηριστική περίπτωση κακοδιοίκησης με αρνητικές επιπτώσεις στην καλή λειτουργία των πόλεων, την ασφάλεια των πολιτών, και ευνοεί την παραοικονομία στερώντας τους Δήμους από πολύτιμα έσοδα, διενήργησε επιθεωρήσεις-ελέγχους ταυτόχρονα σε οχτώ (8) μεγάλους Δήμους της Αττικής, ήτοι τους Δήμους Αμαρουσίου, Χαλανδρίου, Βύρωνα, Ηλιούπολης, Περιστερίου, Καλλιθέας, Παλαιού Φαλήρου και Γλυφάδας, με σκοπό να διαπιστώσει την εφαρμογή ή μη των σχετικών διατάξεων από τους Δήμους αλλά και να διατυπώσει προτάσεις για την οριστική επίλυση του προβλήματος.

Από τις επιθεωρήσεις προέκυψαν περιληπτικά οι κάτωθι διαπιστώσεις ως προς την εφαρμογή του σχετικού νομικού πλαισίου από τους ελεγχθέντες Δήμους.

α. Ως προς τη διαδικασία καθορισμού χώρων για την τοποθέτηση διαφημιστικών πλαισίων για προβολή διαφημίσεων

Εκτός από το Δήμο Βύρωνα, σε όλους τους υπόλοιπους Δήμους εκδόθηκαν αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου με τις οποίες καθορίστηκαν κοινόχρηστοι, δημοτικοί χώροι (άρθρο 1 παρ. 2 περ. αα του ν. 2946/01) για την τοποθέτηση ειδικά διαμορφωμένων πλαισίων για την προβολή διαφήμισης, χωρίς όμως να τηρηθούν, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, οι προθεσμίες που τάσσονται από τις μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 11) και το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2946/01. Παρά την πάροδο των ως άνω προθεσμιών δεν εκδόθηκαν από τον Γενικό Γραμματέα Αττικής αποφάσεις καθορισμού χώρων όπως προβλέπεται από το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2946/01.

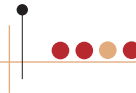
Στο **Δήμο Αμαρουσίου**, κατά το έτος 2007, σε καθορισμό θέσεων τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων προέβη η **Δημοτική Επιχείρηση Επικοινωνίας Δήμου Αμαρουσίου** (Δ.Ε.Ε.Δ.Α.) αν και σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 2946/01 και το άρθρο 75 του ΚΔΚ η σχετική αρμοδιότητα ανήκει στο Δημοτικό Συμβούλιο. Επιπλέον για τις αποφάσεις που λήφθηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο κατά τα έτη 2002 και 2004 δεν ζητήθηκε η γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής Αρχιτεκτονικού Ελέγχου όπως απαιτείται από το άρθρο 3 του Ν. 2946/01, ενώ παράλληλα καθορίστηκαν χώροι για προβολή διαφήμισης επί της Λεωφ. Κηφισίας παρά την απαγορευτική διάταξη του άρθρου 5 παρ. 5 ΠΔ 29.1/21-2-2001 (ρυμοτομικό σχέδιο). Επίσης η γνώμη της Ε.Π.Α.Ε. δεν ζητήθηκε και στο Δήμο Χαλανδρίου.

Στις σχετικές αποφάσεις των **Δημοτικών Συμβουλίων Παλαιού Φαλήρου και Χαλανδρίου** δεν προσδιορίζεται η ακριβής θέση τοποθέτησης των διαφημιστικών πλαισίων, και ειδικά στο Δήμο Π. Φαλήρου με τις αποφάσεις των ετών 2003 και 2004 καθορίστηκαν μη επιτρεπόμενοι από το Ν. 2696/1999 (Κ.Ο.Κ.) χώροι (τμήματα της Λεωφ. Συγγρού με ταχύτητα μεγαλύτερη των 70 km/h εντός νησίδας) και χωρίς να τηρείται η απόσταση των 100 μέτρων μεταξύ των διαφημιστικών πλαισίων που ορίζεται από το άρθρο 3 παρ. 15 της ΚΥΑ 52138/2003 (ΦΕΚ Β' 1788/2-12-2003).

β. Ως προς τις διαδικασίες παραχώρησης των καθορισθέντων με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου χώρων, για εκμετάλλευση σε Δημοτικές Επιχειρήσεις.

Στην πλειονότητα των Δήμων, οι χώροι που καθορίστηκαν με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την τοποθέτηση διαφημιστικών πλαισίων, παραχωρήθηκαν σε Δημοτικές Επιχειρήσεις προκειμένου αυτές να μεριμνήσουν για την εκμίσθωσή τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι χώροι εκμισθώθηκαν αφού προηγήθηκαν πρόχειροι πλειοδοτικοί διαγωνισμοί χωρίς όμως να τηρηθούν οι διατάξεις του Π.Δ. 270/281 «Περί καθορισμού των οργάνων, της διαδικασίας και των όρων διενέργειας δημοπρασιών δι' εκποίησης ή εκμίσθωσης πραγμάτων των δήμων και των κοινοτήτων». Ειδικά στο **Δήμο Χαλανδρίου** οι χώροι μισθώθηκαν απευθείας χωρίς να προηγηθεί διαγωνιστική διαδικασία. Επιπλέον σε ορισμένες περιπτώσεις, οι συμβάσεις που συνάφθηκαν με τους αναδόχους δεν καλύπτονταν, για όλη τη διάρκειά τους, από ισχύουσα απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου περί καθορισμού χώρων η οποία, όπως αναφέρθηκε, έχει τριετή ισχύ.

Η **Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικών και Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων του Δήμου Καλλιθέας**, εκμίσθωσε 10 επιπλέον από τις καθορισθείσες με απόφαση του Δημοτικού Συμ-

βουλίου θέσεις για τοποθέτηση πλαισίων τύπου «ΠΑΚΕΤΑ», ενώ στο **Δήμο Αμαρουσίου** εκμίσθωθηκαν από τη Δημοτική Επιχείρηση Επικοινωνίας Δήμου Αμαρουσίου 50 θέσεις για προβολή διαφήμισης οι οποίες όχι μόνο δεν είχαν καθοριστεί με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, όπως αναφέρθηκε, αλλά ευρίσκονταν και σε μη επιτρεπόμενους για διαφήμιση χώρους. Η σύμβαση εκμίσθωσης δεν εγκρίθηκε ποτέ από το Δημοτικό Συμβούλιο με συνέπεια όχι μόνο να μην έχουν καταβληθεί τα τέλη διαφήμισης αλλά να αμφισβητείται και η νομιμότητα της είσπραξης των τελών χρήσης κοινόχρηστων χώρων.

Στους Δήμους στους οποίους η εκμετάλλευση των ως άνω χώρων παραχωρήθηκε σε **Δημοτικές Επιχειρήσεις (Δήμοι Αμαρουσίου-έως 2008, Χαλανδρίου, Ηλιούπολης και Γλυφάδας)**, αυτές λειτούργησαν κυρίως ως επιτροπές διαγωνισμού εκμίσθωσης δημοτικών χώρων χωρίς μάλιστα να τηρηθούν οι οικείες διατάξεις (ΠΔ 270/81), ενώ στην περίπτωση της **Δημοτικής Επιχείρησης Επικοινωνίας Δήμου Αμαρουσίου**, διαπιστώθηκε έλλειψη συνεργασίας με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου με συνέπεια να δυσχεραίνεται η διαδικασία επιβολής προστίμων. Σε κάθε περίπτωση διαπιστώθηκαν δυσλειτουργίες λόγω διάσπασης του ενιαίου αντικειμένου της διαφήμισης, επειδή ενώ ο Δήμος είναι αρμόδιος για το μεγαλύτερο και σοβαρότερο μέρος της διαδικασίας (καθορισμός χώρων, αδειοδότηση, είσπραξη τελών διαφήμισης, επιβολή προστίμων, αφαίρεση διαφημιστικών πλαισίων) οι δημοτικές επιχειρήσεις εμπλέκονται κυρίως στο θέμα της εκμίσθωσης των χώρων, μολονότι θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί και αυτό ικανοποιητικά από τις υπηρεσίες των Δήμων.

γ. Ως προς τη χορήγηση άδειας (με απόφαση Δημάρχου) για προβολή διαφήμισης και άδειας για τοποθέτηση διαφημιστικών πλαισίων. (άρθρο 5 Ν. 2946/01)

Από κανένα Δήμο δεν χορηγήθηκαν άδειες για προβολή διαφήμισης δεδομένου ότι δεν υποβλήθηκαν σχετικές αιτήσεις από τους υπόχρεους και δεν προκαταβλήθηκαν τα τέλη διαφήμισης αλλά ούτε και από τους Δήμους έγιναν σχετικές επισημάνσεις σ' αυτούς ως προς την υποχρέωση εφοδιασμού τους με τις ανωτέρω άδειες.

Επιπλέον σε κανένα Δήμο, εκτός του Δήμου Γλυφάδας, δεν εκδόθηκαν άδειες τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων, με συνέπεια τα πλαίσια που τοποθετήθηκαν στα διοικητικά τους όρια να μην έχουν ελεγχθεί από τα αρμόδια όργανα αυτών ως προς το εάν πληρούν τις προδιαγραφές των σχετικών κανονιστικών πράξεων (ΚΥΑ 52138/2003). Επιπλέον σε κανένα Δήμο οι διαφημιστές δεν συμμορφώθηκαν με την απαίτηση της παρ. 5 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 52138/2003, σύμφωνα με την οποία για κάθε διαφημιστικό πλαίσιο πρέπει να υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση πολιτικού μηχανικού με την οποία να πιστοποιείται η στατική επάρκεια του πλαισίου.

δ. Ως προς την είσπραξη των τελών διαφήμισης (άρθρο 15 ΒΔ 14 Σεπτ./20 Οκτ. 1958 και (άρθρο 5 Ν. 2946/01) και προστίμων από παράνομη διαφήμιση.

Στο σύνολο των Δήμων δεν προκαταβλήθηκαν τα τέλη διαφήμισης όπως απαιτείται από το άρθρο 5 του Ν. 2946/01, αλλά, αντίθετα, τα τέλη επιβλήθηκαν στο τέλος του έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η διαφήμιση. Σε ορισμένους Δήμους (Δήμοι Αμαρουσίου, Γλυφάδας) δεν επιβλήθηκαν τέλη διαφήμισης για διαφημίσεις που αναρτήθηκαν σε σταθερά πλαίσια και σε στέγαστρα στάσεων αστικής και δημοτικής συγκοινωνίας με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων. Σε ορισμένους Δήμους δεν επιβλήθηκαν πρόστιμα για παράνομη διαφήμιση αν και είχαν εντοπιστεί παράνομα διαφημιστικά πλαίσια (Δήμοι Βύρωνα, Παλαιού Φαλήρου, Καλ-

λιθέας-από το 2006). Παράλληλα, σε κανένα Δήμο δεν διαπιστώθηκε ο καταλογισμός σε βάρος των υπαιτίων, με απόφαση Δημάρχου, των δαπανών αφαίρεσης των παράνομων διαφημιστικών πλαισίων και αποκατάστασης του χώρου.

ε. Ως προς την τήρηση των προδιαγραφών για την τοποθέτηση των διαφημιστικών πλαισίων σε εκμισθωμένους δημοτικούς ή κοινόχρηστους χώρους.

Ακόμη και στις περιπτώσεις που τα διαφημιστικά πλαίσια τοποθετήθηκαν σε εκμισθωμένους χώρους αυτά δεν πληρούσαν τις προβλεπόμενες προδιαγραφές ως προς τον τρόπο τοποθέτησής τους. Ειδικότερα, η νοητή κατακόρυφος της κορνίζας της ωφέλιμης επιφάνειας των πλαισίων τύπου ΡΑΚΕΤΑ, δεν απείχε από το κράσπεδο του πεζοδρομίου ένα τουλάχιστο μέτρο. Δεν είχε τηρηθεί, με εξαίρεση το Δήμο Ηλιούπολης, η απόσταση των 100 μέτρων ανάμεσα στα διαφημιστικά πλαίσια του ως άνω τύπου, τα πλαίσια τοποθετήθηκαν κάθετα ή σχηματίζοντας γωνία με τον άξονα της οδού και όχι παράλληλα και δεν αναγράφονταν τα στοιχεία της διαφημιστικής εταιρείας που εγκατέστησε τα πλαίσια. Σημειώνεται μάλιστα ότι στους Δήμους Παλαιού Φαλήρου και Γλυφάδας εκμισθώθηκαν χώροι εντός σχεδίου πόλεως για την τοποθέτηση διαφημιστικών πλαισίων τύπου ΠΙΖΑ ενώ αυτό δεν επιτρέπεται.

στ. Ως προς τον εντοπισμό και αφαίρεση των παράνομων διαφημιστικών πλαισίων.

Οι συνήθεις παραβάσεις που αφορούν στις παράνομες διαφημιστικές πινακίδες έγκεινται στο ότι τοποθετήθηκαν πλαίσια τύπου ΠΙΖΑ, και μάλιστα σε εξαιρετικά μεγάλο αριθμό, σε εντός σχεδίου περιοχές, ευρίσκονται σε μικρή απόσταση και κάθετα στον άξονα του οδοστρώματος, δεν τηρούσαν τις προβλεπόμενες αποστάσεις από άλλα διαφημιστικά πλαίσια, παρεμποδίζοντας την ορατότητα των χρηστών της οδού σε φωτεινούς σηματοδότες και οδικά σήματα, τοποθετήθηκαν επί των πεζοδρομίων με συνέπεια να παρεμποδίζεται η ομαλή και ασφαλής κίνηση των πεζών, και σε μεγάλο αριθμό, δεν έφεραν τα προβλεπόμενα από το νόμο στοιχεία του διαφημιστή και δεν ηλεκτροδοτούνται νόμιμα.

Όλοι οι Δήμοι, εκτός των Δήμων Καλλιθέας και Παλαιού Φαλήρου (έως το 2010), προέβησαν σε ενέργειες, μεγαλύτερης ή μικρότερης κλίμακας για τον εντοπισμό και την αφαίρεση παράνομων διαφημιστικών πλαισίων που τοποθετήθηκαν εντός των διοικητικών ορίων τους. Σημαντικό ρόλο στο έργο του εντοπισμού έχουν διαδραματίσει τα αρμόδια Αστυνομικά Τμήματα (π.χ. Βύρωνα, Χαλανδρίου) και ιδιαίτερα της Τροχαίας (π.χ. Τροχαία Καισαριανής, Καλλιθέας,) που έχουν προβεί σε συστηματική καταγραφή των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων και έχουν ενημερώσει τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων και Εισαγγελείς.

Όμως οι ανωτέρω προσπάθειες δεν είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές σε σχέση με την αφαίρεση των παράνομων διαφημιστικών πλαισίων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις των Δήμων Ηλιούπολης και Βύρωνα εκτός βέβαια από το τμήμα της οδού Αλίμου-Κατεχάκη που διέρχεται από τα διοικητικά όρια του τελευταίου Δήμου. Σημειώνεται ότι η Περιφέρεια Αττικής, ειδικά για τις παράνομες πινακίδες που τοποθετήθηκαν κατά μήκος της ως άνω οδού, ζήτησε από τους όμορους Δήμους να προβούν στην αφαίρεση τους εντός 30 ημερών. Όμως στην συνέχεια, μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας, δεν προέβη η ίδια στην αφαίρεσή τους, ως αποκλειστικά πλέον αρμόδια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 8 του ν. 3213/03. Παρά τις ανωτέρω προσπάθειες, όπως διαπιστώθηκε και από τις αυτοψίες που διενήργησαν τα κλιμάκια του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., κατά

τους μήνες Μάρτιο-Απρίλιο 2010, υπήρχε μεγάλος αριθμός παράνομων διαφημιστικών πινακίδων στα διοικητικά όρια των Δήμων, με εξαίρεση το Δήμο Ηλιούπολης.

Η πλειονότητα των Δήμων, λόγω ελλείψεως τεχνικών μέσων, ανέθεσαν το έργο της αφαίρεσης των παράνομων πινακίδων σε ιδιώτες με συνέπεια τη μεγάλη οικονομική επιβάρυνσή τους (Δήμος Χαλανδρίου: 335.846 ευρώ, Δήμος Βύρωνα: 14.875 ευρώ, Δήμος Γλυφάδας: 330.554 ευρώ²). Παρά το γεγονός αυτό σε κανένα Δήμο δεν ενεργοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 5 του Ν. 2946/2001 για τον καταλογισμό στους υπαίτιους της δαπάνης αφαίρεσης και αποκατάστασης των χώρων.

Ως συνέπεια των ανωτέρω διαπιστώσεων διαβιβάσθηκαν στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών οι εκθέσεις επιθεώρησης-ελέγχου για τους Δήμους Χαλανδρίου, Αμαρουσίου, Καλλιθέας, Παλαιού Φαλήρου, Γλυφάδας και Περιστερίου που αφορούν σε εκατοντάδες περιπτώσεις παράνομων διαφημιστικών πλαισίων, για την αναζήτηση ποινικών ευθυνών.

Εκτός από τις προτάσεις που απευθύνθηκαν στους ελεγχθέντες Δήμους, για την οριστική αντιμετώπιση της κατά τα ανωτέρω περιγραφόμενης υφιστάμενης κατάστασης, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διατύπωσε προς τη Γενική Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής, συγκεκριμένες προτάσεις, οι σημαντικότερες εξ αυτών παρατίθενται ακολούθως:

- 1.** Η απόφαση καθορισμού χώρων τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων να λαμβάνεται κατόπιν γνώμης της αρμόδιας υπηρεσίας της Τροχαίας, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη παράμετροι όπως η συχνότητα ατυχημάτων, τυχόν επικίνδυνες στροφές και κλίσεις οδοστρώματος, ιδιαίτερες στη ρύθμιση της κυκλοφορίας κ.λπ.
- 2.** Τα σημεία τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων να προσδιορίζονται επακριβώς επί σχετικού τοπογραφικού διαγράμματος το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ως άνω απόφασης και να ακολουθεί κατάλληλη σήμανση επί του εδάφους.
- 3.** Να προβλεφθεί η υποχρέωση των Δήμων να τοποθετούν οι ίδιοι τα διαφημιστικά πλαίσια στις καθορισμένες με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου θέσεις, τα οποία στη συνέχεια θα μπορούν είτε να εκμεταλλεύονται οι ίδιοι, μέσω των Δημοτικών τους Επιχειρήσεων ή να τα εκμισθώνουν σε ιδιώτες.
- 4.** Να προβλεφθεί η αποκλειστική αρμοδιότητα των Δήμων για την αφαίρεση των διαφημιστικών πλαισίων που τοποθετούνται κατά μήκος των εθνικών οδών που διέρχονται από κατοικημένες περιοχές ανεξάρτητα από το όριο ταχύτητας.
- 5.** Να συμπληρωθούν οι σχετικές διατάξεις ώστε να προβλέπεται και η επιβολή, σε βάρος των φυσικών ή νομικών προσώπων που εκμεταλλεύονται τα διαφημιστικά πλαίσια, των διοικητικών κυρώσεων της έκπτωσης από ισχύουσα σύμβαση ή κωλύματος συμμετοχής σε διαγωνισμό εκμίσθωσης κοινόχρηστων δημοτικών χώρων που διενεργείται από Δήμο στα διοικητικά όρια του οποίου οι ανωτέρω εγκατέστησαν παράνομα διαφημιστικά πλαίσια.
- 6.** Να προβλεφθεί ότι, εφόσον η εκμετάλλευση των κοινόχρηστων χώρων για εγκατάσταση διαφημιστικών πλαισίων γίνεται από δημοτική ανώνυμη εταιρεία, να εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εκμίσθωση ακινήτων των Δήμων.

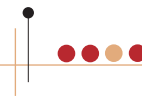
² Στην ως άνω πίστωση συμπεριλαμβάνεται και το κόστος κατεδάφισης και λοιπών αυθαίρετων κατασκευών.

7. Να δοθούν οδηγίες στις αρμόδιες υπηρεσίες, μέσω έκδοσης εγκυκλίου, ως προς τη δυνατότητα άμεσης αφαίρεσης ή κάλυψης των προβαλλόμενων διαφημίσεων σε παράνομα διαφημιστικά πλαίσια, στην περίπτωση που οι υπηρεσίες δεν έχουν τη δυνατότητα, για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, να αφαιρέσουν άμεσα τα πλαίσια αυτά.

Από την παρακολούθηση της υλοποίησης των προτάσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προκύπτει ότι οι περισσότεροι Δήμοι στους οποίους κοινοποιήθηκαν οι ως άνω εκθέσεις προέβησαν σε ενέργειες καθαίρεσης παράνομων διαφημιστικών πινακίδων, επιβολής προστίμων και συμμόρφωσης με τις προβλεπόμενες προδιαγραφές για τα νομίμως υφιστάμενα διαφημιστικά πλαίσια. Στη Γενική Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης έχει συσταθεί ομάδα εργασίας για την αξιοποίηση των προτάσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια διενέργειας της επιθεώρησης αλλά και μετά το πέρας της, μεγάλος αριθμός παράνομων διαφημιστικών καθαιρέθηκαν με τη μέριμνα των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων και της Περιφέρειας Αττικής από βασικούς οδικούς άξονες της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και των λοιπών περιφερειακών Δήμων. Επιπλέον έχει δημιουργηθεί, κατόπιν εντολής του Πρωθυπουργού, η διαδικτυακή σελίδα «χωρίς παράνομες διαφημιστικές πινακίδες» (illegalsigns.gov.gr) μέσω της οποίας οι πολίτες μπορούν να καταγγέλλουν την ύπαρξη παράνομων διαφημιστικών πινακίδων ώστε στη συνέχεια αυτές να αποξηλώνονται.

4.7 ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται περιληπτικά χαρακτηριστικές περιπτώσεις επιθεωρήσεων-ελέγχων σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες, στο πλαίσιο των οποίων εξετάστηκε γενικά η οργάνωση και λειτουργία τους και ειδικότερα η νόμιμη, αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση ιδιαίτερα σημαντικών αρμοδιοτήτων τους.

1. Επιθεώρηση στην Εταιρεία ΑΓΡΟΤΗΜΑ Α.Ε.

Η εταιρεία συστάθηκε τον Απρίλιο του 2009, με σκοπό τη διαμόρφωση και εφαρμογή της πολιτικής του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης για τον τουρισμό υπαίθρου και τις ήπιες μορφές τουρισμού στα πλαίσια της αρχής της αειφόρου ανάπτυξης.

Από την επιθεώρηση που διενεργήθηκε στον ως άνω φορέα με αντικείμενο την οργάνωση και λειτουργία του, διαπιστώθηκε ότι ο Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας της Εταιρείας, ουδέποτε υποβλήθηκε για έγκριση, με αποτέλεσμα αποφάσεις σχετικά με τη διάρθρωση των υπηρεσιών της Εταιρείας, τις αρμοδιότητες τους, το προσωπικό και τις κάθε είδους αμοιβές και αποζημιώσεις τους, καθώς και τα έξοδα παράστασης των οργάνων Διοίκησης της Εταιρείας, τα οποία άλλωστε ουδέποτε εγκρίθηκαν από τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, να στερούνται νομιμότητας.

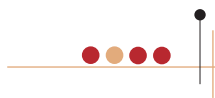
Η Εταιρεία στελεχώθηκε κατόπιν εισήγησης της Προέδρου της με διαδικασίες που συνιστούν καταστρατήγηση του νόμου περί προσλήψεων.

Συγκεκριμένα:

α) προέβη στη σύναψη συμβάσεων τριετούς διάρκειας για την κάλυψη τριών θέσεων διευθυντικών στελεχών, που προβλέπονταν από το μη εγκεκριμένο εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, καθώς και στη σύναψη σύμβασης έμμισθης εντολής για την κάλυψη της θέσης νομικού συμβούλου, χωρίς να προηγηθεί έγκριση της Διυπουργικής Επιτροπής, χωρίς προκήρυξη των θέσεων, δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης και με διαδικασία και κριτήρια αδιαφανή, κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας και της αρχής της ισότητας και παροχής ίσων ευκαιριών για πρόσβαση σε θέσεις του δημόσιου τομέα, που θα διασφάλιζαν, άλλωστε, τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσοτέρων υποψηφίων προς όφελος του φορέα.

β) προέβη στη σύναψη 33 συμβάσεων μίσθωσης έργου, οι οποίες δε συνδέονταν με την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου και την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος αλλά με εργασίες που ανήκαν στις διάφορες οργανωτικές μονάδες, που προέβλεπε το σχέδιο κανονισμού λειτουργίας της Εταιρείας και ενέπιπταν στο συνήθη κύκλο των καθηκόντων των υπαλλήλων που θα τις στελεχώναν. Η έγκριση της Διυπουργικής Επιτροπής για τη σύναψη των ως άνω συμβάσεων μίσθωσης έργου χορηγήθηκε αφού λήφθηκε υπόψη, μεταξύ άλλων, και βεβαίωση δικηγορικής εταιρείας ότι πρόκειται για γνήσιες συμβάσεις έργου που δεν υπέκρυπταν εξαρτημένη εργασία. Δοθέντος όμως ότι από κανένα στοιχείο δεν προέκυπτε η σχέση της δικηγορικής εταιρείας με την Εταιρεία, η χορηγηθείσα από αυτή βεβαίωση δεν αρκούσε για την πλήρωση της προϋπόθεσης, που προβλέπεται από το άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 2527/1997 για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω 33 συμβάσεις μίσθωσης έργου, ως καλύπτουσες πάγιες και διαρκείς ανάγκες της Εταιρείας, κατά ρητή διάταξη νόμου, ήταν αυτοδικαίως άκυρες

και σε κάθε περίπτωση ήταν άκυρες και οι υποκρυπτόμενες συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, αφού συνήφθησαν κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας.

Από το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας (450.000 ευρώ), το οποίο καταβλήθηκε σε δύο δόσεις, μια τον Ιούλιο και μια το Σεπτέμβριο του 2009, κατά το Δεκέμβριο του ιδίου έτους, η Εταιρεία είχε διαθέσιμο υπόλοιπο 18,68 ευρώ. Η Εταιρεία δηλαδή είχε ήδη εντός μερικών μηνών αναλώσει όλο το μετοχικό της κεφάλαιο σε μισθώματα για το κτίριο στέγασής της, σε δαπάνες αναδιαμόρφωσης των χώρων του κτιρίου, προμήθειες (επίπλων, γραφικού υλικού κ.λπ.), μετακινήσεις στο εξωτερικό, αμοιβές της Προέδρου, των μελών του Δ.Σ. και του προσωπικού, με αποτέλεσμα να αδυνατεί από τότε να εκπληρώσει τις οικονομικές υποχρεώσεις της, οι οποίες κατά το χρόνο εκείνο, ελλείπει οικονομικών καταστάσεων, εκτιμάτο ότι ανέρχονταν ήδη στο ύψος των 620.000 ευρώ και έβαιναν αυξανόμενες.

Εν όψει των ανωτέρω και λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του Ν. 2190/1994 και των άρθρων 6 παρ. 4 του Ν. 2527/1997 και 259 του Π.Κ., η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική αξιολόγηση των διαλαμβανομένων σε αυτήν καθώς και στον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού για τις κατά την κρίση του ενέργειες σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3429/2005.

Σημειώνεται ότι δρομολογήθηκε η διαδικασία κατάργησης της εταιρείας.

2. Επιθεώρηση στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού

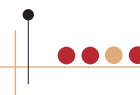
Κατά το 2010, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διενήργησε επιθεώρηση-έλεγχο στον ΕΟΤ με αντικείμενο τη νομιμότητα των διαδικασιών ανάθεσης έργων και προμηθειών κατά τα έτη 2008 και 2009, που αφορούν στην εκτέλεση του διαφημιστικού προγράμματος του ΕΟΤ, στην προβολή του Ελληνικού Τουρισμού στην Ελλάδα και στο εξωτερικό καθώς και στο πρόγραμμα «Τουρισμός για όλους». Κατά τον έλεγχο αυτό, που μεθοδολογικά κατανεμήθηκε σε τρία επιμέρους αντικείμενα, διαπιστώθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α) Ως προς το Διαφημιστικό Πρόγραμμα του Ε.Ο.Τ.

Κατά την τριετία 2007-2009 ο Οργανισμός αποφάσισε την πραγματοποίηση διαφημιστικών ενεργειών συνολικού κόστους **240.977.188** ευρώ, ποσό που υπερέβαινε κατά **76.387.188** ευρώ τις εγκεκριμένες για το σκοπό αυτό πιστώσεις των αντίστοιχων ετών (του τακτικού προϋπολογισμού και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων). Μετά τις πληρωμές, που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τις 24-6-2010, χρόνος ολοκλήρωσης του επιτόπιου ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., οι ανειλημμένες υποχρεώσεις του Οργανισμού υπολογίζονταν πλέον, στο ύψος των **94.862.000 ευρώ**.

Στο ανωτέρω ποσό συμπεριλαμβάνονταν και οι οφειλές ύψους 2.406.823 ευρώ, που χρονολογούνται από το 2006, έτος κατά το οποίο ο Οργανισμός ενταλματοποίησε σε βάρος του αντίστοιχου ΚΑΕ του τακτικού προϋπολογισμού του, δαπάνες, το ύψος των οποίων υπερέβη το εγκεκριμένο όριο κατά 1,5 εκ. ευρώ, κατά παράβαση των διατάξεων περί Δημόσιου Λογιστικού και του Οικονομικού Κανονισμού του ΕΟΤ.

Η συσσώρευση των οφειλών προκλήθηκε από τη λήψη αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού για την πραγματοποίηση διαφημιστικών ενεργειών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενοι από πλευράς εγκεκριμένων προϋπολογισμών περιορισμοί. Οι διαφημιστικές ενέργειες του Οργανισμού υλοποιήθηκαν χωρίς προηγουμένως να έχει καταρτισθεί ένα ενιαίο

εγκεκριμένο Διαφημιστικό Πρόγραμμα, ήταν αποσπασματικές, οι δε σχετικές αποφάσεις φαίνεται να λαμβάνονταν με αφορμή προτάσεις ενδιαφερομένων για παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών. Η αποτελεσματικότητα των διαφημιστικών αυτών ενεργειών δεν έχει μέχρι σήμερα μετρηθεί και αξιολογηθεί.

Για την ανάθεση των διαφημιστικών ενεργειών, ο Οργανισμός προέβαινε κατά βάση στην απευθείας ανάθεση ή στην ανάθεση κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς τη δημοσίευση πρόσκλησης, κατ' επίκληση των διατάξεων των άρθρων 83 του Ν. 2362/1995, 22 του Π.Δ. 118/2007 και 25 του Π.Δ. 60/2007, χωρίς ωστόσο να ελέγχει εάν πράγματι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις εν λόγω διατάξεις. Οι απευθείας αναθέσεις των έκτακτων διαφημιστικών ενεργειών, που αποτελούσαν σχεδόν τον κανόνα, πραγματοποιήθηκαν με διαδικασίες που δεν μπορούν να εγγυηθούν τη διαφάνεια. Άλλωστε, ούτε στο σκεπτικό των αποφάσεων αναφέρονται τα κριτήρια των εν λόγω αναθέσεων, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί η νομιμότητά τους, γεγονός το οποίο είχε συχνά επισημάνει και το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του ΕΟΤ, χωρίς ωστόσο να υπάρξει συμμόρφωση των αρμοδίων οργάνων του Οργανισμού. Τις περισσότερες φορές, στις αποφάσεις του Οργανισμού και στις συναφθείσες συμβάσεις δεν γινόταν μνεία των διατάξεων, βάσει των οποίων διενεργούνταν οι αναθέσεις και ούτε αναφορά στα δεδομένα, από τα οποία να προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων του νόμου, δηλαδή αν συνέτρεχαν οι ειδικοί τεχνικοί, καλλιτεχνικοί ή λόγοι προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων που επέβαλαν την προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης ή της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση πρόσκλησης.

Η ανάθεση παροχής υπηρεσιών διαφήμισης, σε κάποιες περιπτώσεις, πραγματοποιήθηκε χωρίς προηγούμενη εγκριτική απόφαση των αρμοδίων οργάνων, κατά παράβαση των διατάξεων περί δημόσιου λογιστικού και του Οικονομικού Κανονισμού του ΕΟΤ, η δε διαδικασία σύναψης των συμβάσεων υπήρξε, στην πλειονότητα των περιπτώσεων που εξετάστηκαν, μη σύννομη, καθ' όσον η σύνταξη και υπογραφή τους πραγματοποιείτο μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού, η Υπηρεσία υιοθέτησε την πρακτική της προχρονολόγησης των συμβάσεων για λόγους νομιμοφάνειας. Η πρακτική αυτή όμως συνιστούσε ευθεία παράβαση του νόμου, η οποία σε συνδυασμό με το ελλειμματικό περιεχόμενο των διοικητικών πράξεων που προηγούντο, είχε ως αποτέλεσμα να μη διασφαλίζονται τα συμφέροντα του Οργανισμού, αφού η καλή εκτέλεση των ανατιθέμενων υπηρεσιών εναπόκειτο στην καλή πίστη του εκάστοτε αντισυμβαλλομένου και όχι στη συμβατική θωράκιση του Οργανισμού.

Σε πολλές περιπτώσεις, δεν συμπεριλαμβάνονταν απαιτούμενοι όροι και ρήτρες, που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, όπως για παράδειγμα η υποβολή εγγυητικών επιστολών για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, ποινικές ρήτρες για καθυστερήσεις ή μη εκπλήρωση συμβατικών όρων, η πρόβλεψη περί δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαστηρίων και η άνευ συνεπειών για τον ΕΟΤ λύση της σύμβασης για λόγους διακοπής της χρηματοδότησης της ενέργειας από το Ελληνικό Δημόσιο κ.α. Παρά το γεγονός ότι η ανάθεση υπηρεσιών για διαφημιστικές ενέργειες αποτελεί επαναλαμβανόμενη σταθερά επί σειρά ετών, δραστηριότητα του Οργανισμού και παρά την ύπαρξη πλήρως στελεχωμένης νομικής υπηρεσίας, δεν έχουν μέχρι σήμερα συνταχθεί υποδείγματα συμβάσεων ανά κατηγορία διαφημιστικής ενέργειας ώστε να διευκολύνεται το έργο της αρμόδιας Δ/νσης.

Η έλλειψη προγραμματισμού των προμηθειών του Οργανισμού σε διαφημιστικό υλικό ή για την εξυπηρέτηση άλλων αναγκών του, όπως τη μεταφορά έντυπου ή άλλου υλικού, έχει ως

αποτέλεσμα τις κατατμήσεις προμηθειών και αναθέσεων υπηρεσιών, γεγονός που προκύπτει άλλωστε και από τη διενέργεια ξεχωριστών ανά Δ/νση διαγωνισμών για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών του ιδίου ή ομοίου είδους. Η κατάτμηση προμηθειών όμως ήταν φαινόμενο που παρουσιαζόταν ακόμα και στις προμήθειες, που διενεργούσε η ίδια η Διεύθυνση Έρευνας Αγοράς & Διαφήμισης.

Παρά το μη σύννομο πολλών ενεργειών, η Υπηρεσία, με εξαίρεση μια περίπτωση που επικαλέστηκε κατά την αναζήτηση των απόψεών της επί των διαπιστώσεών μας, δεν διατύπωνε αντιρρήσεις ή σχετικές επιφυλάξεις στο αρμόδιο αποφασιστικό όργανο ή επί των σχεδίων των σχετικών διοικητικών πράξεων. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα της κακοδιοίκησης, που διαπιστώθηκε, αποτελεί η περίπτωση μίσθωσης έναντι ενός ιδιαίτερα σημαντικού ποσού, παράνομης διαφημιστικής πινακίδας για την προβολή του ΕΟΤ, για την οποία επιπρόσθετα δεν καταβάλλονταν τα προβλεπόμενα τέλη στον οικείο Δήμο.

Εν όψει των ανωτέρω, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. προέβη σε συστάσεις για απαρέγκλιτη εφαρμογή των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία και επιπλέον πρότεινε τη λήψη σειράς οργανωτικών και λειτουργικών μέτρων για τη βελτίωση του επιχειρησιακού σχεδιασμού του Οργανισμού, την απλούστευση των σχετικών διαδικασιών, την εξουσιοδότηση υπογραφών, τη μέτρηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των αναλαμβανομένων διαφημιστικών ενεργειών, τη σύνταξη υποδειγμάτων σχεδίων προκηρύξεων και συμβάσεων, την παροχή στο προσωπικό κατάλληλων οδηγιών, την πλήρωση των θέσεων Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων για καλύτερο συντονισμό των οργανωτικών μονάδων του ΕΟΤ και την επιμόρφωση του προσωπικού.

Η έκθεση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαβιβάσθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ενώ παράλληλα, ζητήθηκε από τον Πρόεδρο του ΕΟΤ η άσκηση πειθαρχικών διώξεων.

Αναφορικά με την υλοποίηση των λοιπών προτάσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., ο ΕΟΤ γνώρισε στην Υπηρεσία μας ότι πραγματοποιήθηκαν περικοπές κατά 30% στον προϋπολογισμό των δράσεων διαφήμισης του Οργανισμού και μειώθηκε η προγραμματιζόμενη συμμετοχή του σε Διεθνείς Εκθέσεις του Εξωτερικού από 104 το 2010 σε 69 το 2011. Αποπληρώθηκε πλέον του 50% των οφειλομένων σε ΜΜΕ και σε λοιπούς παροχείς υπηρεσιών. Προς αποφυγή δε υπερβάσεων του προϋπολογισμού του Οργανισμού, πριν την ανάληψη οιασδήποτε διαφημιστικής δράσης, προηγείται πλέον δέσμευση της αντίστοιχης πίστωσης και οι σχετικές αποφάσεις αναρτώνται στο Διαδίκτυο (πρόγραμμα «Διαύγεια»). Η υλοποίηση διαφημιστικών ενεργειών στο εσωτερικό της χώρας έχει μειωθεί κατά 95% σε σχέση με την προηγούμενη διετία, σχεδιάσθηκε δε και υλοποιήθηκε από τον Οργανισμό από κοινού με τον Κλάδο Επικοινωνίας στην Ελλάδα, καμπάνια ευαισθητοποίησης στα ΜΜΕ της χώρας με μηδενικό κόστος για τον ΕΟΤ.

β) Ως προς το Πρόγραμμα «τουρισμός για όλους»

Κατά την υλοποίηση από τον ΕΟΤ του Προγράμματος «Τουρισμός για όλους» της περιόδου 2006-2008, πέραν του αριθμού των δελτίων, που αποφασίσθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίθηκε από τον Υπουργό Τουριστικής Ανάπτυξης, να χορηγηθούν σε δικαιούχους, από όργανα του Οργανισμού και του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, εκδόθηκαν και διανεμήθηκαν δελτία, που προκάλεσαν επιπλέον μη νόμιμη οικονομική επιβάρυνση του ΕΟΤ. Συγκεκριμένα:

Κατά το έτος 2006, μολονότι από τις εγκριτικές αποφάσεις του Προγράμματος προβλεπόταν η διάθεση δελτίων, κατ' εξαίρεση των όρων και προϋποθέσεων, που προβλέπονταν για

τους λοιπούς δικαιούχους, μόνο στα μέλη των Συλλόγων υπαλλήλων ΕΟΤ και του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, από το Σύλλογο υπαλλήλων ΕΟΤ, που ανέλαβε να εκδώσει τα δελτία αυτά, υιοθετήθηκε ένας τύπος δελτίων (οικογενειακά) και εφαρμόστηκε μια διαδικασία έκδοσης τους, που επέτρεψε τη μη τήρηση του επιτρεπομένου για το σκοπό αυτό ανωτάτου ορίου δελτίων και την καταστράτηγηση του δικαιώματος που παραχωρήθηκε αποκλειστικά στα μέλη των Συλλόγων. Ο αριθμός των προσώπων υπέρ των οποίων εκδόθηκαν δελτία, ξεπέρασε τα **22.900 έναντι των 2.000**, που προέβλεπαν οι αποφάσεις, γεγονός που συνεπαγόταν δυνητικά μια επιπλέον οικονομική επιβάρυνση του Οργανισμού, που υπολογίζεται κατά το μέγιστο σε **1.755.600** ευρώ.

Με εξαίρεση τα δελτία, που χορηγήθηκαν σε υπαλλήλους του ΕΟΤ και του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, τα κριτήρια με τα οποία διατέθηκαν τα υπεράριθμα λοιπά δελτία, δεν είναι γνωστά, ενώ εντοπίστηκαν και περιπτώσεις εικονικών δελτίων, που υποβλήθηκαν από επιχειρήσεις και πληρώθηκαν από τον Οργανισμό.

Κατά το έτος 2007, από το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης σχεδιάστηκε κατ' εντολή της Γενικής Γραμματέως του Υπουργείου, ηλεκτρονική εφαρμογή, η οποία χρησιμοποιήθηκε για την έκδοση **17.800** δελτίων, κατά παράβαση των εγκριτικών αποφάσεων του Προγράμματος 2007-2008, οι οποίες προέβλεπαν τη χορήγηση μόνο **1.500** δελτίων στα μέλη του Συλλόγου υπαλλήλων του Υπουργείου. Η δυνητική οικονομική επιβάρυνση του Οργανισμού από την έκδοση των ανωτέρω υπεράριθμων δελτίων υπολογίζεται κατά το μέγιστο σε **1.597.400** ευρώ.

Υπεράριθμα δελτία εκδόθηκαν κατά το ίδιο έτος και από το Σύλλογο υπαλλήλων ΕΟΤ, τα οποία διατέθηκαν στους εργαζομένους του ΕΟΤ και σε δηλούμενα από αυτούς τρίτα πρόσωπα, χωρίς, κατά τη χορήγηση του δελτίου, να επιβεβαιώνεται η ιδιότητά τους ως προστατευόμενων μελών του εργαζόμενου δικαιούχου.

Τα κριτήρια με τα οποία διατέθηκαν τα υπεράριθμα δελτία δεν είναι γνωστά. Σε κάθε περίπτωση όμως, όπως προκύπτει από τις μαρτυρικές καταθέσεις που λήφθηκαν, με εξαίρεση τα δελτία που διατέθηκαν στους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης (ΕΤΑ Α.Ε., ΟΤΕΚ και ΞΕΕ περί τα 2.000), χωρίς αυτό να προβλέπεται, τα λοιπά διανεμήθηκαν χωρίς έλεγχο της συνδρομής των όρων και προϋποθέσεων χορήγησής τους, που προέβλεπαν οι εγκριτικές αποφάσεις.

Κατά το έτος 2008, τα υπεράριθμα δελτία, που εκδόθηκαν, με στοιχεία του Τμήματος Πληροφορικής του Οργανισμού, ανήλθαν στα 22.325, αριθμός που συνεπαγόταν δυνητικά μια επιπλέον οικονομική επιβάρυνση του Οργανισμού, που υπολογίζεται κατά το μέγιστο σε 2.187.850 ευρώ. Τα δελτία αυτά εκδόθηκαν από το Γραφείο του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ, με ηλεκτρονική εφαρμογή που σχεδιάστηκε για το σκοπό αυτό. Τα δελτία εκτυπώνονταν χωρίς να εμφανίζεται σε αυτά σειριακός αριθμός, γεγονός που καθιστούσε δυσχερή τον εντοπισμό τυχόν υπεράριθμων δελτίων. Τα κριτήρια με τα οποία διατέθηκαν τα υπεράριθμα αυτά δελτία δεν είναι γνωστά.

Κατά το έτος 2009, εκτυπώθηκαν 20.000 δελτία, τα οποία διατέθηκαν εκτός ΚΕΠ, όπως προέβλεπαν οι σχετικές εγκριτικές αποφάσεις του Προγράμματος για ανθρωπιστικούς και κοινωνικούς λόγους καθώς και για την τόνωση της ελληνικής τουριστικής αγοράς. Τα δελτία αυτά διατέθηκαν από το Γραφείο του Προέδρου ΕΟΤ και το Γραφείο του Διευθυντή του τότε Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης.

Ενόψει των ανωτέρω, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαβίβασε τη σχετική έκθεσή του στο Ελεγκτικό Συνέδριο

και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ενώ παράλληλα, ζητήθηκε από τον Πρόεδρο του ΕΟΤ η άσκηση πειθαρχικών διώξεων.

Παράλληλα, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πρότεινε στον ΕΟΤ, μεταξύ άλλων, τη λήψη σειράς μέτρων για τη βελτίωση των διαδικασιών υλοποίησης του Προγράμματος και άρση των δυσλειτουργιών που εντοπίστηκαν.

Ως προς την υλοποίηση των προτάσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την προκήρυξη του προγράμματος 2010-2011 η πληροφόρηση στους επιχειρηματίες και δικαιούχους έγινε ηλεκτρονικά ενώ η έντυπη μορφή περιορίστηκε σε μικρό αριθμό αντιτύπων για τη διευκόλυνση των ΚΕΠ με σημαντική εξοικονόμηση πόρων για τον Οργανισμό. Υπήρξε συνεργασία της Δ/νσης Μελετών και Επενδύσεων με την αρμόδια Δ/νση του Υπουργείου Εσωτερικών για την αντιμετώπιση ασαφειών, σχετικά με τη διάθεση των δελτίων από τα ΚΕΠ και ακολούθησε έγγραφο του ΕΟΤ, με το οποίο επισημάνθηκαν οι ασφαλιστικές δικλείδες που τέθηκαν στη συνέχεια σε εφαρμογή με το πρόγραμμα 2010-2011, προκειμένου να αποφευχθούν περιπτώσεις μη σύννομης έκδοσης και πληρωμής δελτίων. Με έγγραφο προς τη Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών και την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον ΕΟΤ δόθηκαν οδηγίες αναφορικά με την εγκυρότητα των προωθούμενων προς πληρωμή δελτίων του προγράμματος «Τουρισμός για όλους» 2009-2010. Η αρμόδια Δ/νση προμηθεύτηκε ειδικό μηχάνημα ανάγνωσης γραμμοκώδικα, που εντοπίζει τυχόν δεύτερο δελτίο με τον ίδιο κωδικό, η λειτουργία του οποίου ξεκίνησε με τα δελτία του προγράμματος 2010-2011. Καταρτίσθηκε πρότυπη κατάσταση με τις ελάχιστες ελεγκτικές επαληθεύσεις, που θα πρέπει να διενεργούνται σε κάθε αίτηση επιδότησης και επανεξετάζεται το θέμα περιορισμού των υπογραφών στις πληρωμές του προγράμματος μετά το Π.Δ. 113/2010. Τρεις εκπρόσωποι τουριστικών επιχειρήσεων παραπέμφθηκαν στον αρμόδιο Εισαγγελέα, για διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών τους αναφορικά με τα δικαιολογητικά, που υπέβαλαν στον ΕΟΤ με αίτημα την επιδότησή τους.

γ) Ως προς τις Δημόσιες Σχέσεις του Ε.Ο.Τ.

Κατά τα έτη 2008-2009, οι εγκεκριμένες πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του ΕΟΤ για δημόσιες σχέσεις, αυξήθηκαν σε σχέση με την προηγούμενη διετία κατά 32%. Ειδικότερα, κατά το έτος 2008 οι εγκριθείσες πιστώσεις ανήλθαν στο ύψος των 8,6 εκ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 48% έναντι του προηγούμενου έτους, ενώ το έτος 2009, μειώθηκαν κατά 27% σε σχέση με το 2008.

Παρά την ως άνω εν συνόλω σημειωθείσα αύξηση των πιστώσεων, οι αναληφθείσες από τον ΕΟΤ υποχρεώσεις για δημόσιες σχέσεις, υπερέβησαν σημαντικά τις εγκεκριμένες για το σκοπό αυτό πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Οργανισμού, με αποτέλεσμα τη συσσώρευση οφειλών, που μεταφέρθηκαν στο παρελθόν οικονομικό έτος 2010. Το ύψος των υποχρεώσεων αυτών, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία μέχρι την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., εκτιμάται ότι υπερέβαινε τα 7 εκ. ευρώ. Ήδη μέρος των δαπανών αυτών, που προωθήθηκαν για πληρωμή, έχει κριθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο ως μη νόμιμο για λόγους που ισχύουν και σε άλλες περιπτώσεις ανάλογων δαπανών.

Οι ανωτέρω ενέργειες και υποχρεώσεις αναλήφθηκαν χωρίς προηγουμένως να έχει καταρτισθεί ένα ενιαίο και αναλυτικό πρόγραμμα για το εσωτερικό και το εξωτερικό, ειδικότερα δε κατά το έτος 2008, η πολιτική δημοσίων σχέσεων, που ανέπτυξε ο Οργανισμός, σε αρκετές περιπτώσεις ξεπέρασε το επιβαλλόμενο εκ του δημοσίου χαρακτήρα του μέτρο. Η συμβολή της πολιτικής

αυτής στην επίτευξη των καταστατικών στόχων του Οργανισμού δεν αξιολογήθηκε ούτε κατά το σχεδιασμό της ούτε εκ των υστέρων. Πέραν όμως του βαθμού αποτελεσματικότητας των ενεργειών αυτών, εντοπίστηκαν προβλήματα και στην υλοποίηση της εν λόγω πολιτικής αυτής αφού ο Οργανισμός προέβη σε:

- απευθείας αναθέσεις προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών, χωρίς να συντρέχουν λόγοι που να δικαιολογούν την κατ'εξάιρεση προσφυγή στη διαδικασία αυτή και απευθείας αναθέσεις και διενέργεια πρόχειρων διαγωνισμών, με κατάτμηση της προς προμήθεια ποσότητας και αξίας των αυτών ή ομοειδών υλικών, αντί διενέργειας ανοικτών διαγωνισμών, διαδικασία που θα διασφάλιζε πιο συμφέρουσες επιλογές και συνθήκες διαφάνειας για κάθε ενδιαφερόμενο. Με τις κατατμήσεις προμηθειών, την παράκαμψη ανοικτών διαδικασιών και τη συνεργασία με έναν περιορισμένο σχετικά κύκλο προμηθευτών, ο Οργανισμός επιβαρύνθηκε με επιπλέον κόστος, το οποίο θα έπρεπε και μπορούσε να έχει αποφευχθεί με την τήρηση της νόμιμης διαδικασίας.
- διενέργεια των πρόχειρων διαγωνισμών χωρίς να προηγείται σχετική έγγραφη απόφαση του αρμοδίου οργάνου, με την οποία να καθορίζεται το προς προμήθεια είδος, το ύψος της προϋπολογιζόμενης δαπάνης και η ημερομηνία του διαγωνισμού. Σε κάποιες μάλιστα περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι πρώτα διενεργήθηκε η προμήθεια και μετά ακολούθησαν οι διοικητικές πράξεις που απαιτούνται για την πληρωμή της δαπάνης.
- Οι συμβάσεις, που υπογράφονταν με τους αναδόχους ήταν ελλιπείς, τα υλικά δεν παραλαμβάνονταν από Επιτροπή, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία, και τα «Δελτία εισαγωγής υλικού» στην Κεντρική Αποθήκη του Οργανισμού, στο σύνολό τους σχεδόν είναι πολύ μεταγενέστερα των δελτίων αποστολής.
- Ο Οργανισμός προέβη σε επιχορηγήσεις-οικονομικές ενισχύσεις φορέων για την υλοποίηση δράσεων τους, κατόπιν αιτημάτων των ενδιαφερομένων, χωρίς όμως πάντα να προκύπτει ότι οι δράσεις αυτές σχετίζονταν με τον τουρισμό. Η συμβολή των οικονομικών αυτών ενισχύσεων στην ανάπτυξη του τουρισμού δεν αξιολογούταν ούτε πριν τη λήψη της σχετικής απόφασης ούτε εκ των υστέρων.
- Ελλείπει αξιολόγηση των προτεινομένων για χορηγία δράσεων, η επιλογή των προς επιχορήγηση και το ύψος της, φαίνεται να γινόταν με μη προσδιορισμένα εκ των προτέρων κριτήρια, που να τηρούνται ενιαία για όλους τους ενδιαφερομένους. Άλλωστε, οι σχετικές αποφάσεις στερούνται της απαιτούμενης αιτιολογίας, από την οποία να προκύπτει η αναγκαιότητα και συμβολή της δαπάνης στην επίτευξη των σκοπών του Οργανισμού.
- Σε αρκετές περιπτώσεις, η παροχή οικονομικής ενίσχυσης σε κάποιο φορέα φαίνεται να υπέκρυπτε ανάθεση παροχής υπηρεσιών, για την οποία έπρεπε να είχε τηρηθεί η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία διαδικασία.

Ενόψει των ανωτέρω, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. επεσήμανε στον ΕΟΤ την αναγκαιότητα επαναπροσδιορισμού των δράσεων του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων, της κατάρτισης σε ετήσια βάση ενός ενιαίου επιχειρησιακού προγράμματος δημοσίων σχέσεων, του προγραμματισμού σε ετήσια βάση, των αναγκών του Οργανισμού σε προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών και ανάθεση των ομοίων ή ομοειδών με ενιαίες διαδικασίες, αξιολόγησης των αιτημάτων για την καταβολή χορηγιών στο πλαίσιο κατάρτισης του συνολικού διαφημιστικού προγράμματος του. Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πρότεινε επίσης σειρά μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας του ΕΟΤ στον τομέα αυτό, καθώς για την αξιοποίηση των Γραφείων του ΕΟΤ στο εξωτερικό.

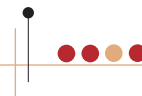
Η έκθεση διαβιβάστηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τις δικές του ενέργειες και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ενώ παράλληλα, ζητήθηκε από τον Πρόεδρο του ΕΟΤ η άσκηση πειθαρχικών διώξεων.

3. Επιθεώρηση στον Ενιαίο Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α.)

Αντικείμενο της ως άνω επιθεώρησης ήταν η τήρηση των διατάξεων και κανονισμών που αφορούν στην υποδοχή των στερεών αποβλήτων στις εγκαταστάσεις του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.) Άνω Λιοσίων. Στο πλαίσιο της επιθεώρησης-ελέγχου διενεργήθηκε Ένορκη Διοικητική Εξέταση για τον εντοπισμό πειθαρχικών ευθυνών υπαλλήλων για τις μη σύννομες πράξεις-παραλείψεις που διαπιστώθηκαν.

Από την επιθεώρηση προέκυψε, κατ' αρχάς, η έλλειψη ορθολογισμού στη διαχείριση των εντολών μεταφοράς που χορηγούνται από τον Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. στους Δήμους για τη μεταφορά και απόρριψη των απορριμμάτων τους στις εγκαταστάσεις του, με ίδια μέσα ή με ιδιώτες. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι η χορήγηση των εντολών γινόταν βάσει των επικαλούμενων αναγκών των Δήμων χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές ανάγκες για αποκομιδή απορριμμάτων βάσει πληθυσμιακών δεδομένων. Επιπλέον, η χορήγηση των εντολών μεταφοράς από τους Δήμους στις ιδιωτικές εταιρίες μεταφοράς απορριμμάτων, σε πολλές περιπτώσεις, γινόταν ανεξέλεγκτα, χωρίς την τήρηση των απαιτούμενων προϋποθέσεων, δηλαδή χορήγηση μίας εντολής μεταφοράς ανά δρομολόγιο οχήματος, με επιτόπια ταυτόχρονη συμπλήρωση όλων των υποχρεωτικών στοιχείων σε αυτήν (αρ. κυκλ. οχήματος, ώρα φόρτωσης, τονάζ φορτίου κ.λπ.). Αντιθέτως, διαπιστώθηκε ότι οι εντολές υπογράφονταν προκαταβολικά και στη συνέχεια δίδονταν ασυμπλήρωτες ως προς τα λοιπά υποχρεωτικά στοιχεία τους σε μεγάλο αριθμό, στις αντισυμβαλλόμενες ιδιωτικές εταιρίες, οι οποίες έκαναν χρήση τους, με κίνδυνο να μεταφέρουν εκτός από δημοτικά απορρίμματα και ιδιωτικά, στο πλαίσιο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους.

Επιπλέον, διαπιστώθηκε ο πλημμελής έλεγχος των εντολών μεταφοράς από υπαλλήλους – ζυγιστές του Χ.Υ.Τ.Α., οι οποίοι δέχονταν εντολές με διορθωμένα στοιχεία (κυρίως αρ. κυκλοφορίας) με κίνδυνο κακής χρήσης των εν λόγω νομιμοποιητικών εγγράφων από τις ιδιωτικές εταιρίες, καθώς με μία εντολή μεταφοράς που αντιστοιχούσε σε ένα μονό όχημα μπορεί να εισέρχονταν και να απορρίπτονταν διπλάσιες ποσότητες απορριμμάτων με τη χρήση κοντέινερ. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι κατά τα έτη 2006-2007 δύο υπάλληλοι του Χ.Υ.Τ.Α. αποδέχονταν κατ' εξακολούθηση, μη ορθά συμπληρωμένες ή και πλαστές εντολές μεταφοράς απορριμμάτων, επιτρέποντας στα αντίστοιχα ιδιωτικά απορριμματοφόρα να απορρίψουν τα φορτία τους. Επιπλέον, ένας εργάτης του Χ.Υ.Τ.Α. προέβαινε κατ' επανάληψη, σε συλλογή εντολών μεταφοράς ιδιωτικής εταιρίας, η οποία εκτελούσε παροχή υπηρεσιών καθαρισμού οικοπέδου για λογαριασμό του Δήμου Πειραιά, ενώ ο έλεγχος της νομιμότητας των εισερχόμενων οχημάτων και των σχετικών εγγράφων τους πρέπει να γίνεται από τους ζυγιστές και στους φύλακες του Χ.Υ.Τ.Α. Τα ως άνω γεγονότα αν και ήταν γνωστά στον αρμόδιο Διευθυντή Τελικής Διάθεσης Απορριμμάτων και Αποκαταστάσεων, αυτός δεν τα ανέφερε στον Πρόεδρο και στην Εκτελεστική Επιτροπή του Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. προκειμένου να προβούν στις δέουσες ενέργειες. Σημειώνεται μάλιστα ότι ο αρμόδιος υπάλληλος του Δήμου Πειραιά στον οποίο είχε ανατεθεί η εποπτεία του καθαρισμού του συγκεκριμένου δημοτικού οικοπέδου και είχαν χορηγηθεί οι εντολές μεταφοράς, προκειμένου να δίνει μία εντολή ανά δρομολόγιο, σε κάθε οδηγό της ιδιωτικής εταιρίας, προέβη σε πλημμελή φύλαξη και χειρισμό των εν λόγω εντολών με συνέπεια αυτές να περιέλθουν στην κατοχή οδη-

γών ιδιωτικής εταιρίας με κίνδυνο επαναχρησιμοποίησης τους για απόρριψη φορτίων ατελώς ή και περιβαλλοντικά επικίνδυνων φορτίων στο Χ.Υ.Τ.Α..

Ακόμη, διαπιστώθηκε ότι το έτος 2008 κατά την είσοδο φορτηγών ιδιωτικών εταιριών τα οποία μετέφεραν χώμα για την χωματοκάλυψη του Χ.Υ.Τ.Α., ο επόπτης υγειονομικής ταφής προέβαινε κατ' επανάληψη, σε διακριτική ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένων ιδιωτικών εταιριών μεταφοράς χώματος, επιτρέποντας σ' αυτές να εισέρχονται στο Χ.Υ.Τ.Α. και εκτός του ωραρίου που είχε καθοριστεί για είσοδο των ως άνω φορτηγών. Σημειώνεται μάλιστα ότι, αν και, ορισμένες από τις ως άνω εταιρείες που καλύπτονταν από την πάγια εντολή του ως άνω επόπτη περί ελεύθερης εισόδου στο Χ.Υ.Τ.Α., είχε επανειλημμένα διαπιστωθεί να μεταφέρουν μη επιτρεπόμενα φορτία αντί για χώμα, εντούτοις τους επιτρέπονταν η είσοδος στο Χ.Υ.Τ.Α. με εντολή του. Ο αρμόδιος Διευθυντής ο οποίος ήταν αποδέκτης όλων των σχετικών αναφορών του αρμόδιου επικεφαλής φύλαξης, δεν προέβη στις απαιτούμενες ενέργειες προς περαιτέρω διερεύνηση των καταγγελλομένων και σε εισηγήσεις προς την ιεραρχία του Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. (Πρόεδρο και Εκτελεστική Επιτροπή) για τον πειθαρχικό έλεγχο των εμπλεκομένων υπαλλήλων και επιβολή ποινών στις παρανομούσες εταιρίες.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, όπως άλλωστε είχε διαπιστωθεί από τον Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α., για μεγάλο χρονικό διάστημα (από 8ο/2006 μέχρι 6ο/2007), συγκεκριμένα απορριμματοφόρα του Δήμου Αθηναίων μετέφεραν και απέρριπταν στο χώρο του Χ.Υ.Τ.Α., κατά παράβαση της ΚΥΑ 37591/2003, επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα αναμειγμένα με οικιακού τύπου απορρίμματα, με σοβαρότατους κινδύνους για τη δημόσια υγεία και για το περιβάλλον.

Επίσης, από την επιθεώρηση προέκυψε ότι υπάλληλοι της ιδιωτικής εταιρίας η οποία είχε αναλάβει εργολαβικώς από τον ΕΣΔΚΝΑ την κατασκευή των νέων κυττάρων του Χ.Υ.Τ.Α., προέβαιναν κατ'εξακολούθηση, σε παράνομη είσπραξη αντιτίμου εισόδου 12 ευρώ από οδηγούς μπαζοφόρων οχημάτων που εισέρχονταν στο Χ.Υ.Τ.Α. από την είσοδο της ιδιωτικής εταιρίας. Για τις ως άνω ενέργειες δεν έγιναν ενέργειες από τον αρμόδιο Διευθυντή προς τον Πρόεδρο, την Εκτελεστική Επιτροπή του ΕΣΔΚΝΑ, τους φύλακες και την ιδιωτική εταιρία, αφενός προς διερεύνηση του θέματος και αφετέρου για τη μη επανάληψη των ανωτέρω πράξεων.

Πέραν των ανωτέρω διαπιστώθηκε ότι συγκεκριμένοι υπάλληλοι του Χ.Υ.Τ.Α. προέβαιναν κατά το έτος 2005 κατ'επανάληψη, σε συλλογή και ιδιοποίηση κινητών πραγμάτων από τα προοριζόμενα προς καταστροφή στο χώρο απόρριψης του Χ.Υ.Τ.Α., στον οποίο είχαν άμεση πρόσβαση λόγω της ιδιότητάς τους, τα οποία αποθήκευαν αρχικά σε χώρο εντός του Χ.Υ.Τ.Α. (πρώην φυλάκιο) και στη συνέχεια τα διοχέτευαν εκτός Χ.Υ.Τ.Α.

Ως αποτέλεσμα των ως άνω διαπιστώσεων διατυπώθηκαν από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. συγκεκριμένες προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. και για την αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών. Επιπλέον η έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την αναζήτηση ποινικών ευθυνών βάσει των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων του ελέγχου.

4. Επιθεωρήσεις στην Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.

Κατά το 2010 το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ολοκλήρωσε τρεις επιθεωρήσεις-ελέγχους στην Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., στο πλαίσιο των οποίων εξετάστηκε η λειτουργία της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 σε πληθώρα θεμάτων όπως, προσλήψεις προσωπικού, αναθέσεις εργασιών, εκτέλεση μικτών τηλεοπτικών παραγωγών, χορήγηση χρηματικών αμοιβών σε προσωπικό, κ.λπ.

Η γενική εικόνα από τις επιθεωρήσεις στην Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. είναι η μη αξιοποίηση του μόνιμου προσωπικού της και η παράλειψη των αρμοδίων οργάνων και κυρίως της Διοίκησης της ΕΡΤ Α.Ε., να διασφαλίσουν, όπως όφειλαν, τα οικονομικά συμφέροντα της, με συνέπεια την κατασπατάληση πόρων αναγκαίων για την οικονομική ευρωστία και καλή λειτουργία της εταιρείας. Πρέπει να σημειωθεί ότι το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είχε διενεργήσει επιθεώρηση-έλεγχο στην Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. και το 2006, όμως η πλειονότητα των προτάσεων της σχετικής έκθεσης η οποία γνωστοποιήθηκε στην Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. το Μάρτιο 2007 δεν υλοποιήθηκε, με αποτέλεσμα να εξακολουθούν να υφίστανται μέχρι και το τέλος του 2009, οι περιπτώσεις κακοδιοίκησης που είχαν διαπιστωθεί και στον προηγούμενο έλεγχο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Ειδικότερα, χαρακτηριστικά ευρήματα από τις επιθεωρήσεις του έτους 2010 είναι τα εξής:

- Μη σύννομη απευθείας ανάθεση σε τέσσερις τεχνικούς συμβούλους του έργου της συλλογής, καταγραφής, αξιολόγησης, ταξινόμησης και κωδικοποίησης των γενικών και ειδικών στοιχείων των θέσεων εκπομπής της ΕΡΤ Α.Ε. συνολικού προϋπολογισμού με Φ.Π.Α. 218.000ευρώ. Αν και το συμβατικό αντικείμενο δεν υλοποιήθηκε, ο αρμόδιος Δ/ντής της ΕΡΤ ΑΕ συνέταξε βεβαιώσεις περί εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων με αποτέλεσμα να καταβληθεί το σύνολο του ως άνω ποσού στους αναδόχους.
- Μη σύννομη πρόσληψη κατά το έτος 2006 Νομικού Συμβούλου και Προϊσταμένου της Νομικής Υπηρεσίας της ΕΡΤ εφόσον δεν διέθετε τα απαιτούμενα κατά το χρόνο πρόσληψης τυπικά προσόντα.
- Κατά τα έτη 2006-2008 χορηγήθηκαν ποσά συνολικού ύψους 2.329.867ευρώ ως χρηματικές αμοιβές (Bonus) σε στελέχη και υπαλλήλους της ΕΡΤ ΑΕ χωρίς όμως να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού, που ορίζουν ότι αυτές χορηγούνται κυρίως για εξαιρετικές πράξεις/εργασίες που έχουν σχέση με την υπηρεσία και συμβάλλουν στη βελτίωση της λειτουργικότητας και παραγωγικότητας της ΕΡΤ ΑΕ. ή ως επιβράβευση για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων (οικονομικών, λειτουργικών, οργανωτικών κ.λπ.).
- Μη σύννομη επιβάρυνση των πιστώσεων του προϋπολογισμού της ΕΡΤ ΑΕ από τη μισθοδοσία μεγάλου αριθμού εξωτερικών συνεργατών, των οποίων οι συμβάσεις έπασχαν ως προς τη νομιμότητά τους. Ειδικότερα όπως διαπιστώθηκε, κατά το έτος 2008 είχαν απασχοληθεί 1.389 εξωτερικοί συνεργάτες με κόστος 25.567.599 ευρώ και κατά το έτος 2009 απασχολήθηκαν 1.195 εξωτερικοί συνεργάτες με το ίδιο σχεδόν κόστος.
- Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. κατά τα έτη 2006-2007 προέβη, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, σε τέσσερις απευθείας αναθέσεις σε αλλοδαπή εταιρία του έργου του ανασχεδιασμού-δημιουργίας των λογοτύπων και παραγωγής τηλεοπτικών σημάτων, συνολικού κόστους περίπου 1.500.000 ευρώ. Οι ως άνω συμβάσεις ανατέθηκαν απ' ευθείας, με αποτέλεσμα να μην διασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή συμμετοχή εταιρειών και να μην επιτευχθεί ο μέγιστος δυνατός ανταγωνισμός που ενδεχομένως να απέφερε αρτιότερο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα αλλά και μικρότερο κόστος. Επιπλέον, η κατάτμηση του ενιαίου αντικειμένου της αλλαγής των σημάτων σε τέσσερις επιμέρους συμβάσεις των οποίων το επιμέρους κόστος δεν υπερέβαινε το 1.000.000 ευρώ, είχε ως αποτέλεσμα να μην υπαχθεί η σχετική διαδικασία στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Στο σύνολο των μικτών παραγωγών που ανατέθηκαν κατά έτη 2006-2009, η ΕΡΤ Α.Ε. δεν γνωρίζει το πραγματικό κόστος τους αφού, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, οι αρ-

μόδιες υπηρεσίες της δεν μερίμνησαν για την κοστολόγηση της δικής της συμμετοχής, με αποτέλεσμα, σε πολλές περιπτώσεις, να αμφισβητείται εάν οι μικτές παραγωγές ήταν πράγματι συμφέρουσες οικονομικά για την ΕΡΤ ΑΕ.

- Επιπλέον, οι αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΡΤ Α.Ε. δεν φρόντισαν για την παρακολούθηση της πλήρους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των παραγωγών με τους οποίους συμβλήθηκε και την επιβολή των προβλεπομένων κυρώσεων στις περιπτώσεις αθέτησης των υποχρεώσεών τους. Οι παραλείψεις αυτές είχαν ως κύρια συνέπεια την οικονομική ζημία της Ε.ΡΤ. Α.Ε. λόγω της καταβολής αχρεωστήτως ποσών σε παραγωγούς και λόγω απώλειας εσόδων από τηλεοπτική διαφήμιση.
- Από τον έλεγχο της εκτέλεσης της σύμβασης χορηγίας που συνήψε η ΕΡΤ το έτος 2009 με ανώνυμη εταιρεία εναέριων μεταφορών, προέκυψε η προβολή διαφημιστικού σποτ της χορηγού με ιδιαίτερα χαμηλό κοστολόγιο, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων. Επιπλέον, διαπιστώθηκε η προβολή του λογότυπου της χορηγού και προφορικές αναφορές σ' αυτή κατά τη διάρκεια των εκπομπών κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, με αποτέλεσμα να υφίσταται και θέμα απώλειας εσόδων της ΕΡΤ ΑΕ που θα εισέπραττε εάν η διαφήμιση γινόταν νομίμως.

Σημειώνεται ότι και οι τρεις εκθέσεις του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. έχουν κοινοποιηθεί στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών και οι Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών στηριζόμενοι στις ως άνω εκθέσεις άσκησαν ποινικές διώξεις για τρία κακούργηματα και σειρά πλημμεληματικών πράξεων.

Είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική η ανταπόκριση της Διοίκησης της ΕΡΤ Α.Ε. ως προς την υλοποίηση των προτάσεων των εκθέσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Ενδεικτικά, σημειώνεται ότι δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την τροποποίηση του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού, τον εκσυγχρονισμό του Κανονισμού Προμηθειών της και του Κανονισμού Προμήθειας Ραδιοφωνικού και Τηλεοπτικού Προγράμματος, ώστε να επιτευχθεί ο εξορθολογισμός και η εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας. Ειδικά ως προς την αξιολόγηση του προσωπικού ενεργοποιήθηκε σχετική πρόβλεψη του Κανονισμού Προσωπικού και έχει καταρτιστεί σχετικό σύστημα αξιολόγησης. Επιπλέον αποφασίστηκαν συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση της διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης μικτών παραγωγών, όπως επίσης η συγκρότηση επιτροπών εμπειρογνομόνων προκειμένου να υπολογίσουν και να αναζητήσουν τα ποσά που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως στο πλαίσιο μικτών παραγωγών ή να αναζητήσουν τα διαφυγόντα έσοδα λόγω έμμεσης διαφήμισης που έλαβε χώρα σε εκπομπές. Επίσης αποφασίστηκε να θεσπιστεί κανονισμός που να προβλέπει τη διαδικασία και τα ανώτατα όρια δαπανών για οδοιπορικά έξοδα. Τέλος, κινήθηκε η πειθαρχική διαδικασία για υπαίτια όργανα και επιπλέον λύθηκε η σύμβαση με το Νομικό Σύμβουλο της ΕΡΤ Α.Ε. Σε μία περίπτωση επιβλήθηκε η ποινή της προσωρινής απόλυσης 4 μηνών και ξεκίνησε η διαδικασία καταλογισμού της ζημίας, ύψους 65.461,76 ευρώ που υπέστη η ΕΡΤ Α.Ε. σε βάρος του υπαιτίου οργάνου.

5. Επιθεώρηση στο «Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής»

Ο ως άνω φορέας ιδρύθηκε το έτος 2002 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, υπαγόμενο στην εποπτεία του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με κύριους σκοπούς τη διενέργεια επιστημονικών ερευνών και εκπόνηση μελετών σε θέματα μεταναστευτικής πολιτικής, το σχεδιασμό και υλοποίηση επικοινωνιακής πολιτικής για την ευαισθη-

τοποίηση της κοινωνίας των πολιτών σε θέματα μετανάστευσης όπως επίσης και την ερευνητική συνεργασία με ινστιτούτα, ιδρύματα ή οργανισμούς του ίδιου ή συγγενούς αντικειμένου στην Ελλάδα, την ΕΕ ή τρίτες χώρες και τη συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα.

Οι πιστώσεις για τη λειτουργία του Ινστιτούτου του οποίου οι δαπάνες λειτουργίας κατά τα έτη 2008 και 2009 ανήλθαν στα ποσά των 3.574.198 ευρώ και 2.958.349 ευρώ αντίστοιχα, προέρχονταν σε ποσοστό 95% περίπου από κρατικούς πόρους.

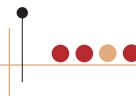
Από την επιθεώρηση η οποία είχε ως αντικείμενο τον έλεγχο της οργάνωσης και λειτουργίας του Ι.ΜΕ.ΠΟ. και των διαδικασιών ανάθεσης και παραλαβής ερευνών και μελετών στις οποίες προέβη ο φορέας κατά τα έτη 2008-2009 δεν διαπιστώθηκαν μη νόμιμες ενέργειες ως προς τις ως άνω διαδικασίες. Όμως ιδιαίτερης σημασίας υπήρξε η διαπίστωση της έλλειψης συνεργασίας με την αρμόδια, για τη διαχείριση των μεταναστευτικών θεμάτων, Γενική Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ένταξης (Γ.Δ.Μ.Π. & Κ.Ε.) του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Ειδικότερα, η εκπόνηση μελετών ή η ανάθεση ερευνών αποφασίστηκε από το Ι.ΜΕ.ΠΟ. κατά τρόπο ανεξάρτητο, χωρίς να προηγείται συνεννόηση ή διερεύνηση των αναγκών της ως άνω υπηρεσίας, προκειμένου αυτή, ως ο κύριος κρατικός φορέας χειρισμού θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής, να προχωρήσει στη συνέχεια σε εισηγήσεις για νομοθετικές ή άλλες πρωτοβουλίες για την επίλυση των σημαντικών προβλημάτων που σχετίζονται με τη μετανάστευση. Αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι ως άνω μελέτες και έρευνες δεν κοινοποιήθηκαν σ' αυτήν. Αντίστοιχα και η Γ.Δ.Μ.Π. & Κ.Ε. δεν μερίμνησε να αξιοποιήσει το Ι.ΜΕ.ΠΟ για τη διευκόλυνση της άσκησης των αρμοδιοτήτων της, παραγγέλλοντας μελέτες-έρευνες και λοιπές δραστηριότητες για την προώθηση των θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής. Επίσης, ενώ το Ι.ΜΕ.ΠΟ, στο πλαίσιο της αποστολής του, είχε συμμετάσχει με εκπροσώπους του σε πληθώρα εθνικών και διεθνών διασκέψεων, συνεδρίων και ημερίδων, δεν διαπιστώθηκε η σύνταξη αντίστοιχων σχετικών εκθέσεων ή αναφορών προς τον εποπτεύοντα Υπουργό ΕΣ. Α.&Η.Δ. με τα συμπεράσματα των εν λόγω συνεδρίων με κοινοποίηση στην αρμόδια Γ.Δ.Μ.Π. & Κ.Ε. Παράλληλα, δεν διαπιστώθηκε η κοινοποίηση των μνημονίων συνεργασίας που υπέγραψε το Ι.ΜΕ.ΠΟ με διεθνείς φορείς (Πανεπιστήμια, Ινστιτούτα κ.λπ.) στο Υπουργό ΕΣ. Α.&Η.Δ. στη Γ.Δ.Μ.Π. & Κ.Ε. και στο Υπουργείο Εξωτερικών.

Σημειώνεται ότι με το ν. 3895/2010 στο πλαίσιο της ορθολογικής αναδιάρθρωσης του Δημόσιου Τομέα, του περιορισμού του εύρους του με σκοπό την αποτελεσματικότερη διοίκησή του και την εξοικονόμηση πόρων, το ΙΜΕ.ΠΟ. καταργήθηκε και οι αρμοδιότητές του μεταφέρθηκαν στη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής.

6. Επιθεώρηση στη Δ/νση Δημοσίων Έργων και Εξειδίκευσης Ανθρωπίνου Δυναμικού (Δ.Ι.Π.Α.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ) του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Αντικείμενο της ανωτέρω επιθεώρησης ήταν η εξέταση των διαλαμβανόμενων σε υπόμνημα υπαλλήλου της Δ/νσης, σχετικά με τις μετακινήσεις εκτός έδρας του προσωπικού για εκτέλεση υπηρεσίας. Από την επιθεώρηση, στο πλαίσιο της οποίας διενεργήθηκε και Ένορκη Διοικητική Εξέταση για τη διαπίστωση πειθαρχικών ευθυνών υπαλλήλων, διαπιστώθηκαν τα εξής:

Η Δ/νση Διαμόρφωσης Αρχών και Κανόνων Διασφάλισης Ποιότητας Δημοσίων Έργων και Εξειδίκευσης Ανθρωπίνου Δυναμικού (Δ.Ι.Π.Α.Δ.) είναι αρμόδια, πέραν των άλλων για τη συγκέντρωση στοιχείων: **α)** για την ποιότητα των έργων στον Ελληνικό και Διεθνή χώρο, και **β)** για

τη λειτουργία και συντήρηση μεγάλων τεχνικών έργων και ειδικότερα φραγμάτων ταμιευτήρων, και για τη σύνταξη υποδειγμάτων τηρουμένων στοιχείων ασφαλούς λειτουργίας και συντήρησης των ως άνω έργων. Στο πλαίσιο αυτής της λειτουργίας της Διεύθυνσης εξεδόθη η αριθμ.ΔΙΠΑΔ/οικ/579/11-8-2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων σύμφωνα με την οποία οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Δ.Ι.Π.Α.Δ. που πραγματοποιούν επισκέψεις σε εκτελούμενα έργα, οφείλουν να μεριμνούν για τη συγκέντρωση στοιχείων λειτουργίας και συντήρησης μεγάλων οδικών έργων και φραγμάτων, κατόπιν συνεννόησης με τις αντίστοιχες Διευθύνουσες Υπηρεσίες ή και Προϊστάμενες Αρχές των έργων. Όμως, στο διεκπεραιωθέν ακριβές αντίγραφο της ως άνω απόφασης είχε απαλειφθεί η ως άνω υποχρέωση με αποτέλεσμα, όπως προέκυψε κατά τον έλεγχο στο αρχείο της υπηρεσίας, να μη βρεθεί καμιά έκθεση ή αναφορά υπαλλήλου από τον επιτόπιο έλεγχο έργων ως προς τα ανωτέρω θέματα, παρά τις πολυάριθμες μετακινήσεις εκτός έδρας που είχαν πραγματοποιηθεί.

Οι διατελέσαντες στο παρελθόν Δ/ντές, Τμηματάρχες και Διοικητικοί Υπάλληλοι της ως άνω Διεύθυνσης δεν πραγματοποιούσαν τις εκτός έδρας μετακινήσεις για τις οποίες είχαν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις, με συνέπεια την καταβολή σ' αυτούς αχρεωστήτως, εξόδων μετακίνησης. Ως προς το θέμα της απόκτησης των απαιτούμενων αποδείξεων διοδίων για την δικαιολόγηση των εκτός έδρας μετακινήσεων, επιβεβαιώθηκε η καταγγελία ότι αυτές χορηγούνταν στους υπαλλήλους της ως άνω Διεύθυνσης αλλά και όλου του Υπουργείου, από υπάλληλο του Υπουργείου ο οποίος τις συνέλεγε από τους σταθμούς των διοδίων. Πράγματι, κατόπιν αιτήματος του κλιμακίου επιθεώρησης-ελέγχου, το Τμήμα Τροχαίας Αυτοκινητοδρόμων Αττικής, το οποίο είναι αρμόδιο για την αστυνόμευση των διοδίων της Ελευσίνας, εντόπισε υπάλληλο του Υπουργείου να συλλέγει αποδείξεις διοδίων από το οδόστρωμα, μετά τα διόδια Μάνδρας, στο ρεύμα κυκλοφορίας προς Κόρινθο, ο οποίος μάλιστα είχε στην κατοχή του 44 αποδείξεις οι οποίες προέρχονταν από διαφορετικούς σταθμούς διοδίων διαφορετικών ημερομηνιών και ωρών.

Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων, εκτός από τις προτάσεις που διατυπώθηκαν για τη βελτίωση της λειτουργίας της υπηρεσίας, ζητήθηκε η άσκηση πειθαρχικών διώξεων και η έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική διερεύνηση της υπόθεσης.

Από την παρακολούθηση της υλοποίησης των προτάσεων προκύπτει ότι, εκτός από την εφαρμογή των προτάσεων για τη βελτίωση της λειτουργίας της ως άνω Διεύθυνσης έπαυσαν και οι μετακινήσεις εκτός έδρας όλων των οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων.

7. Επιθεώρηση στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Δράμας, Σερρών και Θεσσαλονίκης

Αντικείμενο της ανωτέρω επιθεώρησης ήταν η εξέταση των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης του έργου της μεταφοράς μαθητών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από τους τόπους κατοικίας τους στα σχολεία φοίτησής τους και αντίστροφα, κατά τα σχολικά έτη 2004-2005, 2005-2006 και 2006-2007.

Από την επιθεώρηση διαπιστώθηκαν τα εξής:

Ο σχεδιασμός των δρομολογίων τα οποία προκηρύχθηκαν και στην συνέχεια ανατέθηκαν, δεν αποτέλεσε προϊόν ουσιαστικής μελέτης των πραγματικών αναγκών, δεδομένου ότι οι πίνακες

που διαβίβασαν οι Δ/νσεις Εκπαίδευσης αποτέλεσαν αυτούσιοι το προς εκτέλεση συμβατικό αντικείμενο χωρίς καμία περαιτέρω επεξεργασία. Ειδικότερα:

- α.** Ενώ υπήρξε η δυνατότητα σύμπτυξης των δρομολογίων είτε με κοινές μεταφορές μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είτε με διαδοχικές στάσεις στα σχολεία προορισμού, είτε με διαδοχικές στάσεις στις αφετηρίες αυτών (κατοικίες μαθητών), αυτό δεν έγινε, σε αντίθεση με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 1 της Υ.Α. ΙΒ/6071/26-8-1998. Επιπλέον, σε καμία περίπτωση δεν διερευνήθηκε η δυνατότητα μετακίνησης μαθητών με τακτικά δρομολόγια του ΚΤΕΛ ενώ, όπως διαπιστώθηκε, ήταν εφικτή η μετακίνησή τους με την τακτική συγκοινωνία.
- β.** Δεν διερευνήθηκε η δυνατότητα της μεταφοράς των μαθητών με μέριμνα των οικείων Δήμων σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 της ως άνω απόφασης.
- γ.** Δεν έγινε καμία μελέτη και καμία εισήγηση προς τους Νομάρχες, για την αναπροσαρμογή των τακτικών δρομολογίων, ώστε να εξυπηρετηθεί η παράλληλη μετακίνηση μαθητών (όπου αυτό ήταν δυνατόν), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. α της Υ.Α.ΙΒ/6071/26-8-1998.

Επιπλέον, ενώ υπήρχε αστική συγκοινωνία σε αστικές και μη περιοχές των Νομών Σερρών, Δράμας και Θεσσαλονίκης και η μεταφορά των μαθητών ήταν δυνατή με βάση τις διατάξεις του Β.Δ. 306/1973 (καταβολή μειωμένου κομίστρου-ειδικά μαθητικά δελτία), τα αρμόδια Τμήματα Προμηθειών των Ν.Α.:

- α)** ενσωμάτωσαν στο προϋπολογισθέν αντικείμενο του διαγωνισμού και τα δρομολόγια που αφορούσαν αστικές περιοχές που εξυπηρετούνταν από αστική συγκοινωνία και κατόπιν εισηγήθηκαν προς τις Νομαρχιακές Επιτροπές (Ν.Ε.) την προκήρυξη αυτών σε αντίθεση με όσα ορίζονται στο άρθρο 4 παρ. α της ΙΒ/6071/98 Κ.Υ.Α. και στο Β. Δ/γμα 306/1973, και
- β)** ενσωμάτωσαν στο προϋπολογισθέν αντικείμενο του διαγωνισμού και τα δρομολόγια που αφορούσαν σε μη αστικές περιοχές που εξυπηρετούνταν από αστική συγκοινωνία και κατόπιν εισηγήθηκαν προς τις Ν.Ε. την προκήρυξη αυτών, χωρίς να εισηγηθούν στο αρμόδιο όργανο την έκδοση αιτιολογημένης απόφασης λόγω εξαιρετικά ειδικών συνθηκών. Οι Ν.Ε. αποδέχθηκαν τις ανωτέρω εισηγήσεις των αρμοδίων Τμημάτων προκηρύσσοντας τους αντίστοιχους διαγωνισμούς.

Το ανώτατο προβλεπόμενο όριο (από τον μαθηματικό τύπο) του κόστους των δρομολογίων που προκηρύχθηκε, σε ελάχιστες περιπτώσεις τηρήθηκε και διαπιστώθηκαν εκτεταμένες υπερβάσεις. Ειδικότερα, σε ορισμένες περιπτώσεις τα συμφωνηθέντα ποσά, σύμφωνα με τις υπογραφείσες συμβάσεις, για την μεταφορά των μαθητών ήταν υπερβολικά, φτάνοντας ακόμη και τα 19.500 Ευρώ ετησίως για τη μεταφορά ενός μαθητή.

Δεν υπήρξε μέριμνα των αρμοδίων υπηρεσιών σχετικά με την ανακοίνωση των αριθμών κυκλοφορίας των οχημάτων των αναδόχων που θα εξυπηρετούσαν το κάθε δρομολόγιο, ώστε στη συνέχεια να είναι ευχερής ο έλεγχος αυτών από τις αρμόδιες κρατικές αρχές αναφορικά με την ασφαλή μεταφορά των μαθητών, δεδομένου ότι η ύπαρξη ζωνών, η ασφάλεια και η καταλληλότητα των οχημάτων πιστοποιήθηκαν, σχεδόν στο σύνολο των περιπτώσεων, μόνο με υπεύθυνη δήλωση των συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς και όχι από βεβαίωση των αρμοδίων υπηρεσιών.

Δεν υπήρχε ουσιαστικός έλεγχος της εκτέλεσης των ανατεθέντων δρομολογίων, δεδομένου ότι

οι εκδοθείσες βεβαιώσεις από τους υπεύθυνους διευθυντές των σχολείων, οι οποίες αποτελούν το μόνο στοιχείο σχετικά με τα διενεργηθέντα δρομολόγια, πιστοποιούσαν την άφιξη των μαθητών αλλά όχι τον τρόπο μετάβασης τους (με ποιο λεωφορείο μεταφέρθηκαν, αν μεταφέρονταν μαζί με επιβάτες του τακτικού δρομολογίου, ή αν μεταφέρονταν από τους γονείς τους κ.λπ.).

Διαπιστώθηκε η σύναψη συμβάσεων, με διαδικασίες απευθείας ανάθεσης έργου, στις οποίες προβλέφθηκε αποζημίωση του μεταφορέα κατά πολύ μεγαλύτερη από το ανώτατο όριο που θέτει ο μαθηματικός τύπος της με αριθμό IB/6071/98 Υ.Α.. Σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, πολλά δρομολόγια δεν μπορούσαν να εκτελεστούν με τον προβλεπόμενο συμβατικό τρόπο. Δηλαδή, είτε θα εκτελούνταν με τα ίδια τα λεωφορεία συγχρόνως με τα τακτικά δρομολόγια μεταφέροντας μαθητές και επιβάτες με το ίδιο λεωφορείο, γεγονός που ενδεικτικά επιβεβαιώνεται από το με αριθμό 14821/6-11-2006 έγγραφο του Δημάρχου Κ. Νευροκοπίου, είτε θα εκτελούνταν στα πλαίσια μιας μετακίνησης λεωφορείου, περισσότερα του ενός συμβατικά καθορισθέντων δρομολογίων, με αποτέλεσμα οι ανάδοχοι του έργου να αποζημιώνονται για περισσότερες της μίας διαδρομές, σαν να είχαν εκτελεσθεί οι συγκεκριμένες διαδρομές από διαφορετικά λεωφορεία.

Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων ζητήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων να μεριμνήσει για τη βελτίωση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου. Επιπλέον προτάθηκε η διενέργεια Ε.Δ.Ε. για τη διαπίστωση τέλεσης πειθαρχικών παραπτώματων από εμπλεκόμενα όργανα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και η έκθεση κοινοποιήθηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών και στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Τέλος, η έκθεση διαβιβάστηκε στην Οικονομική Επιθεώρηση, στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και στην Ελεγκτική Υπηρεσία Τελωνείων Θεσ/νίκης για τις δικές τους ενέργειες σύμφωνα με τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα αυτής.

Από την παρακολούθηση της υλοποίησης των προτάσεων προκύπτει ότι η Περιφερειακή Διεύθυνση Κεντρικής Μακεδονίας του Σ.Δ.Ο.Ε. ανέθεσε σε τέσσερις ελεγκτές την έρευνα για τη διαπίστωση της εικονικότητας στις σχολικές διαδρομές των Νομών Θεσσαλονίκης και Σερρών κατά τα σχολικά έτη 2004-2005, 2005-2006 και 2006-2007, χωρίς όμως να καταστεί δυνατόν, από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, να τεκμηριωθεί η εικονικότητα δρομολογίων. Η Ελεγκτική Υπηρεσία Τελωνείων Θεσσαλονίκης προέβη σε έλεγχο επί των παραστατικών εκτελωνισμού λεωφορείων αλλά δεν διαπιστώθηκαν παρατυπίες.

Πρέπει, όμως, να σημειωθεί ότι η Ν.Α. Σερρών ζήτησε απαντήσεις από τους Δήμους του Νομού σχετικά με τη δυνατότητά τους να εκτελέσουν το έργο της μεταφοράς των μαθητών και από τις Δ/νσεις Εκπαίδευσης του Νομού να προχωρήσουν σε συγχώνευση δρομολογίων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Πράγματι, έγιναν συγχωνεύσεις δρομολογίων με αποτέλεσμα να περιοριστεί το συνολικό ποσό του προϋπολογισμού της διακήρυξης για το σχολικό έτος 2010-2011 κατά 400.000 ευρώ σε σχέση με τον προϋπολογισμό του σχολικού έτους 2009-2010.

8. Επιθεώρηση στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Ν.Δ. Καβάλας

Από την ως άνω επιθεώρηση που είχε ως αντικείμενο τις διαδικασίες εισαγωγής – διακίνησης και σφαγής ζώων εισαγωγής κατά τα έτη 2005-2007, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

Η Δ/νση Κτηνιατρικής Καβάλας δεν προέβη σε σχετικό έλεγχο και δεν επέβαλε τις προβλεπόμενες κυρώσεις, ενώ είχε σαφείς ενδείξεις ότι:

- υπήρξαν εισαγωγές αμνοεριφίων από συγκεκριμένους ιδιοκτήτες εκμεταλλεύσεων του Ν. Καβάλας, χωρίς την απαιτούμενη από το άρθρο 27 παρ. 3 του Π.Δ. 308/2000 άδεια εισαγωγής,
- εισήχθησαν στη χώρα αμνοερίφια για άμεση σφαγή, τα οποία όμως οδηγήθηκαν σε εγκαταστάσεις πάχυνσης, κατά παράβαση του άρθρου 28 παρ. 1 του Π.Δ. 308/2000,
- δεν εκδόθηκαν άδειες για την τελική διακίνηση των αμνοεριφίων αυτών από τις εγκαταστάσεις πάχυνσης για σφαγείο ή άλλη εκμετάλλευση, κατά παράβαση του άρθρου 10 της με αριθμό 263493/27-7-04 Κ.Υ.Α.,

Κατά την ίδια περίοδο, ο Προϊστάμενος της Δ/νσης Κτηνιατρικής Καβάλας ανέθεσε, καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων του, καθήκοντα κρεοσκόπου σε τέσσερις κτηνιάτρους (συμπεριλαμβανομένου και του ιδίου), ενώ είχε κινηθεί σε βάρος τους πειθαρχική και ποινική δίωξη, με βάση πόρισμα του Σ.Δ.Ο.Ε., για έκδοση ψευδών βεβαιώσεων. Η ανάθεση αυτή συνεχίστηκε ακόμη και μετά την ποινική καταδίκη δύο εξ αυτών και την άσκηση έφεσης του Εισαγγελέα Εφετών κατά του αθωωτικού μέρους της απόφασης για τους άλλους δύο κτηνιάτρους.

Στο Αγροτικό Κτηνιατρείο Χρυσούπολης:

- α)** Δεν τηρείτο Αρχείο Εκμεταλλεύσεων για συγκεκριμένους Εισαγωγείς Ζώων, κατά παράβαση του άρθρου 8 της με αριθμό 263493/27-7-04 Κ.Υ.Α.
- β)** Η έκδοση και τήρηση των Εγγράφων Κυκλοφορίας Υγειονομικών Πιστοποιητικών δεν ήταν σύμφωνη με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 της με αριθμό 263493/2004 Κ.Υ.Α..
- γ)** Από το 2005 έως το Μάιο του έτους 2006 πολλοί αριθμοί πρωτοκόλλου εγγράφων Κυκλοφορίας-Υγειονομικών Πιστοποιητικών δεν συμφωνούσαν με τις αντίστοιχες εγγραφές στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου της Υπηρεσίας. Την ίδια περίοδο, ελλιπής υπήρξε, επίσης, και η τήρηση του Αρχείου των Αδειών Διακίνησης, αφού έλειπαν πολλά στελέχη εγγράφων Κυκλοφορίας Υγειονομικών Πιστοποιητικών, τα οποία θα έπρεπε να φυλάσσονται στο Αρχείο της Υπηρεσίας.

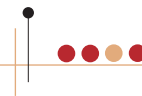
Στα Σφαγεία Ελευθερούπολης και Χρυσούπολης:

Τα τηρούμενα Βιβλία Σφαγείου δεν είχαν τις ενδεδειγμένες και προβλεπόμενες θεωρήσεις και αριθμήσεις, ενώ υπήρχαν και εγγραφές σε "ανεξάρτητα" φύλλα, κατά παράβαση του άρθρου 19 § 1 εδ. β. του Π.Δ. 79/2007.

Στο Σφαγείο Ελευθερούπολης δεν βρέθηκαν εγγραφές στοιχείων στο Βιβλίο Προσκομισθέντων Ζώων για τη χρονική περίοδο από 3-4-2007 έως την 15-6-2007, ενώ βρέθηκαν και φύλλα στο Βιβλίο Προσκομισθέντων Ζώων, στα οποία υπήρχαν σχετικές εγγραφές στοιχείων, όχι όμως και αντίστοιχες υπογραφές Κτηνιάτρων, κατά παράβαση του άρθρου 19 § 1 εδ. α και γ του Π.Δ. 79/2007.

Στο Σφαγείο Χρυσούπολης δεν τηρούνταν Βιβλία Σφαγών Βοοειδών, κατά παράβαση του άρθρου 245 της αρ. 14/89 Αγορανομικής Διάταξης, αλλά τα σχετικά στοιχεία καταχωρούνταν στο Βιβλίο Προσαχθέντων Ζώων, χωρίς οι σχετικές σελίδες να αποκόπτονται, ώστε να καταχωρούνται τα σχετικά στοιχεία στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγού, κατά το άρθρο 14 § στ του Π.Δ. 308/2000.

Ο Νομάρχης Καβάλας ενώ:

- από τις 24-11-2004 ελέγχονταν πειθαρχικά, με δική του εντολή, πράξεις συγκεκριμένων Κτηνιάτρων υπαλλήλων της Δ/νσης Κτηνιατρικής,
- από 18-4-2005 ήταν γνώστης της ασκηθείσας από 4-4-2005 ποινικής δίωξης κατά των τεσσάρων Κτηνιάτρων της Δ/νσης Κτηνιατρικής,
- από 13-3-2007 του ήταν γνωστό το σχετικό Πόρισμα του Σ.Δ.Ο.Ε
- στις 20-9-07 του γνωστοποιήθηκε από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Καβάλας η άσκηση ποινικής δίωξης κατά συγκεκριμένου Κτηνιάτρου «για Παράβαση Καθήκοντος κατ' εξακολούθηση»,

δεν προέβη σε πειθαρχική δίωξη σε βάρος τους, δεν μερίμνησε για την εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 2 του Π.Δ. 344/98 και δεν απάλλαξε τον Προϊστάμενο της Δ/νσης Κτηνιατρικής από τα καθήκοντα έκδοσης προγραμμάτων κρεοσκοπίας, τα οποία εξέδιδε αναρμοδίως, συμπεριλαμβανοντας και τον εαυτόν του σ' αυτά, κατά παράβαση του άρθρου 5 παρ. 2 του Π.Δ. 344/98 σε συνδυασμό με το άρθρο 62 παρ. 1 εδ. γ' του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ Α' 21).

Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Καβάλας παρά:

- την από 29-5-2007 πειθαρχική παραπομπή από το Νομάρχη Καβάλας των τεσσάρων Κτηνιάτρων της Δ/νσης Κτηνιατρικής,
- τα στοιχεία από το πόρισμα του ΣΔΟΕ, που του γνωστοποιήθηκαν από το Νομάρχη Καβάλας από 29-5-2007, την ασκηθείσα ποινική δίωξη κατά των τεσσάρων Κτηνιάτρων, την ποινική καταδίκη δύο εξ αυτών και την άσκηση έφεσης κατά του αθωωτικού μέρους της ίδιας απόφασης για τους άλλους δύο και το πόρισμα της Ε.Δ.Ε., που διενεργήθηκε, μέχρι τις 5-6-08 δεν είχε εκδώσει καμία απόφαση περί επιβολής ή μη ποινής παρά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας ολοκλήρωσης της πειθαρχικής διαδικασίας.

Ο ορισθείς για τη διενέργεια Ε.Δ.Ε. υπάλληλος της Δ/νσης Εμπορίου του Ν.Δ.Κ. παρέδωσε το σχετικό πόρισμα με καθυστέρηση 30 μηνών.

Για τις ανωτέρω μη σύννομες πράξεις και παραλείψεις των οργάνων του Ν.Δ. Καβάλας, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαβίβασε την έκθεσή του στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για τις δικές του ενέργειες και ζήτησε από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα την άσκηση πειθαρχικών διώξεων.

Επιπλέον, με την έκθεσή του το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. επεσήμανε στην Κτηνιατρική Υπηρεσία του Ν.Δ. Καβάλας, την υποχρέωσή της να μεριμνήσει:

- για την ορθή τήρηση των Βιβλίων Σφαγείων Ελευθερούπολης και Χρυσούπολης καθώς και του Μητρώου Εκμεταλλεύσεων Αιγοπροβάτων και της αντίστοιχης Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων, των εκμεταλλεύσεων, οι οποίες υπάγονται στην εδαφική αρμοδιότητα του Αγροτικού Κτηνιατρείου Χρυσούπολης.
- για την τήρηση της νόμιμης διαδικασίας έκδοσης Αδειών Διακίνησης και τήρησης του αντίστοιχου Αρχείου στο Αγροτικό Κτηνιατρείο Χρυσούπολης.
- για την επιβολή διοικητικών ποινών σε ιδιοκτήτες εκμεταλλεύσεως ζώων, οι οποίοι παρέβησαν την υποχρέωσή τους να λάβουν άδειες εισαγωγής και διακίνησης ζώων.

9. Επιθεώρηση στην 4^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (ΕΒΑ) και Δ/νση Διοικητικού του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού

Από την άνω επιθεώρηση που είχε ως αντικείμενο τη διαδικασία υπαγωγής συμβασιούχων υπαλλήλων του ΥΠ.ΠΟ. στις διατάξεις του Π.Δ. 164/2004, διαπιστώθηκε ότι, τον Απρίλιο 2009 εκδόθηκαν από την Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Εφορείας, βεβαιώσεις προϋπηρεσίας για την υπαγωγή τους στις ως άνω διατάξεις, που δεν ήταν αληθείς. Για την έκδοση των βεβαιώσεων αυτών λήφθηκαν υπόψη βεβαιώσεις ιδιώτη απασχόλησης σε έργο ανασκαφής, οι οποίες δεν έφεραν ημερομηνία και χωρίς να υπάρχουν αποφάσεις ανάθεσης του έργου στον ιδιώτη από την 4^η Ε.Β.Α., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

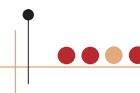
Οι ως άνω βεβαιώσεις προϋπηρεσίας εκδόθηκαν χωρίς εισήγηση του αρμοδίου Τμήματος και υποβλήθηκαν μαζί με βεβαιώσεις απασχόλησης των συμβασιούχων υπαλλήλων σε σωστικές ανασκαφές οικοπέδων ιδιωτών, που δεν έφεραν αριθμό πρωτοκόλλου και είχαν εκδοθεί από την ίδια αναπληρώτρια Προϊσταμένη σε ημερομηνία προγενέστερη του 2006, κατά την οποία η ίδια απουσίαζε από την Υπηρεσία.

Η εισηγήτρια στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο, που έκρινε ενστάσεις των συμβασιούχων κατά των απορριπτικών αποφάσεων, που είχαν αρχικά εκδοθεί επί αιτήσεων τους για τη μετατροπή της σχέσης τους σε αορίστου χρόνου, παρουσίασε ανακριβή στοιχεία, τα δε μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, παρέλειψαν να διενεργήσουν ενδελεχή έλεγχο των σχετικών δικαιολογητικών, με αποτέλεσμα να κρίνουν ότι οι υπάλληλοι πληρούν τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του άρθρου 11 του Π.Δ. 164/2004. Στο «ΕΝΤΥΠΟ 910» του Α.Σ.Ε.Π., που υπεγράφη από τον Πρόεδρο του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και όχι από αρμόδιο υπάλληλο του Τμήματος Διοίκησης Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου δεν ανεγράφησαν τα ορθά στοιχεία.

Εν όψει των ανωτέρω, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαβίβασε τη σχετική έκθεση στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών και πρότεινε στο ΥΠ.ΠΟ.Τ.:

- να ασκηθούν πειθαρχικές διώξεις,
- να επανεξεταστούν οι ενστάσεις των συγκεκριμένων συμβασιούχων, σύμφωνα με τα πραγματικά στοιχεία απασχόλησής τους,
- να ελεγχθεί εάν υπάρχουν και άλλες ανάλογες περιπτώσεις.

Σημειώνεται ότι οι ενστάσεις των συγκεκριμένων συμβασιούχων επανεισήχθησαν στο αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο προκειμένου να κριθούν εκ νέου και διατάχθηκε η διενέργεια Ε.Δ.Ε. για τον εντοπισμό τυχόν άλλων ανάλογων περιπτώσεων.

4.8 ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΕ ΟΤΑ Α' ΒΑΘΜΟΥ

Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού είναι υπεύθυνοι για πληθώρα θεμάτων που ενδιαφέρουν άμεσα τους πολίτες όπως τα θέματα αστικής και δημοτικής κατάστασης, απασχόλησης, ανάπτυξης, κοινωνικής προστασίας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, προστασίας του περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής. Ως εκ τούτου σημαντικό μέρος της ελεγκτικής δραστηριότητας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. αφορά στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και στο πλαίσιο αυτό καταγγέλιες δημοτικών συμβούλων και παράπονα των πολιτών που προσφεύγουν στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., αποτελούν ιδιαίτερα χρήσιμη πληροφόρηση και αξιοποιούνται στο σχεδιασμό της ελεγκτικής δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Από τις επιθεωρήσεις-ελέγχους που διενεργήθηκαν κατά το 2010 σε ΟΤΑ Α' βαθμού και σε επιχειρήσεις τους διαπιστώθηκαν σοβαρά προβλήματα ως προς την είσπραξη και αξιοποίηση των εσόδων τους και της εν γένει περιουσίας τους. Ειδικότερα εντοπίστηκαν περιπτώσεις υπεξαίρεσης χρηματικών ποσών από υπάλληλο αλλά και από Πρόεδρο Κοινότητας, μη νόμιμη και μη κανονική διαχείριση ποσών από επιχορηγήσεις ή λοιπά έσοδα, απώλεια εσόδων λόγω παράνομης πώλησης τάφων όπως επίσης, μη νόμιμη επιβολή τελών και μη νόμιμη εκποίηση δημοτικής έκτασης που αγοράστηκε τελικά από το Δήμαρχο. Μη νόμιμες ενέργειες εντοπίστηκαν στις διαδικασίες αδειοδότησης αθλητικών εγκαταστάσεων, επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων (Κ.Υ.Ε., διαφημιστικές πινακίδες, κ.λπ.). Επίσης, παραβιάσεις της αρχής της νομιμότητας διαπιστώθηκαν και στις διαδικασίες εκπόνησης μελετών, εκτέλεσης έργων και ανάθεσης προμηθειών και υπηρεσιών, και ειδικότερα διαπιστώθηκαν περιπτώσεις κατάτμησης έργων και προμηθειών, εκτέλεσης έργων χωρίς μελέτη και χωρίς εγγραφή τους στο οικείο τεχνικό πρόγραμμα και μη ολοκλήρωσής τους εντός του συμβατικού χρόνου χωρίς να επιβληθούν οι προβλεπόμενες κυρώσεις. Προβλήματα επίσης εντοπίστηκαν και στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, δεδομένου ότι εντοπίστηκαν περιπτώσεις μη νομίμων προσλήψεων όπως επίσης περιπτώσεις απασχόλησης συμβασιούχων σε έργα ή εργασίες άσχετες με εκείνες που περιγράφονται στις οικείες συμβάσεις ή ακόμη απασχόλησή τους σε άλλες υπηρεσίες ή άλλα δημοτικά νομικά πρόσωπα, με αποτέλεσμα σοβαρά προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία ορισμένων δημοτικών υπηρεσιών ιδιαίτερα σημαντικών για την καλή λειτουργία των πόλεων (π.χ. υπηρεσίες καθαριότητας).

Ιδιαίτερης σημασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις αυτοδιοικητικές εκλογές της 7^{ης} Νοεμβρίου 2010, είναι και οι διαπιστώσεις του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν με αντικείμενο τη νομιμότητα μεταδημοτεύσεων και εγγραφής αλλοδαπών πολιτών χωρών-μελών της Ε.Ε. στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Ειδικότερα, σε όλες τις επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν, εντοπίστηκε μεγάλος αριθμός περιπτώσεων μη νομίμων μεταδημοτεύσεων και μη νόμιμης εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, με συνέπεια να αμφισβητείται η τήρηση των προβλεπόμενων προϋποθέσεων για τη νόμιμη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος μεγάλου αριθμού πολιτών.

Εκτός των ελέγχων σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού που αναφέρονται στα κεφάλαια «Έργα, Μελέτες, Άδειες Επιχειρήσεων, Άσκησης Επαγγελματών- Δραστηριοτήτων», χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι οι κάτωθι:

1. Επιθεώρηση στο Δήμο Μακεδνών Ν. Καστοριάς

Στο πλαίσιο της ως άνω επιθεώρησης που είχε ως αντικείμενο υπόθεση υπεξαίρεσης χρηματικών ποσών, διαπιστώθηκαν τα εξής:

Ο Ταμίας του Δήμου Μακεδνών υπεξαίρεσε έσοδα του Δήμου που προέρχονταν από επιχορηγήσεις, οι οποίες ήταν κατατεθειμένες στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων Καστοριάς. Το ύψος της υπεξαίρεσης εκτιμήθηκε καταρχήν στο ποσό των 856.000 ευρώ και προέκυψε από τη διαφορά μεταξύ των ποσών ανάληψης που πραγματοποιούσε ο Δημοτικός Ταμίας από το Τ.Π. & Δ. (μέσω επιταγών ή μετρητών) με τα ποσά που, τις ίδιες ημερομηνίες, κατέθετε ο ίδιος στην Εθνική Τράπεζα, στην οποία τηρούσε λογαριασμό ο Δήμος.

Η υπεξαίρεση των εσόδων του Δήμου ελάμβανε χώρα μέσω «εντολών ανάληψης» Δημάρχου ή Αντιδημάρχου, που στη συντριπτική πλειονότητά τους ήταν πλαστές. Με τις εν λόγω εντολές εξουσιοδοτείτο ο Δημοτικός Ταμίας να προβεί στην ανάληψη συγκεκριμένου χρηματικού ποσού από το Τ.Π. & Δ. Επιπλέον, πλαστογραφημένες υπογραφές του Δημάρχου έφεραν οι βεβαιώσεις χρηματικών υπολοίπων του λογαριασμού του Δήμου στο Τ.Π. & Δ. για τα Α' και Β' εξάμηνα 2008 και Α' εξάμηνο 2009, οι οποίες υπό κανονικές συνθήκες εκδίδονταν από το Δήμαρχο, υπογράφονταν από τον ίδιο και το Δημοτικό Ταμιά και βεβαιώνονταν από το Τ.Π. & Δ. Ο Δήμαρχος δεν ελάμβανε γνώση των ως άνω βεβαιώσεων μετά την επιβεβαίωση του χρηματικού υπολοίπου από το Τ.Π. & Δ. και δεν προέβαινε ο ίδιος, αλλά ούτε ο αρμόδιος προϊστάμενος της οικονομικής υπηρεσίας, σε ουσιαστικό έλεγχο του λογαριασμού του Δήμου στο Τ.Π. & Δ.

Στην ως άνω υπεξαίρεση συνετέλεσαν η ελλιπής στελέχωση της Ταμειακής Υπηρεσίας, η πλημμελής εφαρμογή των διατάξεων του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου ως προς τις εισπράξεις, τις πληρωμές, τη θεώρηση και τήρηση των βιβλίων του ταμείου και ο πλημμελής έλεγχος της Ταμειακής Υπηρεσίας από τους αρμοδίους υπηρεσιακούς παράγοντες, το Δήμαρχο και τα συλλογικά όργανα του Δήμου.

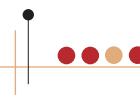
Ως συνέπεια των ανωτέρω διαπιστώσεων, διατυπώθηκαν προτάσεις για τη βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου και επιπλέον, προτάθηκε η αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών και η έκθεση εστάλη στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

Από την παρακολούθηση της υλοποίησης των προτάσεων προκύπτει ότι επιβλήθηκε πρόστιμο 2.000 ευρώ στο Δήμο για τη μη εφαρμογή του κλαδικού λογιστικού σχεδίου, ζητήθηκε από ο Ελεγκτικό Συνέδριο η διενέργεια η έκτακτου γενικευμένου διαχειριστικού ελέγχου και ορίστηκε υπάλληλος της Περιφέρειας για τη θεώρηση-κλείσιμο των διαχειριστικών βιβλίων του Δήμου.

2. Επιθεώρηση στην Κοινότητα Καφηρέα Ν. Ευβοίας

Αντικείμενο της ως άνω επιθεώρησης ήταν η αξιοποίηση των εσόδων που προέρχονται από το ειδικό τέλος 3% υπέρ ΟΤΑ από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ειδικότερα από το αιολικό πάρκο που λειτουργεί στην περιοχή. Σύμφωνα με το αρ. 25 του Ν. 2468/2006 «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας» τα ως άνω έσοδα διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης στους Ο.Τ.Α. όπου λειτουργούν οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο Πρόεδρος της Κοινότητας Καφηρέα κατά το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο 2002 ως Οκτώβριο 2009 εξόφλησε 59 τραπεζικές επιταγές συνολικού ποσού 1.308.603,34 ευρώ που εκδόθηκαν υπέρ της Κοινότητας από το Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ΑΕ) και αφορούσαν

στο ειδικό τέλος 3% από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το προαναφερόμενο εισπραχθέν ποσό ο Δήμαρχος δεν το απέδωσε στη ΔΟΥ Καρύστου, η οποία ήταν αρμόδια για τη διενέργεια της ταμειακής διαχείρισης της Κοινότητας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως προέκυψε και από την Ε.Δ.Ε. που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της ως άνω επιθεώρησης, η Κοινότητα Καφηρέα δεν υπέβαλε ποτέ στη Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ν. Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, όπως είχε υποχρέωση, απολογιστικά στοιχεία για την διάθεση των εσόδων από το ως άνω ανταποδοτικό τέλος και επιπλέον, δεν προέκυψε η εκτέλεση από την Κοινότητα Καφηρέα περιβαλλοντικών δράσεων και έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης στην Περιφέρεια της Κοινότητας κατά το χρονικό διάστημα 2001-2008.

Βάσει των ανωτέρω διαπιστώσεων η έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου διαβιβάστηκε στην Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομικών προκειμένου να μεριμνήσει για τον καταλογισμό του ως άνω ποσού.

Επιπλέον, προτάθηκε στο Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ΑΕ να ζητήσει εγγράφως από τους ΟΤΑ που δικαιούνται έσοδα από το ειδικό τέλος από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στοιχεία αναφορικά με τη λειτουργία ή μη ίδιας ταμειακής υπηρεσίας, προκειμένου, στην περίπτωση της άσκησης της ταμειακής υπηρεσίας κάποιων ΟΤΑ από την αρμόδια κατά τόπο ΔΟΥ, οι επιταγές με τις οποίες αποδίδεται σε αυτούς το εν λόγω ειδικό τέλος, να εκδίδονται στο όνομα της οικείας ΔΟΥ και υπέρ του δικαιούχου ΟΤΑ. Επίσης προτάθηκε στη Δ/νση Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α του ΥΠ.ΕΣ.Α.& Η.Δ. να μεριμνήσει ώστε να προβλεφθεί νομοθετικά η υποχρέωση του Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. για την ανά έτος ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης σχετικά με τους δικαιούχους εισπραξης του ειδικού τέλους από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και των χρηματικών ποσών που εισπράττονται ετησίως από τους Ο.Τ.Α. προκειμένου, με αυτό τον τρόπο, να διασφαλίζεται πλήρως ο προβλεπόμενος έλεγχος σχετικά με την εισπραξη και αξιοποίηση των ως άνω εσόδων (αρ. 25 του Ν. 3468/06).

Επίσης προτάθηκε η αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών και η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την αναζήτηση ποινικών ευθυνών.

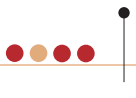
Τέλος, η Οικονομική Επιθεώρηση διέταξε τη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου στην Κοινότητα και οι ανωτέρω προτάσεις που απευθύνονταν στο Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ΑΕ και στο Υπουργείο Εσωτερικών υλοποιήθηκαν.

3. Επιθεώρηση στη Δημοτική Επιχείρηση Ραδιοφωνίας Άνω Λιοσίων «ΔΕΡΑΛ-Ρ/Σ ΞΕΝΙΟΣ 94,3 FM»

Η επιθεώρηση είχε αντικείμενο: **α)** τη διάθεση των επιχορηγήσεων που έλαβε η ως άνω επιχείρηση από το Δήμο Άνω Λιοσίων από το έτος 2007 έως τον Απρίλιο 2010, **β)** τη μη καταβολή στους εργαζόμενους των δεδουλευμένων αποδοχών τους, **γ)** τη μη απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών στα αντίστοιχα ταμεία ασφάλισης και **δ)** την πρόσληψη από το έτος 2008 και μετά συμβασιούχων με δίμηνες διαδοχικές συμβάσεις και με ειδικότητες που δεν αφορούσαν στις δραστηριότητες της επιχείρησης.

Χαρακτηριστικές διαπιστώσεις από τον ως άνω έλεγχο είναι οι εξής:

α) Από το συνολικό ποσό των 25.700.000 ευρώ, με τα οποία ο Δήμος Άνω Λιοσίων επιχορήγησε τη ΔΕΡΑΛ κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2007 ως 30-4-2010, διατέθηκε παρανόμως

ποσό περίπου 16.900.000 ευρώ (ποσοστό 66%) για δραστηριότητες που δεν αφορούσαν στην επιχείρηση, αλλά το Δήμο και τα νομικά πρόσωπα (Ν.Π.) αυτού, άλλες Δημοτικές Επιχειρήσεις του Δήμου καθώς και τρίτους, οι οποίοι ενώ δεν είχαν καμία έννομη σχέση με τη ΔΕΡΑΛ ούτε με το Δήμο, τους καταβλήθηκαν χρηματικά ποσά υπό μορφή δωρεών, επιχορηγήσεων κ.λπ. Η διάθεση των επιχορηγήσεων για αλλότριους σκοπούς τελούσε σε πλήρη γνώση του Δημάρχου και των αιρετών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΡΑΛ, τα οποία παράλληλα ασκούσαν αρμοδιότητες Αντιδημάρχου ή Προέδρου νομικών προσώπων του Δήμου.

β) Η ΔΕΡΑΛ,

- βάσει δύο αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της στις 7-12-2007 & 1-2-2008, προέβη παρανόμως στην πρόσληψη 187 ατόμων, τα οποία δεν προσέφεραν ποτέ τις υπηρεσίες τους σε αυτήν, αλλά απασχολήθηκαν σε υπηρεσίες του Δήμου Άνω Λιοσίων και σε Ν.Π. αυτού.
- Επιπλέον προέβη στη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου με μουσικούς παραγωγούς, δημοσιογράφους κ.λπ. χωρίς να τηρηθεί η ισχύουσα νομοθεσία.
- Κατέβαλε - με αποδείξεις δαπανών - αμοιβές σε 127 άτομα, τα οποία ουδεμία σχέση είχαν με την επιχείρηση. Μεταξύ των ατόμων περιλαμβάνονται υπάλληλοι του Δήμου, δημότες κ.λπ.
- Κατέβαλε - με αποδείξεις πληρωμών - αμοιβές σε 140 άτομα, τα οποία ουδεμία σχέση είχαν με την επιχείρηση, για δαπάνες που αφορούσαν σε υπερωρίες, σε παροχή υπηρεσιών κ.λπ.
- Χορήγησε παρανόμως, υπό μορφή δανείων, συνολικό ποσό ύψους 276.310 ευρώ σε εργαζόμενους στη ΔΕΡΑΛ, στο Δήμο Άνω Λιοσίων και σε φορείς αυτού.
- Χορήγησε παρανόμως κατά τα έτη 2007, 2008 συνολικό ποσό ύψους 8.183.346 ευρώ σε άλλες δημοτικές επιχειρήσεις του Δήμου Άνω Λιοσίων (ΔΕΑΔΑΛ & ΔΕΤΕΑΛ), οι οποίες δεν ήταν επιτρεπτό, από τις ισχύουσες διατάξεις, να επιχορηγηθούν από το Δήμο.
- Διέθεσε παρανόμως συνολικό ποσό ύψους 5.537.271 ευρώ για δαπάνες έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που αφορούσαν σε δραστηριότητες του Δήμου Άνω Λιοσίων και των Ν.Π. αυτού. Με τον τρόπο αυτό δεν τηρήθηκαν, εκ μέρους του Δήμου, οι ισχύουσες διατάξεις που διέπουν τη διενέργεια προμηθειών και την εκτέλεση έργων και εργασιών. Για μεγάλο ποσοστό των ανωτέρω δαπανών προηγήθηκαν σχετικά αιτήματα Δημάρχου, Αντιδημάρχων και Προέδρων Ν.Π. του Δήμου. Από το προαναφερόμενο συνολικό ποσό, δαπανήθηκε ποσό ύψους 1.377.313 ευρώ για δωρεές για κοινωφελείς σκοπούς ή οικονομικές ενισχύσεις σε δημότες, φορείς, συλλόγους κ.λπ.

γ) Παρόλο που η ΔΕΡΑΛ επιχορηγήθηκε από το Δήμο Άνω Λιοσίων κατά το διάστημα από 1-1-2007 ως 30-4-2010 με ποσό 25.700.000 ευρώ, στις 30-4-2010 όφειλε στους εργαζόμενους, που πραγματικά απασχολούνταν σε αυτήν (με εξαρτημένη σχέση εργασίας και με συμβάσεις μίσθωσης έργου), τη μισθοδοσία Γ' τετραμήνου 2009 και Α' τετραμήνου 2010 (ύψους 1.000.000 ευρώ περίπου). Επιπλέον στις 30-4-2010 όφειλε στο ΙΚΑ ποσό που υπερέβαινε μαζί με τις προσαυξήσεις το 1.000.000 ευρώ καθώς και στο ΕΤΑΠ ΜΜΕ ποσό 715.000 ευρώ. Επιπλέον, οι οφειλές της προς το Δημόσιο από παρακρατηθέντα φόρο μισθωτών υπηρεσιών κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2007 ως 31-12-2009, ανέρχονταν σε 743.000 ευρώ, ενώ από φόρο αμοιβών ελευθέρων επαγγελματιών σε 397.000 ευρώ.

Ως συνέπεια των ανωτέρω διαπιστώσεων, η έκθεση διαβιβάστηκε στην Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομικών και στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος για ενέργειες αρμοδιότητάς τους, όπως επίσης και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική διερεύνηση της υπόθεσης. Από την παρακολούθηση υλοποίησης των προτάσεων προκύπτει ότι το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος διενήργησε έλεγχο κατά τον οποίο διαπιστώθηκαν και καταλογίστηκαν φορολογικές παραβάσεις και επιπλέον προέκυψε ότι η επιχείρηση όφειλε ασφαλιστικές εισφορές οι οποίες αποδόθηκαν. Τέλος, στους εργαζόμενους καταβλήθηκαν οι οφειλόμενες αποδοχές.

4. Επιθεώρηση στο Δήμο Ασπροπύργου Ν. Αττικής

Στον ως άνω Δήμο εξετάστηκε η νομιμότητα των ενεργειών ως προς την πώληση τάφων στο Δημοτικό Νεκροταφείο. Από την επιθεώρηση και την Ε.Δ.Ε. που διενεργήθηκαν διαπιστώθηκαν τα εξής:

- α)** Ο Δήμος Ασπροπύργου πραγματοποιούσε ταφές σε ακίνητο ευρισκόμενο εκτός σχεδίου πόλεως που είχε απαλλοτριωθεί για τη δημιουργία πλατείας, κήπου και λοιπών κοινοχρήστων χώρων και όχι για χρήση Νεκροταφείου.

Ο Δήμαρχος Ασπροπύργου κατά τα έτη 2008 και 2009, κατά παράβαση του Κανονισμού Λειτουργίας του Νεκροταφείου, υποκαθιστούσε το Δημοτικό Συμβούλιο και παρανόμως προέβαινε στην έγκριση σχετικών αιτημάτων για την παραχώρηση οικογενειακών τάφων. Ακολουθώντας η Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου προέβαινε παρανόμως, στην υπογραφή αποφάσεων «περί παραχώρησης οικογενειακών τάφων», οι οποίες στην πραγματικότητα δεν είχαν ληφθεί από το Δ.Σ., ούτε είχε προηγηθεί έστω σχετική συζήτηση κατά τις συνεδριάσεις αυτού. Ο αριθμός των αποφάσεων που κατ' αυτόν τον τρόπο υπέγραψε, ανήλθε το έτος 2008 στις 23 και το έτος 2009 στις 46 και αφορούσαν στην παραχώρηση οικογενειακών τάφων με καταβολή των σχετικών δικαιωμάτων του Δήμου, ενώ υπέγραψε επιπλέον 10 αποφάσεις το έτος 2008 και 13 το έτος 2009 για δωρεάν παραχώρηση αυτών.

Οι κατ' αυτόν τον τρόπο παραχωρήσεις οικογενειακών τάφων, αφενός μεν πραγματοποιούνταν χωρίς να εξεταστεί από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου η δυνατότητα παραχώρησης οικογενειακών τάφων, σε σχέση με τους υπάρχοντες κενούς τάφους και αφετέρου περιελάμβαναν και παραχωρήσεις οικογενειακών τάφων άνευ νεκρού ή άνευ αντιτίμου, κατά παράβαση του Κανονισμού Λειτουργίας του Νεκροταφείου.

- β)** Δημοτικός Σύμβουλος του Δήμου Ασπροπύργου, ενώ γνώριζε ότι ο Κανονισμός Λειτουργίας του Νεκροταφείου δεν επέτρεπε την παραχώρηση οικογενειακών τάφων άνευ νεκρού, ενημέρωσε και έφερε σε επαφή με αρμόδιους υπαλλήλους του Δήμου, πολίτες που ενδιαφέρονταν για αγορά οικογενειακού τάφου άνευ νεκρού, βάσει αντιτίμου που κυμαινόταν από 2.500 ως 4.000 ευρώ ενώ το ισχύον δικαίωμα του Δήμου ήταν 2.000 ευρώ. Εκτός τούτου, έλαβε από ορισμένους εκ των ενδιαφερομένων 7.000 ευρώ για παραχωρήσεις οικογενειακών τάφων άνευ νεκρού και παρέδωσε σε 50 περίπου άτομα αποσπάσματα αποφάσεων του Δ.Σ. «περί παραχώρησης οικογενειακών τάφων», τα οποία αποδείχθηκαν πλαστά.

- γ)** Δύο υπάλληλοι του Δήμου συνεργάστηκαν με τον ανωτέρω Δημοτικό Σύμβουλο αλλά και με ιδιώτη για τη με αντάλλαγμα παράνομη παραχώρηση οικογενειακών τάφων άνευ νεκρού, σε ενδιαφερόμενους πολίτες. Έλαβαν από αυτούς παρανόμως χρηματικά ποσά που κυμαίνονταν από 2.500 έως 4.000 ευρώ, τα οποία δεν κατέθεσαν στο ταμείο του Δήμου και τους

παρέδωσαν πλαστά αποσπάσματα αποφάσεων του Δ.Σ., ο αριθμός των οποίων υπολογίζεται ότι ανέρχεται στις εξήντα (60).

Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων, προτάθηκε η λήψη σειράς μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας του Νεκροταφείου του Δήμου. Επίσης προτάθηκε η αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών και η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική διερεύνηση της υπόθεσης.

Από την παρακολούθηση της υλοποίησης των προτάσεων προκύπτει ότι το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε το νέο κανονισμό του Δημοτικού Νεκροταφείου.

5. Επιθεώρηση στο Δήμο Άνω Λιοσίων Ν. Αττικής

Από την επιθεώρηση, που είχε ως αντικείμενο τη μεταφορά προσωπικού της Δημοτικής Επιχείρησης Τεχνικών Έργων Άνω Λιοσίων Αττικής (ΔΕΤΕΑΛΑ) και της Δημοτικής Επιχείρησης Ανάπτυξης Δήμου Άνω Λιοσίων (ΔΕΑΔΑΛ), διαπιστώθηκε ότι η μεταφορά σαράντα ενός (41) ατόμων στο Δήμο Άνω Λιοσίων και στο Ν.Π. «Παιδικοί Σταθμοί στο Δήμο Άνω Λιοσίων» διενεργήθηκε παρανόμως, καθόσον αυτά δεν απασχολούνταν στη ΔΕΑΔΑΛ με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μέχρι την 31-12-2005, κατά τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Επιπλέον δεν αποδείχτηκε πραγματοποίηση συνεδρίασης και λήψη απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου που αφορούσε στην έγκριση της εν λόγω μεταφοράς, εξαιτίας της ελλιπούς και αποσπασματικής τήρησης των μαγνητοφωνημένων πρακτικών αλλά και των πρόχειρων πρακτικών.

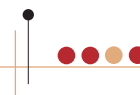
Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων προτάθηκε η αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών και η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική διερεύνηση της υπόθεσης.

6. Επιθεώρηση στο Δήμο Σερβίων Ν. Κοζάνης

Η επιθεώρηση είχε ως αντικείμενο την έγκριση εκτός νομίμων προθεσμιών των προϋπολογισμών και των απολογισμών – ισολογισμών του Δήμου, τη λειτουργία της οικονομικής υπηρεσίας και τη διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών εξωλογιστικά. Από την επιθεώρηση διαπιστώθηκαν τα εξής:

Οι απολογισμοί και οι ισολογισμοί & τα αποτελέσματα χρήσης των ετών 2004, 2005, 2006, 2007 και 2008 εγκρίθηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Σερβίων δύο περίπου έτη από τη λήξη ενός εκάστου εκ των προαναφερομένων οικονομικών ετών και ακολούθως υποβλήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Κατ' αυτόν τον τρόπο δεν τηρήθηκαν οι οριζόμενες από το ΚΔΚ προθεσμίες.

Η Δημοτική Επιτροπή και το Δημοτικό Συμβούλιο δεν τήρησαν τις οριζόμενες από τις σχετικές διατάξεις του ΚΔΚ προθεσμίες, αναφορικά με την κατάρτιση και ψήφιση αντίστοιχα των προϋπολογισμών του Δήμου οικονομικών ετών 2009 και 2010. Επιπλέον, το Δημοτικό Συμβούλιο δεν τήρησε τις σχετικές προθεσμίες εντός των οποίων όφειλε να γνωμοδοτήσει για τους προϋπολογισμούς οικονομικών ετών 2008 & 2009 του Ν.Π. του Δήμου «Παιδικοί Σταθμοί Δήμου Σερβίων» και δεν προέβη σε δημοσίευση συνοπτικής κατάστασης των ανωτέρω προϋπολογισμών του Δήμου σε ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα ή ελλείψει αυτών σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια του νομού που εδρεύει.

Το μέσο χρηματικό υπόλοιπο που τηρήθηκε στο ταμείο του Δήμου κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2004, 2005, 2006, 2007 και 2008 κυμάνθηκε σε υψηλότερα επίπεδα από τα επιτρεπόμενα βάσει των οικείων διατάξεων.

Τα έσοδα του δημοτικού σφαγείου Σερβίων από το έτος 2004 μέχρι και το έτος 2008 παρακρατήθηκαν από το Δήμαρχο Σερβίων και δεν αποδόθηκαν στα αρμόδια όργανα της ταμειακής υπηρεσίας, κατά παράβαση των διατάξεων περί Λογιστικού Δήμων & Κοινοτήτων παρά μόνο μετά την παρέλευση έως και δύο ετών από την είσπραξή τους. Με τα εν λόγω ποσά ο Δήμαρχος προέβαινε στην πληρωμή διαφόρων δαπανών του Δήμου, χωρίς παραστατικά στοιχεία και χωρίς αυτές οι δαπάνες να καταγράφονται ως δαπάνες του Δήμου με τη διαδικασία που ορίζεται από τη σχετική νομοθεσία.

Οι εργοδοτικές εισφορές στο ΙΚΑ, του προσωπικού του Δήμου, δεν αποδίδονταν εντός του μεθεπόμενου μήνα από το μήνα κατά τη διάρκεια του οποίου παρασχέθηκε η εργασία ή η υπηρεσία, αλλά με καθυστέρηση άνω του ενός έτους, κατά παράβαση της σχετικής νομοθεσίας.

Στα έξοδα για «δαπάνες κινητής τηλεφωνίας των αιρετών του Δήμου» για το χρονικό διάστημα από 5-5-2008 μέχρι 5-7-2010, οι οποίες συνολικά ανέρχονταν στο ποσό των 11.559,87 ευρώ, υπήρξαν υπερβάσεις του επιτρεπόμενου από τις ισχύουσες διατάξεις μηνιαίου χρηματικού ορίου κλήσεων κινητής τηλεφωνίας.

Ο Δήμος Σερβίων προέβη σε κατατμήσεις έργων. Ειδικότερα, κατά τα έτη 2008 και 2009 ανατέθηκαν στον ίδιο ανάδοχο συνολικά τριάντα επτά (37) μικρά έργα που αφορούσαν σε «ηλεκτρολογικές εργασίες συντήρησης» συνολικού ποσού 99.966,20 ευρώ με ΦΠΑ και είκοσι οχτώ (28) έργα «προμηθειών ηλεκτρολογικού υλικού για τη συντήρηση ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων» συνολικής αξίας 54.892,77 ευρώ με ΦΠΑ.

Τόσο για την πρόσληψη δέκα εννέα (19) ατόμων ως έκτακτο προσωπικό Ι.Δ. ορισμένου χρόνου για την εκτέλεση έργων του Δήμου Σερβίων με αυτεπιστασία κατά τη διάρκεια των ετών 2007, 2008 και 2009, όσον και κατά την εκτέλεση των εν λόγω έργων δεν τηρήθηκαν οι νόμιμες διαδικασίες.

Στον απολογισμό-ισολογισμό έτους 2005 εμφανίζεται χρηματικό ποσό ύψους 376.678,90 ευρώ ως διαθέσιμο υπόλοιπο στο ταμείο του Δήμου, το οποίο χρησιμοποιήθηκε από το Δήμαρχο, με εκκαθαριστές τον ταμία και τον Προϊστάμενο της οικονομικής Υπηρεσίας, για την πληρωμή δαπανών με τη διαδικασία της «προπληρωμής» με μετρητά και ακολούθως μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, δηλαδή τα επόμενα έτη 2006 και 2007, εκδόθηκαν τα αντίστοιχα ΧΕΠ, στα οποία δεν επισυνάπτονταν τα δικαιολογητικά που απαιτούνταν για την έκδοσή τους, κατά παράβαση των διατάξεων περί Λογιστικού Δήμων & Κοινοτήτων. Όμως μεγάλο μέρος των εν λόγω δαπανών ύψους 217.963 ευρώ, αφορούσε σε πληρωμές του Δήμου, των οποίων η φύση δεν επέβαλε την κατ' αυτόν τον τρόπο άμεση ή ταχεία εξόφλησή τους.

Επιπλέον, στον απολογισμό-ισολογισμό του έτους 2007 και στο κεφάλαιο «ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ» ανεγράφη συνολικό ποσό 211.729,95 ευρώ που αφορά σε δαπάνες για ανάθεση εργασιών και για αμοιβές έκτακτου προσωπικού σε έργα αυτεπιστασίας, οι οποίες πληρώθηκαν χωρίς την έκδοση χρηματικού εντάλματος, απευθείας από το Δήμαρχο, και ενταλματοποιήθηκαν το επόμενο έτος (2008), ενώ δεν περιλαμβάνονταν στις δαπάνες που μπορούσαν να πληρωθούν από το Δήμο με τη διαδικασία της «προπληρωμής», όπως ορίζεται στις οικείες διατάξεις του λογιστικού Δήμων & Κοινοτήτων.

Στην έκθεση διατυπώθηκαν προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του Δήμου, προτάθηκε η αναζήτηση ευθυνών και η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική διερεύνηση την ως άνω υπόθεσης.

7. Επιθεωρήσεις στη Διεύθυνση Καθαριότητας και στη Δ/ση Ανθρώπινου Δυναμικού του Δήμου Αθηναίων

Οι ανωτέρω επιθεωρήσεις είχαν ως αντικείμενο

- α)** την εξέταση των ενεργειών των υπηρεσιών ως προς τις προσλήψεις, τοποθετήσεις, και μετατάξεις του προσωπικού καθαριότητας κατά τα έτη 2007-2010, και
- β)** την εξέταση της νομιμότητας των ενεργειών των αρμοδίων υπηρεσιών ως προς την περικοπή ή μη των αποδοχών του προσωπικού της Δ/σης Καθαριότητας που απήργησε ή προέβη σε στάσεις εργασίας το Δεκέμβριο 2009 και το Δεκέμβριο 2010.

Α. Από την πρώτη επιθεώρηση διαπιστώθηκαν τα εξής:

Ο Δήμος Αθηναίων, επί σειρά ετών, κάλυπτε μεγάλο μέρος των πάγιων και διαρκών αναγκών της Δ/σης Καθαριότητας σε ανθρώπινο δυναμικό, κυρίως ως προς το έργο της αποκομιδής των απορριμμάτων, μέσω συμβάσεων μίσθωσης έργου. Οι συμβασιούχοι τοποθετούνταν στην υπηρεσία αυτή, όπου απασχολούνταν μη νομίμως κατά κανόνα, σε έργα ή εργασίες άσχετες με εκείνες που περιγράφονταν στις οικείες συμβάσεις και αντιμετωπίζονταν ως υπάλληλοι εξαρτημένης εργασίας, εντασσόμενοι πλήρως στον καθημερινό προγραμματισμό του έργου της Δ/σης, απολαμβάνοντας μόνο χρήση ημερών ανάπαυσης (ρεπό), χωρίς όμως ασφαλιστικά δικαιώματα και τις οικονομικές απολαβές του μονίμου προσωπικού.

Μεγάλος αριθμός μονίμων ή αορίστου χρόνου υπαλλήλων και συμβασιούχων της Δ/σης Καθαριότητας είχε διατεθεί μη νομίμως σε άλλες υπηρεσίες του Δήμου ή σε νομικά πρόσωπα αυτού, με συνέπεια να δυσχεραίνεται η εκπλήρωση του έργου της καθαριότητας του Δήμου, ενώ παράλληλα, επιβαρύνονται μη νομίμως και οι πιστώσεις των ανταποδοτικών τελών καθαριότητας με την καταβολή στους ανωτέρω μισθών ή αμοιβής αντίστοιχα.

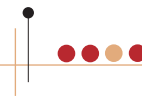
Αντίστοιχα, 91 συμβασιούχοι με μίσθωση έργου της Δ/σης Πρασίνου και Κηποτεχνίας του Δήμου, είχαν μη νομίμως διατεθεί στη Δ/ση Καθαριότητας όπου εκεί απασχολούνταν κυρίως με το έργο της αποκομιδής απορριμμάτων ή του οδοκαθαρισμού, μη εκπληρώνοντας το συμβατικό έργο που τους είχε ανατεθεί και το οποίο αφορούσε κυρίως στη φύτευση πρασίνου.

Βάσει των ανωτέρω διαπιστώσεων προτάθηκε στη Δημοτική Αρχή να μεριμνήσει:

- α)** για την επανένταξη του συνόλου των υπαλλήλων και συμβασιούχων έργου που ενώ ανήκουν στη Δ/ση Καθαριότητας έχουν μη νομίμως διατεθεί σε άλλες υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα του Δήμου, ώστε η Δ/ση να εκτελεί απρόσκοπτα το έργο της.
- β)** Οι ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό της Δ/σης Καθαριότητας να μην καλύπτονται με συμβασιούχους έργου αλλά με εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Β. Από τη δεύτερη επιθεώρηση διαπιστώθηκαν τα εξής:

Κατά τις απεργιακές κινητοποιήσεις του Δεκεμβρίου 2009 (3-9/12/2009), κανένας εργαζόμενος μόνιμος ή αορίστου χρόνου της Δ/σης Καθαριότητας του Δήμου Αθηναίων, παρά το γεγονός ότι η υπηρεσία υπολειτούργησε, δεν εμφανίζεται στις οικείες καταστάσεις απουσίας προσωπικού ως απεργός και ως εκ τούτου δεν υπήρξαν περικοπές αποδοχών. Το σύνολο σχεδόν των ως

άνω εργαζομένων που απείχε από τα καθήκοντά του το ως άνω χρονικό διάστημα, εμφανίζεται κατά τις ημέρες της απεργίας να κάνει χρήση ημερών ανάπαυσης (ρεπό) οφειλόμενων και από προηγούμενα έτη (2005-2009) ή και κανονικής άδειας. Σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις, έχει καλυφθεί το σύνολο των ημερών απεργίας με ημέρες ανάπαυσης.

Κατά τις απεργιακές κινητοποιήσεις του Δεκεμβρίου 2010 (7-15/12/2010), στις οικείες καταστάσεις απουσίας προσωπικού είχαν καταχωρηθεί οι απεργούντες εργαζόμενοι και είχε ενημερωθεί σχετικά η Δ/ση Ανθρώπινου Δυναμικού του Δήμου Αθηναίων για τις δικές της ενέργειες. Κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία περικοπής των αποδοχών.

Κατά τα ως άνω χρονικά διαστήματα των απεργιακών κινητοποιήσεων οι συμβασιούχοι με σύμβαση μίσθωσης έργου δεν εκπλήρωσαν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις χωρίς να ληφθούν μέτρα από πλευράς Δήμου.

Κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 36 παρ. 9 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (Ν. 3584/2007) δεν χορηγούνταν έγκαιρα οι ημέρες ανάπαυσης (ρεπό) στους εργαζόμενους της Δ/σης Καθαριότητας, με συνέπεια να σωρευθεί ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός αυτών, που μόνο στο Τμήμα Αποκομιδής και Μεταφοράς Απορριμμάτων ξεπερνάει τις 35.000.

Ως συνέπεια των ανωτέρω διαπιστώσεων προτάθηκε στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής και στο Δήμαρχο Αθηναίων να προβούν σε πειθαρχικές διώξεις.

8. Επιθεωρήσεις με αντικείμενο τη νομιμότητα μεταδημοτεύσεων και εγγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους αλλοδαπών πολιτών χωρών μελών της Ε.Ε.

α) Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πραγματοποίησε επιθεωρήσεις στους κάτωθι Δήμους κατόπιν καταγγελιών κυρίως αιρετών οργάνων που αφορούσαν σε μεταδημοτεύσεις πολιτών λόγω διετούς μόνιμης κατοικίας σε αυτούς. Από τις επιθεωρήσεις διαπιστώθηκαν τα εξής:

- 1. Στο Δήμο Καλυβίων Θορικού Ν. Αττικής** δεν αναρτήθηκαν οι καταστάσεις στις οποίες περιλαμβάνονταν οι μεταβολές που είχε επέλθει στο Δημοτολόγιο και ειδικότερα στους εκλογείς κατά το δίμηνο Ιουλίου – Αυγούστου 2010. Όπως υποστήριξε η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, η παράλειψη αυτή δεν οφειλόταν σε σκοπιμότητα αλλά σε άγνοια για την ως άνω υποχρέωση. Πράγματι, όπως διαπιστώθηκε ο Δήμος, παγίως, δεν προέβαινε στην ανάρτηση αυτών των ειδικών καταστάσεων και δεν συνέτασσε τις αντίστοιχες εκθέσεις ανάρτησης. Όμως, λόγω της ως άνω παράλειψης, οι μεταδημοτεύσεις στον υπόψη Δήμο δεν έτυχαν της προβλεπόμενης δημοσιότητας και ως εκ τούτου δεν δόθηκε η δυνατότητα υποβολής τυχόν ενστάσεων και αντιρρήσεων κατ' αυτών. Λόγω της σοβαρότητας της ως άνω παράλειψης ζητήθηκε η άσκηση πειθαρχικής δίωξης και η έκθεση εστάλη στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την ποινική αξιολόγηση της ως άνω παράλειψης.
- 2. Στο Δήμο Μελιβοίας Ν. Λάρισας,** διαπιστώθηκε, πέραν των άλλων, ότι από τις σαράντα επτά (47) μεταδημοτεύσεις λόγω διετούς μόνιμου κατοικίας που διενεργήθηκαν κατά τα έτη 2005-2006, είκοσι τέσσερις (24) μεταδημοτεύσεις διενεργήθηκαν κατά παράβαση των οικείων διατάξεων και βάσει βεβαιώσεων του Δημάρχου, χωρίς όμως την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων για τη συνδρομή της απαιτούμενης προϋπόθεσης της επί διετίας μόνιμης εγκατάστασης στο Δήμο Μελιβοίας. Λόγω των σχετικών διαπιστώσεων ζητήθηκε από το Δήμαρχο

Μελιβοίας να εξετάσει τη δυνατότητα ανάκλησης των πράξεων περί μεταδημότευσης, σε όσες περιπτώσεις δεν πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις και η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την αναζήτηση ποινικών ευθυνών. Ήδη ο Δήμαρχος Δήμου Μελιβοίας, ενημέρωσε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ότι θα μεριμνήσει για στην ανάκληση 20 αποφάσεων που αφορούν σε μεταδημοτεύσεις 24 πολιτών.

3. Στο Δήμο Σιταγρών Ν. Δράμας εντοπίστηκαν αιτήσεις για μεταδημότευση χωρίς αριθμό πρωτοκόλλου και υπογραφή, κατά παράβαση του άρθρου 12 του Ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας). Επίσης βρέθηκαν φωτοαντίγραφα δέκα έξι (16) πράξεων μεταδημότευσης που έφεραν υπογραφή μη εξουσιοδοτηθέντος προς τούτο υπαλλήλου, αντί του Δημάρχου, και αντίστοιχες όμοιες που έφεραν τον ίδιο αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης, οι οποίες έφεραν την υπογραφή του Δημάρχου Σιταγρών και χορηγήθηκαν στο κλιμάκιο ελέγχου μεταγενέστερα.

Επιπλέον διαπιστώθηκαν σαράντα τρεις (43) μεταδημοτεύσεις πολιτών, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων περί κτήσης δημοτικότητας λόγω μεταδημότευσης καθώς δεν στηρίχθηκαν στα προβλεπόμενα κατά νόμο δικαιολογητικά απόδειξης της μόνιμου κατοικίας επί μια διετία στο Δήμο, (απόδειξη ΔΕΚΟ ή εκκαθαριστικό Δ.Ο.Υ.), και χωρίς την ύπαρξη της προβλεπόμενης αιτιολόγησης ότι η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου δεν μπορούσε να αποδειχθεί από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, ώστε να μπορεί στη συνέχεια να χρησιμοποιηθεί οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο δικαιολογητικό μέσο για την εξακρίβωση της ιδιότητας του μόνιμου κατοίκου.

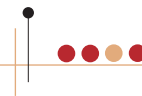
Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων ζητήθηκε από το Δήμαρχο Σιταγρών, να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάκλησης των πράξεων μεταδημότευσης πολιτών για τις οποίες δεν υπήρχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις και να ασκήσει πειθαρχικές διώξεις. Η έκθεση διαβιβάστηκε στην Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Δράμας.

β) Επιθεώρηση στο Δήμο Αθηναίων

Αντικείμενο της ως άνω επιθεώρησης ήταν ο έλεγχος νομιμότητας εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των αλλοδαπών πολιτών που αναφέρονταν σε δημοσίευμα εφημερίδας.

Από την αυτοψία που διενεργήθηκε από το κλιμάκιο επιθεώρησης-ελέγχου σε συνεργασία με δύο αστυφύλακες του Α.Τ. Πετραλώνων, στις διευθύνσεις που δηλώθηκαν στις σχετικές αιτήσεις ως κατοικία των 21 υπηκόων χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρονταν στο ως άνω δημοσίευμα, και οι οποίοι φέρονταν να ζήτησαν την εγγραφή τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του Δήμου Αθηναίων, προκειμένου να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στις αυτοδιοικητικές εκλογές της 7ης Νοεμβρίου 2010, διαπιστώθηκε ότι οι διευθύνσεις αυτές ήταν αναληθείς αφού κανείς από τους ανωτέρω, δεν βρέθηκε να κατοικεί στις αναφερόμενες στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους διευθύνσεις. Από τις ως άνω διαπιστώσεις, σε συνδυασμό με το πόρισμα της διενεργηθείσας, στο πλαίσιο της επιθεώρησης, Ε.Δ.Ε. και τον έλεγχο των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν, προέκυψε ότι σε ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό περιπτώσεων, οι αιτήσεις-δηλώσεις που υπάρχουν στο αρχείο του Δήμου Αθηναίων και βάσει των οποίων έγιναν οι εγγραφές στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους κοινοτικών εκλογών, δεν συμπληρώθηκαν, δεν υπεγράφησαν και δεν κατατέθηκαν στο Δήμο Αθηναίων από τους ίδιους, κατά παράβαση των σχετικών εγκύκλιων οδηγιών του ΥΠ.ΕΣ.Α. & Η.Δ. που απαιτούν την αυτοπρόσωπη παρουσία των ενδιαφερομένων στο Δήμο για την κατάθεση των αιτήσεων-δηλώσεών τους. Επιπλέον,

η αναφερόμενη στις αιτήσεις-δηλώσεις ως διεύθυνση κατοικίας των ως άνω κοινοτικών εκλογέων δεν είναι αληθής.

Οι εν λόγω αιτήσεις συμπεραίνεται ότι συμπληρώθηκαν, υπογράφηκαν και κατατέθηκαν από τρίτους. Παρά τα ανωτέρω αυτές έγιναν δεκτές από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων και καταχωρήθηκαν τα σχετικά στοιχεία στις καταστάσεις κοινοτικών εκλογέων που υπέβαλε ο Δήμος Αθηναίων στο ΥΠ.ΕΣ.Α.&Η.Δ. βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι κοινοτικών εκλογέων.

Λόγω των ανωτέρω συμπερασμάτων ζητήθηκε η άσκηση πειθαρχικής δίωξης και η έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου και η πορισματική έκθεση Ε.Δ.Ε. διαβιβάστηκαν στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την περαιτέρω ποινική διερεύνηση της υπόθεσης.

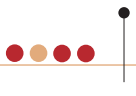
Σημειώνεται ότι η Δ/ση Εκλογών του ΥΠ. ΕΣ.Α.&Η.Δ., λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της ως άνω έκθεσης, απέστειλε στη Νομαρχία Αθηνών απόσπασμα της έκθεσης και ζήτησε, με σκοπό τη διαφύλαξη της νομιμότητας και του κύρους των εκλογών, να ενημερωθούν οι αρμόδιοι δικαστικοί αντιπρόσωποι ώστε να μην επιτραπεί στα άτομα στα οποία αναφέρεται η έκθεση, να ψηφίσουν.

9. Επιθεώρηση στο Γραφείο Αλλοδαπών του Δήμου Σερίφου

Από την ως άνω επιθεώρηση διαπιστώθηκε ότι ο αρμόδιος υπάλληλος χορηγούσε βεβαιώσεις τύπου Α σε αλλοδαπούς, χωρίς αυτοί να έχουν προσκομίσει τα απαιτούμενα από τις σχετικές διατάξεις δικαιολογητικά. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις, ο ανωτέρω δεν είχε εκδόσει ούτε το σχετικό παράβολο για έκδοση άδειας διαμονής και δεν προέβη στην απόδοση του συνόλου των εισπραχθέντων εσόδων από εκδοθέντα παράβολα. Επιπλέον ο ανωτέρω διαβίβαζε με μεγάλη καθυστέρηση ή δεν διαβίβαζε τους φακέλους των αιτήσεων χορήγησης άδειας παραμονής των αλλοδαπών στην αρμόδια Διεύθυνση Αλλοδαπών της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου.

Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι δεν λήφθηκαν τα στοιχειώδη μέτρα φύλαξης του Γραφείου Αλλοδαπών, που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Ο χώρος όπου στεγάζονταν οι υπηρεσίες του Γραφείου ήταν προσβάσιμος ακόμα και την περίοδο που αυτό παρέμενε κλειστό. Επίσης ο Δήμος δεν προέβη στη προμήθεια χρηματοκιβωτίου, για τη φύλαξη των σημαντικών στοιχείων του αρχείου, όπως παράβολα, έντυπα των βεβαιώσεων τύπου Α' και Β', στοιχεία των προαναφερομένων βεβαιώσεων που εκδόθηκαν κ.λπ., σε αντίθεση με τις οδηγίες του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι η τήρηση του αρχείου του Γραφείου Αλλοδαπών ήταν εξαιρετικά ελλιπής. Δεν ακολουθήθηκε ο κλασικός έστω ή άλλος τρόπος αρχειοθέτησης των στοιχείων (φωτοαντίγραφα εγγράφων, φάκελοι αλλοδαπών κ.λπ.), με συνέπεια την αδυναμία παροχής πληροφόρησης ή χορήγησης στοιχείων στους ενδιαφερομένους ή προς άλλες υπηρεσίες.

Για την επίτευξη της εύρυθμης λειτουργίας του Γραφείου Αλλοδαπών του Δήμου Σερίφου έγιναν οι κατάλληλες συστάσεις και προτάσεις οι οποίες υλοποιήθηκαν. Επίσης η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών όπως και στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Σύρου για την περαιτέρω αναζήτηση ποινικών ευθυνών και επιπλέον ζητήθηκε από τον Δήμαρχο Σερίφου να προβεί σε πειθαρχικό έλεγχο.

10. Επιθεώρηση στο Δήμο Ανατολής Ν. Ιωαννίνων και στη Δ/ση Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης Περιφέρειας Ηπείρου

Η ως άνω επιθεώρηση είχε ως αντικείμενο την εκποίηση δημοτικής έκτασης που είχε παραχωρηθεί στο Δήμο Ανατολής, κατά πλήρη κυριότητα ως κοινόχρηστη εποικιστική έκταση, με απόφαση του Νομάρχη Ιωαννίνων, βάσει του Αγροτικού Κώδικα (σχετ. άρθρα 164 και 197), και του άρθρου 15 του Ν.Δ. 216/1973. Διαπιστώθηκε η έκδοση μη σύννομων αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημαρχιακής Επιτροπής του Δήμου, του Νομάρχη Ιωαννίνων και της Περιφέρειας Ηπείρου, που σχετίζονταν με το εξεταζόμενο ζήτημα.

Ειδικότερα, το Δημοτικό Συμβούλιο Ανατολής αποφάσισε, κατόπιν αιτήσεως του Δημάρχου να εκποιήσει σ' αυτόν την ανωτέρω έκταση χωρίς όμως να αιτιολογείται η προφανής ωφέλεια του Δήμου από την εκποίηση. Η γενική αναφορά ότι το ποσό της εκποίησεως θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο για έργα ζωτικής σημασίας της περιοχής αυτής, η οποία είναι υποβαθμισμένη, δεν συνιστά την απαιτούμενη από το νόμο αιτιολόγηση και εξειδίκευση της προφανούς ωφέλειας του Δήμου. Με την ως άνω απόφαση εκποίησης ακινήτου ορίστηκε αυθαιρέτως ως τιμή εκκίνησης της δημοπρασίας η αντικειμενική τιμή της Εφορίας, ενώ σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρ.7 του Π.Δ. 270/1981 & της παρ. 12α του αρ. 31 του Ν.2759/1998 θα έπρεπε να είχε συσταθεί εκτιμητική επιτροπή, και στη συνέχεια να είχε γίνει εκτίμηση του ακινήτου και από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών.

Ο Νομάρχης Ιωαννίνων προέβη σε έκδοση απόφασης για την αλλαγή της χρήσης της ως άνω εποικιστικής έκτασης κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 15 του Ν.Δ. 216/1973, οι οποίες προβλέπουν τη χορήγηση άδειας από τον αρμόδιο Νομάρχη για την εκποίηση από τους Ο.Τ.Α. μεταβιβασθεισών από το Δημόσιο κοινόχρηστων εποικιστικών εκτάσεων. Συγκεκριμένα οι διατάξεις αυτές προβλέπουν, επί ποινή ακυρότητας των σχετικών μεταβιβαστικών δικαιοπραξιών, ότι ο Νομάρχης με την απόφαση του πρέπει να κρίνει αιτιολογημένα ότι ο σκοπός της εκποίησεως των ως άνω εκτάσεων είναι επικρατέστερος της χρησιμοποίησεως αυτών ως βοσκησίων.

Στη συνέχεια, με τη με αριθμό 232/2003 απόφαση της Δημαρχιακής Επιτροπής του Δήμου Ανατολής, καθορίστηκαν οι όροι της δημοπρασίας για την εκποίηση του με αριθμό 196α τεμαχίου της οριστικής διανομής του Αγροκτήματος Ανατολής κατά παράβαση όμως των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 7 και παρ. 1δ του άρθρου 8 του Π.Δ. 270/81, επειδή δεν έχει προηγηθεί η εκτίμηση της αξίας του ακινήτου από την προβλεπόμενη από το νόμο εκτιμητική επιτροπή. Επιπλέον, η ως άνω απόφαση, αναφέρεται στην εκποίηση τμήματος της έκτασης, μολονότι με την προηγηθείσα με αριθμό 219/2003 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ανατολής είχε αποφασιστεί εκποίηση του συνόλου αυτής, χωρίς αναφορά σε τμηματική εκποίηση. Με τον τρόπο αυτό παραβιάστηκε η διάταξη του άρθρου 3 του ΠΔ της 17-5/5-5-1989 με την οποία καθορίζεται ζώνη οικιστικού ελέγχου που περιλαμβάνει και την υπό εκποίηση έκταση, στην οποία ορίζεται το κατώτερο όριο κατάτμησης και αρτιότητας των γηπέδων, κατά παρέκκλιση, σε 4 στρέμματα, αλλά και η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν.1337/1983, που προβλέπει ότι δικαιοπραξίες που καταρτίζονται κατά παράβαση της απαγόρευσης κατατμήσεων κάτω των ορίων, που ορίζονται με τα Π.Δ. για τις ΖΟΕ είναι άκυρες. Επίσης με την ως άνω απόφαση καθορίστηκε ελάχιστο όριο προσφοράς τιμήματος του προς εκποίηση ακινήτου ίσο με την αντικειμενική αξία (16 Ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο), ενώ σύμφωνα με το νόμο (παρ. 1 άρθρου 7 Π.Δ. 270/1981) η αξία του ακινήτου καθορίζεται από την εκτιμητική επιτροπή και η εκτίμηση της τελευταίας τίθεται ως τιμή εκκίνησης της πλειοδοτικής δημοπρασίας. Τελικώς,

με τον τρόπο που έγινε η εκποίηση της ως άνω έκτασης δηλαδή όχι στο σύνολό της αλλά κατά τμήματα, εκποιήθηκαν μόνον δυο τμήματα συνολικού εμβαδού 2.029,67τ.μ. και αντί τιμήματος 32.474,72 ευρώ, ενώ αν εκποιείτο το σύνολο της έκτασης βάσει της αντικειμενικής και μόνον αξίας το τίμημα θα ήταν τουλάχιστον 556.934,40 ευρώ. Επίσης, με την ως άνω απόφαση προβλεπόταν ότι το τίμημα που θα επιτυγχανόταν, θα καταβαλλόταν σε 12 εξαμηνιαίες δόσεις, παρόλο που σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ.2 του ΠΔ 270/1981 το τίμημα της δημοπρασίας πρέπει να καταβάλλεται ολόκληρο στο ταμείο του Δήμου, χωρίς να προβλέπεται καμία δυνατότητα διακανονισμού.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι ο Δήμαρχος Ανατολής μετείχε στην συνεδρίαση του Δ. Σ. του Δήμου Ανατολής και στην κατάρτιση της 190/2004 απόφασης που ελήφθη στην ως άνω συνεδρίαση, στην οποία αποφασίστηκε ο ορισμός εκπροσώπου του Δήμου για την υπογραφή των συμβολαίων αγοραπωλησίας, κατά παράβαση των άρθρων 99 και 119 του ΠΔ 410/1995, καθόσον από την υπόψη απόφαση προκύπτει έννομο συμφέρον αυτού, αφού ήταν ο ένας εκ των δύο αγοραστών της έκτασης.

Κατόπιν των ως άνω διαπιστώσεων προτάθηκε στα αρμόδια όργανα του Δήμου Ανατολής να διεκδικήσουν δικαστικά την αναγνώριση της κυριότητας του Δήμου επί των μεταβιβασθεισών εκτάσεων και την ακύρωση των μεταβιβαστικών συμβολαίων, εφόσον οι διατάξεις που παραβιάστηκαν είναι δημόσιας τάξης και επομένως η ακυρότητα που απορρέει από την παραβίασή τους απόλυτη. Επίσης προτάθηκε στο Νομάρχη Ιωαννίνων να προβεί στην ανάκληση της ως άνω απόφασής του, και στο Τμήμα Περιουσίας Ο.Τ.Α. της Δ/σης Οικονομικού του ΥΠ.ΕΣ.Α & Η.Δ., να ασκήσει τις κατά νόμο αρμοδιότητές του ως προς την απόδοση των «εκποιηθέντων» τμημάτων του τεμαχίου 196^ο του Αγροκτήματος Ανατολή στο Δήμο Ανατολής και την εν γένει προστασία της περιουσίας του Δήμου Ανατολής.

Η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, για την ποινική διερεύνηση της υπόθεσης. Σημειώνεται ότι ο Δήμος Ανατολής μερίμνησε για τη δικαστική αναγνώριση της κυριότητας του Δήμου επί της έκτασης που μεταβιβάστηκε στο Δήμαρχο.

4.9 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Επιθεώρηση στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, (Γ.Γ.Β.)

Στην ως άνω υπηρεσία διενεργήθηκε επιθεώρηση για τις διαδικασίες υπαγωγής επιχειρήσεων στο νόμο 3299/2004 «Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση», σκοπός του οποίου είναι η δημιουργία του κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η στήριξη των επιχειρήσεων, με έμφαση στη δημιουργία συνθηκών υγιούς και ανταγωνιστικής αγοράς.

Από την επιθεώρηση διαπιστώθηκαν τα κατωτέρω:

Δεν τηρούνται ηλεκτρονικά δεδομένα για προηγούμενες υπαγωγές επιχειρήσεων ή για τις υπαγωγές της ίδιας επιχείρησης (ανά κλάδο, γεωγραφική περιφέρεια, είδος δαπανών κ.λπ.), προκειμένου να αξιολογείται ευχερώς η φερεγγυότητα της επιχείρησης και η αναγκαιότητα της συγκεκριμένης επένδυσης.

Δεν τηρούνται οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας περί λειτουργίας Συλλογικών Οργάνων, κατά τις συνεδριάσεις των Επιτροπών που κρίνουν-ελέγχουν τα στάδια υπαγωγής κι επιχορήγησης των επιχειρήσεων. Ειδικότερα διαπιστώθηκε ότι οι αναφερόμενες στα πρακτικά συνεδριάσεις δεν πραγματοποιήθηκαν ενώ τα σχετικά πρακτικά υπογράφονταν δια περιφοράς μεταξύ των μελών. Πέραν των ανωτέρω αμφισβητήθηκε, από ορισμένα μέλη των επιτροπών αυτών, η γνησιότητα της υπογραφής τους στα σχετικά πρακτικά. Επιπλέον, η σύνταξη των Πρακτικών δεν γινόταν σε όλες τις περιπτώσεις από τους Γραμματείς των Επιτροπών αλλά και από υπαλλήλους της υπηρεσίας, κατά παράβαση των διατάξεων περί συλλογικών οργάνων.

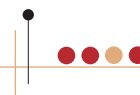
Δεν διενεργούνται οι προβλεπόμενοι έλεγχοι με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται η τήρηση των όρων από πλευράς των επιχειρήσεων. Μολονότι από μεταγενέστερους ελέγχους διαπιστώθηκε ότι επιχειρήσεις που επιχορηγήθηκαν, δεν πληρούσαν τους σχετικούς όρους ή είχαν παραβεί τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, δεν επιβλήθηκαν κυρώσεις (άρθρο 10 του Ν. 3299/04).

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ορίζει ως όργανα ελέγχου, αποκλειστικά, υπαλλήλους της χωρίς να εξαντλεί τις δυνατότητες που της παρέχει ο νόμος για αναζήτηση ατόμων με εξειδίκευση στις επενδύσεις, σε τεχνικά και οικονομικά θέματα. Το ίδιο ισχύει και στο ζήτημα των Αξιολογήσεων των Επενδυτικών Σχεδίων αφού αυτές διενεργούνται μόνο από υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (Γ.Γ.Β.) χωρίς την αξιοποίηση του Μητρώου Αξιολογητών που είχε συνταχθεί με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

Μεταξύ των προτάσεων που διατυπώθηκαν από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:

- Να μηχανογραφηθεί η διαδικασία ένταξης στον αναπτυξιακό νόμο, από αίτησης μέχρι ολοκλήρωσης της επένδυσης, να αναρτώνται οι αποφάσεις κατά τα διάφορα στάδια στο διαδίκτυο για λόγους διαφάνειας και για να ενημερώνονται οι άμεσα ενδιαφερόμενοι.
- Να επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται σε περίπτωση που οι ενισχυθείσες επιχειρήσεις έχουν παραβεί τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 10 του Ν. 3299/04.

Ακόμη, ζητήθηκε η άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

4.10 ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

1. Επιθεωρήσεις με αντικείμενο τη διαδικασία μεταφοράς της έδρας Φορτηγών αυτοκινήτων Δημοσίας Χρήσεως (ΦΔΧ).

Από το σχετικό έλεγχο προέκυψε ότι πολίτες εκμεταλλευόμενοι τη μη διευκρίνηση στη νομοθεσία της έννοιας της «έδρας» για τα οχήματα αυτής της κατηγορίας, καθώς και τη δυνατότητα που παρείχε ο νόμος για την κατ' εξαίρεση μεταφορά έδρας ΦΔΧ από νομό σε νομό, εφόσον στη νέα έδρα δεν υπάρχει ΦΔΧ ή εφ' όσον ως νέα έδρα ορίζεται διοικητική μονάδα με μικρότερο πληθυσμό, «αγόραζαν» άδειες ΦΔΧ σε επαρχιακές πόλεις και ακολούθως τις μετέφεραν σε διάφορους Δήμους της Αττικής ή της Βοιωτίας, στους οποίους είτε δεν υπήρχαν ΦΔΧ, είτε ο πληθυσμός του Δήμου υποδοχής ήταν μικρότερος του Δήμου προέλευσης.

Ειδικότερα, από έλεγχο υπόθεσης σχετικά με απορριπτική απόφαση του Αντινομάρχη Αθηνών για αλλαγή έδρας δύο ΦΔΧ αυτοκινήτων από το Δήμο Αστακού της Ν.Α. Αιτωλοακαρνανίας στο Δήμο Ψυχικού της Νομαρχίας Αθηνών, και από το Δήμο Μεσσήνης της Ν.Α. Μεσσηνίας στο Δήμο Φιλοθέης της Νομαρχίας Αθηνών αντίστοιχα, προέκυψε ότι η αρμόδια Δ/ση Μεταφορών Ανατολικού Τομέα της Ν. Αθηνών όφειλε, σύμφωνα με την περ. -γ- της παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν.3534/2007, να ικανοποιήσει τα σχετικά αιτήματα αλλαγής έδρας των δύο ΦΔΧ αυτοκινήτων, αφού στη νέα έδρα αποδεδειγμένα δεν υπήρχαν φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης.

Σε άλλη περίπτωση μεταφοράς της έδρας ΦΔΧ αυτοκινήτου, από το Δ.Δ. Φλωριάδας του Δήμου Μενιδίου Αιτωλ/νίας στο Δ.Δ. Αγίου Βασιλείου του Δήμου Πλαταιών Ν. Βοιωτίας, διαπιστώθηκε, ότι ενώ στο σκεπτικό της κοινής απόφασης των Νομαρχών Αιτωλ/νίας και Βοιωτίας, βάσει της οποίας έγινε δεκτό το αίτημα του πολίτη για μεταφορά της έδρας ΦΔΧ, αναφέρονται διατάξεις Νόμου σύμφωνα με τις οποίες δεν επιτρέπεται η μεταφορά της έδρας των αυτοκινήτων της παραπάνω κατηγορίας, η ανωτέρω εγκριτική απόφαση «βασίστηκε» σε προταθείσες διατάξεις του μεταγενέστερου ψηφισθέντος Ν. 3534/07, βάσει των οποίων θα επιτρεπόταν η κατ' εξαίρεση μεταφορά έδρας ΦΔΧ σε νομούς με μικρότερο πληθυσμό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα παραπάνω προβλήματα δεν υφίστανται πλέον, αφού με τον πρόσφατο Ν. 3887/2010 και μετά τη λήξη της ορισθείσας μεταβατικής περιόδου (έως 30-6-2013), από 1-7-2013 καταργείται η κατηγορία των διανομαρχιακών μεταφορών και καθορίζονται δύο κατηγορίες για τις δημόσιες οδικές μεταφορές: οι Διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές και οι Εθνικές οδικές εμπορευματικές μεταφορές. Συνεπώς τα ΦΔΧ Νομαρχιακών μεταφορών μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου μετατρέπονται σε ΦΔΧ Εθνικών μεταφορών.

2. Επιθεώρηση στη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Ν.Α. Ρεθύμνης

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. κατά τον έλεγχο αδειοδότησης συνεργείων μοτοποδηλάτων στην ως άνω Ν.Α. διαπίστωσε ότι δέκα τρία (13) συνεργεία μοτοποδηλάτων λειτουργούσαν στην εν λόγω περιοχή χωρίς άδεια.

Το Τμήμα Τεχνικών Θεμάτων και Επικοινωνιών της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Ν.Α. Ρεθύμνης, μετά τον έλεγχο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., σφράγισε τα συνεργεία μοτοσικλετών που λειτουργούσαν χωρίς άδεια στην περιοχή του Νομού.

Για τα 14 συνεργεία που λειτουργούσαν με σχετικές άδειες στην περιοχή, διαπιστώθηκε πλη-

ρότητα των σχετικών φακέλων αδειοδότησης καθώς και διενέργεια αυτοψιών σε αυτά κατά το στάδιο της ίδρυσής τους.

3. Επιθεώρηση στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.)

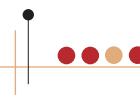
Αντικείμενο του ελέγχου αυτού αποτέλεσαν οι πράξεις ή/και παραλείψεις των αρμοδίων οργάνων ιδίως ως προς την τήρηση των απαιτήσεων ασφαλείας που επιβάλλονται από το θεσμικό πλαίσιο της Υ.Π.Α., κατά την εκτέλεση ναυλωμένης πτήσης ελικοπτέρου στις 22.02.2009, με το οποίο απέδρασαν κρατούμενοι από το Σωφρονιστικό Κατάστημα Κορυδαλλού.

Όπως διαπιστώθηκε στις 22.02.2009 και ώρα 13:30 ναυλωμένο ελικόπτερο ιδιωτικής εταιρείας απογειώθηκε από το Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) με μοναδικό επιβαίνοντα τον κυβερνήτη και προορισμό την Ιτέα όπου παρέλαβε επιβάτες για να τους μεταφέρει, σύμφωνα με το σχέδιο πτήσης, στον ΔΑΑ.

Στη συνέχεια, όμως, το ελικόπτερο μετέβη στον Κορυδαλλό όπου χρησιμοποιήθηκε για την απόδραση δύο κρατουμένων από τις φυλακές Κορυδαλλού. Μετά την απογείωσή του από το κτήριο των φυλακών το ελικόπτερο κατευθύνθηκε σε περιοχή των Αφιδνών όπου και προσγειώθηκε σε χώρο λατομείου.

Οι ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας της θέσης VFR στο FIC (Flight Information Office) δεν προέβησαν σε σύσταση συμμόρφωσης του κυβερνήτη προς τις εγκριθείσες διαδρομές και ύψη κατά παράβαση των § 9 και 10 του εγχειριδίου λειτουργίας του Κέντρου Ελέγχου Περιοχής Αθηνών και συνεπώς και δεν τον παρέπεμψαν ή δεν επικοινωνήσαν οι ίδιοι με την Προσέγγιση Αθηνών, για τη λήψη της απαραίτητης ειδικής άδειας παρέκκλισης από τις καθορισμένες διαδρομές και ύψη, κατά παράβαση των διατάξεων των παρ. 9 και 10 του παραπάνω εγχειριδίου και των παρ. 1.2 και 1.3 του AIP Ελλάδος, σελ. LGAV 23.

Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων ζητήθηκε η άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

4.11 ΕΡΓΑ, ΜΕΛΕΤΕΣ

Κατά το 2010 το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διενήργησε επιθεωρήσεις-ελέγχους σε υπηρεσίες Υπουργείων, Περιφερειών, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού και Ν.Π.Δ.Δ. με αντικείμενο την εξέταση της νομιμότητας των ενεργειών ως προς την ανάθεση, εκτέλεση και παραλαβή έργων και την τήρηση της σχετικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Το σύνηθες έναυσμα για τη διενέργεια των επιθεωρήσεων - ελέγχων ήταν καταγγελίες - αναφορές (αιρετών οργάνων, πολιτών, φορέων, συλλόγων κ.α.), ενώ σε μία περίπτωση ο έλεγχος διενεργήθηκε κατόπιν αναφοράς άλλης Δημόσιας Αρχής (Αστυνομικό Τμήμα).

Από τη συνεκτίμηση των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων των εκθέσεων των επιθεωρήσεων και ελέγχων της κατηγορίας αυτής, προέκυψε ότι πλημμέλειες εντοπίζονται συχνά στο σύνολο των διαδικασιών παραγωγής έργων (δημοπράτηση, διοίκηση-επίβλεψη, παραλαβή). Ειδικότερα διαπιστώθηκε ότι δημοπρατούνται έργα που δε διαθέτουν την απαιτούμενη «ωρίμανση» και πληρότητα μελετών, τόσο των κύριων τεχνικών μελετών όσο και των υποστηρικτικών (τοπογραφικών αποτυπώσεων, υδρολογικών και υδραυλικών μελετών κ.λπ.) καθώς επίσης και χωρίς να διαθέτουν το σύνολο των αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων που απαιτούνται για την υλοποίησή τους. Επίσης διαπιστώθηκαν ασάφειες και ασυμφωνίες μεταξύ των τευχών δημοπράτησης και ενδείξεις έλλειψης υγιούς ανταγωνισμού.

Ως προς τις διαδικασίες διοίκησης-επίβλεψης και παραλαβής των έργων διαπιστώθηκαν παράτυπες διαδικασίες χορήγησης παρατάσεων προθεσμιών περαίωσης των έργων, μη σύννομες διαδικασίες έγκρισης Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων Εργασιών (Α.Π.Ε.), πλημμέλειες και παραλείψεις ως προς τη διαπίστωση και αποκατάσταση ελαττωματικών εργασιών και εκπρόθεσμη παραλαβή έργων.

Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις, διαπιστώθηκαν πλημμέλειες στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και στην τήρηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.

Ειδικότερα από τις επιθεωρήσεις - ελέγχους που διενήργησε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. κατά το 2010 σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού διαπιστώθηκαν παραβάσεις τις κείμενης νομοθεσίας που αφορούν:

- Στην κατασκευή έργων και ανάθεση προμηθειών χωρίς την εκπόνηση της προβλεπόμενης μελέτης.
- Στην κατασκευή έργων μη εγγεγραμμένων στο Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου και χωρίς απόφαση των αρμοδίων οργάνων.
- Στην εγγραφή κατατμημένων πιστώσεων για έργα και στους προϋπολογισμούς των Δήμων αλλά και στην κατάτμηση έργων, που έχουν εγκριθεί και εγγραφεί στον Προϋπολογισμό του οικείου Δήμου ως ενιαία, τα οποία στη συνέχεια ανατέθηκαν απευθείας σε μικρή ομάδα εργοληπτών δημοσίων έργων.
- Στη μη ολοκλήρωση των έργων εντός του συμβατικού χρόνου με ευθύνη του αναδόχου χωρίς όμως να επιβληθούν σε βάρος του οι προβλεπόμενες κυρώσεις.
- Στη μη παραλαβή των έργων ή στη μεσολάβηση μεγάλου χρονικού διαστήματος από την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης περαίωσης των εργασιών.
- Στην κατασκευή έργων εντός δασικών εκτάσεων ή προστατευμένων περιοχών και στη μη συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές για τη λήψη των απαιτούμενων ανά περίπτωση αδειών.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται περιληπτικά, ενδεικτικές περιπτώσεις ελέγχων σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

1. Επιθεώρηση στο Δήμο Μεσσήτιδος νομού Αχαΐας

Από την ανωτέρω επιθεώρηση διαπιστώθηκε ότι το σύνολο των είκοσι πέντε (25) έργων που ελέγχθηκαν, ανατέθηκαν με απόφαση της Δημορχιακής Επιτροπής το έτος 2007 με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης κατά κανόνα, στους ίδιους αναδόχους (εμπειροτέχνες), κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, επειδή κατατμήθηκαν έργα τα οποία είχαν προβλεφθεί στο Τεχνικό Πρόγραμμα και τον Προϋπολογισμό του Δήμου ως ενιαία. Επιπλέον, οι ως άνω αποφάσεις της Δημορχιακής Επιτροπής ελήφθησαν κατά κανόνα χωρίς να αναφέρονται σε αυτές τα σχετικά έγγραφα του φακέλου, ήτοι, **α)** τεχνική έκθεση-περιγραφή και **β)** προϋπολογιζόμενη δαπάνη των εργασιών και **γ)** εγγραφή τους στο Τεχνικό Πρόγραμμα και στον Προϋπολογισμό του Δήμου, δεδομένου άλλωστε ότι αυτά τα στοιχεία, κατά κανόνα, δεν υπήρχαν. Ακόμη και στις περιπτώσεις ύπαρξης των ως άνω στοιχείων, αυτά ήταν γενικά, ασαφή, δεν προσδιόριζαν το αντικείμενο του έργου ποσοτικά και με τις τιμές των εγκεκριμένων τιμολογίων, δεν περιελάμβαναν σκαρίφημα ή χάρτη της περιοχής, ώστε να προσδιορίζεται η θέση εκτέλεσης αυτών, δεν καθορίζονταν ο χρόνος ολοκλήρωσης των εργασιών και ο κωδικός έργου αυτών αφορούσε εγκεκριμένο ενιαίο έργο, το οποίο όμως έφερε άλλο τίτλο και είχε διαφορετικό προϋπολογισμό.

Σε κάποια από τα ελεγχθέντα έργα η Βεβαίωση Καλής Εκτέλεσης υπεγράφη μία ημέρα μετά την ημερομηνία ανάθεσης του έργου, γεγονός που εγείρει αμφιβολίες για το χρόνο υλοποίησης των έργων, ειδικά μάλιστα σε περιπτώσεις που υπήρχαν ποσοτικά στοιχεία εργασιών και η κατασκευή τους στο σύντομο αυτό χρόνο ήταν αδύνατη σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι όλες οι ως άνω αποφάσεις ανάθεσης κρίθηκαν νόμιμες από τη Δ/νση Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης της Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδος, προτάθηκε στην ως άνω υπηρεσία να ζητεί τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη νόμιμη έκδοσή τους, που στην περίπτωση των μικρών έργων είναι **α)** το τεχνικό πρόγραμμα (άρθρο 208 του Ν.3463/2006), **β)** η περιγραφή του έργου και **γ)** η προϋπολογιζόμενη δαπάνη αυτού (παρ. 1 του αρθρ.15 του Π.Δ. 171/87). Επίσης προτάθηκε στο Δήμο Μεσσήτιδος να αξιοποιήσει την τεχνική του υπηρεσία για τη σύνταξη των μελετών, την επίβλεψη και παρακολούθηση των μικρών έργων και να εντάσσει αυτά απαραίτητα στο Τεχνικό του Πρόγραμμα και στον Προϋπολογισμό σύμφωνα με το Κ.Δ.Κ. και το Π.Δ.171/87.

Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι προτάθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης /Γεν. Διευθ. Τοπ. Αυτ./Δ.Τ.Υ./Τμ. Γενικών Υποθέσεων, να εξετάσει την αναγκαιότητα νομοθετικής ρύθμισης, ώστε ο ετήσιος προϋπολογισμός των μικρών έργων κάθε Δήμου, τα οποία να μπορούν να ανατεθούν με τη διαδικασία της απ' ευθείας ανάθεσης να μην υπερβαίνει το 15% του συνολικού προϋπολογισμού των έργων του Δήμου, η δε πίστωση των μικρών έργων αυτών να εγγράφεται σε χωριστό κωδικό πιστώσεων για τα έργα αυτά. Επιπλέον προτάθηκε να εξετασθεί η δυνατότητα συμπλήρωσης και επικαιροποίησης του Π.Δ. 171/87 σχετικά με την επίβλεψη και παραλαβή των μικρών έργων από τεχνικούς υπαλλήλους. Πράγματι, το Υπουργείο προωθεί σχετικές ρυθμίσεις.

2. Επιθεώρηση στο Δήμο Σολυγείας Ν. Κορινθίας

Από την επιθεώρηση προέκυψε ότι ο ως άνω Δήμος εκτέλεσε το έργο «κατασκευή ανοικτού-υπαίθριου θεάτρου» στο Δημοτικό Διαμέρισμα Σοφικού, χωρίς την ύπαρξη των απαιτούμενων μελετών, την εγγραφή του έργου στο τεχνικό πρόγραμμα και στον προϋπολογισμό του Δήμου (ανεξαρτήτως του εάν εν τέλει το έργο έγινε με δωρεές δημοτών) και χωρίς την έκδοση από την

Πολοδομία της απαιτούμενης οικοδομικής άδειας, αφού η εκδοθείσα έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας δεν κάλυπτε τις πραγματοποιηθείσες εργασίες. Επίσης, ο Δήμος προέβη στην κατασκευή του έργου «διάνοιξη δημοτικής οδοποιίας και κατασκευή περτοιχίσεων», κατά παράβαση των διατάξεων του Π.Δ. 171/87, καθόσον το έργο δεν εγγράφηκε στο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου, δεν προβλέφθηκε πίστωσή του στον εγκριθέντα προϋπολογισμό του Δήμου, και δεν έτυχε της επίβλεψης της ΤΥΔΚ Ν. Κορινθίας. Ως αποτέλεσμα των διαπιστώσεων προτάθηκε η αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών σε βάρος αιρετών οργάνων του Δήμου Σολυγείας και επιπλέον προτάθηκε στο Δήμο, να μεριμνήσει για τη νομιμοποίηση του κατασκευασθέντος ανοικτού θεάτρου στο Δ.Δ. Σοφικού, σε εφαρμογή των προβλεπομένων διατάξεων της πολεοδομικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας, για την κατηγορία του υπόψη έργου και επιπλέον να φροντίσει για την έκδοση άδειας λειτουργίας θεάτρου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81 του Ν. 3463/2006 (ΚΔΚ).

Πρέπει να αναφερθεί ότι προς υλοποίηση της ως άνω πρότασης ο Δήμος κίνησε τη διαδικασία για τη νομιμοποίηση του συγκεκριμένου θεάτρου, καταθέτοντας τον Σεπτέμβριο του 2010 αίτηση μετά του σχετικού φακέλου στην Πολεοδομία Κορίνθου για την έκδοση άδειας κατασκευής-διαμόρφωσης χώρου πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Για το εν λόγω έργο, εκδόθηκε από την Περιφέρεια Πελοποννήσου απόφαση υπαγωγής στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εκκρεμεί δε η έγκριση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε). προκειμένου να εκδοθεί από το Δήμο η τελική άδεια λειτουργίας ανοικτού χώρου πολιτιστικών εκδηλώσεων.

3. Επιθεώρηση στην Κοινότητα Σταμάτας Ν. Αττικής

Από την επιθεώρηση που είχε ως αντικείμενο το έργο «*Διαμόρφωση Παιδικής Χαράς και Γηπέδου Καλαθοσφαίρισης πλατείας Αγίου Φανουρίου*» & «*Ασφαλτόστρωση οδών Μεγ. Αλεξάνδρου, Πρ. Ηλία Σταμάτας -Ανοίξεως, Πιπεροπούλου, Χίου, Αλκυόνης*» διαπιστώθηκε ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο ενέκρινε τη μελέτη για κατασκευή παιδικής χαράς σε ιδιωτική δασική έκταση με συνιδιοκτησία (10%) του Ελληνικού Δημοσίου όπως είχε κριθεί με την αρ. 1230/91 απόφαση του Αρείου Πάγου. Επιπλέον ο Πρόεδρος της Κοινότητας Σταμάτας, βεβαίωσε προς την αρμόδια Τ.Υ.Δ.Κ. ότι, η έκταση όπου κατασκευάστηκε το έργο δεν είναι δασική και ότι ανήκει στην περιουσία της Κοινότητας, σε αντίθεση με τον Προσωρινό Κτηματικό Χάρτη και Πίνακα της περιοχής και την προαναφερόμενη απόφαση του Αρείου Πάγου. Επιπλέον, το Κοινοτικό Συμβούλιο, αποφάσισε, κατά παράβαση των άρθρων 45, 48 & 71 Ν. 998/79, την έγκριση μελέτης για την ασφαλτόστρωση των ως άνω οδών, ενώ κατά το μέρος που αφορά στις οδούς Χίου και Αλκυόνης αυτές διέρχονται από δασική έκταση και επί πλέον η οδός Αλκυόνης διέρχεται από κηρυγμένη αναδασωτέα έκταση.

Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων, η έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, για τη διερεύνηση διάπραξης τυχόν αξιόποινων πράξεων.

4. Επιθεώρηση στο Δήμο Βασιλικών Νομού Θεσσαλονίκης, στην Πολεοδομία Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης και στον Οργανισμό Ρυθμιστικού & Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης

Αντικείμενο της επιθεώρησης ήταν η εξέταση της νομιμότητας των ενεργειών των αρμοδίων υπηρεσιών ως προς τις διαδικασίες ανάθεσης, εκπόνησης και παραλαβής της μελέτης με τίτλο «*Μελέτη Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Καποδιστριακού Δήμου Βασιλικών και Μελέτη Κτηματογράφησης – Πολεοδόμησης Εφαρμογής α)* σε περιοχές του Δ. Δ. Βασιλικών όπως καθορίζο-

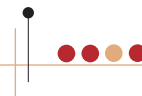
νται από το ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και **β)** σε περιοχές οριοθετημένες με απόφαση Νομάρχη των οικισμών Λακκιάς, Μονοπήγαδου, Αγίου Αντωνίου, Περιστεράς, Λιβαδίων και Αγίας Παρασκευής του Δήμου Βασιλικών». Από την επιθεώρηση διαπιστώθηκαν τα εξής:

Κατά παράβαση όρου της σύμβασης ανάθεσης εκπόνησης των ως άνω Μελετών με βάση τον οποίο προβλέπονταν η δυνατότητα επέκτασης του συμβατικού αντικειμένου, χωρίς όριο αλλά ύστερα από έγκριση του Δ.Σ του Δήμου ως Προϊσταμένη Αρχή, η ανάδοχος υπέβαλε στη Δ/νση Πολεοδομίας της Ν.Α. Θεσ/νίκης, και έγινε αποδεκτός από αυτήν ως Διευθύνουσα Υπηρεσία, χωρίς όμως την ως άνω απαιτούμενη έγκριση του Δήμου, προϋπολογισμό εκπόνησης Μελέτης κτηματογράφησης- πολεοδόμησης για έκταση 6.223 στρεμμάτων έναντι των 2.470 στρεμμάτων της υπογραφείσας σύμβασης, με αποτέλεσμα η αμοιβή να ανέλθει στο ποσό των 3.926.310,26 ευρώ με ΦΠΑ, έναντι του συμβατικού ποσού 2.030.096 ευρώ με ΦΠΑ. Στη συνέχεια η ως άνω υπηρεσία, παρά τις αντιρρήσεις του Δήμου Βασιλικών συνέχισε την επίβλεψη, παραλαμβάνοντας και υπερσυμβατικές εργασίες. Ωστόσο το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Βασιλικών (της Δημαρχιακής περιόδου 2007-2010), με την 105/07 απόφασή του προέβη στην ανάκληση όλων των προηγούμενων αποφάσεων του Δήμου με τις οποίες δεν παρέχονταν έγκριση ως προς την επέκταση της Μελέτης και την παραλαβή υπερσυμβατικών εργασιών. Παράλληλα, με την εν λόγω απόφαση, κλήθηκε η Διευθύνουσα Υπηρεσία να συνεχίσει την αποτύπωση – κτηματογράφηση στις περιοχές των προϋφισταμένων του 1923 οικισμών, αλλά και τις επεκτάσεις τους και να υποβάλλει στο Δήμο για πληρωμή τον 4^ο και 5^ο λογαριασμό της μελέτης την πληρωμή των οποίων είχε αρνηθεί η προηγούμενη Δημοτική Αρχή του Δήμου. Πράγματι, η Διευθύνουσα Υπηρεσία απέστειλε στον Δήμο υπογεγραμμένο και θεωρημένο έγγραφο με τίτλο «Καθορισμός Συμβατικής Αμοιβής», το οποίο έγινε αποδεκτό με την αρ.163/2007 απόφαση του Δ.Σ, εγκρίνοντας το νέο καθορισμό συμβατικής αμοιβής της αναδόχου από 2.030.095,60 ευρώ σε 4.375.350,23 ευρώ, καταρτίζοντας παράλληλα την από 20-8-2007 συμπληρωματική σύμβαση, προκειμένου να συμπεριλάβει το πρόσθετο ποσό των 2.345.254,63 ευρώ ως αμοιβή της αναδόχου για τις επιπλέον εργασίες κτηματογράφησης, προσδιορίζοντας την περιοχή μελέτης σε 6.582 στρέμματα. Όμως βάσει των ως άνω διατάξεων του Ν. 716/1977, η τελικώς καταβληθείσα στο μελετητή αμοιβή, δεν μπορεί να είναι ανώτερη της συμβατικώς καθορισθείσας, κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 40%, ενώ στη συγκεκριμένη περίπτωση, η αύξηση που εγκρίθηκε με την συγκεκριμένη απόφαση ανήλθε στο 116% του αρχικού συμβατικού ποσού.

Σημειώνεται ότι η επίκληση της πρόβλεψης της σύμβασης περί επέκτασης του αντικειμένου αυτής θεωρήθηκε εσφαλμένη σύμφωνα με σχετικές πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου (πράξεις 1^η/08-01-2008, 17^η/10-06-2008 και 28^η/04-11-2008 του VII τμήματος), και επιπλέον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην οποία είχε υποβληθεί σχετική καταγγελία, με σχετική αιτιολογημένη γνώμη της, έκρινε τελικά ότι οι σχετικές συμβάσεις ανατέθηκαν κατά παράβαση της κοινοτικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων και ζήτησε από την Ελληνική Δημοκρατία να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί με την ως άνω γνώμη εντός ορισμένης προθεσμίας.

Όμως, ο Δήμος Βασιλικών ως Προϊσταμένη Αρχή, παρά τις επισημάνσεις των αρμόδιων Φορέων (ΥΠ.ΕΣ.Α. & Η Δ., Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας), περί της μη νομίμου αύξησης του συμβατικού αντικειμένου των υπόψη Μελετών και της ανάγκης λήψης διοικητικών πρωτοβουλιών για αποκατάσταση της νομιμότητας και παρά τον υφιστάμενο κίνδυνο παραπομπής της Χώρας στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δεν προέβη στην ανάκληση των σχετικών αποφάσεων.

Κατόπιν των ανωτέρω προτάθηκε από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. στο Δήμο Βασιλικών να μεριμνήσει για

την ανάκληση της 105/2007 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου και η σχετική έκθεση επιθεώρησης-ελέγχου διαβιβάστηκε στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προκειμένου ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες. Επίσης η έκθεση διαβιβάστηκε και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

5. Επιθεώρηση στο Δήμο Καλαβρύτων και στο Τμήμα Τ.Υ.Δ.Κ. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Από την ως άνω επιθεώρηση που είχε ως αντικείμενο την εξέταση της νομιμότητας των ενεργειών των ανωτέρω υπηρεσιών ως προς την ανάθεση, επίβλεψη καθώς και παραλαβή του έργου. «Υδρευση Δ.Δ. Μανεσίου και Κάτω Βλασσίας» Δήμου Καλαβρύτων, διαπιστώθηκαν τα εξής:

Το έργο ανατέθηκε στις 30-7-2002 απευθείας σε κοινοπραξία ύστερα από ακύρωση του αποτελέσματος προηγηθείσας δημοπρασίας ως ασύμφορο. Για την εκτέλεση του ως άνω έργου η κοινοπραξία, με σχετικό πληρεξούσιο, είχε αναθέσει σε εργολήπτη, εγγεγραμμένο στο Νομαρχιακό Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, να μεριμνά για την επίβλεψη και τη διεύθυνση των εκτελούμενων εργασιών, κατά παράβαση του άρθρου 6 «Διοίκηση του έργου» παράγραφος 6 του Ν. 1418/1984, καθώς ο ανωτέρω δεν είχε τα απαιτούμενα, σύμφωνα με την Διακήρυξη της μελέτης του έργου, εργοληπτικά πτυχία. Όμως η επιβλέπουσα υπηρεσία (Τ.Υ.Δ.Κ.), αν και γνώριζε τις ανωτέρω ελλείψεις δεν εφάρμοσε το άρθρο 34 παρ. 6 του Π.Δ.609/1985 για την απομάκρυνση του ανωτέρω εργολήπτη, ο οποίος, όπως προέκυψε από την Ε.Δ.Ε. που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της επιθεώρησης, προέβη τελικά στην εκτέλεση του έργου.

Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι, παρά την πάροδο της προθεσμίας περαίωσης του έργου, δεν δόθηκαν αρμοδίως παρατάσεις για την ολοκλήρωσή του και δεν επιβλήθηκαν, με απόφαση της Τ.Υ.Δ.Κ., ποινικές ρήτρες. Παράλληλα, δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις που αφορούν στη τήρηση του ημερολογίου του έργου, τη σύνταξη αναλυτικών επιμετρήσεων, των πρωτοκόλλων παραλαβής αφανών εργασιών, των πρωτοκόλλων χαρακτηρισμού εκσκαφών και την έκδοση ειδικής πρόσκλησης εφόσον η κοινοπραξία δεν εκτέλεσε την από 13.09.2007 ειδική διαταγή όπως αποδεικνύεται με την σύνταξη του από 24.06.2010 εγγράφου της Τ.Υ.Δ.Κ. για ολοκλήρωση εργασιών του έργου. Παράλληλα, όπως προέκυψε από την ως άνω Ε.Δ.Ε., οι πρώτοι λογαριασμοί του έργου συντάχθηκαν από υπάλληλο της Τ.Υ.Δ.Κ. και όχι από των ως άνω πληρεξούσιο της κοινοπραξίας.

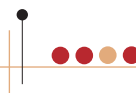
Επιπλέον, η Διευθύνουσα Υπηρεσία (Τ.Υ.Δ.Κ.) δεν μερίμνησε για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων του έργου και για την επιβολή κυρώσεων. Αντίθετα, ο Δήμος Καλαβρύτων προέβη στην εκτέλεση εργασιών προκειμένου να εξασφαλιστεί η υδροδότηση της περιοχής επειδή η κοινοπραξία δεν είχε εκτελέσει το σύνολο των συμβατικών της υποχρεώσεων.

Σημειώνεται ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επιθεώρησης από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. (Νοέμβριος 2010) δεν είχε εκδοθεί η βεβαίωση περαίωσης εργασιών και από το 2005 ενώ είχε ήδη λήξει η προθεσμία περαίωσης του έργου, δεν έχει γίνει διοικητική παραλαβή του έργου και επιπλέον, ο Δήμος Καλαβρύτων δεν έχει προσφύγει στα αρμόδια Δικαστήρια ζητώντας αποζημίωση από τη βλάβη των συμφερόντων του η οποία προήλθε από την κατά τα ανωτέρω περιγραφείσα αντισυμβατική συμπεριφορά της κοινοπραξίας.

Ως συνέπεια των ως άνω διαπιστώσεων προτάθηκε στο Δήμο Καλαβρύτων να προβεί σε όλες τις ενέργειες προς την κοινοπραξία για την ολοκλήρωση και παραλαβή του έργου και να εφαρμόσει την αρ. 150/2008 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου σχετικά με τη δικαστική επιδίωξη των συμφερόντων του Δήμου. Πρέπει να σημειωθεί ότι η έκθεση κοινοποιήθηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, για τη διερεύνηση ποινικών ευθυνών.

5. Παράρτημα

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. (2010)

ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: **ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΟΥΡΔΑΡΑΣ**

Επιθεωρητές-Ελεγκτές και Βοηθοί Επιθεωρητές Ελεγκτές Δημόσιας Διοίκησης		
ΑΚΡΑΤΟΥ-ΑΓΓΙΣΤΡΙΩΤΗ ANNA	ΚΑΣΙΩΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΠΙΣΙΜΙΣΗ ΕΛΕΝΗ
ΑΛΕΞΑΚΗ ΜΑΡΙΑ	ΚΑΣΚΑΜΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΠΙΤΣΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΚΑΤΣΑΜΠΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΛΑΚΟΥΛΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΡΑΝΤΖΟΥ ΒΑΛΕΝΤΙΝΗ
ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΚΑΤΣΑΡΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΠΥΘΟΥΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΚΑΤΣΙΚΑ ΟΥΡΑΝΙΑ	ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ
ΑΦΑΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΚΑΤΣΟΥΛΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΡΟΓΚΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΒΑΘΡΑΚΟΚΟΙΛΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ	ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΡΟΓΚΑΚΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΒΑΡΟΤΣΗ-ΖΟΡΜΠΑ ΠΑΓΩΝΑ	ΚΕΣΙΣΟΓΛΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	ΣΕΛΙΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΙΤΕΤΖΑΚΗ ΕΥΤΥΧΙΑ	ΚΗΡΥΚΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΒΛΑΧΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΚΟΚΟΛΑΝΤΩΝΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΣΙΓΑΝΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
ΓΑΒΑΛΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ	ΚΟΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΣΟΥΛΙΑ ANNA
ΓΑΒΡΙΗΛ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΟΛΛΙΑ ΣΟΦΙΑ	ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΣΟΥΛΤΑΝΙΔΟΥ ΕΡΜΟΦΙΛΗ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΣΠΑΝΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΚΟΤΣΙΛΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	ΣΤΟΙΚΟΣ ΗΛΙΑΣ
ΓΟΥΣΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΟΥΚΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΓΡΑΙΚΟΥΣΗ ΧΡΥΣΑΝΘΗ	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ ΓΑΡΥΦΑΛΙΑ	ΤΗΛΙΚΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΙΤΙΝΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΤΗΡΑΙΔΗ ΙΩΑΝΝΑ
ΓΡΙΒΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΜΑΓΚΛΑΡΗ ΙΩΑΝΝΑ	ΤΡΟΜΒΟΥΚΗΣ ΚΛΕΑΡΧΟΣ
ΔΕΣΥΠΡΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΔΙΒΡΑΜΗ ΔΕΣΠΩ	ΜΑΡΑΓΚΟΖΙΔΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ	ΤΣΑΓΑΝΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ
ΕΚΙΖΑΝΑ ΕΙΡΗΝΗ	ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΤΣΕΛΕΜΠΑΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΜΟΥΤΣΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΣΕΛΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΣΟΦΙΑ	ΜΠΑΡΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΤΣΟΛΑΚΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΖΑΡΚΑΔΟΥΛΑ ΑΣΗΜΙΝΑ	ΜΠΙΝΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	ΦΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
ΖΔΡΟΥΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΠΙΤΣΙΚΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΦΑΤΟΥΡΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	ΜΠΟΥΡΟΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΦΟΥΝΤΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΗΝΑ	ΜΠΟΥΡΤΖΙΝΑΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΦΡΑΓΓΕΛΑΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΘΩΜΑΙΔΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	ΝΙΚΟΛΑΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΑΓΑΠΙΟΣ
ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΝΟΜΙΚΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΞΟΥΡΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ	ΧΑΡΙΖΑΝΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΚΑΖΟΛΕΑ ΑΛΙΚΗ	ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΣΗΜΑΚΗΣ	ΧΡΑΝΙΩΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
ΚΑΛΚΟΥΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΑ
ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	ΧΡΟΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΑΠΕΛΛΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΚΑΡΑΒΙΔΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΧΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΚΑΡΑΛΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	
ΚΑΡΑΜΠΕΛΙΑ ΜΑΡΙΑ	ΠΑΠΟΥΛΗ ΜΙΡΑΝΤΑ	

Το προσωπικό διοικητικής υποστήριξης

Κ.Υ. Αθήνας
ΤΣΙΓΓΑ ΜΥΡΤΩ, Διευθύντρια
ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Προϊστάμενος
ΣΤΑΘΑΤΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ, Προϊσταμένη
ΑΓΑΘΟΥ ΕΥΑΝΘΙΑ
ΑΛΑΜΑΝΗ ΝΕΛΛΗ
ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΚΑΜΙΝΑΡΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΚΑΝΑΤΣΙΔΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
ΚΑΠΑΡΑΚΟΥ ΕΦΗ
ΚΑΡΑΜΙΝΤΖΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΚΟΛΙΝΙΩΤΗΣ ΑΡΗΣ
ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΛΕΦΑΝΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΜΑΚΑΡΙΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΜΠΑΚΑΛΟΥΔΗ ΒΕΝΕΤΙΑ
ΜΠΟΤΤΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ ΑΘΗΝΑ
ΝΤΟΥΜΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΞΥΔΙΑΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΓΩΝΗ ΙΟΥΛΙΑ
ΠΑΝΟΥΤΣΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΠΑΠΑΝΤΩΝΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΑΡΡΗΣ ΜΑΡΙΝΟΣ
ΣΙΑΒΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΤΕΡΙΖΗ ΠΑΝΑΓΙΟΥΛΑ
ΦΑΚΙΟΛΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ
ΧΑΛΑ ΜΑΡΙΝΑ
ΧΙΝΤΖΙΔΗ ΖΑΧΑΡΩ
ΨΟΥΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Π.Γ. Θεσσαλονίκης
ΑΜΠΕΡΙΑΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΚΙΟΥΠΤΖΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΤΟΛΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ
ΧΑΝΤΖΑΡΙΔΟΥ ΣΤΕΦΑΝΙΑ

Π.Γ. Τρίπολης
ΚΟΥΡΟΓΙΩΡΓΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

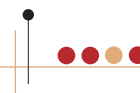
Π.Γ. Λάρισας
ΑΛΑΤΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ
ΜΟΤΣΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Π.Γ. Σερρών
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Π.Γ. Ρεθύμνου
ΤΡΟΥΛΙΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Π.Γ. Πατρών
ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ
ΚΟΛΛΙΑ ΟΥΡΑΝΙΑ

Την έκθεση επιμελήθηκαν οι Προϊστάμενοι Επιθεωρητές:

Παρασκευάς Νομικός
Γεώργιος Χαραλαμπόπουλος

με τη συνδρομή των κάτωθι Προϊσταμένων Επιθεωρητών της Κ.Υ.:

Νικόλαος Γούσιος
Ειρήνη Εκίζανα
Μαργαρίτα Θωμαΐδου
Κατερίνα Καπέλλα
Παναγιώτης Κατσαρός
Γεωργία Κατσούλη
Γεωργία Μπουρτζινάκου
Καλλιόπη Ξουρή
Λάμπρος Χρανιώτης

